

ΔΕΛΤΙΟ

41

Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ & ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Δ Ε Λ Τ Ι Ο
ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ
ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑΣ

ΙΟΥΛΙΟΣ 2012 – ΔΕΚΕΜΒΡΙΟΣ 2012

41

Αθήνα 2017

Υπεύθυνοι Έκδοσης του Δελτίου

ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ ΚΟΥΖΕΛΗΣ, Πρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής
ΠΑΥΛΟΣ ΧΑΡΑΜΗΣ, Αντιπρόεδρος του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής
ΓΕΩΡΓΙΑ ΦΕΡΜΕΛΗ, Προϊσταμένη του Γραφείου Βιβλιοθήκης, Αρχείων και Εκδόσεων

Συντονισμός Έκδοσης του Δελτίου

ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΠΑΤΑΡΓΙΑΣ

Τεκμηρίωση - Σύνταξη

ΜΑΡΙΑ ΓΝΗΣΙΟΥ, Φιλολόγος, Δρ Νεοελληνικής Φιλολογίας
ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΟΣ ΜΠΑΤΑΡΓΙΑΣ, Μουσικός, Δρ Φιλοσοφίας
ΑΡΓΥΡΩ ΣΤΕΦΑΝΟΠΟΥΛΟΥ, Βιβλιοθηκονόμος, MSc Διοίκησης Πολιτισμικών Μονάδων

ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑΣ

Το Δελτίο Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας αποτελεί περιοδική επιστημονική έκδοση του Ινστιτούτου Εκπαιδευτικής Πολιτικής και αποτελεί έγκυρο βιβλιογραφικό οδηγό για την ελληνική εκπαιδευτική αρθρογραφία. Πηγές του αποτελούν κυρίως: ελληνόφωνα καταξιωμένα περιοδικά, επετηρίδες ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας, άρθρα σχετικά με την εκπαίδευση και την παιδαγωγική από το διεθνή χώρο, διδακτορικές διατριβές με παρόμοια θεματολογία που έχουν εκπονηθεί σε ανώτατα ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού, ερευνητικά προγράμματα από τις βάσεις δεδομένων Eric, Scopus, Willey, κ.ά.

Διεύθυνση επικοινωνίας:

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
Γραφείο Βιβλιοθήκης, Αρχείων και Εκδόσεων,
ΔΕΛΤΙΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΑΡΘΡΟΓΡΑΦΙΑΣ

Αν. Τσόχα 36, 115 21 Αθήνα

Τηλ: 210 6014206

E-mail: dea@iep.edu.gr

Ιστοθέση: <http://www.iep.edu.gr/library>

ISSN 2241-4428

Copyright © 2017 ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ του ΥΠ.Π.Ε.Θ., Αθήνα

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ

ΜΕ ΤΟ ΠΑΡΟΝ τεύχος συμπληρώνονται 25 χρόνια επιτυχημένης παρουσίας του *Δελτίου Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας* στα εκπαιδευτικά και επιστημονικά πράγματα της χώρας.

Στο τεύχος αυτό αποδελτιώνονται άρθρα εκπαιδευτικού περιεχομένου που έχουν δημοσιευτεί σε ελληνόφωνα καταξιωμένα περιοδικά, επετηρίδες ανωτάτων εκπαιδευτικών ιδρυμάτων της χώρας, άρθρα σχετικά με την εκπαίδευση και την παιδαγωγική από το διεθνή χώρο, διδακτορικές διατριβές με παρόμοια θεματολογία που έχουν εκπονηθεί σε ανώτατα ιδρύματα της Ελλάδας ή του εξωτερικού και τα οποία δημοσιεύτηκαν το Β΄ εξάμηνο του 2012.

Το αμέσως επόμενο διάστημα σχεδιάζουμε την έκδοση δύο διπλών τευχών που θα περιλαμβάνουν τα έτη 2013 και 2014. Η προσπάθεια συνεχίζεται με στόχο την όσο το δυνατόν πληρέστερη ενημέρωση του αναγνωστικού κοινού συμβάλλοντας στην κάλυψη ευρύτερων πνευματικών αναζητήσεων και ερευνητικών αναγκών στον χώρο της εκπαίδευσης.

Κάθε επισήμανση και γνώμη είναι επιθυμητή και ευπρόσδεκτη

Η Συντακτική Ομάδα του Δ.Ε.Α.

Περιεχόμενα

ΠΡΟΛΕΓΟΜΕΝΑ	4
I. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	
Θεματικές Ενότητες	
1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	6
2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ	7
3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ	7
4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ	8
4.1. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	8
4.2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	11
4.3. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	12
4.4. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	12
4.5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ	12
4.6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ	12
4.7. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	15
5. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ	21
6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ	21
6.1. ΓΛΩΣΣΑ	21
6.2. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	22
6.3. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ	36
6.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	42
6.5. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ	42
6.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ	43
6.7. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	47
6.8. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ	48
6.9. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ	48
7. ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	50
7.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	50
7.2. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	53
7.3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ	54
7.4. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ	57
8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ	57
9. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ	57
10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ	57
11. ΜΑΘΗΣΗ	60
12. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ	61
13. ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ ΤΗΣ ΑΓΩΓΗΣ	68
14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ	69
15. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	70
16. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ	71
17. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ	71
18. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ	71
II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ	71
III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ	75
IV. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ	120
V. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ	142
VI. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ	142
ΠΑΡΑΡΤΗΜΑ	
ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ	143
α. Περιοδικά (σε έντυπη μορφή)	143
β. Περιοδικά (σε ηλεκτρονική μορφή)	147
γ. Επιστημονικές Επετηρίδες (σε έντυπη μορφή)	148
δ. Επιστημονικές Επετηρίδες (σε ηλεκτρονική μορφή)	149
ε. Βάσεις Δεδομένων	149

I. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΛΛΗΝΙΚΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ¹

1. ΙΣΤΟΡΙΑ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΘΕΡΙΑΝΟΣ ΚΩΣΤΑΣ, ΜΠΕΛΛΑ ΜΑΡΙΑΝΘΗ, «Αλέξης Δημαράς. Ο ιστορικός και πολιτικός της εκπαίδευσης», *Contact*, τχ. 58 (2012), σσ. 34-36.

* Δημαράς, Αλέξης (1932-2012) * Βιογραφία.

ΜΠΕΛΛΑ ΜΑΡΙΑΝΘΗ, «Η Ανωτέρα Γυναικεία Σχολή (1921-1923) Μια προσπάθεια ανώτερης εκπαίδευσης γυναικών στην Ελλάδα του μεσοπολέμου», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ. 99 (2012), σσ. 41-46.

* Γυναίκα * Γυναίκα-Δικαιώματα * Εκπαίδευση γυναικών * Ιστορία της Εκπαίδευσης.

ΜΠΕΡΕΔΗΜΑΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Σχολείο και πολιτικές εξαρτήσεις στην Ελλάδα του 19ου αι.», *Εικαστική Παιδεία*, τχ. 28 (2012), σσ. 34-36.

* Εκπαίδευση και κράτος - Ιστορία - 19ος αι. * Αλληλοδιδασκαλία.

ΜΠΕΣΗ ΜΑΡΙΝΑ, ΣΑΪΤΗ ΣΟΦΙΑ, «100 χρόνια Ελληνικό Νηπιαγωγείο: οι απαρχές και το σήμερα», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11β (2012), σσ. 32-44.

* Νηπιαγωγείο * Πρόγραμμα σπουδών * Εκπαίδευση - Ιστορία - 1912-2012

- Στην παρούσα εισήγηση θα παραθέσουμε τις παιδαγωγικές αρχές και τον τρόπο λειτουργίας του Νηπιαγωγείου στην Ελλάδα τόσο την ιστορική περίοδο του 1912, όσο και 100 χρόνια μετά. Μόλις στα τέλη του 19ου αιώνα το ελληνικό κράτος υιοθέτησε το θεσμό του Νηπιαγωγείου. Η φοίτηση δεν ήταν υποχρεωτική ενώ εφαρμόζονταν η φραιμπελιανή μέθοδος και απέβλεπε πρωτίστως στη γλωσσική καλλιέργεια των νηπίων και στην προετοιμασία τους για τις μαθητικές υποχρεώσεις της επόμενης βαθμίδας, χωρίς να παραβλέπει τη σωματική και πνευματική τους ανάπτυξη, με παιχνίδια, ασκήσεις, χαρούμενη και ευχάριστη απασχόληση. 100 χρόνια μετά, η Προσχολική Αγωγή είναι υποχρεωτική για ένα χρόνο και έχει ενσωματωθεί ισότιμα στον ενιαίο σχεδιασμό της εκπαίδευσης. Η γνώση προσεγγίζεται ολιστικά και διαθεματικά, αξιοποιείται η σύγχρονη τεχνολογία, δίνεται προτεραιότητα στη βιωματική και συνεργατική μάθηση μέσα από το παιχνίδι καθώς και στις ανάγκες και στις ικανότητες του κάθε παιδιού. Το νηπιαγωγείο είναι ανοικτό στην κοινωνία και ενισχύεται η συμμετοχή των γονέων στη μαθησιακή διαδικασία.

ΤΑΤΑΚΗ-ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΚΗ, «Επιστολές Δελμούζου στον Β. Τατάκη. Πώς ξεκίνησε το Πειραματικό Σχολείο Θεσσαλονίκης», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 383-418.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Δελμούζος Αλέξανδρος, Π. (1880-1956) * Επιστολογραφία * Πειραματικό Σχολείο Θεσσαλονίκης.

ΤΕΡΖΗΣ ΝΙΚΟΣ, «Β. Ν. Τατάκης (1896-1986): Δάσκαλος, Εκπαιδευτικός, Δημοτικιστής, Παιδαγωγός», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 426-432.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Δημοτικισμός * Παιδαγωγική * Εκπαίδευση, Μέση - Διδασκαλία * Πειραματικό Σχολείο Θεσσαλονίκης.

¹Οι περιλήψεις των άρθρων που παρατίθενται στη συνέχεια αποτελούν αναδημοσιεύσεις από τα έντυπα, στα οποία το εκάστοτε άρθρο έχει δημοσιευθεί. Την ευθύνη, τόσο για τη σύνταξη όσο και για την ορθογραφία του κειμένου τους, φέρει αποκλειστικά ο συγγραφέας του άρθρου.

2. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΠΟΛΙΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ

ΚΑΛΟΓΗΡΟΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, «Αναπληρωτές, εργασιακή διέξοδος για χιλιάδες εκπαιδευτικούς. Μελέτη απορρόφησης εκπαιδευτικών 2010-2011», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 98-99 (2012), σσ. 48-54.

* Εργασία * Εκπαιδευτικός * Αναπληρωτής * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

ΛΟΪΖΙΔΟΥ ΛΑΟΥΡΑ, «Οι εκπαιδευτικές αλλαγές και ο εκπαιδευτικός», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 85-97.

* Εκπαιδευτική μεταρρύθμιση * Καθηγητής * Εκπαιδευτική πολιτική * Αποτέλεσμα έρευνας.

ΠΑΠΑΕΥΣΤΑΘΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Η ευάλωτη Βυζαντινή Ιστορία - Το παράδειγμα του βιβλίου της Β΄ Γυμνασίου», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 57-66.

* Σχολικά βιβλία * Μεσαιωνική Ιστορία * Ιστορία, Νεότερη * Ιστορία - Σπουδή και Διδασκαλία * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση * Κριτική.

ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, ΠΑΡΑΜΥΘΙΩΤΟΥ ΜΑΡΚΕΛΛΑ, «Παρουσίαση και αξιολόγηση ενός επιμορφωτικού προγράμματος για τις πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11α (2012), σσ. 39-49.

* Προσχολική αγωγή * Πρακτικές γραμματισμού * Επιμόρφωση * Επαγγελματική ανάπτυξη * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στη μελέτη αυτή παρουσιάζεται ένα πρόγραμμα επιμόρφωσης για τις πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο και τα αποτελέσματα έρευνας σχετικά με την αξιολόγησή του. Το πρόγραμμα απευθύνονταν σε εν ενεργεία νηπιαγωγούς της Σύρου και πραγματοποιήθηκε το ακαδημαϊκό έτος 2009-10. Το πρόγραμμα, που είχε διάρκεια 80 ωρών, πραγματοποιήθηκε από το Εργαστήριο Γλώσσας και Λογοτεχνίας του ΤΕΕΑΠΗ του Παν. Πατρών και την Περιφερειακή Δ/ση Α/θμιας και Β/θμιας Εκπαίδευσης Νοτίου Αιγαίου σε συνεργασία με τη Σχολική Σύμβουλο Προσχολικής Αγωγής των Κυκλάδων.

ΤΣΑΦΟΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «Ο ρόλος του μαθητή στο σχεδιασμό, την ανάπτυξη και την αναμόρφωση του αναλυτικού προγράμματος: προκλήσεις, όρια και αντιστάσεις», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 63-84.

* Πρόγραμμα σπουδών * Μαθητής * Συνεργασία σπουδαστών και εκπαιδευτικών.

3. ΟΡΓΑΝΩΣΗ ΚΑΙ ΔΙΟΙΚΗΣΗ ΤΗΣ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗΣ

ΦΩΚΑΣ ΕΠΑΜΕΙΝΩΝΔΑΣ, ΜΠΑΚΑΛΜΠΑΣΗ ΕΛΕΝΗ, «Απόψεις σχολικών συμβούλων Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τα χαρακτηριστικά του αποτελεσματικού διευθυντή δημοτικού σχολείου», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 113-130.

* Διευθυντής * Ηγεσία * Διοίκηση σχολείου * Σχολικός Σύμβουλος * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας.

4. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΣΥΣΤΗΜΑ

* * *

4.1. ΠΡΟΣΧΟΛΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΔΗΜΕΛΗ ΜΑΡΙΑ, «Ο κόσμος μέσα από τα σχήματα», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 58-61.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Γεωμετρικά σχήματα * Δημιουργικές δραστηριότητες.

ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, ΛΑΝΤΖΑΚΗ ΑΦΡΟΔΙΤΗ, «Διδασκαλία του ηλεκτρισμού στην προσχολική εκπαίδευση: ένα δίλημμα υπό διαπραγμάτευση με χρήση των ΤΠΕ», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11α (2012), σσ. 11-21.

* Ηλεκτρισμός * Προσχολική Εκπαίδευση * ΤΠΕ * Δραστηριότητες * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στα πλαίσια της παρούσας έρευνας, η οποία αποτελεί μελέτη περίπτωσης, συγκρίνεται η διδακτική παρέμβαση που υλοποιήθηκε με χρήση των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και της Επικοινωνίας (ΤΠΕ) με τη διδακτική παρέμβαση χωρίς τις ΤΠΕ για τη διδασκαλία του φαινομένου του ηλεκτρισμού σε παιδιά προσχολικής ηλικίας. Η λέξη ηλεκτρισμός είναι οικεία στα παιδιά προσχολικής ηλικίας, τα οποία έχουν διαμορφώσει κάποιες αρχικές ιδέες για την έννοια του ηλεκτρικού ρεύματος. Η διδασκαλία στην ομάδα ελέγχου πραγματοποιήθηκε χωρίς τη χρήση των ΤΠΕ και στην πειραματική ομάδα με τη βοήθεια των ΤΠΕ. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι η χρήση των ΤΠΕ δεν επέφερε σημαντικές αλλαγές στις επιδόσεις των παιδιών για την κατανόηση του φαινομένου του ηλεκτρισμού.

ΚΑΝΤΖΟΥ ΝΙΚΗ, «Κάθε ομάδα... Ένα αντικείμενο... Μια ιστορία», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 93-95.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Δημιουργικές δραστηριότητες * Ομαδική εργασία * Συνεργασία.

ΚΟΝΤΟΓΙΑΝΝΗ ΔΙΟΝΥΣΙΑ, ««Θέλεις να παίξουμε;» Παιδαγωγικό υλικό για παιδιά προσχολικής εκπαίδευσης στη διασπορά», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 45-67.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Παιδιά προσχολικής ηλικίας - Εκπαίδευση * Διδακτικά βοηθήματα * Ελληνόγλωσση εκπαίδευση

- The pedagogical material "Do you want to play?" applies to kindergarten children with or without Greek heritage who attend Greek language schools abroad. It aims to cultivate the Greek language and culture in the children, naturally, without pressure and through play. For this reason the pedagogical material calls on the experiences of the children and respects the linguistic and cultural capital which the children have developed in the interaction with their family, the Greek community and the resident society. Also it attempts to enable children to recognize diversity as part of the contemporary multicultural society which they live in.

ΜΑΝΕΣΗ ΣΟΥΛΤΑΝΑ, «Ο ρόλος των συναισθημάτων στη διδασκαλία και μάθηση: εκ-

παιδευτικές στρατηγικές για την καλλιέργεια της Συναισθηματικής Νοημοσύνης στο σύγχρονο μαθησιακό περιβάλλον», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11β (2012), σσ. 22-31.

- * Συναισθηματικός εγγραμματισμός * Συναισθηματική νοημοσύνη * Συναισθηματική Αγωγή * Μεταγνώση * Αυτοενημερότητα * Αναστοχαστική σκέψη
- Στόχος της παρούσας εργασίας είναι η ανάδειξη του ιδιαίτερου ρόλου και της σημασίας της Συναισθηματικής Αγωγής στα σύγχρονα εκπαιδευτικά και μαθησιακά περιβάλλοντα. Με δεδομένο ότι η διδασκαλία αποτελεί πρωτίστως μια διαρκή και εποικοδομητική διαδικασία, θα επιχειρηθεί να τονισθεί η δυναμική των συναισθημάτων και ο τρόπος με τον οποίο τα συναισθήματα φαίνεται να είναι άρρηκτα συνυφασμένα με την πολύπλευρη ανάπτυξη των παιδιών και την ομαλή ένταξή τους στο κοινωνικό σύνολο. Μέσα από αναφορές στην ελληνική και διεθνή βιβλιογραφία, το άρθρο θα επιχειρήσει να δείξει ότι ο Συναισθηματικός Εγγραμματισμός, με την εφαρμογή και υλοποίηση καινοτόμων εκπαιδευτικών πρακτικών και δράσεων, αποτελεί κεντρική προτεραιότητα ενός παγκοσμιοποιημένου περιβάλλοντος μάθησης και οφείλει να διατρέχει όλες τις επιμέρους μαθησιακές περιοχές των σύγχρονων αναλυτικών προγραμμάτων σπουδών.

ΜΑΝΕΣΗ ΣΟΥΛΤΑΝΑ, «Χριστούγεννα μαγικά και χρυσή Πρωτοχρονιά», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 90 (2012), σσ. 68-74.

- * Εκπαίδευση, Προσχολική * Διαθεματική προσέγγιση * Δημιουργικές δραστηριότητες * Χριστούγεννα * Νέες τεχνολογίες.

ΜΟΥΜΟΥΛΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Η έρευνα στην Ελλάδα για τη μάθηση και τη διδασκαλία στο νηπιαγωγείο (1982-2012): από τις υποδείξεις στις αποδείξεις», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 53-92.

- * Εκπαίδευση, Προσχολική * Αποτέλεσμα έρευνας * Διδασκαλία * Συνθήκες μάθησης
- Cette contribution vise à mettre en évidence la genèse et l'évolution de la recherche igrecque sur l'apprentissage et l'enseignement à l'école maternelle durant les trente dernières années, depuis la fondation des établissements universitaires pour la formation des enseignants jusqu'aujourd'hui. Il s'agit d'une méta-recherche qui s'appuie sur des travaux de recherche, théoriques et expérimentales, publiés tant dans des revues scientifiques et professionnelles que communiqués dans des colloques à partir de 1982 à 2012. Cette étude, sans négliger ni les méthodologies ni les thématiques privilégiées de la recherche, cherche à inscrire la question dans le cadre politique et institutionnel du pays.

ΜΠΙΡΜΠΛΗ Μ., «Το νέο πρόγραμμα σπουδών του νηπιαγωγείου. Τι αλλάζει;» *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 104-108.

- * Εκπαίδευση, Προσχολική * Πρόγραμμα σπουδών.

ΜΠΟΤΣΟΓΛΟΥ ΚΑΦΕΝΙΑ, ΚΑΚΑΝΑ ΔΟΜΝΑ-ΜΙΚΑ, «Η λειτουργία και το περιεχόμενο των κανόνων κατά τις αυθόρμητες δραστηριότητες παιχνιδιού παιδιών της προσχολικής ηλικίας», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11α (2012), σσ. 22-30.

- * Προσχολική Αγωγή * Αυθόρμητο παιχνίδι * Κανόνες * Αποτέλεσμα έρευνας
- Είναι πραγματικά ιδιαίτερα ενδιαφέρον, ότι τα παιδιά κατά τη διάρκεια των αυθόρμητων δραστηριοτήτων παιχνιδιού, παρόλο που δεν είναι υποχρεωμένα, με ένα φυσικό τρόπο επιλέγουν να θεσπίσουν και να ακολουθήσουν κανόνες στις δραστηριότητες παιχνιδιού που αναπτύσσουν. Το γεγονός αυτό δημιουργεί μια σειρά από ερωτήματα: Γιατί η ύπαρξη των κανόνων στη δραστηριότητα παιχνιδιού είναι τόσο σημαντική; Τι είναι αυτό που οδηγεί τα παιδιά στο να δημιουργούν

και να υιοθετούν κανόνες στο παιχνίδι τους; Πως αυτοί οι κανόνες λειτουργούν στο πλαίσιο της δραστηριότητας παιχνιδιού; Η εργασία αυτή, στόχο έχει να αποκωδικοποιήσει την λειτουργία και το περιεχόμενο των κανόνων που τα παιδιά προσχολικής ηλικίας δημιουργούν και ακολουθούν και κατά τις αυθόρμητες δραστηριότητες παιχνιδιού.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΡΓΥΡΩ, «Γυναίκες της Πίνδου», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 62-67.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Διαθεματική προσέγγιση * Δημιουργικές δραστηριότητες * 28η Οκτωβρίου 1940 - Επέτειοι κ.λπ.

— «Άγια Νύχτα», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 90 (2012), σσ. 62-67.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Δημιουργικές δραστηριότητες * Χριστούγεννα.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΑΡΓΥΡΩ, ΡΑΜΑΝΤΑΚΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ, «Το παιχνίδι των πλανητών: τους πλανήτες γνωρίζω αλλά πάντα στη Γη γυρίζω!», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 88 (2012), σσ. 56-63.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Διαθεματική προσέγγιση * Δημιουργικές δραστηριότητες * Πλανήτες * Ηλιακό σύστημα.

— «Μια βόλτα στο φεγγάρι: στο φεγγάρι πάω βόλτα άστρα ανοίξτε μου την πόρτα!», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 88 (2012), σσ. 64-69.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Διαθεματική προσέγγιση * Δημιουργικές δραστηριότητες * Σελήνη.

ΠΟΛΙΤΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «Η θέση της Λογοτεχνίας στο Νηπιαγωγείο και οι Προοπτικές του Ρόλου της», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11α (2012), σσ. 31-38.

* Προσχολική Αγωγή * Λογοτεχνία

- Ο λόγος για τη θέση και τη λειτουργία των λογοτεχνικών κειμένων μέσα στη σχολική τάξη προκαλεί πάντα μια αμηχανία, η οποία σχετίζεται τόσο με το θεσμικό ρόλο της Λογοτεχνίας στην Εκπαίδευση, γενικά, όσο και με τα επιμέρους ζητήματα της διδακτικής της αξιοποίησης, ζητήματα που αναπόφευκτα επικεντρώνονται στους παράγοντες της "διδακτικής σχέσης", δηλαδή στον εκπαιδευτικό, στο μαθητή, στο λογοτεχνικό κείμενο (και στις λειτουργίες του). (Περιοχή περίληψης).

ΡΑΜΑΝΤΑΝΗ ΚΑΛΛΙΟΠΗ, «Οι κανόνες της τάξης μας...μέσα από ένα συμβόλαιο», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 86-88.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Δημιουργικές δραστηριότητες * Ομαδική εργασία * Συνεργασία.

ΣΟΥΛΕΛΕ ΙΩΑΝΝΑ, «Μια μέρα στην ακρογιαλιά», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 89-92.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Δημιουργικές δραστηριότητες * Ομαδική εργασία * Συνεργασία.

ΤΥΜΠΑ-ΨΥΡΡΟΠΟΥΛΟΥ Ε., ΠΑΓΙΑΒΛΗ Κ., «Στο άπειρο...κι ακόμη παραπέρα!!!», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 88 (2012), σσ. 44-47.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Διαθεματική προσέγγιση * Δημιουργικές δραστηριότητες * Πλανήτες * Ηλιακό σύστημα.

ΧΑΤΖΗΓΕΩΡΓΙΟΥ ΕΥΘΥΜΙΑ, ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Η συμβολή της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης στην αλλαγή στάσεων εκπαιδευτικών για το γραπτό λόγο στο νηπιαγωγείο», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11β (2012), σσ. 56-75.

* Προσεγγίσεις γραπτού λόγου στο νηπιαγωγείο * Εξ αποστάσεως Επιμόρφωση εκπαιδευτικών * ΤΠΕ * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η παρούσα μελέτη είχε ως βασικό σκοπό τη διερεύνηση της συμβολής της εξ αποστάσεως επιμόρφωσης εκπαιδευτικών μέσω ψηφιακής πλατφόρμας στην αλλαγή στάσεων απέναντι στο γραμματισμό. Η έρευνα έλαβε χώρα από τον Απρίλιο 2011 έως το Φεβρουάριο 2012 και συμμετείχαν νηπιαγωγοί που υπηρετούσαν κατά κύριο λόγο στο Ν. Μαγνησίας. Η συλλογή των δεδομένων πραγματοποιήθηκε μέσω ερωτηματολογίων και συγκέντρωση δραστηριοτήτων γραμματισμού που αναπτύχθηκαν από τις νηπιαγωγούς, πρωτότυπων έργων γραπτού λόγου των παιδιών και ανάλογων φωτογραφιών. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν αξιοσημείωτες μεταβολές στη διδακτική προσέγγιση του γραπτού λόγου μετά την ψηφιακή επιμόρφωση, αλλά συνέχιζε να κυριαρχεί μια σύγχυση στις νηπιαγωγούς σχετικά με το ποιες πρακτικές και ποια μεθοδολογία πρέπει να υιοθετήσουν ώστε η οργάνωση και η πραγματοποίηση των δραστηριοτήτων να εντάσσονται στο θεωρητικό πλαίσιο του αναλυτικού προγράμματος του νηπιαγωγείου για τη γλώσσα.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ-ΓΚΛΙΑΟΥ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, «Η μετάβαση από το ΔΕΠΠΣ στο νέο αναλυτικό πρόγραμμα», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 109-113.

* Εκπαίδευση, Προσχολική * Πρόγραμμα σπουδών.

4.2. ΠΡΩΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΔΑΚΟΓΕΩΡΓΙΟΥ ΑΡΧΟΝΤΟΥΛΑ, «Η εικονογράφηση του ανθολογίου “Με λογισμό και μ’ όνειρο”», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 137-172.

* Σχολικά βιβλία - Ελλάδα * Εικονογράφηση

- The textbooks are the basic tools of knowledge which brings the student into contact with reality in all its aspects. For this reason exercise a decisive role in shaping the character of the child. The functions of the textbook not only affect the written word and the hardware icons, photographs, sketches, graphs and diagrams. The image helps to transfer messages to the student who must be able to decode to take the load of each token. The importance of illustrations in textbooks is very significant case and is not necessary to be an organized, study and plan to be able to fulfill the objectives pursued. Images must be age-appropriate, be consistent with the text, give stimuli for further discussion and searching.

ΠΑΠΑΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΑΘΑΝΑΣΙΑ κ.ά., «Παιδαγωγικοί στοχασμοί και εφαρμογές τους με αφορμή μια εθνική γιορτή», *Εκπαιδευτική Κοινότητα*, τχ. 99 (2012), σσ. 26-32.

* Παιδαγωγική * Dewey, John (1859-1952) * Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση.

4.3. ΔΕΥΤΕΡΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΕΛΠΑΝΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ, ΠΟΛΥΜΙΛΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Η επικράτηση του φροντιστηρίου και η απαξίωση του σχολείου στην ελληνική εκπαίδευση», *Νέα Παιδεία*, τχ. 143 (2012), σσ. 21-46.

* Φροντιστήριο * Αποτελεσματικότητα του σχολείου * Στατιστικά δεδομένα * Αποτέλεσμα έρευνας.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Γράφοντας ποίηση στο σχολείο: ένα ποίημα (μαθητών) της Διασποράς για την Ελλάδα», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 33-37.

* Ποίηση - Σπουδή και Διδασκαλία * Δημιουργική Γραφή * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση * Έλληνες της Διασποράς.

4.4. ΤΡΙΤΟΒΑΘΜΙΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

* * *

4.5. ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΑΤΑΡΤΙΣΗ

* * *

4.6. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΕΝΗΛΙΚΩΝ

ΑΡΜΑΟΣ ΡΕΜΟΣ, ΔΕΛΗΓΙΑΝΝΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΚΟΥΤΕΝΤΑΚΗ ΞΕΝΙΑ, «Ο εκπαιδευτής ενηλίκων σήμερα: ρόλοι και ταυτότητες σε μια κοινωνία σε κρίση», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 26 (2012), σσ. 16-21.

* Εκπαιδευτής * Ενήλικος * Ρόλος * Κοινωνική αλλαγή

- Σε μια κοινωνία σε κρίση, η μάθηση μέσα από την κινητοποίηση προσωπικών μηχανισμών και εμπειριών για αλλαγή αποτελεί μια επίπονη και ανατρεπτική διαδικασία. Μοιάζει αναπόφευκτο ο εκπαιδευτής ενηλίκων να αντιμετωπίζει μια σειρά προκλήσεων τόσο σε σχέση με τις ανάγκες και τις προσδοκίες των εκπαιδευομένων όσο και σε σχέση με τη δική του ετοιμότητα για αλλαγή. Η συγκεκριμένη παρουσίαση στηρίζεται σε μελέτες περίπτωσης που επιλέχθηκαν κατά τη διάρκεια του ευρωπαϊκού προγράμματος Grundtvig «RETRO». Περιγράφουν τυπικές και γνώριμες καταστάσεις που αντιμετωπίζουν οι εκπαιδευτές ενηλίκων σε σχέση με την ιδιαιτερότητα του ρόλου τους, τις σχέσεις τους με τους εκπαιδευόμενους, τις παραμέτρους που διαμορφώνουν τις

επιλογές τους. Με τρόπο βιωματικό δίνουν την ευκαιρία να αναδειχτούν ζητήματα που αφορούν στη δυσκολία διαχείρισης των περίπλοκων διαπροσωπικών σχέσεων που υπάρχουν σε μία τυπική αίθουσα διδασκαλίας με ενήλικους εκπαιδευόμενους, οι οποίοι παρουσιάζουν έντονες διαφορές στην κοινωνική τάξη, την εθνικότητα, την ηλικία, το φύλο, τις μαθησιακές εμπειρίες και δυνατότητες.

ΓΙΑΝΝΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΧΑΣΑΠΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η συνεργατική διδασκαλία στην εκπαίδευση ενηλίκων», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 26 (2012), σσ. 22-27.

* Συνεργατική μάθηση * Ομαδική εργασία * Εκπαιδευτής

- Διδακτικές πρακτικές στις οποίες δύο ή περισσότεροι εκπαιδευτές, λειτουργώντας ως ομάδα, σχεδιάζουν, υλοποιούν και αξιολογούν από κοινού μια σειρά εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων, στις οποίες συμμετέχει η ίδια ομάδα εκπαιδευομένων, έχουν τεθεί τα τελευταία χρόνια στο επίκεντρο αναζητήσεων για την αναβάθμιση των διδακτικών δραστηριοτήτων της εκπαίδευσης ενηλίκων. Στην ελληνική εκπαίδευση, οι εφαρμογές παρόμοιων διδακτικών πρακτικών είναι ελάχιστες. Η εμπειρία μιας συνεργατικής διδασκαλίας, η οποία σχεδιάστηκε και εφαρμόστηκε από τους εισηγητές σε σεμινάρια και αξιολογήθηκε θετικά από τους συμμετάσχοντες, προτείνεται ως «καλή πρακτική» για την εκπαίδευση ενηλίκων. Η πρακτική αυτή παρουσιάζεται μέσα από ένα βιωματικό εργαστήριο, στο οποίο οι συμμετέχοντες καλούνται σε ομάδες να σχεδιάσουν, να οργανώσουν και να υλοποιήσουν μια διδακτική δραστηριότητα περιορισμένης χρονικής διάρκειας, αξιοποιώντας τα συστατικά στοιχεία της συνεργατικής διδασκαλίας.

ΓΟΥΓΟΥΛΑΚΗΣ ΠΕΤΡΟΣ, «Popular education movement and social transformation», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 27 (2012), σσ. 41-58.

* Εκπαίδευση ενηλίκων * Σουηδία * Κοινωνική αλλαγή.

ΙΣΑΡΙΩΤΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΓΩΓΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Διερευνώντας το εκπαιδευτικό τρίγωνο: εκπαιδευτής - εκπαιδευόμενος - στερεότυπες τάσεις», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 26 (2012), σσ. 28-33.

* Βιωματική μάθηση * Δραματοποίηση * Εκπαιδευτής

- Σκοπός του εργαστηρίου είναι η δημιουργία μιας πλούσιας διεργασίας κατά την οποία τα μέλη της ομάδας του εργαστηρίου θα είναι σε θέση να αξιοποιήσουν όσα στοιχεία θεωρούν σημαντικά, προκειμένου να στοχαστούν κριτικά και ενδεχομένως να μετασχηματίσουν στερεότυπες, ασαφείς ή ακόμα και στρεβλές πεποιθήσεις, όσον αφορά στους εκπαιδευόμενους τους και στο ρόλο τους. Βασική αρχή μας αποτελεί η πεποίθηση ότι καταλληλότερη μαθησιακή μέθοδος στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων είναι η βιωματική προσέγγιση. Οι κύριες τεχνικές που θα χρησιμοποιηθούν στο εργαστήριο είναι α) ασκήσεις γνωριμίας και καλλιέργειας συγκινησιακού κλίματος μέσα από τη σταδιακή ανάπτυξη της ομάδας (group-forming) σε επίπεδο δυάδας, μικρής ομάδας, ολομέλειας β) δραματοποίηση και γ) συζήτηση στο επίπεδο της ολομέλειας. Οι συγκεκριμένες τεχνικές αποσκοπούν σε γνωστική και συναισθηματική απαρτίωση, μέσω της συνδημιουργίας νέας γνώσης σε σχέση με το περιεχόμενο του εργαστηρίου, αλλά και την ίδια τη βιωματική εμπειρία.

ΠΑΖΙΩΝΗ-ΚΑΛΛΗ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Η βιογραφική ερμηνευτική μέθοδος ως εναλλακτική ερευνητική επιλογή στο πεδίο της εκπαίδευσης ενηλίκων», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 27 (2012), σσ. 21-30.

* Μέθοδοι έρευνας - Βιογραφική προσέγγιση * Εκπαίδευση ενηλίκων

- Το παρόν άρθρο επιχειρεί να αναδείξει τη σπουδαιότητα της ερευνητικής μεθόδου «Ιστορίες

ζωής» - ή «Βιογραφική αφήγηση» - στο πεδίο της εκπαίδευσης και μάθησης ενηλίκων. Επισημαίνει τη «στροφή» προς τις μελέτες αφήγησης και την ανάπτυξη της βιογραφικής έρευνας ως μια προσπάθεια για τη βαθιά κατανόηση κοινωνικών φαινομένων και καταστάσεων. Με τη χρήση ενός παραδείγματος καταδεικνύονται τρόποι ανάλυσης βιογραφικών ευρημάτων. Περιγράφονται η μικροανάλυση της «βιωμένης ζωής» και η θεματική ανάλυση «από την ιστορία όπως ειπώθηκε». Το βασικό επιχείρημα της συγκεκριμένης εργασίας είναι ότι η αυτο/βιογραφική προσέγγιση διευκολύνει την κοινωνική αμφισβήτηση, παράλληλα με την οικοδόμηση αυτογνωσίας και βαθύτερης κατανόησης του «άλλου». Το παρόν κείμενο ευελπιστεί να συμβάλει στην ανάπτυξη των «Ιστοριών ζωής» ως προσεγγιστικής μεθόδου στη διερεύνηση μαθησιακών/εκπαιδευτικών εμπειριών, σε διαφορετικές κοινωνικές συνθήκες και περιβάλλοντα, στον ελληνικό χώρο.

PIERRE DOMINICE, «Η εκπαιδευτική βιογραφία ως στοχαστική προσέγγιση στην εκπαίδευση των εκπαιδευτών ενηλίκων», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 27 (2012), σσ. 31-40.

* Μέθοδοι έρευνας - Βιογραφική προσέγγιση * Εκπαιδευτής * Εκπαίδευση ενηλίκων * Διά βίου εκπαίδευση.

ΤΣΩΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Η δια βίου εκπαίδευση υπό το πρίσμα της βιογραφικής προσέγγισης: κριτικές επισημάνσεις», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 27 (2012), σσ. 12-20.

* Μέθοδοι έρευνας - Βιογραφική προσέγγιση * Διά βίου εκπαίδευση

- Από το τέλος της δεκαετίας του '80 αναπτύχθηκε στις κοινωνικές επιστήμες, κυρίως στον γερμανόφωνο χώρο, ένας πλούσιος θεωρητικός στοχασμός γύρω από το φαινόμενο της «βιογραφίας» και τις λειτουργίες της στις κοινωνίες της ύστερης (ή δεύτερης) νεωτερικότητας. Ο θεωρητικός αυτός στοχασμός διάνοιξε νέους τρόπους διερεύνησης και κατανόησης της δια βίου εκπαίδευσης υπό το πρίσμα μιας θεωρητικά εμπνευσμένης βιογραφικής προσέγγισης. Στο παρόν κείμενο θα σκιαγραφήσω τη σχετική θεωρητική συζήτηση, θα υποστηρίξω ότι ο θεσμός της δια βίου εκπαίδευσης μπορεί να αποτελέσει καταλύτη και ενισχυτή διαδικασιών «βιογραφικής εργασίας» και, τέλος, θα αναδείξω δύο ενδεχόμενες εκβάσεις που μπορεί να έχει μια τέτοια διεργασία: μια προς την κατεύθυνση χειραφετητικών μετασχηματισμών του εαυτού και των κοινωνικών δομών, αλλά και μια δεύτερη, η οποία εντάσσει τη δια βίου εκπαίδευση στο πλέγμα των σύγχρονων «τεχνολογιών του εαυτού» που οδηγούν στην πειθάρχηση των ατόμων στη νέα κουλτούρα του (ευέλικτου) καπιταλισμού.

ΦΙΛΙΠΠΣ ΝΙΚΗ, «Το παιχνίδι στην εκπαίδευση ενηλίκων», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 26 (2012), σσ. 34-39.

* Βιωματική μάθηση * Δημιουργικές δραστηριότητες * Παιχνίδι

- Στο προτεινόμενο εργαστήριο θα αξιοποιηθεί η θεωρία της Εμπειρικής/Βιωματικής Μάθησης του D. Kolb (1984) και τα ακόλουθα τέσσερα μαθησιακά στάδια του Κύκλου της Μάθησης. 1ο στάδιο: Προετοιμασία για Δράση 2ο στάδιο: Συμμετοχή σε Εμπειρία 3ο στάδιο: Επεξεργασία της Εμπειρίας 4ο στάδιο: Γενίκευση/ Θεωρητικοποίηση. Ο τίτλος της δραστηριότητας/παιχνιδιού: είναι «Ζωγραφίζοντας στα τυφλά». Στη συγκεκριμένη δραστηριότητα τα μέλη των υποομάδων «τυφλώνονται» με ένα μαντήλι. Ο «αρχηγός» της ομάδας, ο οποίος δεν είναι τυφλός, αναλαμβάνει να καθοδηγήσει αποκλειστικά και μόνο με λεκτική επικοινωνία τα «τυφλά» μέλη. Στόχος της ομάδας είναι να ζωγραφίσουν, αξιοποιώντας συγκεκριμένα υλικά (κηρομπογιές, φύλλο χαρτί από χαρτοπίνακα), την εικόνα που έχει δοθεί στον «αρχηγό». Με την ολοκλήρωση της δραστηριότητας οι συμμετέχοντες (εκπαιδευόμενοι εκπαιδευτές ενηλίκων) θα επεξεργαστούν την εμπειρία που βίωσαν και θα αποφασίσουν τρόπους με τους οποίους οι ίδιοι θα μπορούσαν να την αξιοποιήσουν εκπαιδευτικά κατά τη διάρκεια δικών τους εκπαιδευτικών προγραμμάτων.

4.7. ΕΙΔΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΑΛΕΞΑΝΔΡΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Ο ρόλος και οι δεξιότητες του λογοθεραπευτή στο χώρο της ειδικής αγωγής και εκπαίδευσης», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 41-50.

* Λογοθεραπευτής * Λόγος, Διαταραχές του - Παιδιά.

ΒΑΦΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Διαταραχή ελλειμματικής προσοχής: δυσκολία ή πρόκληση», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 60-69.

* Διαταραχή μειωμένης προσοχής με υπερκινητικότητα * Δυσκολία μάθησης

- Η παρούσα εργασία πραγματεύεται το θέμα της Διαταραχής Ελλειμματικής Προσοχής, ένα πρόβλημα που ταλανίζει τόσο τους μαθητές προσχολικής όσο και σχολικής ηλικίας. Πρόκειται για μια δυσκολία που αφ' ενός επηρεάζει την ποιότητα ζωής του μαθητή και αφ' ετέρου παρεμβαίνει στη μαθησιακή διαδικασία μη επιτρέποντας στο νεαρό μαθητή να αποκομίσει τα οφέλη και τις ευκαιρίες που του παρέχει το εκπαιδευτικό σύστημα. Ένα πλέγμα παραγόντων επηρεάζουν και καθορίζουν την πορεία αυτής της νευρολογικής διαταραχής στο μαθητικό πληθυσμό και οι παρεμβάσεις τροποποίησης της δυσλειτουργικής αυτής συμπεριφοράς πρέπει να απευθύνονται τόσο στο σχολικό όσο και στο οικογενειακό αλλά και ευρύτερα κοινωνικό περιβάλλον του μαθητή.

ΓΡΑΜΜΕΝΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Σύγχρονες εννοιολογικές προσεγγίσεις στον όρο δυσλεξία», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 15-28.

* Δυσκολία μάθησης * Δυσλεξία * Δείκτης νοημοσύνης * Θεωρητική έρευνα.

ΔΑΜΑΝΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Η αξιοποίηση των εικαστικών στο πλαίσιο της ειδικής εκπαίδευσης: διδακτική - μεθοδολογική προσέγγιση», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 121-135.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση * Παιδιά - Αισθητική αγωγή * Διδακτική προσέγγιση

- In this article we primarily define the meaning of art and discuss the benefits of its usage in special education, according to bibliography. The purpose of this article is however to highlight the use of art in teaching classes other than art. Towards this purpose we present and discuss empirical examples of using art as a supportive educational tool. The examples we present refer to art: * As means of expression * As a way of relieving negative feelings * As motivation of fulfilling educational projects * As means of reward or exchange of positive feelings between pupil-educator * As support of the educational process * As a method of coherent learning * As means of communication As closure we present a series of didactical-methodological approaches suggested for the use of arts in classes other than art.

ΚΑΒΡΟΥΛΑΚΗ ΝΕΚΤΑΡΙΑ, «Προτεινόμενος σχεδιασμός ενός προγράμματος εξάσκησης στην ειδική φυσική αγωγή με τις αρχές της κινητικής απόδοσης και μάθησης», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 98-104.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση * Φυσική Αγωγή * Κινητική ικανότητα * Κινητική μάθηση.

ΚΑΛΑΜΠΡΑΤΣΙΔΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Ο ρόλος των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας (ΝΤΠΕ) στην υποστήριξη των μαθητών με δυσλεξία», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 93-101.

* Δυσκολία μάθησης * Δυσλεξία * Νέες τεχνολογίες

- Το παρόν άρθρο έχει ως στόχο να αναλύσει το ρόλο των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας (ΝΤΠΕ) στην εκπαίδευση μαθητών με ειδικές μαθησιακές δυσκολίες και πιο συγκεκριμένα των μαθητών με δυσλεξία, καθώς και να περιγράψει τις εφαρμογές που μπορούν να βρουν πρακτικές μέσα στην τάξη, ώστε να υποστηρίξουν αυτούς τους μαθητές. Έρευνες που πραγματοποιήθηκαν στην Ευρώπη απέδειξαν ότι η χρήση των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας υποστηρίζει αλλά και βοηθά στην βελτίωση της μαθησιακής διαδικασίας. Η χρήση των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας και πιο συγκεκριμένα η χρήση του ηλεκτρονικού υπολογιστή και των υποστηρικτικών λογισμικών προγραμμάτων συναντά πολλά πλεονεκτήματα. Παρόλα αυτά μπορεί να έχει και τα αντίθετα αποτελέσματα για το μαθητή εάν δεν σταθμιστούν οι πραγματικές ατομικές ανάγκες του μαθητή και δεν επιλεγεί το κατάλληλο λογισμικό πρόγραμμα. Δεν πρέπει να ξεχνάμε ότι οι νέες τεχνολογίες της πληροφορίας και της επικοινωνίας δεν αποτελούν από μόνες τους τα μαγικά εργαλεία που θα βελτιώσουν την μαθησιακή διαδικασία (Montague, 1990). Οι εκπαιδευτικοί πρέπει να τις αντιμετωπίσουν ως μια ευκαιρία για να εμπλουτίσουν τις διδακτικές τους μεθόδους αλλά και να προσφέρουν μια ποικιλία μαθησιακών διαδικασιών ώστε να βοηθήσουν τους μαθητές τους. Η συνεργασία μεταξύ εκπαιδευτικών, οικογένειας, επαγγελματιών και ερευνητών μπορεί να βοηθήσει στην καλύτερη εφαρμογή των νέων τεχνολογιών των πληροφοριών και της επικοινωνίας στην ειδική αγωγή.

ΚΑΤΣΙΧΤΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΓΙΑΓΚΟΥΔΑΚΗ ΦΑΝΗ, «Ο ρόλος και η επίδραση της Φυσικής Ειδικής Αγωγής στην αυτο-ολοκλήρωση και αυτο-πραγμάτωση του ατόμου, σε συνάρτηση με το πλαίσιο ποιότητας ζωής που το ίδιο διαμορφώνει», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 37-48.

*** Φυσική Αγωγή * Αυτοπραγμάτωση * Ποιότητα ζωής**

- Στην παρούσα μελέτη, με βάση τη βιβλιογραφική ανασκόπηση, γίνεται προσπάθεια προσδιορισμού-καθορισμού του όρου «ποιότητα ζωής», ως διαθεματική έννοια. Παρουσιάζονται σαφείς προσεγγίσεις του όρου από διάφορες σκοπιές και μέτωπα, που αφορούν κυρίως φιλοσοφικές-κοινωνιολογικές κατευθύνσεις, από την αρχαιότητα μέχρι σήμερα. Επίσης γίνεται λόγος για τη σχέση αλληλεπίδρασης αναγκών-κινήτρων και το πώς επηρεάζουν-επιδρούν στην ατομική συμπεριφορά, σκέψη, δράση και κατ' επέκταση στη διαμόρφωση της ποιότητας ζωής, όπως το ίδιο το άτομο την αντιλαμβάνεται. Γίνεται περιγραφή της θεωρίας των ανθρωπίνων αναγκών, που ανέπτυξε ο Μάσλοου και παρουσίαση της ιεραρχικής δόμησης αυτών. Σύμφωνα με τον Μάσλοου σκοπός του ατόμου είναι να ικανοποιήσει πρώτα τις ανάγκες των κατώτερων βαθμίδων και σταδιακά των ανώτερων. Δηλαδή να φτάσει το άτομο στην αυτοπραγμάτωση - αυτοολοκλήρωση, η οποία αποτελεί την ανώτατη ανάγκη. Επιπλέον γίνεται συσχέτιση και προσαρμογή της θεωρίας των ανθρωπίνων αναγκών του Μάσλοου με την Φυσική Αγωγή και κατ' επέκταση με την Ειδική Φυσική Αγωγή. Περιγράφεται αναλυτικά ο τρόπος που η Φυσική Αγωγή-Ειδική Φυσική Αγωγή μπορεί να συνεισφέρει στην ικανοποίηση των αναγκών του κάθε επιπέδου, ακολουθώντας πιστά την ιεράρχηση που καθιέρωσε και τεκμηρίωσε ο Μάσλοου. Συνοπτικά, λοιπόν, σε αυτήν την ανασκοπική εργασία γίνεται προσπάθεια περιγραφής του όρου «ποιότητα ζωής», η οποία συνδέεται άμεσα με την ικανοποίηση των αναγκών και τα κίνητρα που ενεργοποιεί το άτομο για το σκοπό αυτό. Διευκρινίζονται και συγκεκριμενοποιούνται οι ανάγκες, σύμφωνα με την θεωρία περί ανθρωπίνων αναγκών του Μάσλοου και περιγράφεται το πώς μπορεί η Φυσική Αγωγή-Ειδική Φυσική Αγωγή να συμβάλλει στην μείωση της έντασης των αναγκών και να οδηγήσει το άτομο στην αυτοπραγμάτωση, μέσω του αυτοπροσδιορισμού.

ΛΟΥΑΡΗ ΜΑΡΙΝΑ, «Στάσεις και αντιλήψεις τυπικών μαθητών για την αναπηρία (ερευνητικό πρόγραμμα: Ηράκλειτος II)», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 41-49.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Στάση του μαθητή * Αποτέλεσμα έρευνας.

ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Επαγγελματική καθοδήγηση και συμβουλευτική μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες: έρευνα και πράξη», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 102-110.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση * Συμβουλευτική * Επαγγελματικός Προσανατολισμός

- Η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας για τους μαθητές με αναπηρίες εφόσον αποτελεί το κύριο βήμα για την ανεξάρτητη διαβίωση τους στην κοινότητα. Ο ρόλος του επαγγελματικού συμβούλου είναι να τους παρέχει υποστήριξη ως προς τη λήψη αποφάσεων για την επαγγελματική τους σταδιοδρομία και/ή περαιτέρω σπουδές. Ως εκ τούτου, ο σύμβουλος είναι υπεύθυνος για το σχεδιάσμά ενός προγράμματος επαγγελματικού προσανατολισμού, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντα κάθε μαθητή, καθώς επίσης και για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος με τη συνεργασία και του σχολικού και του οικογενειακού περιβάλλοντος. Το άρθρο αυτό περιγράφει τη διαδικασία που ακολουθείται από το σύμβουλο, βάσει σχετικών ερευνητικών κι εμπειρικών δεδομένων. Με αφετηρία την αξιολόγηση, στα πλαίσια της οποίας χρησιμοποιούνται τυποποιημένες και μη μέθοδοι, εξετάζονται οι ικανότητες κι οι προτιμήσεις του ατόμου. Επιπλέον, παρέχονται στο μαθητή πληροφορίες σχετικά με τα επαγγέλματα, τα σύγχρονα εργασιακά περιβάλλοντα, την πρόσβαση σε ανώτερες σπουδές, αλλά και εκπαιδεύεται ο ίδιος ως προς τις μεθόδους αναζήτησης των πληροφοριών που χρειάζεται. Μέσω της συμβουλευτικής διαδικασίας, ο μαθητής ενθαρρύνεται να αποκτήσει αυτογνωσία, αλλά και να συνειδητοποιήσει και να αποδεχτεί τους περιορισμούς που συνεπάγεται η αναπηρία του. Τέλος, γίνεται αναφορά στην εκπαίδευση του μαθητή αναφορικά με τις απαραίτητες δεξιότητες για τη μετάβαση στον κόσμο της εργασίας.

ΜΠΕΣΗ ΜΑΡΙΝΑ, ΣΟΛΑΧΙΔΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Κοινωνικές δεξιότητες και σύνδρομο Williams», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), p. 43160.

* Σύνδρομο Williams * Ψυχολογικά χαρακτηριστικά * Παιδιά με ειδικές ανάγκες.

ΝΕΟΚΟΣΜΙΔΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, «Δομή και λειτουργία των Τμημάτων Ένταξης», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 14-27.

* Τμήματα ένταξης * Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση

- Η ένταξη των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες έχει καταστεί πλέον μια κυρίαρχη πολιτική και μια επιτακτική ανάγκη (Χαραμής, 2004 στο Ζώνιου-Σιδέρη 2004:207). Στα πλαίσια της παρούσας εργασίας, αυτό το οποίο θα μας απασχολήσει είναι η δομή και ο τρόπος λειτουργίας των τμημάτων ένταξης. Πιο συγκεκριμένα σε έρευνα που πραγματοποίησε ο Πανελληνιος Σύλλογος Ειδικής Αγωγής σε 510 τμήματα ένταξης σ' όλη την Ελλάδα κατά την διάρκεια των ετών 2001 - 2005, αυτό το οποίο διαπίστωσε είναι ότι τα 412 από αυτά φιλοξενούνται σε ακατάλληλες και ανεπαρκείς, για τις ανάγκες των παιδιών αίθουσες (Ευσταθίου, 2007). Κατά συνέπεια, αυτό που ανάγεται ως ερώτημα είναι σε ποιο βαθμό, ο διαχωρισμός των παιδιών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και η καθημερινή συμμετοχή τους σε τμήματα ένταξης υπηρετεί τον ενταξιακό χαρακτήρα που θεσμοθετημένα η χώρα μας θέλει να ακολουθήσει (Λαμπροπούλου & Παντελιάδου, 2000). Ένα δεύτερο σημαντικό ζητούμενο που θα μας απασχολήσει, είναι, η έλλειψη διεπιστημονικής αλλά και συνεπιστημονικής συνεργασίας στα πλαίσια λειτουργίας των τμημάτων ένταξης. Ενώ ο Ν. 2817/2000 συνέβαλλε στη δημιουργία διεπιστημονικών κέντρων διάγνωσης, διαφοροδιάγνωσης και υποστήριξης (Κ.Δ.Α.Υ.) η απουσία αντίστοιχης διεπιστημονικής συνεργασίας στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης, δεν διασφαλίζει την ολιστική αντιμετώπιση

των εκπαιδευτικών αναγκών των μαθητών και επομένως την αποτελεσματική αντιμετώπισή τους (Στρογγυλός, 2007).

ΠΑΛΙΑΤΣΟΣ ΛΑΜΠΡΟΣ, «Αυτισμός στην προσχολική ηλικία», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 88 (2012), σσ. 86-87.

* Αυτισμός * Παιδιά με ειδικές ανάγκες.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ΑΝΔΡΙΩΤΗ ΑΘΗΝΑ, «Οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών της Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης για τη συνεργασία ανάμεσα στα ΚΕΔΔΥ και τα σχολεία», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 60-71.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση * Εκπαιδευτικοί * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η Ειδική Αγωγή και Εκπαίδευση παρά τα σημαντικά βήματα που έχουν γίνει τα τελευταία χρόνια σε θεσμικό κυρίως επίπεδο εξακολουθεί να έχει προβλήματα, τα οποία παρατηρούνται σε όλο το φάσμα της εκπαίδευσης του παιδιού με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες και αναπηρίες. Ένας σημαντικός φορέας ενταγμένος στο εκπαιδευτικό σύστημα είναι τα Κέντρα Διαφοροδιάγνωσης Διάγνωσης και Υποστήριξης (Κ.Ε.Δ.Δ.Υ.) που έχουν άμεση σχέση με τις σχολικές μονάδες και όλους όσους εμπλέκονται στην εκπαιδευτική διαδικασία, η οποία χαρακτηρίζεται άλλοτε θετικά και άλλοτε αρνητικά. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να αποσαφηνιστεί η σχέση αυτή σύμφωνα με τις αντιλήψεις των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης. Η μελέτη αυτή διενεργήθηκε σε 208 εκπαιδευτικούς πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης και διερευνήθηκαν οι αντιλήψεις τους για τη συνεργασία ανάμεσα στα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. και τις σχολικές μονάδες. Για τη συλλογή των δεδομένων χρησιμοποιήθηκε κατάλληλα διαμορφωμένο ερωτηματολόγιο. Τα αποτελέσματα της έρευνας έδειξαν ότι οι εκπαιδευτικοί θεωρούν αναγκαία την ύπαρξη διαγνωστικής, υποστηρικτικής και συμβουλευτικής υπηρεσίας με κύριο στόχο την ένταξη των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο «γενικό» σχολείο. Υπήρχε διαφοροποίηση στις αντιλήψεις εκπαιδευτικών «γενικής» και «ειδικής» αγωγής. Θεωρούμε ότι η εργασία συμβάλει στον προβληματισμό για τη συνεργασία ανάμεσα στις σχολικές μονάδες και στα Κ.Ε.Δ.Δ.Υ. από το στάδιο της παραπομπής έως την εφαρμογή των κατάλληλων παρεμβατικών προγραμμάτων.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΟΥ ΆΝΝΑ κ.ά., «Διερεύνηση στάσης μαθητών Πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης του Γενικού σχολείου σε ή χωρίς Τμήματα Ένταξης: Αντανάκλαση στο μάθημα της Φυσικής Αγωγής», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 28-36.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Φυσική Αγωγή * Αποτέλεσμα έρευνας

- Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν να συγκρίνει τη στάση μαθητών Ε' και ΣΤ' δημοτικού χωρίς αναπηρία που φοιτούσαν σε γενικά σχολεία με τμήματα ένταξης (ομάδα παρέμβασης) και των μαθητών που φοιτούσαν σε γενικά σχολεία χωρίς τμήματα ένταξης (ομάδα ελέγχου) ως προς την ένταξη συνομηλίκων τους με αναπηρία στο μάθημα της φυσικής αγωγής. 310 μαθητές (143 αγόρια & 167 κορίτσια) συμμετείχαν στην έρευνα εκ των οποίων οι 132 αποτέλεσαν την ομάδα παρέμβασης και οι 178 την ομάδα ελέγχου. Η ομάδα παρέμβασης φοιτούσε σε σχολεία με τμήματα ένταξης μαζί με συνομηλίκους με αναπηρία (κινητική αναπηρία και νοητική καθυστέρηση) ενώ η ομάδα ελέγχου φοιτούσε σε σχολεία χωρίς τμήματα ένταξης όπου δεν υπήρχε κανένα παιδί με αναπηρία. Όλοι οι μαθητές συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο CAIPE-R (Block, 1995) το οποίο τροποποιήθηκε για να ανταποκρίνεται στην ελληνική αθλητική κουλτούρα (Παναγιώτου, 2006). Για την αξιολόγηση της στάσης των μαθητών χρησιμοποιήθηκε η στατιστική ανάλυση t-test για ανεξάρτητες ομάδες. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι μαθητές που φοιτούσαν με συνομηλίκους τους με αναπηρία είχαν πιο θετική στάση από τους μαθητές που δεν είχαν έρθει σε επαφή με συνομηλίκους τους με αναπηρία στη σχολική κοινότητα. Παρόλα αυτά οι διαφορές μεταξύ των δύο ομάδων δεν ήταν στατιστικά σημαντικές.

ΠΑΝΤΕΛΑΙΟΥ ΤΟΝΙΑ, «Μαθησιακές δυσκολίες, τάξεις ένταξης και αποτελεσματικότητα του εκπαιδευτικού έργου στην ελληνική δημόσια εκπαίδευση», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 29-40.

* Δυσκολία μάθησης * Τμήματα ένταξης * Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση.

ΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Η βελτίωση των προφορικών δεξιοτήτων και της αυθόρμητης επικοινωνίας παιδιών που αντιμετωπίζουν σοβαρές γλωσσικές διαταραχές, μέσω της συνδυασμένης διδασκαλίας λόγου και νοημάτων (ολική επικοινωνία)», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 70-81.

* Λόγος, Διαταραχές του - Παιδιά * Νοηματική γλώσσα * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η εργασία αυτή σχεδιάστηκε, για να διερευνήσει τις πιθανότητες αύξησης προφορικής δραστηριότητας και αυθόρμητης συμπεριφοράς, που μπορεί να επιφέρει ένα παρεμβατικό πρόγραμμα διδασκαλίας, βασισμένο στην ταυτόχρονη χρήση νοημάτων και λόγου (ολική επικοινωνία). Το πειραματικό σχέδιο μεμονωμένης περίπτωσης αποτελούνταν από δύο στάδια, προέλεγχος και κυρίως παρέμβαση. Ο μαθητής ενθαρρύνθηκε στο στάδιο του προελέγχου, μέσω νοημάτων και λεκτικής παρακίνησης, να ζητά και να ονοματίζει αντικείμενα-ενισχυτές της επιλογής του, ενώ στο κυρίως στάδιο, μέσω χρονικής καθυστέρησης, δηλαδή αντιδρώντας μόνο στο οπτικό ερέθισμα. Μεταξύ των δύο φάσεων, υπήρξαν σημαντικές διαφορές, τόσο στον τομέα της προφορικής δραστηριότητας, όσο και σε αυτόν της έκφρασης αυθόρμητων αιτημάτων. Στο κυρίως παρεμβατικό στάδιο οι προφορικές απαντήσεις του συμμετέχοντα αυξήθηκαν τόσο ποσοτικά όσο και ποιοτικά, ενώ κατά μεγάλο ποσοστό η επικοινωνιακή συμπεριφορά του μετατράπηκε από υποβοηθούμενη σε αυθόρμητη. Τα αποτελέσματα συνάδουν με αυτά παρόμοιων μελετών, που υποστηρίζουν, ότι η μέθοδος της ολικής επικοινωνίας μπορεί να επηρεάσει θετικά την ανάπτυξη αυθόρμητης συμπεριφοράς και να αυξήσει τη λεκτική δραστηριότητα παιδιών, που παρουσιάζουν διάφορα είδη αναπτυξιακών διαταραχών.

ΡΑΠΤΗΣ ΠΑΝΤΕΛΗΣ, «ΔΕΠ/Υ και αναγνωστικές δυσκολίες», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 72-89.

* Διαταραχή μειωμένης προσοχής με υπερκινητικότητα * Δυσκολία μάθησης * Ανάγνωση.

ΡΗΓΟΠΟΥΛΟΥ ΤΕΡΨΙΘΕΑ, «Η εξοικείωση των παιδιών με την εικόνα της αναπηρίας», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 49-59.

* Σωματικά μειονεκτών * Διαφορετικότητα.

ΤΖΙΒΙΝΙΚΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ, ΚΟΥΤΣΟΚΩΣΤΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, «Η αποτίμηση της λειτουργίας των Τμημάτων Ένταξης και η ανάδυση της φυσιογνωμίας τους», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 3-13.

* Τμήματα ένταξης * Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η παρούσα εργασία μελετά τις παραμέτρους της λειτουργίας των ΤΕ, τόσο από την πλευρά της ειδικής αγωγής όσο και από την πλευρά της γενικής εκπαίδευσης, με στόχο τον εντοπισμό των βασικών προβλημάτων λειτουργίας και την αναζήτηση αποτελεσματικών προτάσεων για τη βελτίωση του θεσμού στην κατεύθυνση του inclusion. Στην έρευνα έλαβαν μέρος 89 ειδικοί παιδαγωγοί ΤΕ και 10 Σχολικοί Σύμβουλοι γενικής εκπαίδευσης. Από τα ευρήματα προκύπτει ότι παρά τις δυσκολίες λειτουργίας, τα ΤΕ θεωρούνται πολύ σημαντικά κυρίως ως προς τη διαχείριση των δυσκολιών των μαθητών με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στο γενικό σχολείο.

ΤΡΙΑΝΤΑΡΗ ΣΩΤΗΡΙΑ, «Η φιλοσοφική σύλληψη του διανοητικού προβλήματος στα παιδιά με αναπηρίες», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 69-91.

* Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση * Ενσυναίσθηση * Νόηση

- In this paper is shown through the reflection of ancient and modern philosophers that life depends on the mental and physical balance of humans. John Dewey in his work with the title, how to think he goes even further. Specifically, he pointed out the immediate effect, which mind has on the body and gave his views relating to the problem of education of thought. Dewey's views put us in front of the issue which is created when a child has a reduced ability to adapt, which is usually is reflected on the physical and especially kinetics and perceptual abilities. Dewey argues that physical movement or slowness is due to mental progress or deficiency. According to Dewey, mind is the essential source for the use of members of the body and the balance, on which motion is based. Dewey adopted the Platonic, Aristotelian and Stoic view of the language as a form of externalization of the thought and he considered that the development of language in the young child is through the sensory and kinetics schemes, which the child imitates primarily by persons of family and social environment. In Dewey's opinion language includes body language, which is another form of speech and the expression of the thought. Dewey presented his views of language as a medium of expression and communication not only sound but also bodily and he defined that the common proposal, the language is an expression of thought, is semi-truth, as long as this language expresses the thought, but not consciously. Dewey, apart from the language, pointed out that games and music are another source of communication and cooperation among children, but also an expression of the psychology and their emotions. Dewey's views let us understand how through the older and contemporary philosophical reflection we conceive the causes of the condition and the manners of the therapy of the disabled children.

ΤΣΑΝΤΑΛΗ ΕΛΕΝΗ, «Αυτισμός με ή χωρίς νοητική υστέρηση: μελέτες περίπτωσης», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 19-27.

* Αυτιστικά παιδιά * Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Μελέτη περίπτωσης * Νοητική υστέρηση

- Η διαφοροδιάγνωση του αυτισμού, χωρίς νοητική υστέρηση από αυτή με νοητική υστέρηση, σε μεγάλα παιδιά είναι δύσκολη στην κλινική πράξη, λόγω της δυσκολίας ή και αδυναμίας πλήρους νευροψυχολογικής εκτίμησης με σταθμισμένες δοκιμασίες. Οι δυο διαταραχές έχουν κλινική εικόνα με πολλά κοινά σημεία. Στοιχεία που αφορούν τη λειτουργικότητα, τη γλωσσική λειτουργία, την επικοινωνία, τις νοητικές και εκτελεστικές λειτουργίες, αν ο κλινικός τα αξιοποιήσει σωστά είναι βοηθητικά στη διάγνωση. Στη συγκεκριμένη παρουσίαση δυο μελετών περίπτωσης υποστηρίζεται ότι η βλάβη στην κοινωνική αλληλεπίδραση, η στερεοτυπική ή ιδιοσυγκρασιακή γλώσσα, οι φτωχές επικοινωνιακές δεξιότητες, η έλλειψη παιχνιδιού προσποίησης και μίμησης και τα περιορισμένα ενδιαφέροντα είναι κοινά στοιχεία και για τις δυο διαταραχές. Αυτά που τις διαφοροποιούν φαίνεται να είναι οι καλύτερες εκτελεστικές και νοητικές λειτουργίες, η καλύτερη λειτουργικότητα και η μεγαλύτερη ποικιλία συναισθημάτων που καθιστούν το παιδί με αυτισμό χωρίς νοητική υστέρηση περισσότερο ανεξάρτητο από το παιδί με αυτισμό με νοητική υστέρηση.

ΤΣΟΜΠΑΝΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Ρινολαλία», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 90-97.

* Ρινολαλία * Λόγος, Διαταραχές του - Παιδιά.

ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΥ ΠΗΝΕΙΩ, «Το παιδί με σύνδρομο CHARGE», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 58 (2012), σσ. 82-92.

* Σύνδρομο CHARGE * Παιδιά με ειδικές ανάγκες * Ατομικά χαρακτηριστικά.

5. ΘΕΩΡΙΑ ΚΑΙ ΣΧΕΔΙΑΣΜΟΣ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΩΝ ΣΠΟΥΔΩΝ

* * *

6. ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΘΕΩΡΙΑ - ΔΙΔΑΚΤΙΚΗ ΠΡΑΞΗ

MANDALOU, VASSILIKI, «How drama lessons can improve your students' level», *TESOL*, τχ. 116 (2012), p. 32.

* Λογοτεχνία * Δράμα * Μάθηση.

ΤΣΑΚΟΓΙΑΝΝΙ, ALEXANDRA; ΚΑΤΣΑΟΥΝΟΥ, MARIANNA, «Literature, Drama, Dramatization», *TESOL*, τχ. 116 (2012), σσ. 18-19.

* Λογοτεχνία * Δράμα * Δραματοποίηση * Μέθοδος διδασκαλίας.

6.1. ΓΛΩΣΣΑ

BOUGIA, ANNA, «How can concordancing help ESL teachers design vocabulary tests», *TESOL*, τχ. 115 (2012), σσ. 20-22.

* Αγγλική γλώσσα * Λεξιλόγιο * Μέθοδος διδασκαλίας.

ΚΑΛΑΪΤΖΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, ΤΣΕΣΜΕΛΗ ΣΤΥΛΙΑΝΗ Ν., «Η αξιολόγηση της ορθογραφίας κλιτικών και παραγωγικών καταλήξεων από μαθητές με δυσλεξία με τη χρήση λογισμικού», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 93-120.

* Ελληνική γλώσσα, Νέα - Ορθογραφία και συλλαβισμός * Δυσλεξία * Ορθογραφία * Λογισμικό * Αποτέλεσμα έρευνας

- The study aimed to investigate the spelling performance of inflectional and derivational suffixes by 22 Greek school children (4th-8th grades). The experimental group comprised of 11 children with dyslexia and compared with a control group of 11 children of typical development. Children were asked to spell four tasks entailing inflections and derivations in words and pseudowords delivered via software devised for the purpose of the study. Main results indicated that the experimental group performed significantly lower than the control group on the total of spelling tasks. More importantly, the effects of phonological transparency and letter length of derivational suffixes affected both groups, but they were stronger for dyslexic students, while the word frequency effect was equal for both groups. These results are compatible with the experimental literature and have important implications for designing adequate assessments of orthography for children with dyslexia and learning disabilities.

ΚΑΤΣΙΜΑΝΗΣ ΚΥΡΙΑΚΟΣ, «Ονομάτων «απελευθέρωσις» (Έλληνες ή Ρωμιοί; Και πάλι!...)", *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 48-56.

* Ελληνική Γλώσσα - Ιστορία * Δημοτικισμός * Έλληνες * Ελληνισμός * Ρωμιός.

ΜΟΪΑΝΟΣ ΜΑΤΘΑΙΟΣ, «Μια πρόταση για εφαρμογή της "δημιουργικής γραφής" στην τάξη», *Νέα Παιδεία*, τχ. 143 (2012), σσ. 65-70.

* Δημιουργικό γράψιμο * Διδακτική πρόταση * Δεξιότητα.

ΣΤΕΛΛΑΚΗΣ ΝΕΚΤΑΡΙΟΣ, «Απόψεις μητέρων παιδιών προσχολικής ηλικίας για το ρόλο και τις πρακτικές γραμματισμού στο νηπιαγωγείο και την Α΄ τάξη του δημοτικού», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 50-62.

* Γραμματισμός * Εκπαίδευση, προσχολική * Γραφή - Σπουδή και διδασκαλία (Προσχολική) * Ανάγνωση (Προσχολική) * Γονείς * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας.

6.2. ΑΝΘΡΩΠΙΣΤΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΑΓΑΘΟΣ ΘΑΝΑΣΗΣ, «Οι τίτλοι των ποιητικών συλλογών του Οδυσσέα Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 85-98.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Τίτλος * Ερμηνεία και κριτική.

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ, «Η λειτουργική ζωή της Εκκλησίας κατά τους Β΄ και Γ΄ αιώνες», *Εκκλησία*, τχ. 11 (2012), σσ. 754-772.

* Εκκλησιαστική ιστορία * Λειτουργική.

ΑΛΕΞΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΑ, «Η Ηλέκτρα στις Χοηφόρους και η Ηλέκτρα του Ευριπίδη: προτυπικές ανιχνεύσεις και νεωτερισμοί», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 117-125.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Ευριπίδης (480-406 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Συγκριτική Ανάλυση * Χοηφόροι * Ηλέκτρα.

ΑΛΙΒΙΖΑΤΟΣ ΝΙΚΟΣ Κ., «Αναστοχασμοί και δράση ενός φιλελεύθερου μαχητή - Ο Ρούφος Ρούφος επί χούντας», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 33-47.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Δικτατορία * Αντιδικτατορικός αγώνας.

ΑΜΠΕΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ-ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Η ελευθερία της ανθρώπινης βούλησης στον Αισχύλο. Η "ενοχή" των θνητών», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 23-30.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Ορέστεια * Ερμηνεία και Κριτική.

ΑΝΤΩΝΙΑΔΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, «"Fallax amor" (Sen. Ph., 634) Literary awareness and elegiac fallacy in Seneca's Phaedra», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 19-30.

* Seneca, Lucius Annaeus (π. 4 π.Χ. - π. 65 μ.Χ.) * Φαίδρα * Τραγωδία * Διακειμενικότητα * Ovidius, Publius Naso (43 π.Χ. - 18 μ.Χ.) * Ευριπίδης (480-406 π.Χ.)

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Η ερμηνεία του Βασιλείου Τατάκη για τον διάλογο του χριστιανικού με το ελληνικό πνεύμα», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 451-460.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Ερμηνεία * Ελληνισμός και Χριστιανισμός * Διάλογος * Φιλοσοφία, Αρχαία ελληνική * Χριστιανισμός - Φιλοσοφία.

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Ο Δίας στις Ικέτιδες του Αισχύλου και συγκριτική συνεξέταση με τον Δία στα Ομηρικά έπη», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 147-159.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Ικέτιδες * Όμηρος (8ος αι. π.Χ.) * Συγκριτική ανάλυση * Δίας.

ΑΡΣΕΝΙΟΥ ΕΛΙΣΑΒΕΤ, «Ο κήπος βλέπει: όραση και βλέμμα στα “Τρία ποιήματα με σημαία ευκαιρίας”», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 26-39.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Τρία ποιήματα με σημαία ευκαιρίας.

ΑΥΓΕΛΗΣ ΝΙΚΟΣ, «Βασίλειος Τατάκης: Η φιλοσοφική του πορεία», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 419-421.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Φιλοσοφία.

ΒΑΡΣΑΜΙΔΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ (ΠΑΤΗΡ), «Η έξοδος από το εγώ στην περικλοπή Λουκ. 14:7-15», *Σύναξη*, τχ. 123 (2012), σσ. 75-78.

* Ιησούς Χριστός και κοινωνικά προβλήματα.

ΒΑΤΟΥΓΙΟΥ ΣΤΕΛΛΑ, «Αισχύλου τραγωδίες: από τις δελφικές γιορτές στην κινηματογραφική οθόνη», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 271-281.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Κινηματογράφος * Τραγωδία * Μύθος * Δελφικές εορτές.

ΒΟΥΖΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Η συσχετιστική διαφορά ως προσέγγιση των τυπικών σκηνών στα Ομηρικά έπη», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 133-141.

* Όμηρος (8ος αι. π.Χ.) * Έπη.

ΒΡΑΚΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, «Η αρχαία τραγωδία στο Γυμνάσιο και στο Λύκειο. Από την χορική λυρική ποίηση στον Φιλοκτήτη του Σοφοκλέους: Η περίπτωση του Πινδάρου (διακειμενική προσέγγιση θεματικών αξόνων και υφολογικών στοιχείων μεταξύ χορικής και τραγικής ποιήσεως του 5ου αιώνας)», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 109-132.

* Λυρική ποίηση, Ελληνική * Τραγωδία - Ιστορία και κριτική * Διακειμενικότητα * Πίνδαρος (520 - 445 π.Χ.) * Σοφοκλής (492-406 π.Χ.) * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση.

— «Διδακτική πρόταση για την ερμηνεία ποιητικών έργων βάσει του υποδείγματος της “Νέας Κριτικής” (New Criticism): Γιώργος Σεφέρης, Ο τελευταίος σταθμός, στ. 1-22», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 171-182.

* Νέα Κριτική * Θεωρία Λογοτεχνίας * Σεφέρης, Γιώργος (1900-1971) * Νεοελληνική ποίηση * Ποίηση - Σπουδή και διδασκαλία * Ποίηση - Τεχνική.

ΓΑΛΙΑΤΣΑΤΟΥ ΑΛΙΚΗ, «Το θείο και το ανθρώπινο στοιχείο στον Αγαμέμνονα», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 41-49.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Αγαμέμνονας * Ερμηνεία και Κριτική.

ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ. Σ., «Η δημώδης παραλλαγή του Βαρλαάμ και Ιωάσαφ στον κώδικα Στροφάδων και Αγίου Διονυσίου 14», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 201-205.

* Βαρλαάμ και Ιωάσαφ * Αγιολογικό μυθιστόρημα * Δημώδης παραλλαγή.

ΓΕΩΡΓΑΚΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ. Σ., «Στίχοι των Λόγων Διδακτικών του Μαρίνου Φαλιέρου στον Κώδικα Marc. gr. IV. 38», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 197-201.

* Μαρίνος Φαλιέρος * Λόγοι διδακτικοί του πατρός προς τον υιόν * Ηθικοδιδακτική ποίηση.

ΓΕΩΡΓΙΑΔΟΥ ΑΓΑΘΗ, «Αναπαραστάσεις της Ορέστειας στην κλασική αγγειογραφία», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 176-182.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Ορέστεια * Ερμηνεία και κριτική * Αγγειογραφία.

ΓΕΩΡΓΙΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ Γ., «Ο ανώνυμος Καμύτζης του Πεντηκοντακέφαλου του Αγίου Νεοφύτου του Έγκλειστου», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 31-41.

* Άγιος Νεόφυτος ο Έγκλειστος * Πεντηκοντακέφαλον.

ΓΙΑΓΚΑΖΟΓΛΟΥ ΣΤΑΥΡΟΣ, «Ο άγιος Γρηγόριος Παλαμάς και η νεώτερη δυτική θεολογία. Με αφορμή την εισήγηση του Norman Russell για την αποδοχή του Παλαμά στην Δύση σήμερα», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 23-53.

* Παλαμάς, Γρηγόριος * Πρόσληψη * Δύση * Θεολογία.

ΓΚΑΣΤΗ ΕΛΕΝΗ, «Η ποιητολογική κατοχύρωση του θρήνου στην Ορέστεια του Αισχύλου», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 7-17.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Ορέστεια * Τραγωδία * Ερμηνεία και κριτική * Θρήνος.

ΓΚΑΝΑΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ (ΠΑΤΗΡ), «Φοβού τους φιλοσόφους και δώρα φέροντας. Σχόλια σε ένα κείμενο του Χάμπερμας για τη θρησκεία στον δημόσιο χώρο», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 61-65.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία * Γιούργκεν Χάμπερμας.

ΓΚΙΟΚΑ ΑΣΠΑΣΙΑ, «Οι Δαναΐδες του 1930 (Η παρουσία χορικών από τις Ικέτιδες του Αισχύλου στο Λεμονοδάσος του Κοσμά Πολίτη)», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 197-205.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Ικέτιδες * Πολίτης, Κοσμάς (1888-1974) * Λεμονοδάσος * Ερμηνεία και κριτική.

ΓΟΝΤΙΚΑΚΗΣ ΖΑΧΑΡΙΑΣ Γ., «Η “απολογία” του Αγαμέμνονα (Ιλιάδα, Τ 85-138): Η αλληγορία της Άτης και ο ρόλος της “απολογίας” στο δομικό σχεδιασμό της Ιλιάδας», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 21-27.

* Όμηρος (8ος αι. π.Χ.) * Ιλιάδα * “Απολογία” του Αγαμέμνονα * Αλληγορία της Άτης * Υλικό αναφοράς.

ΔΑΝΙΗΛ ΑΝΘΟΥΛΑ, «Ο Οδυσσέας Ελύτης και η Δύση - Η περίπτωση του ψυχικού παράγοντα», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 251-256.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική.

ΔΑΣΚΑΛΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Ρόδης Ρούφος - Λώρενς Ντάρελ. Δύο άσπονδοι φίλοι», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 48-58.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Lawrence Durrell - Πικρολέμονα * Β΄ Παγκόσμιος πόλεμος.

ΔΕΛΗΓΙΩΡΓΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Συμπλοκή θεών και ανθρώπων στην Ορέστεια: Ο νόμος της τιμωρίας και της συγχώρησης», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 103-109.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Ορέστεια * Τιμωρία - Συγχώρηση * Θεοί - άνθρωποι.

ΔΕΤΣΗΣ ΝΙΚΟΣ Δ., «Τα “Λεσβιακά” του Θουκυδίδη - Η αποστασία της Μυτιλήνης (428 π.Χ.) από την αθηναϊκή συμμαχία (Θουκ. Γ΄, 1-18, 25-33 & 35-50)», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 14-20.

* Θουκυδίδης (470-394 π.Χ.) * Ελλάδα - Ιστορία - Πελοποννησιακός Πόλεμος (431-404 π.Χ.) * Αποστασία της Μυτιλήνης (428 π.Χ.) * Αθηναϊκή Συμμαχία * Ιστορική έρευνα * Υλικό αναφοράς.

ΔΗΜΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, «Οι “Ευμενίδες” του Αισχύλου και ο “Οιδίπους επί Κολωνών” του Σοφοκλή: Θεϊκό και ανθρώπινο δίκαιο», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 160-167.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Ευμενίδες * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Σοφοκλής (492-406 π.Χ.) - Οιδίπους επί Κολωνών * Συγκριτική ανάλυση * Δίκαιο.

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜ. Π., «Οι αξίες κατά τους αρχαίους Έλληνες φιλοσόφους. Προσέγγιση των φιλοσοφικών θεωριών του Πλάτωνος», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 21-73.

* Πλατωνική φιλοσοφία * Ιδέα (Φιλοσοφία) * Αξίες, Ηθικές * Κοινωνικές αξίες * Αισθητική.

ΕΤΤΟΡΕ ΡΕΡΡΕΛΛΑ, «Ο Γρηγόριος Παλαμάς και η Δύση», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 73-81.

* Παλαμάς, Γρηγόριος * Θεολογία * Πρόσληψη.

ΖΩΓΡΑΦΙΔΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ, «Ανθολόγηση από το έργο του Βασίλη Τατάκη», *Φιλολογός*, τχ. 150 (2012), σσ. 461-484.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Φιλοσοφία * Παιδαγωγική.

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΙΟΥΛΙΑ, «Για το Μονόγραμμα», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 5-10.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Το Μονόγραμμα.

ΘΕΟΔΩΡΟΥ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ Δ., «Η οικονομική κρίση από χριστιανική σκοπιά», *Θεολογία*, τχ. 83/4 (2012), σσ. 5-22.

* Οικονομική κρίση * Εκκλησία.

ΙΒΑΝΟΒΙΤΣ ΒΙΚΤΩΡ, «Ο Οδυσσεάς Ελύτης και η γοητεία της επιδράσεως», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 159-170.

* Ελύτης, Οδυσσεάς (1911-1996) * Κάλβος, Ανδρέας (1792-1869) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Επίδραση.

ΚΑΚΑΒΑΝΗΣ ΗΡΑΚΛΗΣ, «Έργα του Κώστα Βάρναλη για παιδιά», *Θέματα Παιδείας*, τχ. 51-52 (2012), σσ. 123-129.

* Βάρναλης, Κώστας (1883-1974) * Εργογραφία * Παιδική λογοτεχνία.

ΚΑΚΛΑΜΑΝΗΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ, «Σημειώσεις για τον Ζήνωνα», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 43-109.

* Νεοελληνικό θέατρο * Τραγωδία * Μπαρόκ.

ΚΑΚΡΙΔΗΣ ΦΑΝΗΣ Ι., «Η παρουσία του Προμηθέα Δεσμώτη», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 189-196.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Προμηθέας Δεσμώτης * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική.

ΚΑΛΟΓΗΡΟΥ ΤΖΙΝΑ, ΟΙΚΟΝΟΜΟΠΟΥΛΟΥ ΒΑΣΩ, «Μουσική, ποίηση και παιδί - Μια σχέση συναλληλίας στα “ρω του έρωτα” του Οδυσσεά Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 64-75.

* Ελύτης, Οδυσσεάς (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Τα ρω του έρωτα.

ΚΑΡΑΓΕΩΡΓΙΟΥ ΤΑΣΟΥΛΑ, «Ο Αισχύλος των αριστοφανικών Βατράχων», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 183-188.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Αριστοφάνης (444-388) - Ερμηνεία και κριτική * Βάτραχοι * Πρόσληψη.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗΣ ΘΑΝΑΣΗΣ Ν., «Ο Μπέρτολτ Μπρεχτ και το “διδασκτικό-διαλεκτικό” έργο του κατάλληλο για παιδιά και εφήβους», *Θέματα Παιδείας*, τχ. 49-50 (2012), σσ. 274-284.

* Brecht, Bertolt (1898-1956) * Ξένη λογοτεχνία * Παιδική λογοτεχνία.

ΚΑΡΑΪΣΑΡΙΔΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Εισαγωγή στη συνάφεια θεολογίας και λειτουργικού λόγου (Βίβλος, Δόγμα, Ήθος)», *Εκκλησία*, τχ. 7 (2012), σσ. 399-416.

* Αγία Γραφή * Θεολογία, Δογματική * Χριστιανική ηθική.

— «Ασματικό και μοναχικό τυπικό και η στουδιτική μεταρρύθμιση», *Εκκλησία*, τχ. 11 (2012), σσ. 741-753.

* Θεία Λειτουργία * Μοναχοί.

ΚΑΡΑΜΑΝΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ Ι., «Αγαπάμε τα αρχαία ελληνικά»: Η Romilly και εμείς», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 9-18.

* Romilly, Jacqueline de * Γλώσσα και εκπαίδευση.

ΚΑΡΑΟΓΛΟΥ ΧΑΡ., «Από την αλληλογραφία Ρόδη Ρούφου και Θ.Δ. Φραγκόπουλου», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 59-119.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Φραγκόπουλος, Θεόφιλος, Δ. (1923-1998) * Αλληλογραφία.

ΚΑΡΑΠΟΤΟΣΟΓΛΟΥ ΚΩΣΤΑΣ, «Ετυμολογικά στα ιδιώματα της Καρπάθου», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 111-175.

* Νεοελληνική Λεξικογραφία * Κ. Μ. Μηνάς * Λεξικό των ιδιωμάτων της Καρπάθου.

ΚΑΣΑΠΗ ΕΛΕΝΗ, «Η συγχρονία και η διαχρονία ως μηχανισμοί πρόληψης των λειτουργικών κειμένων», *Εκκλησία*, τχ. 7 (2012), σσ. 427-430.

* Λειτουργική * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία.

ΚΑΣΤΡΙΝΑΚΗ ΑΓΓΕΛΑ, «Ο Ρόδης Ρούφος, ο Ιησούς και ο Εωσφόρος: μια ταραγμένη σχέση», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 120-139.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Χρονικό μιας σταυροφορίας (1954-1958) * Η χάλκινη εποχή * Η Νεοελληνική Συντηρητική Ιδεολογία * Οι μεταμορφώσεις του Αλάριχου * Δοκίμιο * Μυθιστόρημα.

ΚΕΣΣΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΑΝΕΣΤΗΣ Γ., «Η οικονομική κρίση πνευματική και ποιμαντική προσέγγιση», *Θεολογία*, τχ. 83/4 (2012), σσ. 99-106.

* Οικονομική κρίση * Εκκλησία.

ΚΕΧΑΓΙΑ-ΛΥΠΟΥΡΗ Α., «Αγαπητέ μου Βασίλη»: Συμπληρωματικά στοιχεία για την ιστορία των Μακεδονικών Ημερών από την αλληλογραφία Ξεφλούδα-Τατάκη», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 372-382.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Ξεφλούδας, Στέλιος (1902-1984) * Αλληλογραφία * Περιοδικό "Μακεδονικές Ημέρες" * Λογοτεχνία * Φιλοσοφία.

ΚΟΓΚΑ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, «Μουσικές μεταπλάσεις του αισχύλειου μύθου. Μουσικά παραδείγματα», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 268-270.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Προμηθέας * Μουσική.

ΚΟΚΟΡΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Πυθαγόρεια στοιχεία στο "Μονόγραμμα" του Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 11-18.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Το Μονόγραμμα.

ΚΟΚΟΣΑΛΑΚΗΣ ΝΙΚΟΣ, «"Η Θρησκεία στον Δημόσιο Χώρο" - Σχόλιο στο άρθρο του Γιούργκεν Χάμπερμας», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 47-49.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία.

ΚΟΝΟΛΙ ΝΤΕΙΒΙΝΤ, «Δυτικά της λύπης: “Από τα Ελεγεία στα Ηλύσια Πεδία”», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 40-48.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Δυτικά της λύπης.

ΚΟΣΜΟΠΟΥΛΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Το χρυσό καρφί», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 110-112.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Ερμηνεία και κριτική.

ΚΟΥΚΟΥΛΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «Μύθος και τέχνη στο “Άγνωστο Αριστούργημα” του Μπαλζάκ», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 38-46.

* Honore de Balzac - Ερμηνεία και κριτική * Μυθιστόρημα * Μύθος * Τέχνη * “Άγνωστο Αριστούργημα”.

ΚΟΥΦΙΔΑ-ΒΡΕΤΤΟΥ ΠΑΡΑΣΚΕΥΗ, «Ο Προμηθέας και το ηρωϊκό αρχέτυπο - Μουσικές μεταπλάσεις του Αισχύλειου μύθου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 262-267.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Προμηθέας * Ήρωας.

ΚΡΑΪΙΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Το ιστορικό δράμα και η εξέλιξή του», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 142-170.

* Ιστορικό δράμα * Τραγωδία - Ιστορία και κριτική * Φρόνιχος * Αισχύλος (525-456 π.Χ.)

— «Προμηθέας: Από τον Αισχύλο στον Καζαντζάκη», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 206-213.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Θέατρο * Καζαντζάκης, Νίκος (1883-1957) * Ερμηνεία και κριτική.

ΛΑΜΠΑΔΑΡΙΔΟΥ-ΠΟΘΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Οδυσσέας Ελύτης “Ο μυστικός”», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 99-109.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Ερμηνεία και κριτική.

ΛΑΜΠΡΑΚΗ-ΠΛΑΚΑ ΜΑΡΙΝΑ, «Οι συνεικόνες του Ελύτη και η συγγυμνασία των αισθήσεων», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 79-83.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Συνεικόνες.

ΛΙΟΛΙΟΥ ΕΛΕΝΗ, «Ο δόλος των Θεών στην τραγωδία Πέρσαι του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 61-67.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Πέρσαι * Δόλος θεών * Ερμηνεία και Κριτική * Πέρσαι.

ΛΙΤΣΑΡΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Ποιητική και Οντολογία στον Οδυσσέα Ελύτη και τον Υβ Μπονφουά», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 235-250.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Μπονφουά, Υβ * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Υπερρεαλισμός * Γλώσσα.

ΛΥΚΟΥΡΓΙΩΤΗΣ ΑΛΕΞΗΣ, «Από το Αιγαίο στη Βαλτική και από το γαλάζιο στο ασπρό-

μαυρο: δραπετεύοντας στα μονοπάτια του Ελύτη και του Τρανστρέμερ», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 208-234.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Τρανστρέμερ Τόμας * Νεοελληνική ποίηση * Σουηδική ποίηση * Ερμηγεία και κριτική * Θέματα.

ΜΑΓΡΙΠΛΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Γ., ΘΕΡΙΑΝΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Ν., «Αγωγή για τις ανάγκες των ίσων αλλά διαφορετικών», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 93-108.

* Ειδική αγωγή * Παιδιά με ειδικές ανάγκες - Εκπαίδευση

- Το κείμενο αναφέρεται στον κοινωνικό προσδιορισμό της εννοίας της ειδικής εκπαιδευτικής ανάγκης και στα βασικά μοντέλα ειδικής αγωγής. Καταλήγει ότι η εκπαιδευτική και κοινωνιολογική έρευνα έχουν δείξει ότι η συμπεριληπτική εκπαίδευση μαζί με την δημιουργία των όρων απάλειψης των εμποδίων που αντιμετωπίζουν τα άτομα με ειδικές εκπαιδευτικές ανάγκες στην καθημερινή τους ζωή είναι ο μοναδικός δημοκρατικός και αποτελεσματικός δρόμος, τον οποίον πρέπει να ακολουθήσουν οι σύγχρονες κοινωνίες.

ΜΑΗ ΔΕΣΠΟΙΝΑ Π., «Εκ του πλησίον αλλά χωρίς να χάνεις ποτέ την εικόνα του συνόλου», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 49-63.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηγεία και Κριτική * Εκ του πλησίον * Ο Μικρός Ναυτίλος.

ΜΑΝΙΟΥΔΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, ΜΠΕΪΚΑΚΗ ΚΑΣΣΑΝΔΡΑ, «Η “Ορέστεια” του Αισχύλου: Επίδραση του έργου του Αισχύλου στην ελληνική και παγκόσμια δραματολογία: Ιάκωβος Καμπανέλλης, ο Δείπνος και Ευγένιος Ο΄Νηλ, Το πένθος ταιριάζει στην Ηλέκτρα», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 232-242.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Ορέστεια * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Καμπανέλλης, Ιάκωβος (1921-2011) * Ευγένιος Ο΄ Νηλ (1888-1953) - Το πένθος ταιριάζει στην Ηλέκτρα * Συγκριτική ανάλυση.

ΜΑΝΤΖΑΡΙΔΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ Γ., «Η Απλότητα του Θεού κατά τον Άγιο Γρηγόριο τον Παλαμά», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 63-71.

* Παλαμάς, Γρηγόριος * Θεολογία.

ΜΑΝΩΛΟΠΟΥΛΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Το αίτημα του Χάμπερμας και το χρέος των Χριστιανών», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 73-78.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία.

ΜΑΡΙΝΑΚΟΥ ΕΥΓΕΝΙΑ ΣΤ., «“Μεταθέσεις του ορατού” στην ποιητική σύνθεση Σωσίας αγαλμάτων του Γιώργου Γεωργούση», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 262-274.

* Γεωργούσης, Γιώργος (1941-2017) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηγεία και κριτική.

ΜΑΡΩΝΙΤΗΣ Δ. Ν., «Φευγαλέο», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 140-141.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Δεκαοκτώ Κείμενα.

ΜΑΣΤΡΑΠΑΣ ΑΝΤΩΝΗΣ Ν., «Ο ιστορικός απόηχος από την ποίηση του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 168-175.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Ερμηνεία και κριτική.

ΜΗΤΡΟΠΟΛΙΤΗΣ ΓΑΛΛΙΝΗΣ ΚΑΙ ΠΑΣΗΣ ΕΣΘΟΝΙΑΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ, «Μια μικρή Ορθόδοξη Εκκλησία μέσα στη μεγάλη Ευρώπη», *Σύναξη*, τχ. 123 (2012), σσ. 49-64.

* Εκκλησιαστική ιστορία.

ΜΗΤΤΑ ΔΗΜΗΤΡΑ, «Ικεσία και ικέτες στις τραγωδίες του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 83-92.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Ερμηνεία και Κριτική * Ικεσία.

ΜΙΧΑΗΛΙΔΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, «Ο ρόλος του σύνθετου επιθέτου στο έργο του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 93-102.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Ερμηνεία και κριτική * Σύνθετο Επίθετο * Πίνδαρος (520-445 π.Χ.)

ΜΟΔΙΝΟΥ ΕΥΑ, «Γιάννη Δάλλα “Περίακτος”, Η λεοντή της γενέθλιας γης επάνω στη σύγχρονη πολιτική σκηνή», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 257-261.

* Δάλλας, Γιάννης (1924-) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική.

ΜΟΥΛΑ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «Αισχυλικά ίχνη στη λαϊκή κουλτούρα: μετασχηματισμοί και χρήσεις θεμάτων και μοτίβων της Ορέστειας στα κόμικς», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 291-311.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Μοτίβο * Κόμικς * ΜΜΕ.

— «Η σχέση της αρχαίας τραγωδίας με τη θρησκεία και η συμβολή της κριτικής στην αναγωγή της τραγωδίας σε “πολιτιστικό μύθο”», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 67-72.

* Τραγωδία - Ιστορία και Κριτική * Θρησκεία * Κριτική * Θεωρητική Έρευνα.

ΜΠΑΖΟΥΚΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ Δ., «Το σκάνδαλο ενός (μυθιστορηματικού) χρονικού και το χρονικό ενός (μυθιστορηματικού) σκανδάλου: Κριτική και κριτικοί για τη Χάλκινη Εποχή του Ρόδη Ρούφου [πρόδρομη δημοσίευση]», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 142-201.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Η χάλκινη εποχή * Κριτική.

ΜΠΑΧΑΡΑΣ Δ., «Ο Ρόδης Ρούφος και η ΕΟΚΑ: τα όρια του μύθου», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 202-218.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * ΕΟΚΑ * Αλληλογραφία Ρόδη Ρούφου - Γρίβα.

ΜΠΕΝΑΚΗΣ ΛΙΝΟΣ, «Άφθαρτη ωραιότητα: οι απόψεις του Τατάκη για την πατερική και την Βυζαντινή Αισθητική», *Φιλολογός*, τχ. 150 (2012), σσ. 441-450.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Αισθητική - Ιστορία * Πατερική Αισθητική * Βυζαντινή Αισθητική.

ΜΠΕΧΛΙΒΑΝΗΣ ΘΩΜΑΣ, «Οι Χορηφόροι του Αισχύλου 2012», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 132-140.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Συγκριτική ανάλυση * Σοφοκλής (492-406 π.Χ.) * Ευριπίδης (480-406 π.Χ.) * Ερμηνεία και κριτική.

ΝΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ ΣΠ., «Η πρόσληψη του αισχυλικού έργου από την ευρωπαϊκή γραμματεία: ο "Προμηθέας" του Γιόχαν Βόλφγκανγκ Γκαίτε και του Πέρσου Μπυς Σέλλεϋ», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 282-290.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Προμηθέας * Goethe, Johann Wolfgang Von (1749-1832) * Shelley, Percy Bysshe * Ερμηνεία και κριτική.

ΝΑΣΙΟΥ ΔΕΣΠΟΙΝΑ, «Από την Ηλέκτρα του Αισχύλου στην Ηλέκτρα του Γιάννη Ρίτσου: ο μετασχηματισμός του ποιητικού προσώπου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 243-252.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Ηλέκτρα * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Ρίτσος, Γιάννης (1909-1990), Ηλέκτρα * Συγκριτική ανάλυση.

NOBLE IVANA, «The Reception of Palamas in the West Today: A Response to Norman Russell.», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 55-62.

* Παλαμάς, Γρηγόριος * Πρόσληψη * Δύση * Θεολογία.

ΕΥΔΙΑΣ ΒΑΣΙΛΗΣ, «Κράτος και αλήθεια», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 55-60.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία * Γιούργκεν Χάμπερμας.

ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΧΡΗΣΤΟΣ Κ., «Η Πνευματολογία του κατά Ιωάννην Ευαγγελίου», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 103-130.

* Κατά Ιωάννην Ευαγγέλιο * Άγιο Πνεύμα.

ΠΑΓΚΑΛΟΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ, «Για τη μετάφραση των κοινών σημασιών», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 66-72.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία * Γιούργκεν Χάμπερμας.

ΠΑΝΟΠΟΥΛΟΥ ΧΑΡΙΚΛΕΙΑ Κ., «"...η κάρτα μάντις ουξ ονειράτων φόβος. Έκανες ον ουν χρην, και το μη χρεών πάθε..." - Η πρόρρηση στην τραγωδία του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 50-60.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Αγαμέμνωνας * Ερμηνεία και Κριτική.

ΠΑΠΑΝΙΚΟΛΑΟΥ ΡΟΥΛΑ, «Η παιδαγωγική διάσταση της εικόνας στο εικονογραφημένο παιδικό βιβλίο», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 90 (2012), σσ. 111-115.

* Παιδικό βιβλίο * Εικονογράφηση * Διδακτική προσέγγιση.

ΠΑΡΓΙΝΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, ΠΑΝΑΓΟΥΛΕΑ ΝΑΝΤΙΑ, «Δειγματική διδασκαλία: τάξη Β΄ και Γ΄

Λυκείου Θεωρητικής κατεύθυνσης. Μάθημα: Συντακτικό. Κεφάλαιο: Επιρρηματικές προτάσεις (Α΄ μέρος)», *Πλάτων*, τόμ. 7 (2012), σσ. 74-92.

* Γλώσσα και εκπαίδευση * Ελληνική γλώσσα - Σύνταξη * Διδασκαλία γλώσσας * Εκπαίδευση Μέση - Διδασκαλία * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

ΠΑΣΣΑΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ Γ., «Η ψυχολογική θεμελίωση της θρησκευτικής αγωγής», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ. 594 (2012), σσ. 235-239.

* Θρησκευτική αγωγή * Ψυχολογία.

ΠΑΤΡΩΝΗΣ ΤΑΣΟΣ, «Από τον γαλλικό Διαφωτισμό ως τη μυθοπλαστική: προέκταση σχολικών ασκήσεων», *Διαβάζω*, τχ. 531 (2012), σσ. 48-52.

* Λογοτεχνία * Μαθηματικά * Διήγηση.

ΠΑΥΛΙΔΟΥ ΘΕΟΔΩΡΑ, «Ρούφος, Ντάρνελ και βρετανική προπαγάνδα», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 219-236.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) Διπλωμάτης - Συγγραφέας * Lawrence Durrell * Πολιτική προπαγάνδα.

ΠΟΛΕΜΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «Φιλολογικές παρατηρήσεις σε νεοελληνικά θεατρικά έργα του 17ου και 18ου αιώνα», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 177-184.

* Νεοελληνικό θέατρο * Ροδολίνος * Τραγωδία * Τρωίλος, Ιωάννης Ανδρέας (17ος αιώνας) * Δαβίδ * Στιχουργήματα * Θρησκευτικό θέατρο.

ΠΟΛΙΤΗ ΤΖΙΝΑ, «Θεωρίες για την καταγωγή της γλώσσας και η σημαντική τους στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 113-136.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Γλώσσα.

ΠΟΝΗΡΟΣ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ ΣΤ., «Προβλήματα του (Πιλοτικού) Προγράμματος Σπουδών στα Θρησκευτικά Δημοτικού και Γυμνασίου (έτους 2011)», *Κοινωνία*, τχ. 3 (2012), σσ. 256-271.

* Θρησκευτικά - Σπουδή και διδασκαλία (Μέση) * Πρόγραμμα Σπουδών * Δημοτικό Σχολείο * Κριτική.

ΠΥΛΑΡΙΝΟΣ ΘΕΟΔΟΣΗΣ, «Το “Κρούσμα” του Δημήτρη Κοσμόπουλου», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 275-281.

* Κοσμόπουλος, Δημήτρης (1964-) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * “Το κρούσμα”.

ΡΑΥΤΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Η λογοτεχνία στην τάξη ως απόλαυση, βιωματική δράση και θεωρητική γνώση με όχημα το έργο: η Τιμή και το Χρήμα του Κ. Θεοτόκη», *Νέα Παιδεία*, τχ. 143 (2012), σσ. 71-90.

* Νεοελληνική λογοτεχνία - Σπουδή και διδασκαλία (Μέση) * Πρόγραμμα σπουδών * Βιωματική μάθηση * Θεοτόκης, Κωνσταντίνος (1872-1923).

ΡΕΝΤΙΦΗΣ ΓΕΡΑΣΙΜΟΣ, «Ο Χορός στους Πέρσες του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 110-116.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Πέρσες * Ερμηνεία και κριτική * Χορός.

RUSSELL NORMAN, «The Reception of Palamas in the West Today», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 7-21.

* Παλαμάς, Γρηγόριος * Πρόσληψη * Δύση * Θεολογία.

ΣΑΜΑΡΑ ΖΩΗ, «Το ανοίκειο εγώ», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 282-287.

* Ευθυμιάδη, Νένη (1946-2008) * Νεοελληνική πεζογραφία * Ερμηνεία και κριτική.

ΣΑΡΑΚΗΣ ΣΩΤΗΡΗΣ, «Δρόμοι (ποιητικοί) παράλληλοι της νήσου Σαντορίνης», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 76-78.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Ωδή στη Σαντορίνη.

ΣΑΡΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΦΩΤΕΙΝΗ, «Η εικόνα του Αισχύλου στο Περί ποιητικής του Αριστοτέλη», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 15-22.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Αριστοτέλης (384- 323 π.Χ.) * Περί ποιητικής * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Υλικό αναφοράς * Ερμηνεία και κριτική.

ΣΙΒΕΤΙΔΟΥ ΑΦΡΟΔΙΤΗ, «Η γλώσσα που μιλώ δεν έχει αλφάβητο», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 137-144.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Γλώσσα.

ΣΠΑΝΟΥΔΑΚΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Anonymi paraphrasis nonni metaboles XI (Athous Dionysiou 326, ff. 205r-210v)», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 188-197.

* Νόννος Πανοπολίτης (4ος αι. μ.Χ.) * Παράφραση.

ΣΤΑΘΗΣ ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ, «Ο λειτουργικός λόγος της Ορθόδοξου Εκκλησίας σήμερα», *Εκκλησία*, τχ. 8 (2012), σσ. 474-481.

* Λειτουργική * Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία * Ψαλμωδία - Ορθόδοξη Ανατολική Εκκλησία.

ΣΤΑΜΟΥΛΑΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Π., «Αισχύλου Πέρσαι: Υπεριστορική θεώρηση ενός ιστορικού γεγονότος», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 31-40.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Πέρσαι * Ερμηνεία και Κριτική * Ύβρις.

ΣΤΑΥΡΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΩΤΗΡΙΑ, «Δύο σημειώματα για τη δημόδη λογοτεχνία/γραμματεία: 1. “Διακονιάρης” 2. Οι λόγιοι πρόλογοι των “Προδρομικών”», *Ελληνικά*, τόμ. 62 (2012), σσ. 184-187.

* Έπαινος γυναικών * Προδρομικά ποιήματα (12ος αι.)

ΣΤΕΡΓΙΟΥΛΗΣ ΜΑΝΩΛΗΣ Μ., «Ο Μύθος των Λαβδακιδών στον Αισχύλο και στον Σοφοκλή», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 141-146.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Σοφοκλής (492-406 π.Χ.) * Μύθος * Ερμηνεία και κριτική.

ΣΤΕΦΟΣ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, «Ο ρόλος του Χορού στις “Ικέτιδες” του Αισχύλου», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 77-82.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Ικέτιδες * Χορός * Ερμηνεία και Κριτική.

ΤΑΤΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ, «Χρονολόγιο Βασιλείου Ν. Τατάκη», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 348-351.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Χρονολόγιο.

ΤΑΤΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ Β., «Σχετικά με το βιβλίο του Βασιλείου Τατάκη “Βυζαντινή φιλοσοφία”», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 422-425.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Φιλοσοφία, Βυζαντινή.

ΤΑΤΑΚΗ-ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΝΙΚΗ, «Αποσπάσματα από το βιβλίο του Βασιλείου Ν. Τατάκη, Απομνημονεύματα. Βιογραφική μυθιστορία», *Φιλολόγος*, τχ. 150 (2012), σσ. 352-371.

* Τατάκης, Βασίλειος Ν. * Συγγραφείς, Έλληνες - Βιογραφία * Βιογραφική Μυθιστορία * Φιλοσοφία.

ΤΖΑΝΕΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΕΤΗ, «Αντιπολεμικά μηνύματα στην αρχαία και νεοελληνική λογοτεχνία: οι “Πέρσες” του Αισχύλου και η πεζογραφία της γενιάς του Τριάντα», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 214-220.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Πέρσες * Νεοελληνική πεζογραφία * Γενιά του τριάντα * Πόλεμος και λογοτεχνία.

ΤΟΥΡΝΑ ΧΑΡΙΝΕΛΑ, «Η αναθεωρητική ανάγνωση της Κλυταιμνήστρας στο Δείπνο του Ιάκωβου Καμπανέλλη», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 221-231.

* Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Νεοελληνικό Θέατρο * Ιάκωβος Καμπανέλλης (1921-2011) * Ο Δείπνος * Κλυταιμνήστρα * Ερμηνεία και κριτική.

ΤΣΑΚΥΡΑΚΗΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, «Η απαίτηση για κοσμικό δημόσιο λόγο. Σκέψεις με αφορμή το άρθρο του Χάμπερμας», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 50-54.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία.

ΤΣΙΚΙΖΑ-ΝΙΚΟΛΑΚΑΚΗ ΕΛΕΝΑ, «Προμηθέας Δεσμώτης του Αισχύλου, Το φως που καίει του Κώστα Βάρναλη και ο Προμηθέας ή Το παιχνίδι μιας μέρας του Νικηφόρου Βρεττάκου: ταξίδι στη γραμμή της διαχρονίας», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 253-261.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) - Προμηθέας Δεσμώτης * Βάρναλης, Κώστας (1883-1974) - Το φως που καίει * Βρεττάκος, Νικηφόρος Κ. (1912-1991) - Προμηθέας ή το παιχνίδι μιας μέρας * Συγκριτική ανάλυση.

ΤΣΟΤΣΟΡΟΥ ΑΛΙΚΗ, «Οι μεταφορές στην ποίηση του Οδυσσέα Ελύτη: η παρουσία του Ανδρέα Εμπειρίκου», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 171-188.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Εμπειρίκος, Ανδρέας (1901-1975) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Ποιητική μεταφορά.

ΤΣΟΥΛΑΚΑΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, «Χριστιανοί της Δύσης στους Αγίους Τόπους: Προσκυνηματικά θαλάσσια ταξίδια κατά την ύστερη Αρχαιότητα», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 301-320.

* Άγιοι Τόποι * Προσκυνηματικά ταξίδια * 4ος-6ος αιώνας.

ΦΡΑΓΚΟΠΟΥΛΟΣ ΜΙΛΤΟΣ, «In bello contra Alaricum - Σημειώσεις πάνω στα δοκίμια του Ρόδη Ρούφου», *Νέα Εστία*, τχ. 1856 (2012), σσ. 237-253.

* Ρούφος, Ρόδης (1924-1972) * Χρονικό μιας σταυροφορίας (1954-1958) * Verite sur la Grece * Ο Υποψήφιος * Οι περιφρονητές του πλήθους * Η Νεοελληνική Συντηρητική Ιδεολογία * Δοκίμιο * Μυθιστόρημα.

ΧΑΜΠΕΡΜΑΣ ΓΙΟΥΡΓΚΕΝ, «Η Θρησκεία στον Δημόσιο Χώρο», *Σύναξη*, τχ. 124 (2012), σσ. 16-46.

* Θρησκεία * Θρησκεία και κοινωνία * Θρησκεία και πολιτική * Θρησκεία και φιλοσοφία.

ΧΑΡΑΛΑΜΠΑΚΗΣ ΧΡΙΣΤΟΦΟΡΟΣ, «Η γλώσσα του Γιώργου Σεφέρη και του Οδυσσέα Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 145-158.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Σεφέρης, Γιώργος (1900-1971) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Ελληνική Γλώσσα - Ύφος.

ΧΑΡΙΤΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ Η., «Γυναικείες μορφές στους Επτά επί Θήβας του Αισχύλου. Συγκριτική θεώρηση με την Αντιγόνη του Σοφοκλή.», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 126-131.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Ευριπίδης (480-406 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Επτά επί Θήβας * Σοφοκλής (492-406 π.Χ.) - Αντιγόνη * Συγκριτική ανάλυση.

ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ ΚΩΣΤΑΣ, «Οι ενοχές τ' ουρανού και η λύτρωση του ανθρώπου. Μια ανάγνωση στις "Έξι και μία τύφεις για τον ουρανό" του Οδυσσέα Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 19-25.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική Ποίηση * Ερμηνεία και Κριτική * Έξι και μία τύφεις για τον ουρανό.

ΧΑΤΖΗΓΙΑΚΟΥΜΗ ΜΑΡΙΑ, «Η λόγια παράδοση στο έργο του Οδυσσέα Ελύτη», *Θέματα Λογοτεχνίας*, τχ. 49 (2012), σσ. 189-207.

* Ελύτης, Οδυσσέας (1911-1996) * Νεοελληνική ποίηση * Ερμηνεία και κριτική * Παράδοση.

ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΕΛΕΝΗ Α., «Η τραγικότητα των γυναικείων προσώπων στους Πέρσες και στην Ορέστεια», *Σεμινάριο*, τχ. 38 (2012), σσ. 68-76.

* Αισχύλος (525-456 π.Χ.) * Γραμματεία, Αρχαία Ελληνική * Τραγωδία * Πέρσες - Ορέστεια * Ερμηνεία και Κριτική * Γυναίκα.

ΧΡΙΣΤΑΚΗΣ ΕΥΣΤΑΘΙΟΣ, «Οι πρώτοι ανώνυμοι Κύπριοι ιεραπόστολοι και η συμβολή τους στην Εκκλησία της Αντιοχείας», *Θεολογία*, τχ. 83/3 (2012), σσ. 265-285.

* Εκκλησιαστική ιστορία * Κύπρος * Αντιόχεια.

6.3. ΜΑΘΗΜΑΤΙΚΑ

ΑΓΡΑΦΙΩΤΟΥ ΞΑΝΘΙΠΠΗ, «Ένταξη των παιδιών με μαθησιακές δυσκολίες στα σχολεία γενικής εκπαίδευσης», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 77 (2012), σσ. 88-106.

* Ειδική αγωγή * Συνεκπαίδευση * Ένταξη

- Στην παρούσα εργασία, δίνονται οι ορισμοί της αναπηρίας, της ειδικής αγωγής, των μαθησιακών δυσκολιών και της ένταξης, έννοιες που θα χρησιμοποιήσουμε πολλές φορές. Κάνουμε μια μικρή ιστορική αναδρομή στην ειδική αγωγή, εκθέτουμε σύντομα την εθνική πολιτική και το νομοθετικό πλαίσιο της ειδικής αγωγής και περιγράφονται αναλυτικά οι χώροι που ζουν και εκπαιδεύονται τα παιδιά με ειδικές ανάγκες/αναπηρίες. Αναφερόμαστε στα Αναλυτικά Προγράμματα Σπουδών, στα προγράμματα της ειδικής αγωγής, δίνονται κάποια παραδείγματα για την συνεκπαίδευση ατόμων με ειδικές ανάγκες/αναπηρίες σε χώρες της Ευρωπαϊκής Ένωσης και στο τέλος τα συμπεράσματα και οι προτάσεις μου.

ΒΕΡΥΚΙΟΣ ΠΕΤΡΟΣ Γ., «Η υποστήριξη της επίλυσης προβλήματος στη μάθηση των μαθηματικών στα ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ και στα NCTM principles and standards», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 76 (2012), σσ. 50-63.

* Άλγεβρα * Γεωμετρία * Επίλυση προβλήματος * Διαδικασία μάθησης * Πρόγραμμα σπουδών

- Αυτή η εργασία θα επιχειρήσει μια σύγκριση σχετικά με το πώς υποστηρίζεται η επίλυση προβλήματος στα ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ και στα NCTM Standards. Προκειμένου να γίνει αυτή η σύγκριση, θα συζητήσουμε τα χαρακτηριστικά της επίλυσης προβλήματος όπως αναφέρονται στα NCTM Standards και στα ΔΕΠΠΣ-ΑΠΣ αντίστοιχα. Θα εξετάσουμε επίσης με ποιους τρόπους επιτυγχάνεται η ικανότητα επίλυσης προβλήματος με βάση τη διεθνή βιβλιογραφία. Θα παρουσιάσουμε μερικές εντυπωσιακές διαφορές στο θέμα μεταξύ των δύο τύπων προγραμμάτων.

ΒΟΣΚΟΓΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛΗΣ, «Δεκαδικές αναπαραστάσεις των πραγματικών αριθμών», *Ευκλείδης Β'*, τχ. 85 (2012), σσ. 6-9.

* Αριθμοί, πραγματικοί * Άλγεβρα * Αριθμός.

ΒΟΣΚΟΓΛΟΥ ΜΙΧΑΗΛΗΣ ΓΡ., ΚΟΣΣΥΒΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, «Ο ρόλος των αναπαραστάσεων για την κατανόηση των πραγματικών αριθμών», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 76 (2012), σσ. 11-49.

* Άλγεβρα * Αναπαραστάσεις * Πραγματικός αριθμός * Πειραματική έρευνα

- Στην εργασία αυτή, που είναι συνέχεια παλαιότερης (πειραματικής) μας έρευνας, αναλύουμε τις δυσκολίες, που εμφανίζονται στην κατανόηση των πραγματικών αριθμών δίδοντας κάποια έμφαση στον ρόλο, που παίζουν οι αναπαραστάσεις τους (τρόποι ορισμού, περιγραφής και γραφής τους) για το ζήτημα αυτό. Για να γίνουν τα επιχειρήματά μας πιο πειστικά, παρουσιάζουμε, μεταξύ άλλων, αποσπάσματα από συνεντεύξεις μαθητών, που λήφθηκαν μετά την πειραματική μας έρευνα, καθώς και τις γνωστές μεθόδους κατασκευής του σώματος των πραγματικών αριθμών.

ΓΚΟΥΝΤΟΥΒΑΣ ΣΩΤΗΡΗΣ, «Καρτέσιος εναντίον Ευκλείδη», *Ευκλείδης Β'*, τχ. 86 (2012), σσ. 5-8.

* Γεωμετρία * Descartes, Rene (1596-1650) * Ευκλείδης (4ος/3ος αι. π.Χ.)

ΔΕΛΗΚΑΝΑΚΗ ΝΙΚΗ, «Μαθηματικά και λογοτεχνία: μια εναλλακτική διδακτική προσέγγιση σε νέα μονοπάτια», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 90 (2012), σσ. 104-110.

* Μαθηματικά - Σπουδή και διδασκαλία (Στοιχειώδης) * Παιδική λογοτεχνία * Διαθεματική προσέγγιση.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ΕΛΕΝΗ, «Διδακτικά και Επιστημολογικά Ζητήματα που Συνδέονται με την έννοια της Απόδειξης: Απόψεις και Στάσεις Εκπαιδευτικών για το Ρόλο της Απόδειξης στο Λύκειο», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 76 (2012), σσ. 64-89.

* Άλγεβρα * Γεωμετρία, Σπουδή και διδασκαλία * Λύκειο * Εκπαιδευτικός * Αποτέλεσμα έρευνας

- Παρουσιάζονται τα αποτελέσματα ενός μέρους μιας ευρύτερης έρευνας γύρω από το ρόλο, το χαρακτήρα και τη διδασκαλία της απόδειξης στα σχολικά μαθηματικά. Ειδικότερα, παρουσιάζεται η ανάλυση μιας ποιοτικής μελέτης, όπου ερευνώνται απόψεις και στάσεις καθηγητών/τριών Μαθηματικών Λυκείου γύρω από τις διαφορετικές επιστημολογικές σημασίες της απόδειξης και τη διδασκαλία, κατανόηση και παραγωγή των αποδεικτικών μεθόδων. Επί πλέον εξετάζεται κατά πόσο αυτές οι απόψεις, σε συνδυασμό με την πίεση του εκπαιδευτικού μας συστήματος, επιδρούν στις διδακτικές πρακτικές που εφαρμόζονται μέσα στην τάξη.

ΔΟΡΤΣΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Η κίνηση των σχημάτων και τα αρχεία εντολών μέσα από σύγχρονα λογισμικά των μαθηματικών», *Αστρολάβος*, τχ. 17 (2012), σσ. 52-72.

* Εκπαιδευτικό λογισμικό * Διδακτική χρήση του υπολογιστή

- Στην εργασία αυτή παρουσιάζεται η δυνατότητα της κίνησης σχημάτων καθώς και η αξιοποίηση αρχείων εντολών μέσα από τα περιβάλλοντα τεσσάρων λογισμικών: Geogebra, Cabri-geometry II, Cabri 3d και Sketchpad. Τα δεκαεννιά σχήματα που υπάρχουν στις σελίδες που ακολουθούν έχουν κατασκευαστεί με τη χρήση των ανωτέρω λογισμικών και δίνουν την ευκαιρία στον αναγνώστη-εκπαιδευτικό να εκτιμήσει την προσφορά της νέας αυτής τεχνολογίας τόσο στην προσωπική του μελέτη όσο και στη μεταφορά αυτής στη διδακτική πράξη. Η διαχείριση ενός δυναμικού πλέον περιβάλλοντος και η αξιοποίησή του μέσα στην τάξη ή ακόμα καλύτερα στο σχολικό εργαστήριο έχει ιδιαίτερη σημασία για τη διδασκαλία των μαθηματικών και ειδικότερα της γεωμετρίας. Δύο είναι τα στοιχεία που αναδείχονται στην εργασία αυτή. Το πρώτο είναι η δυνατότητα που παρέχουν τα λογισμικά αυτά στο χρήστη να «βλέπει» ένα περιβάλλον όχι πλέον στατικό και αμετάβλητο, όπως μέχρι τώρα το βίωνε πάνω σε ένα χαρτί ή στον πίνακα, αλλά κινούμενο και μεταβαλλόμενο συνεχώς κατά τη βούλησή του. Το δεύτερο αφορά την ικανότητα που αποκτά ο μυημένος χρήστης των λογισμικών αυτών στη δημιουργία μακροεντολών και αρχείων εντολών, ώστε να τα χρησιμοποιεί κάθε φορά άμεσα ή ακόμα και με σταδιακά εξελισσόμενο τρόπο. Η επεξεργασία αυτή έχει μεγάλη αξία στη διδακτική πρακτική διότι στην παρουσίαση ενός θέματος, ειδικότερα μιας κατασκευής, μπορεί να δει κανείς «εκτυλισσόμενη» όλη την εξέλιξη των δράσεων και των επιμέρους κατασκευών που έκανε προηγουμένως. Πιστεύεται σήμερα από πολλούς παιδαγωγούς πως αυτές οι δύο δυνατότητες διευκολύνουν το δάσκαλο και το μαθητή στην καθημερινή μελέτη και διδασχή.

ΔΟΥΜΑΣ ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, «Τρίγωνα του Ήρωνα με πλευρές διαδοχικούς όρους αριθμητικής προόδου», *Μαθηματική Επιθεώρηση*, τχ. 77-78 (2012), σσ. 81-85.

* Ήρων ο Αλεξανδρεύς (1ος αι. π.Χ.) * Γεωμετρία

- Στην εργασία αυτή αποδεικνύουμε (με έναν νέο τρόπο ως προς την υπάρχουσα βιβλιογραφία) ότι υπάρχουν άπειρα τρίγωνα που έχουν μήκη πλευρών ακεραίους που είναι διαδοχικοί όροι αριθμητικής προόδου, ενώ έχουν ταυτόχρονα εμβαδόν ακέραιο αριθμό.

ΖΥΜΒΡΑΚΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Εκπαιδευτική και διδακτική προσέγγιση των ειδικών μαθησιακών δυσκολιών στα μαθηματικά σε μαθητές του Δημοτικού σχολείου», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 28-40.

* Δυσκολία μάθησης * Μαθηματικά - Σπουδή και διδασκαλία (Στοιχειώδης) * Διδακτική προσέγγιση.

ΘΕΟΔΩΡΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ Α., «Υποθετικές προτάσεις και λογική αλήθεια», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 76 (2012), σσ. 1-10.

* Άλγεβρα * Υποθετικές προτάσεις * Λογική, Συμβολική και Μαθηματική

- Στην εργασία αυτή επιχειρείται μια ερμηνεία της λογικής αλήθειας των λογικών υποθετικών προτάσεων της μορφής "αν p , τότε q " (συμβολικά, $p \rightarrow q$), όπου p και q λογικές προτάσεις. Η εργασία αναφέρεται στη σημασιολογική και συντακτική αλήθεια των υποθετικών προτάσεων και πλαισιώνεται από παραδείγματα και εφαρμογές που στηρίζονται και υποστηρίζουν τον πίνακα αλήθειας της συνεπαγωγής.

ΚΑΦΟΥΣΗ ΣΟΝΙΑ, «Άτυπα Μαθηματικά παιδιών νηπιαγωγείου σε πολυπολιτισμικές τάξεις: μια πιλοτική έρευνα», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 77 (2012), σσ. 1-15.

* Μαθηματικά * Νηπιαγωγείο * Πολιτισμικό περιβάλλον * Αποτέλεσμα έρευνας

- Τα άτυπα Μαθηματικά των παιδιών θεωρούνται ως το σημείο εκκίνησης της διδασκαλίας των σχολικών Μαθηματικών. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνήσει τα άτυπα Μαθηματικά παιδιών διαφορετικών πολιτισμικών περιβαλλόντων όταν έρχονται στο νηπιαγωγείο. Τα αποτελέσματα της πιλοτικής έρευνας έδειξαν ότι υπάρχουν διαφοροποιήσεις στις άτυπες γνώσεις παιδιών μεταναστών και παιδιών ελληνικής καταγωγής.

ΜΑΡΙΝΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, «Διάσταση μεταξύ της αξιολόγησης που πιστεύει ότι εφαρμόζει ο εκπαιδευτικός μιας σχολικής τάξης και της πραγματικής αξιολόγησής του», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 76 (2012), σσ. 90-109.

* Γεωμετρία, Σπουδή και διδασκαλία * Αξιολόγηση * Μελέτη περίπτωσης * Εκπαιδευτικός * Λύκειο * Αποτέλεσμα έρευνας.

ΜΠΑΡΑΛΗΣ ΓΙΩΡΓΟΣ κ.ά., «Η Ιστορία των Μαθηματικών στη Μαθηματική Εκπαίδευση: Μια Διδακτική Πρόταση για την Αξιοποίησή της στο Σχολείο», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 77 (2012), σσ. 16-30.

* Μαθηματικά, ιστορία * Δημοτικό σχολείο * Αποτέλεσμα έρευνας

- Τα τελευταία χρόνια όλο και πιο πολλές έρευνες μελετούν και επιχειρούν την αξιοποίηση της ιστορίας των μαθηματικών στην καθημερινή διδακτική πρακτική μέσα από τα αναλυτικά προγράμματα σπουδών και τα σχολικά βιβλία. Η κύρια ιδέα είναι ότι η ιστορία των μαθηματικών μπορεί να αποτελέσει το μέσο για την επίτευξη ποικιλίας στόχων της μαθηματικής εκπαίδευσης. Για το σκοπό αυτό προτείνονται διάφορες μεθοδολογίες και στρατηγικές. Στην παρούσα

έρευνα επιχειρήσαμε τη χρήση των πρώτων αριθμητικών συστημάτων στη διαμόρφωση κινήτρων με σκοπό την αξιοποίηση των μαθηματικών στην καθημερινότητα. Προς την κατεύθυνση αυτή χρησιμοποιήσαμε ως παιδαγωγικό πλαίσιο τις αρχές του κοινωνικού εποικοδομητισμού και της συνεργατικής μάθησης. Πιο συγκεκριμένα, στο άρθρο αυτό παρουσιάζονται τα αποτελέσματα μιας διδακτικής παρέμβασης που αφορούν στις αντιλήψεις που έχουν οι μαθητές: α) για την ανάγκη αξιοποίησης των μαθηματικών από τον άνθρωπο, β) τη χρήση των μαθηματικών σε καταστάσεις καθημερινής πρακτικής και γ) τη σχέση των μαθηματικών και της ιστορίας. Ακολουθεί συζήτηση των αποτελεσμάτων και προτάσεις για περαιτέρω έρευνα.

ΜΠΕΛΛΟΣ ΆΓΓΕΛΟΣ, «Η έννοια της καμπυλότητας και η εφαρμογή της στη Γενική Θεωρία της Σχετικότητας», *Μαθηματική Επιθεώρηση*, τχ. 77-78 (2012), σσ. 53-70.

* Γεωμετρία * Γενική σχετικότητα (Φυσική)

- Περιγράφουμε τις μαθηματικές έννοιες που χρειάζονται για να διατυπωθεί η εξίσωση πεδίου του Einstein της Γενικής Θεωρίας της Σχετικότητας. Ορίζουμε την έννοια της πολλαπλότητας και τη μορφή που παίρνουν τα βασικά μαθηματικά αντικείμενα σε αυτή και επικεντρωνόμαστε στις ημιριμάνιες πολλαπλότητες. Ορίζουμε την συνοχή Levi-Civita και την έννοια της γεωδαισιακής. Δίνουμε τον ορισμό του τανυστή καμπυλότητας Riemann και του τανυστή Ricci. Καταλήγουμε με μια περιγραφή της Ειδικής Θεωρίας της Σχετικότητας και της χρήσης των εννοιών που περιγράψαμε στην εξίσωση πεδίου του Einstein.

ΜΠΟΥΝΑΚΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ Ι., «Οι Ερωτήσεις στην Διδασκαλία των Μαθηματικών», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 77 (2012), σσ. 46-61.

* Μαθηματικά, σπουδή και διδασκαλία * Ερώτηση

- Μια σημαντική συνιστώσα της καλής επικοινωνίας μεταξύ των ανθρώπων είναι η ερώτηση. Ακόμα πιο σημαντικός είναι ο ρόλος των ερωτήσεων κατά την διάρκεια της διδασκαλίας, όταν βέβαια αυτή δεν έχει την μορφή του αναχρονιστικού μονολόγου. Το άρθρο αυτό αναφέρεται στις ερωτήσεις που πρέπει να γίνονται από τον καθηγητή των Μαθηματικών κατά την διδασκαλία, ώστε να επιτελούν τον παιδαγωγικό, επιστημονικό και διδακτικό τους ρόλο. Ιδιαίτερα εξετάζονται τα εξής θέματα: - Ο ρόλος των ερωτήσεων στη διαδικασία «διδασκαλία- μάθηση» - Είδη ερωτήσεων, χαρακτηριστικά καλών ερωτήσεων - Οι Ερωτήσεις του Καθηγητή - Οι Απαντήσεις του Καθηγητή.

ΝΤΡΙΖΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ Α., «Πλεονεκτήματα της γεωμετρικής αναπαράστασης των μαθηματικών εννοιών: Η απόδειξη του θεωρήματος της Μέσης Τιμής του διαφορικού λογισμού, για συναρτήσεις μιας ή δύο πραγματικών μεταβλητών», *Ευκλείδης Γ'*, τχ. 77 (2012), σσ. 31-45.

* Μαθηματικά, Σπουδή και διδασκαλία * Μαθηματική ανάλυση

- Στην εργασία αυτή χρησιμοποιούμε τα πλεονεκτήματα της γεωμετρικής προσέγγισης ως στρατηγικής για την επινόηση και ανάπτυξη αποδείξεων σε πολλές μαθηματικές προτάσεις. Πιο συγκεκριμένα, χρησιμοποιούμε την γραφική αναπαράσταση του θεωρήματος της μέσης τιμής μιας πραγματικής μεταβλητής και με την βοήθεια της γεωμετρικής εποπτείας αναπτύσσουμε τόσο την κατανόηση του θεωρήματος, με όρους της γεωμετρικής αναπαράστασης, όσο και ιδέες για την απόδειξή του. Με τον τρόπο αυτό επισημαίνουμε ότι το, μεταβλητό, μήκος ενός κατάλληλου ευθυγράμμου τμήματος ή η μεταβολή μιας συνάρτησης εμβαδού, είναι κρίσιμες ιδέες για την απόδειξη. Θεωρούμε ότι με την στρατηγική αυτή η απόδειξη προκύπτει με πιο φυσιολογικό τρόπο, αντί της κλασσικής αλγεβρικής προσέγγισης, και ότι το γεωμετρικό πλαίσιο είναι αρκετά πλούσιο ώστε να μας παρέχει περισσότερες από μια ιδέες. Τέλος, επεκτείνουμε την ισχύ του θεωρήματος για πραγματικές συναρτήσεις δύο μεταβλητών και δείχνουμε ότι η απόδειξη ανάγε-

ται στην προηγούμενη περίπτωση, δηλαδή στην συνάρτηση μιας μεταβλητής. Το ίδιο συμβαίνει και για συναρτήσεις περισσότερων μεταβλητών.

ΠΡΩΤΟΠΑΠΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΙΟΣ, ΜΑΡΙΑ ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ, «Η επίδραση της γεωμετρίας στη μαθηματική μοντελοποίηση και την αναλυτική επίλυση προβλημάτων των φυσικών επιστημών και των βιοεπιστημών», *Αστρολάβος*, τχ. 17 (2012), σσ. 27-51.

* Γεωμετρία * Προβλήματα, ασκήσεις, κλπ. * Φυσικές Επιστήμες

- Στόχος της παρούσας εργασίας είναι να αναδείξει τον τρόπο με το οποίο η “γεωμετρία” ενός προβλήματος επιδρά στη μαθηματική προτυποποίηση προβλημάτων των φυσικών επιστημών και των βιοεπιστημών. Θα δείξουμε ότι η κατάλληλη επιλογή της γεωμετρίας, παρέχει τη δυνατότητα βέλτιστης περιγραφής του προβλήματος επιτρέποντας συχνά την αναλυτική του λύση. Η μαθηματική προτυποποίηση τέτοιων προβλημάτων εμπεριέχει νόμους διατήρησης ή μεταβολής φυσικών ποσοτήτων, οι οποίοι εκφράζονται μέσω μερικών διαφορικών εξισώσεων. Η κατάλληλη επιλογή της γεωμετρίας οδηγεί στην έκφραση των διαφορικών τελεστών στο ανάλογο καμπυλόγραμμο σύστημα συντεταγμένων, όπου συχνά η αναλυτική επίλυση του προβλήματος επιτυγχάνεται με τη μέθοδο του χωρισμού μεταβλητών και τη χρήση ειδικών συναρτήσεων. Για να καταδειχτεί η σημασία των παραπάνω, παρουσιάζουμε περιπτώσεις έρπουσας (πολύ αργής) ροής σε διάφορες γεωμετρίες, έχοντας ως κίνητρο τη μαθηματική προτυποποίηση της ροής του πλάσματος του αίματος γύρω από ένα ερυθρό αιμοσφαίριο. Συγκεκριμένα, παρουσιάζουμε τις περιπτώσεις της έρπουσας ροής όταν το ερυθρό κύτταρο θεωρείται αρχικά ως σφαίρα, στη συνέχεια ως πεπλατυσμένο σφαιροειδές και τέλος ως αντεστραμμένο επίμηκες σφαιροειδές. Συγκρίνοντας τα αποτελέσματα αναδεικνύεται η σημασία της επιλογής της κατάλληλης γεωμετρίας. Η επίλυση του προβλήματος της έρπουσας ροής γύρω από τη σφαίρα επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του χωρισμού των μεταβλητών για τον τελεστή ροής Stokes, ενώ γύρω από το πεπλατυσμένο σφαιροειδές επιτυγχάνεται χρησιμοποιώντας τη μέθοδο του ημιχωρισμού των μεταβλητών. Τέλος, η έρπουσα ροή γύρω από αντίστροφο επίμηκες σφαιροειδές επιλύεται χρησιμοποιώντας τον μετασχηματισμό Kelvin, τα θεωρήματα που αφορούν στην επίδρασή που έχει αυτός στον τελεστή Stokes και τη μέθοδο του ημιχωρισμού των μεταβλητών.

ΣΦΗΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ., «Εξισωτής Ορθογωνίου τριγώνου», *Ευκλείδης Γ*, τχ. 76 (2012), σσ. 110-135.

* Γεωμετρία * Εξισωτής Ορθογωνίου τριγώνου

- Εξισωτής τριγώνου είναι η ευθεία που διχοτομεί το εμβαδό και την περίμετρό του. Η εργασία αυτή δίδει ένα λεπτομερή υπολογισμό της θέσης ενός εξισωτή σε ένα ορθογώνιο τρίγωνο, καταδεικνύοντας πως υπάρχουν τρίγωνα με ακριβώς έναν, δύο ή τρεις εξισωτές. Ορθογώνια τρίγωνα με ακριβώς δύο εξισωτές είναι αρκετά σπάνια: υπάρχουν συγκεκριμένες τιμές για τα ορθογώνια τρίγωνα με ακριβώς δύο εξισωτές. Η μεθοδολογία επίλυσης βασίστηκε στους τύπους των Πυθαγόρειων Τριάδων. Αν και αποτελεί ένα καθαρό θέμα Γεωμετρίας, οι υπολογισμοί βασίστηκαν σε μεθόδους της Άλγεβρας και του Απειροστικού Λογισμού. Στο τέλος της εργασίας παρουσιάζεται και η βασική βιβλιογραφία που χρησιμοποιήθηκε.

— **«Μια Εκπαιδευτική Προσέγγιση στη Θεωρία Ανισοτήτων: Το θεώρημα Muirhead», *Ευκλείδης Γ*, τχ. 77 (2012), σσ. 107-132.**

* Μαθηματικά * Μαθηματική ανάλυση * Ανισότητες

- Το παρόν κείμενο επιδιώκει να εξοικειώσει τον αναγνώστη με ένα ευρύ φάσμα θεωρημάτων και τεχνικών, οι οποίες μπορούν να χρησιμοποιηθούν για την απόδειξη ποικίλων μορφών ανισωτικών σχέσεων και εμφανίζονται τυπικά σε διαγωνισμούς επιπέδου μαθηματικών ολυμπιάδων ή συναφών εξετάσεων. Παρά το γεγονός πως το Θεώρημα του Muirhead αποτελεί μια γνωστή τεχνική

αυτής της κατηγορίας, δεν είναι γενικά αποδεκτή ως μια τυπική μορφή επίλυσης μαθηματικών προβλημάτων. Βασικά, πολλά προβλήματα εφαρμογής με βάση το Θεώρημα του Muirhead μπορούν να προκύψουν ως μία μορφή της ανισότητας του Cauchy. Όμως η ανισότητα του Muirhead δίδει μια άμεση ερμηνεία της ανισότητας και την εντάσσει σε ένα ευρύτερο δυνατό πλαίσιο.

ΣΦΗΚΑΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Δ., ΠΛΟΥΜΙΔΗ ΆΝΝΑ Δ., «Οι διαφορικές εξισώσεις Baer», *Μαθηματική Επιθεώρηση*, τχ. 77-78 (2012), σσ. 71-80.

* Εξισώσεις, Διαφορικές * Μαθηματικά

- Στην εργασία αυτή θα παρουσιαστούν οι δύο ειδικές διαφορικές εξισώσεις Baer και οι αντίστοιχες λύσεις τους μέσω σειρών. Θα δοθούν οι αναλυτικές εκφράσεις των λύσεων, καθώς και οι συνθήκες ορθογωνιότητας αυτών. Τέλος, θα αναφερθούν οι εναλλακτικές μορφές των εξισώσεων Baer όπως αυτές συναντώνται στη διεθνή βιβλιογραφία.

ΤΣΙΚΟΠΟΥΛΟΥ ΣΤΑΜΗ, «Πίνακες πολλαπλασιασμού. Το βεδικό τετράγωνο», *Ευκλείδης Β΄*, τχ. 85 (2012), σσ. 1-5.

* Πολλαπλασιασμός * Μαθηματικά - Ιστορία.

ΤΣΙΛΙΚΑ ΚΥΡΙΑΚΗ, «Η αξιωματική θεμελίωση των επιστημονικών θεωριών και η αμφισβήτηση του φορμαλισμού», *Μαθηματική Επιθεώρηση*, τχ. 77-78 (2012), σσ. 42-52.

* Μαθηματικά - Φιλοσοφία * Θεωρία

- Η μέθοδος της αξιωματικής θεμελίωσης των επιστημονικών θεωριών, αρχής γενομένης με τον Ευκλείδη, έτυχε γενικής αποδοχής. Η σχολή Hilbert έβαλε κανόνες στην αξιωματική θεμελίωση και έθεσε το πρόβλημα της πληρότητας εξετάζοντας κατά πόσο ένα δεδομένο λογικό σύστημα, με αξιώματα και αποδεικτικές διαδικασίες, είναι και (εσωτερικά) συνεπές, δηλαδή δεν οδηγεί σε αντιφάσεις, και πλήρες, δηλαδή μπορεί να αποδείξει κάθε αλήθεια, σχετικά με το αποδεικτέο σύστημα. Ο Hilbert ανέπτυξε το φορμαλισμό, σύμφωνα με τον οποίο με ένα σύνολο κανόνων συνεπαγωγής αποδίδεται η «μαθηματική αλήθεια». Ωστόσο ο Godel με το πρώτο και δεύτερο θεώρημα μη-πληρότητας, έθεσε νέους περιορισμούς σε όλα τα τυπικά συστήματα μαθηματικών και γενικότερα σε όλα τα θεωρητικά συστήματα: απέδειξε ότι, είναι αδύνατον να υπάρχει ένα πλήρες και συνεπές σύστημα αξιωμάτων για όλα τα μαθηματικά. Με μια φιλοσοφική προσέγγιση μάλιστα ο Godel πρότεινε τη φαινομενολογία για να αποδώσει διαισθητικά μαθηματικές έννοιες και αντικείμενα και αμφισβήτησε ευθέως τον φορμαλισμό. Παρά τις διαφορές των ιδεολογικών ρευμάτων, τα αξιώματα αποτελούν τα «θεμέλια» κάθε λογικού συστήματος.

ΧΑΛΚΟΥ ΜΑΡΙΑ Δ., «Το Πυθαγόρειο θεώρημα και οι εφαρμογές του, σύμφωνα με δύο ελληνικά χειρόγραφα του 15ου και του 18ου αι.», *Ευκλείδης Γ΄*, τχ. 77 (2012), σσ. 62-87.

* Μαθηματικά, ιστορία * Πυθαγόρειο θεώρημα

- Ο κώδικας 65 (Βιενναίος ελληνικός φιλ. Κώδικας 65) είναι ανώνυμος, χρονολογείται στον 15ον αι. μ.Χ. και περιλαμβάνει προβλήματα Λογιστικής και Γεωδαισίας. Ο κώδικας 72 (Μαθηματάριον) της Δημόσιας Ιστορικής Βιβλιοθήκης της Ελληνικής Σχολής της Δημητσάνας είναι έργο του Νικηφόρου Θεοτόκη και χρονολογείται στον 18ον αιώνα μ.Χ. Περιλαμβάνει θεωρία και εφαρμογές Πρακτικής Αριθμητικής, Άλγεβρας και Γεωμετρίας. Σε αυτό το άρθρο περιέχονται επιλεγμένα θεωρητικά θέματα, και προβλήματα, τα οποία επιλύονται με τη χρήση κυρίως του Πυθαγορείου Θεωρήματος, καθώς και τα σχετικά μαθηματικά σχόλια επ' αυτών. Επιχειρείται ερμηνευτική προσέγγιση των μεθόδων των δύο συγγραφέων, τις οποίες συνέκρινα με τις αντίστοιχες σύγχρονες μεθόδους που χρησιμοποιούνται κατά τη διδασκαλία στη δευτεροβάθμια

εκπαίδευση. Θα δοθεί ελπίζω η δυνατότητα στον αναγνώστη να διαπιστώσει ότι οι μεθοδολογίες των συγγραφέων αυτών των δύο χειρογράφων, ακόμα και αν σε ορισμένες περιπτώσεις δεν είναι γνωστές στους σύγχρονους εκπαιδευτικούς, εντούτοις παρουσιάζουν κοινά σημεία με αυτές που χρησιμοποιούμε σήμερα στη διδασκαλία των αντίστοιχων θεμάτων.

6.4. ΦΥΣΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

ΚΑΛΑΘΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Διδάσκοντας εναλλακτικά στη Βιολογία του λυκείου την ενότητα για το νευρικό σύστημα», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), p. 42552.

* Βιολογία * Νευρικό σύστημα * Δεύτερος κύκλος δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης

- The concept of learning has changed considerably in recent years. The emphasis is on individual learning process and the teachers have to become facilitators of learning. The Major Training Program for teachers was designed in 2011 to provide support to the “New School” and new curricula for Primary and Secondary Education. The design of the present teaching approach in the cognitive subject of Nervous System was based on the principles and guidelines of the training material developed for the training needs of Science teachers in secondary education. Students worked in pairs, in tetrads, whose members change frequently, and finally in the plenary.

ΚΑΡΑΧΑΛΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛΗΣ, «Από τον Κλειστό Κόσμο στο Άπειρο Σύμπαν Νικόλαος Κουζάνος - Giordano Bruno», *Φιλολογική*, τχ. 119 (2012), σσ. 28-32.

* Σύμπαν * Αστρονομία * Κοσμολογία * Νικόλαος Κουζάνος * Giordano Bruno.

ΜΑΝΤΟΥΒΑΛΟΣ ΝΙΚΟΣ, «Η διαμόρφωση των βασικών εννοιών της Φυσικής μέσα από τη σχολική διδασκαλία», *Θέματα Παιδείας*, τχ. 51-52 (2012), σσ. 76-93.

* Φυσικές Επιστήμες - Σπουδή και διδασκαλία * Μάζα (Φυσική) * Ύλη * Ενέργεια.

ΧΡΙΣΤΟΠΟΥΛΟΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Το ευρωπαϊκό εργαστήριο CERN», *Ευκλείδης Β΄*, τχ. 86 (2012), p. 43193.

* Σωματίδια (Πυρηνική Φυσική) * Πείραμα * Κοσμολογία.

6.5. ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ - ΠΛΗΡΟΦΟΡΙΚΗ

ΓΙΑΛΟΥΡΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, «Τεχνικές και εργαλεία αποτίμησης ευπαθειών συστημάτων υπολογιστών», *Αστρολάβος*, τχ. 17 (2012), σσ. 73-96.

* Ηλεκτρονικός υπολογιστής * Πληροφοριακά συστήματα * Ασφάλεια

- Στην παρούσα εργασία παρουσιάζονται πειραματικές διαδικασίες από το χώρο της Ασφάλειας Υπολογιστών και Πληροφοριών. Πιο συγκεκριμένα πραγματοποιείται μελέτη και έρευνα πάνω σε συγκεκριμένα εργαλεία, μεθόδους και τεχνικές αποτίμησης ευπαθειών (vulnerability assessment) και ελέγχου διείσδυσης (penetration testing) σε Δίκτυα, Εφαρμογές και κατά συνέπεια Βάσεις Δεδομένων. Στόχος αυτής της εργασίας είναι η κατηγοριοποίηση και η συγκριτική αξιολόγηση τέτοιων εργαλείων. Αυτό θα επιτευχθεί σε συνδυασμό με μελέτη πάνω σε μεθοδολογίες ανάλυσης ευπαθειών που θα παρουσιαστούν στην εργασία.

GJONDEDAJ, ELINDA, «Web 2.0 World in Our English Language Classroom», *TESOL*, τχ. 115 (2012), σσ. 23-25.

* Νέες Τεχνολογίες * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο (Internet) * Αγγλική γλώσσα.

ΚΑΝΤΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, «Η συμβολή των νέων τεχνολογιών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Πρακτικές εφαρμογές», *Αστρολάβος*, τχ. 17 (2012), σσ. 5-26.

* Νέες τεχνολογίες * Διδακτική χρήση του υπολογιστή.

PETALA, ANNA; STEFANIDIS, GEORGE, «3 Steps to Innovation Theory behind Practice», *TESOL*, τχ. 116 (2012), σσ. 21-23.

* Νέες Τεχνολογίες * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Διαδίκτυο (Internet).

6.6. ΚΟΙΝΩΝΙΚΕΣ ΕΠΙΣΤΗΜΕΣ

EMMANOULIDIS JANIS A., «Between collateral damage and “iron law”», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 106-126.

* Κρίση * Οικονομική πολιτική * Πολιτική * Δημοκρατία * Ευρωζώνη * Οικονομική Νομισματική Ένωση

- The article argues that the euro crisis has put European integration to a major test - more profound and more serious than ever before. Beyond the more immediate financial and economic effects, the crisis has inflicted collateral damage: unintended and unexpected consequences at both the national and European level, which could jeopardise not only the EU's ability to manage (and overcome) the current crisis but also its ability to address future internal and external challenges. The article examines four of these consequences: (1) the growing distrust between national capitals and national societies; (2) the widening “democratic gap” at both EU and national level; (3) the new balance of power and the ‘new German question’; and, finally, (4) the acceleration of Europe's global political and economic marginalisation.

FEATHERSTONE KEVIN, «Le Choc de la nouvelle? Maastricht, déjà vu and EMU Reform», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 20-39.

* Οικονομική πολιτική * Ευρωζώνη

- This paper explores the extent to which current reforms of the Eurozone's governance remain encased in the constraints of the Maastricht Treaty - the narrowness of its underlying paradigm; the gaps and imbalances of its design - and the implications for the future of the euro. With a model of “sound money, sound finances”, based on the precepts of German ordo-liberalism, a vulnerability was exposed: it lacked the instruments, not only to aid, but also to police. This was exacerbated by the shallowness of public legitimation, ignored from the outset. The uncertainty, delays and division displayed by the Eurozone's response to the crisis owed much to the “lock-in” of Maastricht. The paper includes a critical reassessment of Dyson and Featherstone (1999).

O' SULLIVAN MICHAEL, «Does an austere Europe has a future?», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 40-58.

* Ευρωζώνη * Οικονομική πολιτική * Κρίση

- The Eurozone crisis is a profoundly structural one in that it has unmasked the inappropriateness of the monetary union for certain member states and the complacency of its governing class. The aims and *raison d'être* of the European project must now be rethought in an original way and communicated in a clear way to its bewildered citizens. It needs new and reformed institutions, and above all it needs leaders. Specifically, in the economic arena, policymakers need to broaden the range of policy options to actively consider debt restructurings and the exit of some countries from the Eurozone.

SMITH DENNIS, «**Humiliation and Greek Debt**», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 127-149.

* Κρίση * Οικονομική πολιτική * Πολιτική * Ανθρώπινα δικαιώματα * Ευρωζώνη * Οικονομική Νομισματική Ένωση

- This article, the basis of a talk to the Hellenic Political Science Association in March 2012, presents an approach to the analysis of humiliation or forced social displacement. It makes reference to the particular example of Greece during the sovereign debt crisis and offers a comparison with the effects of Hurricane Katrina on New Orleans. Distinctions are made between yielding responses and challenging responses to humiliation, including escape and acceptance in the first category, and resistance-rejection, revenge-rejection and conciliation-reform in the latter category.

ΚΑΡΑΚΙΟΥΛΑΦΗ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «**“Είναι και τέχνη και επάγγελμα”**: Προσλήψεις της καλλιτεχνικής εργασίας - Το παράδειγμα των ηθοποιών στην Ελλάδα», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 137-138 A-B (2012), σσ. 113-140.

* Καλλιτέχνες * Τέχνη, * Επάγγελμα * Εργασία * Ηθοποιοί * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η καλλιτεχνική εργασία και οι κανόνες που διέπουν τις καλλιτεχνικές αγορές εργασίας αποτελούν γρίφο για όσους ασχολούνται με την κοινωνιολογία των επαγγελματιών ή με τις κοινωνιολογικές προσεγγίσεις της μισθωτής εργασίας. Ο βασικός προβληματισμός αφορά το εάν και κατά πόσο μπορούμε να κατανοήσουμε την καλλιτεχνική εργασία και τα καλλιτεχνικά επαγγέλματα με τα συνήθη εργαλεία ανάλυσης και ερμηνείας που χρησιμοποιούμε στην περίπτωση άλλων μορφών αμειβόμενης εργασίας. Προκειμένου να εξετάσουμε αυτό το θέμα, στο παρόν άρθρο, θα εστιάσουμε στο επάγγελμα του ηθοποιού στην Ελλάδα, δίνοντας έμφαση στο πώς τα ίδια τα υποκείμενα αντιλαμβάνονται την εργασία τους και το επάγγελμά τους.

ΚΑΤΕΡΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, «**Προβλήματα προσαρμογής των μεταναστών: ψυχοκοινωνικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις**», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 29-44.

* Μετανάστες * Ρατσισμός * Σχολική προσαρμογή

- This article examines adaptation problems of immigrant's children and adults. We refer to the most basic factors that affect the psychological well-being of immigrants and their social adjustment, like acculturation stress, racism and bad living conditions. Furthermore, we examine the family relationships of immigrants and the behavioral problems that are frequent among immigrant children. We, also, refer to school adjustment and to the factors that affect it, like language, ethnic identity and age, making a brief reference to the present educational system.

ΚΑΤΣΙΚΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Η ισχύς εν τη πιστώσει: η Γερμανία και το έλλειμμα ηγεσίας της Ευρωζώνης**», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 59-83.

* Ευρωζώνη * Οικονομική πολιτική * Κρίση * Ηγεσία * Γερμανία

- Οι προσπάθειες των ευρωπαϊκών κυβερνήσεων και θεσμών για την αντιμετώπιση της κρίσης χρέους έχουν αποδειχθεί αναποτελεσματικές, με αποτέλεσμα, δύο χρόνια μετά την έναρξη της

κρίσης, να απειλείται ακόμα και η βιωσιμότητα της ίδιας της Οικονομικής και Νομισματικής Ένωσης (ΟΝΕ). Το άρθρο αυτό εξετάζει έναν από τους σημαντικότερους λόγους για την αναποτελεσματική διαχείριση της κρίσης: το έλλειμμα ηγεσίας στην Ευρωζώνη. Η ανάλυση επικεντρώνεται στον ρόλο της Γερμανίας, η οποία έχει αναδειχθεί σε αδιαφιλονίκητο οικονομικό ηγεμόνα της Ευρώπης. Η οικονομική ισχύς της και η επακόλουθη πολιτική επιρροή της όμως δεν έχουν μετουσιωθεί σε πολιτική ηγεσία ικανή να επαναφέρει την Ευρωζώνη σε οικονομική σταθερότητα και ανάπτυξη. Αντίθετα, η Γερμανία δείχνει απροθυμία να αναλάβει την ευθύνη άσκησης ηγεσίας και το κόστος που αυτή συνεπάγεται. Το άρθρο αναλύει τους λόγους για τη στάση αυτή και επιχειρεί να σκιαγραφήσει τις επιπτώσεις της για το μέλλον της ΟΝΕ.

ΛΑΛΛΑΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «**Το καταναλωτικό βίωμα στους σύγχρονους εμπορικούς πολυχώρους: τελεστική αναπαραγωγή και η ταυτότητα του καταναλωτή**», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 137-138 Α-Β (2012), σσ. 85-112.

* Κατανάλωση * Shopping malls * Τελετουργίες της κατανάλωσης * Τελέσεις της καθαρότητας * Ταυτότητα του καταναλωτή

- Στο άρθρο αυτό διερευνάται η σχέση της νέας μορφής εμπειρίας που προωθείται και αναζητείται στους σύγχρονους εμπορικούς πολυχώρους, τύπου mall, και του ίδιου του εμπορευματικού περιβάλλοντος. Η ασφαλής, προβλέψιμη και πλούσια σε εμπορευματικές και θεαματικές αναφορές και πρακτικές εμπειρία σε αυτά τα περιβάλλοντα φαίνεται να αποτελεί «υλικό» διαχείρισης μιας τελεστικής πράξης. Τα malls ως χώροι τελετουργίας, ως πεδία επιτέλεσης ρόλων και ως «συμβολικοί διαμεσολαβητές» φιλοξενούν, ευνοούν και ενεργοποιούν στον εσωτερικό, αυτόνομο μικρόκοσμο τους τελέσεις που αποδίδουν στους καταναλωτές-επισκέπτες-μυημένους την ταυτότητα του «επαρκούς καταναλωτή».

ΛΙΑΜΠΑΣ ΤΑΣΟΣ, ΤΟΥΡΤΟΥΡΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, «**Δραστηριότητεςσχόλης, εξωσχολική μάθηση και απασχόληση για τον μαθητή της Γ΄ Λυκείου στο φάσμα του εξωσχολικού χρόνου**», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 137-138 Α-Β (2012), σσ. 141-172.

* Μαθητές λυκείου * Εξωσχολικός χρόνος * Πολιτισμικό κεφάλαιο * Εξωσχολικές δραστηριότητες * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στην εργασία εξετάζονται οι καθημερινές δραστηριότητες του μαθητή της Γ΄ λυκείου μετά το σχολάσμα. Ειδικότερα, συσχετίζονται βασικοί παράγοντες (κοινωνικοοικονομικό και μορφωτικό επίπεδο της οικογένειας, φύλο, επίδοση και πρόσβαση στην τριτοβάθμια εκπαίδευση) που συνθέτουν το προφίλ του, τόσο με δραστηριότητες που είναι επανάληψη του σχολικού «εργασιακού βίου» (π.χ. φροντιστήριο) όσο και, σπανιότερα, βιοπορισμού (δουλειά), αλλά και μ' εκείνες που δίνουν περιεχόμενο στησχόλη του (π.χ. παρέες, μουσική κ.ά).

ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΑΙΤΗ, «**Οι περιπέτειες της απόδοσης των όρων της δειγματοληπτικής θεωρίας και πρακτικής στις κοινωνικές διερευνήσεις και το ανύπαρκτο “στατιστικό σφάλμα”**»: Ένα σχολιασμένο αγγλοελληνικό γλωσσάριο», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 137-138 Α-Β (2012), σσ. 3-49.

* Δειγματοληψία * Δειγματοληπτική θεωρία * Δειγματοληπτική πρακτική * Ορολογία * Κοινωνικές Έρευνες

- Στην παρούσα εργασία παρουσιάζεται σχολιασμένο ένα αγγλοελληνικό γλωσσάριο των όρων της δειγματοληπτικής θεωρίας και πρακτικής στις κοινωνικές διερευνήσεις. Ο σχολιασμός βασίζεται κυρίως στην απόδοση των στατιστικών όρων από τους καθηγητές Αθανασιάδη, Κοκολάκη και Χρυσάφινου, το Ελληνικό Στατιστικό Ινστιτούτο, το Διεθνές Στατιστικό Ινστιτούτο και τα κείμενα των ερευνών της Εθνικής Στατιστικής Υπηρεσίας της Ελλάδος (ΕΣΥΕ). Διαπιστώνεται ότι ζητήματα θεωρίας και πρακτικής των δειγματοληπτικών ερευνών αποδίδονται ορθά από

την ΕΣΥΕ. Επίσης, καταδεικνύεται η ασυμφωνία των στατιστικών ακόμα και για την απόδοση βασικών στατιστικών όρων και, βεβαίως, η ανυπαρξία του ελληνικής επινόησης «στατιστικού σφάλματος» ως στατιστικού όρου.

ΝΙΚΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΚΛΕΟΠΑΤΡΑ, «**Εμπόδια χρήσης του υπολογιστή σε τάξεις νηπιαγωγείων: συνεντεύξεις με νηπιαγωγούς**», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11β (2012), σσ. 45-55.

* Ηλεκτρονικός υπολογιστής * Τεχνολογία * Εμπόδια χρήσης υπολογιστή * Προσχολική Αγωγή * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η εργασία αυτή αφορά τη διερεύνηση των απόψεων των νηπιαγωγών για τα περισσότερα σημαντικά εμπόδια αναφορικά με τη χρήση και αξιοποίηση του υπολογιστή στην τάξη με τα νήπια. Συμμετείχαν 11 νηπιαγωγοί από δέκα δημόσια νηπιαγωγεία της Αττικής, τα δεδομένα συλλέχθηκαν μέσω συνεντεύξεων και κάθε νηπιαγωγείο αποτέλεσε ξεχωριστή μελέτη περίπτωσης. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι τα σημαντικότερα εμπόδια ήταν η έλλειψη ή ο μικρός αριθμός υπολογιστών, ο μεγάλος αριθμός των νηπίων σε μία τάξη, ο χώρος και η έλλειψη επιμόρφωσης των νηπιαγωγών. Όλες οι νηπιαγωγοί, ανεξάρτητα από το εάν χρησιμοποιούν ή όχι τον υπολογιστή στην τάξη με τα νήπια, εξέφρασαν την άποψη ότι η τεχνολογία είναι κατάλληλη για την τάξη του νηπιαγωγείου.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΑΡΕΑ ΕΛΕΝΗ, «**Εισαγωγή Η πολιτική της κρίσης στην Ευρωζώνη**», *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 7-19.

* Κρίση * Οικονομική πολιτική * Ευρωζώνη * Οικονομική Νομισματική Ένωση.

— «**Εθνική οικονομική πολιτική και κρίση χρέους; Έπεται κρίση της Δημοκρατίας;**» *Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης*, τχ. 39 (2012), σσ. 84-105.

* Κρίση * Οικονομική πολιτική * Ευρωζώνη * Δημοκρατία

- Η αφαίρεση από τις δημοκρατικά εκλεγμένες κυβερνήσεις των κρατών-μελών της ΟΝΕ σημαντικών εργαλείων μακροοικονομικής διαχείρισης ήταν αποδεκτή στις “καλές εποχές”, όταν η οικονομική ανάπτυξη, ο χαμηλός πληθωρισμός και τα χαμηλά επιτόκια απέκρυπταν τις συστηματικές αδυναμίες του οικοδομήματος και τις ανισοροπίες που συσσωρεύονταν ανάμεσα στις χώρες του Βορρά και εκείνες του Νότου. Με την αλλαγή του κλίματος, όμως, εξαιτίας της κρίσης στην Ευρωζώνη, όταν “επιβλήθηκαν” προγράμματα αυστηρής λιτότητας στα εκλογικά σώματα της Ελλάδας, της Ιρλανδίας και της Πορτογαλίας - με την Ισπανία και την Κύπρο να διαπραγματεύονται συμφωνίες χρηματοοικονομικής συνδρομής -, άρχισαν να διαφαίνονται και οι πρώτοι κρίσιμοι μετασχηματισμοί στα πολιτικά συστήματα αυτών των χωρών. Τα ερωτήματα που προκύπτουν είναι σημαντικά: αναδιαμορφώνεται η σχέση εκλογικών σωμάτων και εκλεγμένων ηγετών; περιθωριοποιείται η δημοκρατική νομιμοποίηση καθώς η “εξωτερική” προσαρμογή γίνεται αναπόφευκτη; Η πιθανότητα να μετατραπεί η κρίση χρέους σε κρίση της δημοκρατίας δεν είναι πλέον αμελητέα.

ΠΑΝΤΕΛΑΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, **ΤΣΙΑΠΑ ΜΑΡΙΑ**, «**Ασυμμετρίες και ανισότητες στον κοινωνικό χώρο**», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 137-138 A-B (2012), σσ. 51-84.

* Υπό συνθήκη β' - σύγκλιση * Δομικά χαρακτηριστικά * Χωρικές ανισότητες * Κατά κεφαλήν εισόδημα

- Με τη συγκεκριμένη μελέτη αναδεικνύεται η δυναμική της συγκλίσεως του κατά κεφαλήν εισοδήματος μεταξύ των νομών (περιφερειακών ενοτήτων) της Ελλάδας στα πλαίσια της περιόδου 1981-2008. Τα ευρήματα της μελέτης σχετικά με την υπό συνθήκη β-σύγκλιση (conditional

β-convergence) και τη σ-σύγκλιση (σ-convergence) δείχνουν με τρόπο εναργή τη συγκρότηση επιμέρους χωρικών ενότητων με διακριτά χαρακτηριστικά, γεγονός που υποδηλοί την ύπαρξη διαπεριφερειακών και ενδοπεριφερειακών ανισοτήτων. Η εν λόγω περίοδος είναι σημαντική για την εξέλιξη των χωρικών ανισοτήτων, καθώς συνδέεται άρρηκτα με τη συμμετοχή της Ελλάδας στους ευρωπαϊκούς θεσμούς και, κατ' επέκταση, με την ίδια τη δυναμική της ευρωπαϊκής ολοκλήρωσης, η πορεία της οποίας επηρεάζει ασύμμετρα την κατανομή των παραγωγικών συστημάτων των ευρωπαϊκών περιφερειών και, επομένως, τα επίπεδα και τους αντίστοιχους ρυθμούς μεταβολής του κατά κεφαλήν εισοδήματος.

ΤΣΕΚΕΡΗΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, «Ισχυρή αναστοχαστικότητα, ανίσχυρη θεωρία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 137-138 A-B (2012), σσ. 233-251.

* Αναστοχαστικότητα * Επιστημολογία * Ηθικοπρακτική * Κοινωνική θεωρία

- Η αναλυτική προσοχή του άρθρου επικεντρώνεται στους συγκεκριμένους τρόπους με τους οποίους συλλαμβάνεται και χρησιμοποιείται η μεθοδολογική έννοια της αναστοχαστικότητας, καθώς και στον («ανοσοποιητικό») ρόλο που πραγματικά διαδραματίζει στην ποιοτική έρευνα και την κοινωνική θεωρία. Εξετάζοντας τις κυρίαρχες (κριτικές και κονστρουκτιβιστικές) αναστοχαστικές προσεγγίσεις, θα μπορούσε κανείς να διαπιστώσει με ευκολία τη σύνδεση των μεταθεωρητικών προσπαθειών με το ιδεώδες της «ισχυροποίησης της κοινωνικής θεωρίας» (Bourdieu, Harding). Ωστόσο, η επιδίωξη αυτού του ιδεώδους τείνει πάντοτε στην παράκαμψη της «γνωστικής κυκλικότητας» (Maturana/Varela, Luhmann), με στόχο τη συντήρηση του επιστημονικού εξουσιαστικού κύρους (authority), του «επιστημονικού μεγαλοϊδεατισμού» (Hammersley). Ενθαρρύνοντας τη συνειδητή αυτοτοποθέτησή μας στον επιτελεστικό «κύκλο της αναπαράστασης», αποφεύγουμε οριστικά τις παγίδες της (δήθεν «ισχυρής») θετικιστικής σκέψης.

ΦΑΚΙΟΛΑΣ ΝΙΚΟΣ, «Επίδραση κοινωνικών δικτύων στην υγεία», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, τχ. 137-138 A-B (2012), σσ. 201-232.

* Κοινωνικά δίκτυα, * Υγεία * Υπηρεσίες υγείας * Αυτοεκτίμηση υγείας * Δείκτης κοινωνικής δικτύωσης * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στο άρθρο αυτό, τμήμα της έρευνας του ΕΚΚΕ «Γήρανση και Κοινωνία», εξετάζεται η συμβολή του κοινωνικού κεφαλαίου και των κοινωνικών δικτύων στην εκτίμηση από το άτομο του επιπέδου της ατομικής του υγείας, στην υγεία και στη χρήση των υπηρεσιών υγείας. Έχει διαμορφωθεί ένας δείκτης κοινωνικής δικτύωσης που στηρίζεται στα κριτήρια της οικογενειακής κατάστασης των ερωτώμενων, στην παρουσία των παιδιών τους και στη συχνότητα των επαφών γονέων-παιδιών, της εργασιακής τους κατάστασης, καθώς και της εμφάνισης αιφνίδιων προβλημάτων υγείας και οικονομικών δυσκολιών τους και υποδηλώνει τις προοπτικές αντιμετώπισης των προβλημάτων υγείας με βάση τις θετικές επιδόσεις τους στο συγκεκριμένο δείκτη.

6.7. ΦΥΣΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΑΛΜΠΑΝΙΔΗΣ Ε., «Οι σχολικές γυμναστικές επιδείξεις στην Ελλάδα μέχρι το 1975», *Άθληση και Κοινωνία*, τχ. 53 (2012), σσ. 7-18.

* Αθλητισμός - Ιστορία * Σχολικός αθλητισμός

- Σκοπός της μελέτης αυτής ήταν να διερευνηθεί η αρχή, το περιεχόμενο και η εξέλιξη των γυμναστικών επιδείξεων που τελούνταν στα ελληνικά σχολεία της πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας

εκπαίδευσης μέχρι το 1975. Ως πηγές χρησιμοποιήθηκαν σχετικοί νόμοι, εγκύκλιοι και αποφάσεις του Υπουργείου Παιδείας, εκθέσεις επιθεωρητών Σωματικής Αγωγής, δελτία της Ομοσπονδίας Λειτουργών Μέσης εκπαίδευσης, εγχειρίδια Γυμναστικής, και δημοσιεύματα του τύπου. Από την ανάλυση και επεξεργασία των πηγών προέκυψε ότι σε μια εποχή όπου η σωματική δραστηριότητα και άσκηση ήταν πρωτόγνωρες, οι γυμναστικές επιδείξεις διαδραμάτισαν σημαντικό ρόλο στην προβολή και προώθησή τους. Οι εκάστοτε κυβερνήσεις φρόντισαν να ρυθμίσουν με λεπτομέρειες τον τρόπο διεξαγωγής των γυμναστικών επιδείξεων γιατί αφενός καλλιεργούσαν τον εθισμό και την υποβολή του λαού στη λογική των θεαμάτων και αφετέρου προωθούσαν αποτελεσματικότερα την πειθαρχία και την ευταξία των μαθητών. Ιδιαίτερο ενδιαφέρον για τη διεξαγωγή τους έδειξαν οι δικτατορικές κυβερνήσεις. Οι γυμναστικές επιδείξεις όμως δημιουργούσαν μια σωρεία προβλημάτων στη σχολική ζωή. Απαιτούσαν πολύμηνη προετοιμασία, δημιουργούσαν εντάσεις, παρακώλυαν το συνολικό πρόγραμμα του σχολείου και αποπροσανατόλιζαν στο σύνολό του το μάθημα της φυσικής αγωγής. Έτσι εκφράστηκαν κατά καιρούς αντιρρήσεις στη διεξαγωγή τους, ιθύνων νους όμως της προσπάθειας κατάργησής τους ήταν ο Ίων Ιωαννίδης. Ουσιαστικά οι γυμναστικές επιδείξεις έπαψαν να υπάρχουν, μετασχηματιζόμενες σε αθλητική γιορτή, το 1975.

ΚΟΡΩΝΑΣ Β. κ.ά., «*Η επίδραση του προγράμματος “Play and Stay” στην εκμάθηση του “forehand” στο τένις και στην ικανοποίηση των μαθητών*», *Άθληση και Κοινωνία*, τχ. 53 (2012), σσ. 68-78.

* Αντισφαίριση * Μέθοδος διδασκαλίας * Αποτέλεσμα έρευνας

- Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η εξέταση της επίδρασης του προγράμματος «Play and Stay» στην εκμάθηση του κτυπήματος «forehand» στο τένις και στην ικανοποίηση των μαθητών/τριών. Οι συμμετέχοντες ήταν 62 μαθητές/τριες δημοτικού σχολείου, ηλικίας 11 ετών (ΜΟ=11,13, ΤΑ=0,33). Οι μαθητές/τριες χωρίστηκαν σε δυο ομάδες, την πειραματική ομάδα (N=36) που ακολούθησε το πρόγραμμα παρέμβασης «Play and Stay» και την ομάδα ελέγχου (N=26), που ακολούθησε την παραδοσιακή διδασκαλία. Το πρόγραμμα παρέμβασης πραγματοποιήθηκε στις ώρες του μαθήματος Φυσικής Αγωγής, για έξι εβδομάδες (3 ώρες/εβδομάδα). Για την αξιολόγηση της εκμάθησης της τεχνικής της δεξιότητας χρησιμοποιήθηκε ποιοτική αξιολόγηση (βιντεοσκόπηση - παρατήρηση αξιολόγηση της δεξιότητας με 5 κριτήρια) στην αρχή (αρχικό τεστ), μετά την παρέμβαση (τελικό τεστ) και μια εβδομάδα μετά την παρέμβαση, χωρίς εξάσκηση (τεστ διατήρησης). Για την ποσοτική αξιολόγηση χρησιμοποιήθηκε τεστ 10 προσπαθειών. Στο τέλος του προγράμματος οι ασκούμενοι συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο της ικανοποίησης. (Περιοχή περίληψης).

6.8. ΞΕΝΕΣ ΓΛΩΣΣΕΣ

ΚΑΤΣΑΝΤΟΝΙ ΜΑΡΙΑ, «*Techniques d' ecriture creative. L'ecriture du fantastique*», *Contact*, τχ. 58 (2012), σσ. 50-56.

* Δημιουργικό γράψιμο * Αφήγηση (Ρητορική).

6.9. ΑΙΣΘΗΤΙΚΗ ΑΓΩΓΗ

ΖΙΡΩ ΌΛΓΑ, «*Διδακτική των εικαστικών στο Δημοτικό (Ε.Α.Ε.Π.) και υλοποίηση καινοτόμων στόχων*», *Εικαστική Παιδεία*, τχ. 28 (2012), σσ. 79-84.

* Παιδιά - Αισθητική αγωγή * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μέθοδος project (Εκπαίδευση).

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΕΛΕΝΗ, «Ο παρεμβατικός χαρακτήρας της εικαστικής αγωγής στην ολόπλευρη ανάπτυξη του παιδιού: το μοντέλο Reggio Emilia στην Πρωτοβάθμια εκπαίδευση», *Εικαστική Παιδεία*, τχ. 28 (2012), σσ. 85-90.

* Παιδιά - Αισθητική αγωγή * Συναισθηματική ανάπτυξη * Κινητικοαισθητηριακή μάθηση.

ΛΑΜΠΡΟΝΙΚΟΥ ΕΛΕΝΗ, «Το θεατρικό παιχνίδι ως εργαλείο για τη μέθοδο project», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 88 (2012), σσ. 106-110.

* Θέατρο στην εκπαίδευση * Μέθοδος Project (Εκπαίδευση).

ΛΕΤΣΙΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Το sketchbook ως εργαλείο μάθησης», *Εικαστική Παιδεία*, τχ. 28 (2012), σσ. 104-107.

* Καλλιτεχνική αγωγή * Εκπαιδευτική καινοτομία.

ΜΑΓΟΥΛΙΩΤΗΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ, ΛΑΜΠΙΤΣΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, «Εικαστική Εκπαίδευση και Επιμόρφωση Νηπιαγωγών Ελλάδας», *Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού*, τχ. 11β (2012), σσ. 11-21.

* Εικαστική Εκπαίδευση * Νηπιαγωγοί * Παιδαγωγικά Τμήματα Προσχολικής Εκπαίδευσης * Επιμόρφωση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Τα δεδομένα συλλέχτηκαν με ημιδομημένες συνεντεύξεις από έντεκα συμμετέχουσες στο πρόγραμμα και αναλύθηκαν με τη μέθοδο της ανάλυσης περιεχομένου. Η γενική αποτίμηση του προγράμματος ήταν θετική και ενδιαφέρον παρουσιάζουν οι απόψεις για επέκταση του προγράμματος και σε άλλες μαθησιακές περιοχές καθώς και τη σύνδεση μεταξύ τους.

ΝΙΚΟΛΟΥΔΗ ΦΥΛΛΙΩ, «Θεατρικές δραστηριότητες και παιχνίδι», *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 88 (2012), σσ. 100-105.

* Θέατρο στην εκπαίδευση * Προσχολική αγωγή.

ΟΙΚΟΝΟΜΙΔΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, «Εικαστική αγωγή ως γνωστικό αντικείμενο στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση: ο πολύμορφος παιδευτικός και μορφωτικός της χαρακτήρας», *Εικαστική Παιδεία*, τχ. 28 (2012), σσ. 74-78.

* Παιδιά - Αισθητική αγωγή * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση.

ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Το μάθημα των εικαστικών τεχνών και η ειδική αγωγή», *Εικαστική Παιδεία*, τχ. 28 (2012), σσ. 27-29.

* Τέχνη * Ειδική αγωγή.

ΦΟΥΝΤΟΥΚΗ ΕΛΕΝΗ, ΦΟΥΝΤΟΥΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Τρόποι ανάπτυξης της κίνησης του λόγου και της μάθησης σε παιδιά μέσα από διάφορες μορφές τέχνης», *Θέματα Ειδικής Αγωγής*, τχ. 57 (2012), σσ. 51-59.

* Τέχνη στην εκπαίδευση * Κουκλοθέατρο * Μουσικοθεραπεία * Ψυχοκινητική ανάπτυξη.

7. ΕΙΔΙΚΑ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

* * *

7.1. ΠΕΡΙΒΑΛΛΟΝΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΑΘΑΝΑΣΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΙΑ, «**Λαογραφική έκθεση - 1ου Δημοτικού Σχολείου Ελευθερίου-Κορδελιού - Τάξη Β1**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Λαογραφική έκθεση * Δημοτικό Σχολείο.

ΑΝΔΡΕΑΔΗΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, ΔΟΔΟΝΤΣΗΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ, ΑΘΑΝΑΣΙΑΔΗΣ ΚΟΣΜΑΣ, «**Εφαρμογές ΤΠΕ στα Σχολικά Προγράμματα Περιβαλλοντικής Εκπαίδευσης**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Συμμετοχική μάθηση * Βιωματική μάθηση * Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα * Ηλεκτρονικός Υπολογιστής * Διδακτική χρήση του υπολογιστή

- Τα σχολικά προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης συνήθως υλοποιούνται με τη μέθοδο project, επίλυσης προβλήματος, χρονογραμμής ή και μελέτης πεδίου. Σε ορισμένες περιπτώσεις επιλέγεται μεικτός σχεδιασμός. Σε όλες τις περιπτώσεις προτείνεται η παιδαγωγική ομάδα (εκπαιδευτικοί και μαθητές) να επιλέγει το θέμα σύμφωνα με τα ενδιαφέροντα τους και να εργάζονται ομαδοσυνεργατικά με στοιχεία βιωματικότητας και άμεση επαφή με τη φύση και τα φυσικά φαινόμενα. Με το πέρασμα του χρόνου άρχισαν να εισάγονται εφαρμογές των ΤΠΕ υποστηρίζοντας τα προγράμματα περιβαλλοντικής εκπαίδευσης με αναζήτηση πληροφοριών από το διαδίκτυο, ψηφιακή επεξεργασία εικόνων και προβολή παρουσιάσεων με το PowerPoint. Σήμερα, με τη ραγδαία εξέλιξη των ΤΠΕ και του internet, των εφαρμογών κοινωνικής δικτύωσης και των κοινόχρηστων δικτυακών εφαρμογών οι υποστηρικτικές δραστηριότητες των σχολικών περιβαλλοντικών προγραμμάτων μπορούν να εμπλουτιστούν και να αναβαθμιστούν ποιοτικά αξιοποιώντας, σε όλα σχεδόν τα στάδια υλοποίησης τους σύγχρονα λογισμικά και εφαρμογές Web 2.0.

ΒΑΣΔΟΚΑΣ ΚΛΕΑΝΘΗΣ, «**Η Χρήση του Video στην Περιβαλλοντική Εκπαίδευση. Μια Καινοτόμος Τεχνική Συναντά μια Καινοτόμο Δράση**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα * Εκπαιδευτική καινοτομία * Δημιουργία video* Μαθητής.

ΒΟΥΔΡΙΣΛΗΣ ΝΙΚΟΣ, ΑΥΓΕΡΙΝΟΥ ΜΑΡΙΑ, «**Οι σχολικές συμπράξεις Comenius και η αξιοποίηση των ΤΠΕ**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική εκπαίδευση * Αειφορική ανάπτυξη * Comenius (Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα) * Εκπαιδευτική καινοτομία * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Δημοτικό Σχολείο.

— «**“Water, aqua - The essential resource”**. Σχολική σύμπραξη Comenius 2ου Δημοτικού Σχολείου Πεύκων.», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική εκπαίδευση * Αειφορική ανάπτυξη * Πρόγραμμα συνεργασίας * Comenius (Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα) * Εκπαιδευτική καινοτομία * Δημοτικό Σχολείο.

ΔΙΑΜΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΦΕΒΡΩΝΙΑ, «Εξοικονομήστε ενέργεια - Σώστε το μέλλον μας (Save energy - Save our future) - 9ο Γυμνάσιο Καλαμαριάς», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση * Comenius (Ευρωπαϊκό Πρόγραμμα) * Ενέργεια * Αειφορική ανάπτυξη * Διδακτική χρήση του υπολογιστή.

ΚΑΛΑΘΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Κριτήρια Αξιολόγησης Ενός Σχολικού Προγράμματος Περιβαλλοντικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης: Ένα Μεθοδολογικό Εργαλείο που Κάνει Πράξη τη Θεωρία», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση * Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα * Αξιολόγηση * Κριτήριο αξιολόγησης

- Στην παρούσα μελέτη περιγράφεται ένα μοντέλο αξιολόγησης των ΣΠΠΕ Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης αναφορικά με το σχεδιασμό, τη δόμηση και την υλοποίησή τους το οποίο προέκυψε μέσα από μια ενδελεχή επισκόπηση της ελληνικής και ξένης σχετικής βιβλιογραφίας. Για την εξυπηρέτηση των αναγκών της έρευνας αξιολόγησης ενός ΣΠΠΕ δημιουργήθηκαν 9 αντικείμενα αξιολόγησης με 46 αξιολογικά κριτήρια-δείκτες, τα οποία αποτελούν και τα ερευνητικά ερωτήματα. Αναλύονται οι στόχοι της αξιολόγησης, ο τύπος και το μοντέλο της αξιολόγησης που θα επιλεγεί, το περιεχόμενο των σταδίων αξιολόγησης, τα αντικείμενα, οι άξονες και τα κριτήρια αξιολόγησης, οι αποδέκτες της έκθεσης αξιολόγησης, προβλήματα που συνήθως προκύπτουν κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης και οι τρόποι αντιμετώπισής τους.

ΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Μεθοδολογικές προσεγγίσεις και διδακτικές στρατηγικές», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Μεθοδολογία * Διδακτική * Μοντέλο * Ενδεικτικά σχέδια υλοποίησης.

ΜΑΡΑΓΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, ΣΤΕΦΑΝΙΔΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΚΑΤΣΙΚΑΡΙΔΗΣ ΛΕΩΝΙΔΑΣ, «Εθελοντισμός, στάση ζωής - Αρσάκειο Γυμνάσιο», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Αειφορική ανάπτυξη * Εθελοντισμός * Προστασία του περιβάλλοντος.

ΜΠΑΖΙΓΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Ο ρόλος του Εκπαιδευτικού Κατά την Επίβλεψη των Ερευνητικών Εργασιών», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Ερευνητικές Εργασίες * Λύκειο * Καθηγητής * Βιωματική Μάθηση * Μάθηση με ανακάλυψη * Ομαδική Μάθηση.

ΝΟΜΙΚΟΥ ΧΡΙΣΤΙΝΑ, «Θεωρητικές και Πρακτικές Προσεγγίσεις στην Εμπειρία ενός Δημοτικού Σχολείου από τη Συμμετοχή στο Βραβείο Αειφόρου Σχολείου», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Αειφορική ανάπτυξη * Ρόλος του Εκπαιδευτικού * Εκπαιδευτική πρακτική * Μελέτη περίπτωσης * Δημοτικό σχολείο

- Το αειφόρο σχολείο είναι ένα όραμα που προσανατολίζει στη συνολική αλλαγή της κουλτούρας του σχολείου, καθώς όλα τα εμπλεκόμενα μέλη του επιχειρούν αλλαγές στο παιδαγωγικό, το

κοινωνικό/οργανωσιακό, και το τεχνικό επίπεδο λειτουργίας του. Είναι σαφές ότι η οικοδόμηση ενός τέτοιου τύπου σχολείου προϋποθέτει αλλαγές, σε ατομικό και κοινωνικό επίπεδο, αλλά και βαθιές αλλαγές στην εκπαίδευση. Σε μια σχολική μονάδα η οποία προσπαθεί να λειτουργήσει ως αιεφόρο σχολείο σημαντική είναι η δημιουργία ενός στοχαστικοκριτικού πλαισίου, μέσα στο οποίο θα σχεδιάζονται και θα υλοποιούνται δράσεις, ως αποτέλεσμα της συνεργασίας μεταξύ των φορέων της εκπαιδευτικής, και της τοπικής κοινότητας. Στηριζόμενοι στις παραπάνω θεωρητικές παραδοχές και στους δείκτες που προτείνονται στο πλαίσιο του Βραβείου Αειφόρου Σχολείου, επιχειρήθηκε ο μετασχηματισμός ενός Δημοτικού Σχολείου σε αιεφόρο. Η παρούσα εργασία σκοπό έχει να αναδείξει τις αλλαγές που επιτεύχθηκαν αλλά και τις δυσκολίες που προέκυψαν κατά την προσπάθεια αυτή. Πρόκειται για μια μελέτη περίπτωσης και τα συμπεράσματα που θα παρουσιαστούν προέκυψαν από την επιτόπια παρατήρηση των δράσεων των εκπαιδευτικών της σχολικής μονάδας.

ΠΑΝΑΓΙΩΤΙΔΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ, «**Η εκπαίδευση για το περιβάλλον και την αιεφορία στο νέο Πρόγραμμα Σπουδών Υποχρεωτικής Εκπαίδευσης**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Αιεφορική ανάπτυξη * Πρόγραμμα Σπουδών * Υποχρεωτική Εκπαίδευση.

ΠΑΠΑΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΒΑΣΩ, «**Εκπαίδευση Βασισμένη στον “Τόπο”**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Εκπαίδευση * Τόπος * Χώρος * Σπουδή και Διδασκαλία * Περιβάλλον * Βιβλιογραφική έρευνα.

ΣΠΙΝΘΗΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, «**“Νερό, πηγή ζωής”**: Περιβαλλοντικό Πρόγραμμα του 2ου Δημοτικού Σχολείου Ελευθερίου Κορδελιού», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα * Εκπαιδευτική καινοτομία * Νερό * Αιεφορική ανάπτυξη * Δημοτικό Σχολείο.

ΣΥΒΑΚΑ ΤΡΙΑΝΤΑΦΥΛΛΙΑ, ΓΚΙΝΟΥΔΗ ΑΘΗΝΑ, «**Μαθητές Επικοινωνούν και Προβάλλουν τον Τόπο τους μέσω Wiki (Περιβαλλοντική Εκπαίδευση)**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Περιβαλλοντική Εκπαίδευση * Κοινότητες μάθησης * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Wiki * Μελέτη περίπτωσης * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

ΣΧΙΖΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, «**Οι Ερευνητικές Εργασίες στο Λύκειο: Ας Μιλήσουμε γι’αυτές ως Εκπαιδευτικοί και Πολίτες**», *Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση*, τχ. 46 (2012), [χ.α.σ.]

* Ερευνητικές Εργασίες * Λύκειο * Διαθεματικότητα * Βιωματική Μάθηση * Μάθηση με ανακάλυψη * Ομαδική Μάθηση.

7.2. ΔΙΑΠΟΛΙΤΙΣΜΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΙΕΡΩΝΥΜΑΚΗΣ ΓΙΑΝΝΗΣ, «Διαπολιτισμικές παρεμβάσεις των σχολικών συμβούλων στο Δημοτικό και το Νηπιαγωγείο», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 7-27.

* Διαπολιτισμική εκπαίδευση * Σχολικός σύμβουλος * Αποτέλεσμα έρευνας

- The presence of foreign students in the Greek school differentiates the conditions of the provided education and poses the question multinational variation management. In the present work the variation management is examined on an educational-advisory level and more specifically from the viewpoint of the School Counsellors. The questions that are posed and concern the cross-cultural interventions and practices of School Counsellors in are: a) how the School Counsellors deal with issues related with the multicultural composition of the school population, b) which kind of interventions occur in the frame of their role and c) which problems are faced at the realization of their work. Consequently, we analyze the annual evaluation reports of the educational work which the School Counsellors draw up every year, as the results of interviews that were conducted with them.

ΚΩΣΤΗ ΆΝΤΡΗ κ.ά., «Εφαρμογή πρακτικών συμπεριληπτικής εκπαίδευσης (inclusive education) σε ένα διαπολιτισμικό πλαίσιο», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 131-149.

* Πολυπολιτισμικότητα * Διαφοροποίηση * Ενσωμάτωση * Συμπεριληπτική εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- The development and the implementation of inclusive practises could potentially enhance intercultural education. Through the case study of a primary school in Cyprus, we investigated the practices that were developed and applied by the school itself, which aimed at reducing the marginalisation of children who came from third countries. The practices are related with the promotion and growth of friendly relations between the children, the entanglement of all children in the school management, the differentiation of teaching according to the needs of each child, the entanglement of parents and community in the school and the development of a culture of cooperation among the school.

ΠΑΡΘΕΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, «Πρόγραμμα: «Ένταξη παιδιών παλιννοστούντων και αλλοδαπών στο σχολείο για την πρωτοβάθμια εκπαίδευση»: στάσεις και απόψεις των γονέων», *Νέα Παιδεία*, τχ. 143 (2012), σσ. 124-146.

* Διαπολιτισμική εκπαίδευση * Ερευνητικό πρόγραμμα * Παλιννόστηση * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αλλοδαποί - Εκπαίδευση.

ΧΡΟΝΑΚΗ ΆΝΝΑ, «Η επίλυση αριθμητικών προβλημάτων ως τόπος παραγωγής ετερότητας», *Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών*, 137-138 A-B (2012), σσ. 173-200.

* Μαθηματικός γραμματισμός * Διαπολιτισμική εκπαίδευση * Διαμεσολαβητικές πρακτικές * Παιδιά Ρομά * Ένταξη

- Η παρούσα μελέτη συζητά τη σχέση μεταξύ ανάπτυξης γνώσης και παραγωγής ετερότητας στο πλαίσιο επίλυσης αριθμητικών προβλημάτων. Η μελέτη εστιάζει στην ανάλυση της αλληλεπίδρασης δύο κοριτσιών ρόμικης καταγωγής με την εκπαιδευτικό τους. Η επίλυση αριθμητικών προβλημάτων εννοιολογείται ως «κοινωνική πρακτική», η οποία αποτελεί καθημερινότητα στη ζωή της σχολικής κοινότητας και αναπόσπαστο μέρος ενός προγράμματος αριθμητικού γραμματισμού για τα παιδιά. Ενώ η ανάλυση βασίζεται σε δεδομένα παλαιότερης εργασίας (βλ.

Χρονάκη, 2003· Chronaki, 2003, 2004), η συγκεκριμένη εργασία αναλύει εκ νέου την αλληλεπίδραση παιδιών-εκπαιδευτικού στη βάση της κατανόησης του διαμεσολαβητικού ρόλου που ασκεί η «αριθμητική» σε διαδικασίες επιτέλεσης και διαπραγμάτευσης ταυτοτήτων στο ελληνικό σχολείο.

7.3. ΣΥΜΒΟΥΛΕΥΤΙΚΗ ΚΑΙ ΕΠΑΓΓΕΛΜΑΤΙΚΟΣ ΠΡΟΣΑΝΑΤΟΛΙΣΜΟΣ

MARUSI, MILICA; ΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΝΔΡΕΑΣ, «Για ποιους λόγους επιλέγουν τις σπουδές και την εργασία τους οι Έλληνες εκπαιδευτικοί της Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης; Υπάρχουν διαφορές μεταξύ ανδρών και γυναικών;» *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 100 (2012), σσ. 65-84.

* Φύλο * Επάγγελμα του καθηγητή* Γυναικείο επάγγελμα * Επαγγελματική εκλογή * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Ένα από τα «θηλυκά» επαγγέλματα είναι το επάγγελμα εκπαιδευτικού και η αιτία αυτού του φαινομένου μπορεί να βρίσκεται στη διαφορετική φύση των ανδρών και των γυναικών ή και στους διαφορετικούς ρόλους των δύο φύλων στην κοινωνία, όπως και στις σημασίες που αποδίδονται στο συγκεκριμένο επάγγελμα. Για να εντοπίσουμε τους παράγοντες της επαγγελματικής επιλογής των εκπαιδευτικών, πραγματοποιήσαμε μια ποσοτική εμπειρική έρευνα με δείγμα 114 εκπαιδευτικούς Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης. Τα αποτελέσματα της έρευνας δείχνουν ότι τόσο για τις γυναίκες όσο και για τους άνδρες εκπαιδευτικούς η επιλογή των σπουδών, αλλά και του επαγγέλματός τους, έγινε βάσει των προσωπικών λόγων και προτιμήσεών τους. Επίσης, υποστηρίζουν τη διχοτόμηση των παραγόντων επαγγελματικής επιλογής σε εσωτερικούς και εξωτερικούς, ενώ δεν βρέθηκαν στοιχεία που να υποστηρίζουν την ουσιοκρατική προσέγγιση στις διαφορές των δύο φύλων.

ROTT GERHART, «Ψυχολογική Συμβουλευτική και προσωπική και ακαδημαϊκή ανάπτυξη των φοιτητών», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 100 (2012), σσ. 16-42.

* Συμβουλευτική * Ανάπτυξη προσωπικότητας * Ακαδημαϊκή ανάπτυξη * Φοιτητής * Βιβλιογραφική έρευνα

- Το άρθρο παρουσιάζει ανασκόπηση της βιβλιογραφίας σχετικά με την ψυχολογική συμβουλευτική στην ανώτατη εκπαίδευση στην Ευρώπη, εστιάζοντας στην ανάπτυξη κατάλληλης επάρκειας των φοιτητών, στη δημιουργικότητα, στη ροή και δομή και στους καινοτόμους τρόπους αντιμετώπισης νέων καταστάσεων και νέων προκλήσεων. Τονίζεται δε ιδιαίτερα η σημαντικότητα αυτής της καθοδήγησης και συμβουλευτικής φοιτητών, στα πλαίσια της λειτουργίας της Ευρωπαϊκής Ζώνης Ανώτατης Εκπαίδευσης (European Higher Education Area).

ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΛΙΚΗ, ΑΝΤΩΝΙΟΥ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ-ΣΤΑΜΑΤΙΟΣ, «Σύγχρονες μορφές και διαστάσεις της εργασιακής παρενόχλησης (ηθικής και σεξουαλικής). Προτάσεις επαγγελματικής συμβουλευτικής», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 100 (2012), σσ. 43-54.

* Εργασιακή παρενόχληση * Συμβουλευτική

- Ο πολυδιάστατος χαρακτήρας της εργασιακής παρενόχλησης δημιουργεί επιτακτικά την ανάγκη έγκαιρης και αποτελεσματικής συμβουλευτικής παρέμβασης, τόσο σε επίπεδο θυμάτων και θυ-

τών, όσο παράλληλα και σε επίπεδο οργανισμών. Η παρενόχληση (ηθική και σεξουαλική) στο χώρο εργασίας συνιστά σοβαρό πρόβλημα που τραυματίζει τις εργασιακές σχέσεις και πλήττει την αξιοπρέπεια των θυμάτων, απειλώντας την ασφάλεια της επαγγελματικής τους ζωής, την αποδοτικότητά τους, καθώς συχνά την ψυχική και σωματική τους ευεξία.

ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, ΤΕΡΖΑΚΗ ΜΑΡΙΑ, «Ανάγκες και προσδοκίες εφήβων σε θέματα σχολικού επαγγελματικού προσανατολισμού και συμβουλευτικής στην περίοδο της κρίσης και της αβεβαιότητας», *Νέα Παιδεία*, τχ. 143 (2012), σσ. 91-102.

* Επαγγελματικός προσανατολισμός * Συμβουλευτική * Μαθητής * Επαγγελματική ένταξη.

ΚΑΤΕΡΙΝΑ ΑΡΓΥΡΟΠΟΥΛΟΥ, «Σύνθετοι παράγοντες που συνδέονται με τις δυσκολίες στη λήψη επαγγελματικών αποφάσεων: θεωρητική και ερευνητική ανασκόπηση», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 100 (2012), σσ. 55-64.

* Επαγγελματική εκλογή * Συμβουλευτική * Σύμβουλος προσανατολισμού

- Η παρούσα εργασία επικεντρώνεται στη θεωρητική και ερευνητική ανασκόπηση των σύνθετων παραγόντων (γνωστικών, συναισθηματικών, προσωπικών και περιβαλλοντικών) που συνδέονται με την επαγγελματική αναποφασιστικότητα. Αρχικά, ορίζεται η έννοια της επαγγελματικής αναποφασιστικότητας και σχολιάζεται το πολυδιάστατο περιεχόμενό της. Στη συνέχεια, παρουσιάζονται οι σύνθετοι παράγοντες (έλλειψη πληροφόρησης, απαισιόδοξες προσδοκίες, ανησυχία, αυτοαντίληψη και διαμόρφωση ταυτότητας, εγγύτεροι και ευρύτεροι περιβαλλοντικοί παράγοντες), οι οποίοι, σύμφωνα με σχετικές επιστημονικές μελέτες, φαίνεται ότι συσχετίζονται με την επαγγελματική αναποφασιστικότητα. Τέλος, γίνεται αναφορά στο ρόλο της επαγγελματικής συμβουλευτικής που μπορεί να βοηθήσει το άτομο στην αντιμετώπιση των δυσκολιών λήψης επαγγελματικών αποφάσεων για την ανάπτυξη και διαχείριση της σταδιοδρομίας του.

ΚΑΤΣΑΝΕΒΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, ΤΣΙΑΠΑΡΙΚΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, «Ο χρυσός κανόνας για τις επιλογές σταδιοδρομίας: ένας σύγχρονος οδηγός επαγγελματικής συμβουλευτικής», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 98-99 (2012), σσ. 13-22.

* Συμβουλευτική * Επαγγελματική εκλογή * Κριτήριο επιλογής * Σταδιοδρομία

- Στην παρούσα εργασία, επιχειρείται μια ολιστική προσέγγιση της σύγχρονης συμβουλευτικής σταδιοδρομίας, με την παραδοχή ότι αποτελεί ένα διεπιστημονικό κλάδο όπου συναντώνται η ψυχολογία και η οικονομία της εργασίας, με τη συνδρομή και της παιδαγωγικής. Γίνεται προσπάθεια να συγκεραστούν διάφορες διεθνείς θεωρίες και να δημιουργηθεί ένα χρηστικό μοντέλο για την εφαρμογή της επαγγελματικής συμβουλευτικής στην πράξη. Επισημαίνονται πέντε κρίσιμοι αλληλοεπηρεαζόμενοι παράγοντες που θεωρούνται ως οι πλέον σημαντικοί για τις επιλογές σταδιοδρομίας και συγκεκριμένα: α) επαγγελματικά ενδιαφέροντα, β) επιδόσεις και θέληση γ) προοπτικές επαγγελμάτων, δ) οικογενειακά και οικονομικά δεδομένα και ε) τυχαία γεγονότα. Σύμφωνα με τον επιλεγόμενο χρυσό κανόνα ανάπτυξης σταδιοδρομίας, άτομα με υψηλές ικανότητες και ισχυρή θέληση, μπορούν να επιλέξουν από ένα ευρύτερο φάσμα επαγγελμάτων που ταιριάζουν με τον τύπο προσωπικότητάς τους, ακόμη και από τα επαγγέλματα των οποίων το μείγμα των άλλων παραγόντων, εκτός από τυχαία γεγονότα που δεν μπορούν να υπολογιστούν, είναι αρνητικό. Αντίθετα, άτομα με χαμηλές επιδόσεις και θέληση, είναι προτιμότερο να επιλέξουν επαγγέλματα, που πρώτα απ'όλα ταιριάζουν με την προσωπικότητά τους και κατά δεύτερο λόγο, από επαγγέλματα των οποίων το μείγμα των άλλων παραγόντων είναι θετικό. (Περιοχή περίληψης).

ΚΟΤΣΙΑΦΙΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «Επάγγελμα και πράσινη οικονομία», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 98-99 (2012), σσ. 55-59.

* Επάγγελμα * Πράσινη οικονομία * Εκπαιδευτικό πρόγραμμα * Εκπαιδευτικό σενάριο * Επαγγελματικός Προσανατολισμός * Αγωγή Σταδιοδρομίας.

ΚΟΥΜΟΥΝΔΟΥΡΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ Α., «Συναισθηματική νοημοσύνη και προσωπικότητα: η σχέση τους με τη διαδικασία λήψης επαγγελματικής απόφασης», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 98-99 (2012), σσ. 23-35.

* Συναισθηματική νοημοσύνη * Προσωπικότητα * Λήψη αποφάσεων * Μαθητής * Αποτέλεσμα έρευνας

- Ο σκοπός της έρευνας ήταν η διερεύνηση της σχέσης της Λήψης Επαγγελματικής Απόφασης με την προσωπικότητα και τη συναισθηματική νοημοσύνη. Σε δείγμα 194 Ελληνοκύπριων μαθητών χορηγήθηκαν η Κλίμακα Λήψης Επαγγελματικής Απόφασης (Career Development Inventory-A: Creed & Patton, 2004), το Ερωτηματολόγιο Προσωπικότητας των Πέντε Παραγόντων (Traits Personality Questionnaire: Tsaousis & Kerpelis, 2004) και το Ερωτηματολόγιο Συναισθηματικής Νοημοσύνης (Emotional Quotient Inventory-S: Bar On, 2002). Πέρα από την Εξωστρέφεια και την Ευσυνειδησία που προέβλεψαν τη Λήψη Απόφασης σε ποσοστό 16,5%, η Διαπροσωπική ΕΙ πρόσθεσε ένα επιπλέον 5,3% στην ερμηνεία του κριτηρίου. Τα ευρήματα υποδεικνύουν το διευκολυντικό ρόλο της συναισθηματικής νοημοσύνης στη διαδικασία λήψης επαγγελματικής απόφασης.

ΜΠΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, «Επισκόπηση των κύριων παραμέτρων στην επαγγελματική καθοδήγηση και συμβουλευτική των μαθητών με ειδικές ανάγκες», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 98-99 (2012), σσ. 36-47.

* Επαγγελματική καθοδήγηση * Συμβουλευτική * Παιδί με ειδικές ανάγκες * Μετάβαση από το σχολείο στην εργασία

- Η μετάβαση από το σχολείο στην εργασία αποτελεί θέμα μείζονος σημασίας για τους μαθητές με αναπηρίες ως το κύριο βήμα για την ανεξάρτητη διαβίωσή τους στην κοινότητα. Ο σύμβουλος επαγγελματικού προσανατολισμού είναι υπεύθυνος για το σχεδιασμό ενός προγράμματος, που να ανταποκρίνεται στις ανάγκες, τις δεξιότητες και τα ενδιαφέροντα κάθε μαθητή, καθώς επίσης και για την εφαρμογή αυτού του προγράμματος με τη συνεργασία σχολικού και οικογενειακού περιβάλλοντος. Το άρθρο αυτό περιγράφει τη διαδικασία, η οποία περιλαμβάνει την αξιολόγηση, την πληροφόρηση, τη συμβουλευτική και την εκπαίδευση στις απαραίτητες δεξιότητες. Τέλος, παρουσιάζεται ο ρόλος της οικογένειας και τρόποι προσέγγισης των εργοδοτών.

ΤΖΟΥΜΕΡΚΑ ΒΙΚΤΩΡΙΑ, ΦΑΚΙΟΛΑΣ ΝΙΚΟΣ, «Επαγγέλματα και επαγγελματίες στα βιβλία Δ', Ε', Στ' Δημοτικού», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 100 (2012), σσ. 101-122.

* Επάγγελμα * Συμβουλευτική * Επαγγελματικός προσανατολισμός * Σχολικό βιβλίο * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Σε αυτήν την έρευνα εξετάζονται τα χαρακτηριστικά των επαγγελμάτων και των επαγγελματιών, όπως αυτά παρουσιάζονται στα βιβλία Γλώσσας της Δ', Ε' και ΣΤ' τάξης του Δημοτικού, συνθέτοντας ένα είδος άτυπου επαγγελματικού προσανατολισμού, καθώς ο ΣΕΠ δεν εφαρμόζεται θεσμικά σε αυτήν τη σχολική βαθμίδα. Δυστυχώς, η Συμβουλευτική και ο Επαγγελματικός Προσανατολισμός έχει ταυτιστεί με την "υποστήριξη για τελική επιλογή σπουδών και επαγγέλματος", καθώς θεωρείται ότι είναι πολύ νωρίς να προβληματιστεί το παιδί για το επαγγελματικό του μέλλον. Η επαγγελματική ανάπτυξη, όμως, είναι μια συνεχής διαδικασία που αρχίζει στην παιδική ηλικία και συνεχίζεται σε όλη τη ζωή του ατόμου. Στις αναπτυγμένες χώρες διαδικα-

σίες Συμβουλευτικής και Επαγγελματικού Προσανατολισμού έχουν ενσωματωθεί σε όλες τις βαθμίδες της εκπαίδευσης.

ΦΑΚΙΟΛΑΣ ΝΙΚΟΣ, ΠΛΑΡΙΝΟΥ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, «Ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας», *Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού*, τχ. 100 (2012), σσ. 123-138.

* Ανεργία * Άνεργος * Συμβουλευτική * Σύμβουλος προσανατολισμού

- Παρατίθενται στατιστικά στοιχεία για τον υψηλό δείκτη ανεργίας το 2012 και μελετώνται οι ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της ανεργίας στον άνεργο. Εξετάζονται στη συνέχεια προληπτικοί και θεραπευτικοί τρόποι μείωσης της ανεργίας και αντιμετώπισης των ανέργων σε θεσμικό και ατομικό επίπεδο, η ψυχική και κοινω-οικονομική υποστήριξη των ανέργων για ελάττωση των επιπτώσεων της ανεργίας. Τέλος, αναλύονται οι δεξιότητες των εξειδικευμένων Εργασιακών Συμβούλων για να χειριστούν τέτοιες καταστάσεις.

7.4. ΑΓΩΓΗ ΥΓΕΙΑΣ

* * *

8. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΥΛΙΚΟ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΤΕΧΝΟΛΟΓΙΑ

* * *

9. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗ ΑΞΙΟΛΟΓΗΣΗ

* * *

10. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟΣ

ΒΑΡΔΑ ΑΛΕΞΑΝΔΡΑ, ΜΙΧΑΛΟΠΟΥΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, «Ο ρόλος του σύγχρονου παιδαγωγού μέσα από τη διαθεματική προσέγγιση», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 3 (2012), σσ. 173-191.

* Παιδαγωγός * Νηπιαγωγοί * Διαθεματικότητα * Πρόγραμμα σπουδών * Αποτέλεσμα έρευνας

- Speaking for cross-thematic teaching in kindergarten, for structure, organization and operation of the modernized school and the designing and implementing a cross-curricular education in

preschool, shows the following question: how this educational reform will succeed to function and achieve its goals and objectives, synchronized with the pedagogical and social reality in the short and long term? The answer comes from the revised educational placement of the teacher towards education, learning and development of preschool children, through the development and enhancement of his/her role, which is formed by the state and evolution of educational reality.

ΒΑΡΣΑΜΙΔΟΥ ΑΘΗΝΑ, «Φάκελος υλικού του εκπαιδευτικού (teacher portfolio) και επαγγελματική ανάπτυξη: προοπτικές και προεκτάσεις εφαρμογής μιας εναλλακτικής αξιολόγησης», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 21-40.

- * Καθηγητής * Εκπαιδευτικοί - Αξιολόγηση * Επαγγελματική ανέλιξη * Αυτοαξιολόγηση
- L'objectif de cette contribution sera d'analyser les conditions d'une éventuelle implantation du portfolio en tant qu'instrument d'évaluation des enseignants dans le cadre centralisé du système éducatif grec. Ce sera l'occasion d'éclaircir, en s'appuyant sur la bibliographie relative, le rôle du portfolio des enseignants et les perspectives d'une telle application. Le portfolio a pour objectif de permettre à l'enseignant de réfléchir sur sa pratique professionnelle, d'évaluer l'efficacité d'un cours et de contribuer à une meilleure connaissance de soi. Une évaluation fondée sur les compétences à atteindre, plutôt que sur le résultat brut, pourrait modifier les pratiques pédagogiques et inciter les acteurs du système éducatif grec à introduire et à accepter plus largement cet outil.

ΓΡΗΓΟΡΟΠΟΥΛΟΣ ΗΡΑΚΛΗΣ, ΣΑΚΕΛΛΑΡΙΟΥ ΈΛΛΗ, «Διερεύνηση των απόψεων σπουδαστών της Ανωτάτης Σχολής Παιδαγωγικής και Τεχνολογικής Εκπαίδευσης Βόλου σχετικά με το συμβουλευτικό ρόλο των εκπαιδευτικών: μια ποιοτική μελέτη», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 57-74.

- * Ρόλος του καθηγητή * Συμβουλευτική * Αποτέλεσμα έρευνας
- Counseling in schools is fundamental because at any particular time, children might need extra emotional support beyond the normal pastoral care offered by their teachers. Counseling, in general, meets the needs of students in three basic domains: academic development, career development, and personal/social development. The aim of this qualitative study was to explore student's views, studying in the school of Pedagogical and Technological education of Volos, for their counseling role in a school setting. Material and method: Focus groups of 6 students were held to explore their views on their counseling role in schools. The participants were divided into two groups in order to facilitate the focus group interviews. The qualitative data derived from the interviews, was analyzed using thematic categories and coding. Results: From data analysis of the focus group interviews, six thematic categories emerged. (Περιοχή περίληψης).

ΚΑΛΟΓΙΑΝΝΑΚΗΣ ΜΙΧΑΗΛ, ΠΑΠΑΔΑΚΗΣ ΣΤΑΜΑΤΗΣ, «Αποτίμηση του έργου «Επιμόρφωση εκπαιδευτικών για τη βέλτιστη αξιοποίηση των ΤΠΕ και των εκπαιδευτικών λογισμικών»: μια μελέτη περίπτωσης για την Περιφέρεια Κρήτης», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 98-112.

- * Εκπαίδευση καθηγητών * Τεχνολογία της Πληροφορίας * Εκπαιδευτικό λογισμικό * Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Αποτέλεσμα έρευνας.

ΚΥΡΙΤΣΗΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, ΠΑΠΑΟΙΚΟΝΟΜΟΥ ΑΝΤΩΝΗΣ, «Η δέσμευση (commitment) των εκπαιδευτικών δημόσιας και ιδιωτικής εκπαίδευσης στο ρόλο τους», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 113-130.

- * Καθηγητής * Ρόλος του καθηγητή * Δημόσια εκπαίδευση * Ιδιωτική εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- The present empirical study examines the level of secondary education teachers' commitment, compares the results between teachers who work in the public sector and their colleagues who work in the private sector and investigates the degree and the direction of some personal-demographic characteristics (gender, age, working years, specialty, family status) influence their attitudes. For the collection of data interview was conducted in a sample of 51 teachers. The research concluded that the level of commitment of the majority of educators both of public and private sector is almost equally high and that none of the personal-demographic characteristics affects remarkably its configuration.

ΛΙΑΚΟΠΟΥΛΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Ο στοχασμός κατά την πρακτική άσκηση υποψηφίων εκπαιδευτικών: περιεχόμενο, μορφές και διαδικασίες», *Νέα Παιδεία*, τχ. 143 (2012), σσ. 103-123.

* Εκπαίδευση καθηγητών * Πρακτικές ασκήσεις * Τεχνική διδασκαλίας * Αποτέλεσμα έρευνας.

— «Εκπαιδύοντας “στοχαζόμενους” εκπαιδευτικούς (reflective teachers): γιατί, πότε, πώς», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 17-33.

* Εκπαίδευση καθηγητών * Κριτικό πνεύμα * Ποιότητα εκπαίδευσης

- The basic functions schools are called upon to perform in the framework of compulsory education differ according to each situation. However, apart from the specific needs of each time period and location, the main mission of a school is to ensure, on the one hand, excellent student performance, and on the other, the equal enjoyment of opportunities by all students. Schools, especially today, are asked to carry out these functions, taking into consideration the challenges of our times, such as multicultural co-existence, the dominance of technology, the evolution of the sciences and the rapid renewal of knowledge. At the same time, schools aim at preparing students not only for the present, but also for the ever-changing future. The abovementioned characteristics of the modern school define, to a great extent, a teacher's role too. A teacher should possess the qualifications and professional knowledge required. (Περικοπή περιλήψης).

ΜΠΙΡΜΠΛΗ ΜΑΡΙΑ, ΓΡΗΓΟΡΙΑΔΗΣ ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ, «Ο ρόλος του αποσπασμένου εκπαιδευτικού στην πρακτική άσκηση των παιδαγωγικών τμημάτων», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 169-179.

* Εκπαίδευση καθηγητών * Πρακτικές ασκήσεις * Αποτέλεσμα έρευνας

- An effective practicum model of student-teachers requires the guidance and mentoring from experienced teachers and educators. In a number of countries, during practicum, student teachers are assigned to a university supervisor and a university professor, all of whom form a supervisory triad. However, in the Greek educational system, the role of the supervisor is carried out by school teachers who are assigned by the ministry of education to the faculties of education. The current study aims at investigating the problems and the deficiencies regarding the "institution" of the teachers who are assigned as supervisors to the pedagogical departments. The participants were 14 kindergarten teachers assigned as supervisors at the Practicum of the Early Education Department of Aristotle University of Thessaloniki. Data were collected through a questionnaire and two separate focus group interviews. The results showed a wide range of institutional, organizational and professional problems and contradictions regarding the role of the assigned teachers as supervisors of student-teachers.

ΦΥΚΑΡΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «Η δυνατότητα ανάπτυξης και συνεργασίας μεταξύ νεοδιόριστων

και έμπειρων εκπαιδευτικών Πρωτοβάθμιας και Δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης στη διδακτική και εκπαιδευτική διαδικασία», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 7-19.

* Εκπαίδευση καθηγητών * Καθηγητής * Συνεργασία * Διδασκαλία

- Despite the fact that in international reality the role of the "mentor" is clearly specified and closely related to the basic teacher training, in Greek bibliography and educational reality there is insufficient record and application regarding the documentation of the functionality of "mentoring" as a methodical framework of social and educational intervention. The present publication attempts to contribute to filling this gap, on the one hand, by giving emphasis on basic theoretical approaches to the functionality of "mentoring" and, on the other hand, by stressing highlighting the alternative implementation of "mentoring" in the Greek Primary and Secondary education as a supportive intervention in the effort made by entrants to education to materialize the teaching act.

11. ΜΑΘΗΣΗ

ΚΑΚΑΛΟΠΟΥΛΟΥ ΓΕΩΡΓΙΑ, ΣΠΥΡΤΟΥ ΆΝΝΑ, ΚΑΡΙΩΤΟΓΛΟΥ ΠΕΤΡΟΣ, «Η συνεργατική μέθοδος Jigsaw: μια μελέτη περίπτωσης σε φοιτητές/τριες Παιδαγωγικού Τμήματος στη γνωστική περιοχή των ηχητικών φαινομένων», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 94-112.

* Συνεργατική μάθηση * Μέθοδος διδασκαλίας * Φυσικές επιστήμες * Αποτέλεσμα έρευνας

- In this paper we present an implementation of the cooperative jigsaw method for teaching sound phenomena. Fourteen primary student teachers participating in the research were divided into four "expert groups" since the topic of sound phenomena is divided into four subtopics: production, propagation, reflection and absorption of sound waves. The "expert groups" broke apart, and the students moved into "home groups" consisting of members from the other "expert groups". Within the "home groups" each student presents to the schoolmates her or his specific subtopic. The purpose of this work is to study the effects of the jigsaw method on students' learning of the sound phenomena as well as to obtain their teaching conceptions about the method. Written notes and recording during the lesson, two case study interviews and a questionnaire were used in order to collect the data. The results indicated that the implementation of the jigsaw method in primary student teachers was successful and led to sufficient learning of the subject. Furthermore, student's conceptions about the process were mostly positive.

ΚΟΣΣΕΓΙΑΝ ΧΑΡΑ, «Η συνεργατική κοινότητα μάθησης απαραίτητη προϋπόθεση για το σχολείο του αύριο», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 41-52.

* Συνεργατική μάθηση * Αποτελεσματικότητα του σχολείου

- The quality of education is a perpetual question for Greek education. We believe the good answer is collaborative Learning Community, which means collaboration -working together for common goals, partnership, shared leadership, co-evolving and co-learning- rather than competition and power given to only a few, learning -where students are actively demonstrating their understanding, rather than students passing written tests as the sole sign of knowing and community- a creation of unity through appreciating and celebrating diversity. Therefore, it is difficult for educators, certainly in Greek schools, to even imagine the far-reaching possibilities of collaboration.

ΜΠΑΚΙΡΤΖΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΙΠΠΕΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, ΓΕΩΡΓΟΠΟΥΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ, «Εκπαί-

δευση φοιτητριών προσχολικής αγωγής σε βιωματικές μεθόδους διδασκαλίας και η επίδρασή της στις εκπαιδευτικές πρακτικές τους», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 150-168.

* Βιωματική μάθηση * Εκπαίδευση, Προσχολική * Αποτέλεσμα έρευνας

- Undergraduate students of the Department of Early Childhood Education at the Aristotle University of Thessaloniki, who were trained in experiential education through experiential workshops, understood its principles, identified them as components of their education in their self-evaluation texts and applied them in their field experience education. The categories that ensued from the analysis of the self-evaluation texts and appeared most frequently are presented in this present article in addition to those that were presented in previous and were related to the workshop trainers actively listening to their students, the role of group trainers who facilitate and accompany knowledge, the participation of learners in the learning process and verbal and non-verbal communication issues between trainers and students. The categories in the present article are related to a) associating knowledge with trainees' interests and real life b) group working c) experiencing emotions d) constitution of pedagogical relationships and d) program flexibility based on emerging goals.

12. ΨΥΧΟΛΟΓΙΑ

ΒΑΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ Φ., «Η επαγγελματική εξουθένωση και η σχέση της με το κοινωνικό άγχος στους εκπαιδευτικούς της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/1 (2012), σσ. 18-44.

* Ανθρώπινες σχέσεις * Σύνδρομο Burnout * Εκπαιδευτικός * Κοινωνικό άγχος * Συναισθηματική υποστήριξη * Αποτέλεσμα έρευνας

- Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η διερεύνηση της σχέσης ανάμεσα στην επαγγελματική εξουθένωση και το κοινωνικό άγχος. Το δείγμα αποτελούνταν από 427 εκπαιδευτικούς. Οι συμμετέχοντες συμπλήρωναν την Κλίμακα Επαγγελματικής Εξουθένωσης της Maslach για εκπαιδευτικούς, η οποία αποτελείται από τρεις υποκλίμακες (Συναισθηματική Εξάντληση, Αποπροσωποποίηση, και Προσωπική Επίτευξη), την Κλίμακα Συναισθηματικής Κοινωνικής Υποστήριξης, και τη Συντομευμένη Κλίμακα του Φόβου Αρνητικής Αξιολόγησης που χρησιμοποιείται ως έγκυρος δείκτης του κοινωνικού άγχους, καθώς και ερωτηματολόγιο δημογραφικών στοιχείων. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι το κοινωνικό άγχος εμφανίζει στατιστικώς σημαντική συσχέτιση με όλες τις διαστάσεις της επαγγελματικής εξουθένωσης. Επίσης, οι εκπαιδευτικοί που βίωναν υψηλό κοινωνικό άγχος ανέφεραν υψηλότερο επίπεδο επαγγελματικής εξουθένωσης από εκείνων των εκπαιδευτικών που βίωναν χαμηλά επίπεδα κοινωνικού άγχους. Τα ευρήματα τονίζουν την ανάγκη περαιτέρω διερεύνησης της σχέσης ανάμεσα στο κοινωνικό άγχος και την επαγγελματική εξουθένωση.

— «**Social anxiety and memory biases in middle childhood: a preliminary study**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/2 (2012), σσ. 114-131.

* Κοινωνικό άγχος * Συστολή * Μνήμη * Μαθητές * Γνωστικές διαδικασίες * Αποτέλεσμα έρευνας

- Studies on selective memory conducted with adult and child populations have provided mixed results and appear to suggest that controlling for comorbid depressive symptoms, including a high

social-evaluative condition, and encouraging deep processing during the encoding might be crucial for demonstrating memory biases in anxiety. These issues were addressed in a preliminary study, which aimed at investigating selective memory in primary school students. Fifty seven high and low socially anxious children encoded positive and negative trait words in a public self-referent way. Half they were told they would soon have to give a social performance. Compared to low socially anxious children, high socially anxious children recalled less positive self-referent words. However, this effect did not interact with social threat manipulation. Results are discussed in the light of past research and information-processing theories of anxiety.

ΒΑΣΣΙΛΟΠΟΥΛΟΣ ΣΤΕΦΑΝΟΣ Φ., ΜΠΡΟΥΖΟΣ ΑΝΔΡΕΑΣ, «A pilot person-centred group counselling for universities students: effects on social anxiety and self-esteem», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/3 (2012), σσ. 222-239.

* Συμβουλευτική ομάδας * Αυτοεκτίμηση * Κοινωνικό άγχος * Φοιτητές * Αποτέλεσμα έρευνας

- The Person-Centred Approach (PCA) has been effectively used with clients experiencing a variety of emotional disorders such as anxiety and depression. However, a study investigating the effectiveness of PC group work with individuals experiencing social anxiety symptoms is currently lacking. Thirteen university students were pre-tested with the Brief Fear of Negative Evaluation scale (BFNE-R) and the Rosenberg Self-Esteem scale (RSE), and then participated in a ten-week PC group counselling intervention. At the conclusion of the intervention, they repeated the same measurement and identified the aspects of the group experience that had any impact on them. They were also followed up six months later. Results are mixed regarding the quantitative and qualitative data. Implications for the treatment of social anxiety and future research are briefly discussed.

BEHR, MICHAEL; BECKER, MARTINA, «Scales for Experiencing emotions: Awareness, Appraisal and Regulation of One's Own Emotions», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/3 (2012), σσ. 278-303.

* Συμβουλευτική * Συναίσθημα * Συναισθηματική νοημοσύνη * Προσωπικότητα * Τεστ προσωπικότητας * Ψυχοθεραπεία

- Experiencing, appraising and dealing with emotions reinforce mental health and interpersonal skills. The study (N=772) reports the development of a multidimensional test for the experience, evaluation and regulation of emotions. Based on the person-centred theory of personality and on concepts of emotional intelligence, seven construct-related factors of a preliminary study were replicated: bodily experience, overwhelming emotions, imagination, self-control, congruence, lack of emotions, and regulation of emotions. The seven scales, with a total of 42 items, show a satisfactory reliability and validity. Psychotherapy patients are emotionally more unbalanced than the random sample and women are more emotional than men. Overwhelming emotions and the regulation of one's own emotions proved to be more related to disorders than the theory suggests. The test could be useful for clinical and social psychological research, in practice during the initial phase of counselling and psychotherapy, and for outcome verification.

ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΣΥΜΕΩΝ Π., «Measurement Equivalence of the Behavioral Regulation in Exercise Questionnaire– 2 across Greek Men and Women Exercise Participants», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/1 (2012), σσ. 1-17.

* Θεωρία του αυτο-προσδιορισμού * Αναλλοίωτο μέτρησης * Κίνητρα άσκησης * Άσκηση * Αποτέλεσμα έρευνας

- The present study examined the extent of measurement invariance of the Behavioral Regulation in Exercise Questionnaire – 2 (BREQ-2) scores across Greek men and women exercise participants. Data were analyzed from 330 men and 403 women exercise participants aged between 18 and 64 years. After obtaining a sound factor structure via confirmatory factor analysis and strong internal consistency of the Greek BREQ-2 responses for men and women separately, measurement invariance analyses provided support for configural and full metric, full strong, and partial strict factorial invariance across gender. Overall, the present findings point to equivalent interpretation of the BREQ-2 items across Greek men and women exercise participants.

ΒΛΑΧΟΠΟΥΛΟΣ ΣΥΜΕΩΝ Π., «**The role of self-determination theory variables in predicting middle school students' subjective vitality in physical education**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/2 (2012), σσ. 179-204.

* Θεωρία του αυτοπροσδιορισμού * Φυσική δραστηριότητα * Επιρροή * Μαθητές * Αποτέλεσμα έρευνας

- The study examined the extent to which levels of students' subjective vitality in compulsory physical education (PE) may be predicted by behavioural regulations and multidimensional amotivation beliefs in relation to PE and whether the psychological needs for autonomy, competence and relatedness mediate the relationship of perceived autonomy support by the PE teacher with motivational regulations and multidimensional amotivation. Data were collected from 416 7th and 8th grade students including boys and girls. Regression analyses showed that significant predictors of students' vitality were identified regulation, intrinsic motivation, and task characteristics amotivation beliefs. Further, psychological need satisfaction mediated the relationship of perceived autonomy support by the PE teacher with motivational regulations and multidimensional amotivation.

ΓΑΛΑΝΑΚΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ, ΑΜΑΝΑΚΗ ΕΙΡΗΝΗ, ΞΥΚΗ ΝΙΚΗ, «**Εκφοβισμός/θυματοποίηση και μοναξιά του παιδιού στο σχολείο και στην οικογένεια**», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 37-56.

* Βία στα σχολεία * Μοναξιά * Σχολικό περιβάλλον * Οικογενειακό περιβάλλον * Ψυχολογία του Παιδιού * Αποτέλεσμα έρευνας

- The aim of this research was to examine the associations between bullying/victimization and loneliness in the peer group and in the family. Participants were 202 fifth-grade students from five public schools located at the south section of Athens. They completed the Olweus Bully/Victim Questionnaire-Revised Edition (Olweus, 2006) and the Relational Provisions Loneliness Questionnaire (RJPLQ - Hayden, 1989; Terrell-Deutsch, 1999), which showed adequate internal consistency. Almost one out of five children participated in bullying situations. More boys than girls were bullies and bullies/victims. Linear regression analyses indicated that the tendency to be bullied and the tendency to bully other students predicted loneliness in the peer group better than loneliness in the family. (Περιοσπή περίληψης).

CALLIABETSOU PENELOPE, «**“Gerer la dimension socio-affective de la micro-societe de la classe de langue-culture francaises au secondaire. Oui, mais comment...”**», *Contact*, τχ. 58 (2012), σσ. 26-33.

* Κλίμα της τάξης * Μαθητής * Σχολεία - Κοινωνιολογικές απόψεις.

CORNELLIUS-WHITE JEFFREY H. D.; CARVER CHRIS L., «**Effects of an Encounter Group**

for Counselors in Training on Development of Person-centered Core Conditions», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/3 (2012), σσ. 205-221.

* Ομάδα * Συμβουλευτική * Συνθήκες * Εμπάθεια * Προσωποκεντρική Συμβουλευτική * Αποτέλεσμα έρευνας

- Central to the success of person-centered counseling is the fostering of empathy, authenticity and acceptance in counselors-in-training. The researchers assessed the development of these core conditions in counselors-in-training who participated in a 16-week encounter group facilitated by the first author. Quantitative and qualitative measures were employed from participant, researcher, and facilitator perspectives. Participants consisted of two groups of 15 each (N=30). Results showed large self-perceived development on self-report quantitative measures. Observer ratings on students' journals, facilitator's ratings on a measure of therapeutic dispositions, and correlations between the measures provide additional information. The manuscript ends with a brief discussion of limitations and implications for research.

ΔΗΜΗΤΡΙΑΔΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΣΟΦΙΑ, ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Η ενδυνάμωση της Συναισθηματικής Νοημοσύνης ως εκπαιδευτικός στόχος: μια μελέτη περίπτωσης στο δημοτικό σχολείο», *Παιδαγωγική Επιθεώρηση*, τχ. 54 (2012), σσ. 75-93.

* Συναισθηματική ανάπτυξη * Νοημοσύνη * Παιδί * Σχολικό περιβάλλον * Αποτέλεσμα έρευνας

- The aim of schooling is not only to cultivate the cognitive abilities and the socialization of pupils, but also to enhance their personal characteristics which determine the pupils' behaviour and their attitude in life. Thus, the concept of "emotional intelligence" has been of high priority among educational objectives over the last decades. This article presents the planning, development and evaluation of a pedagogical intervention programme of emotional intelligence implemented in a primary school in Thessaloniki, Greece. According to the results, the participants succeeded in understanding how to pay attention to their feelings and learn from them, thus strengthening their personality and improving their emotional intelligence competencies.

ΗΛΙΟΠΟΥΛΟΥ ΙΩΑΝΝΑ, ΑΝΤΩΝΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ, «Ακαδημαϊκή, συναισθηματική και κοινωνική αυτεπάρκεια εφήβων μαθητών και σχολική επίδοση», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 135-148.

* Επίδοση στις σπουδές * Έφηβος * Αποτέλεσμα έρευνας

- The aim of the present study was to examine (a) the link between self-efficacy and academic achievement and (b) gender differences in self-efficacy, in a sample of adolescent pupils. Three hundred and five pupils (141 boys and 164 girls) (mean age = 13.9 years, s.d. = 0.81) responded to one questionnaire assessing their general self-efficacy and certain components of self-efficacy such as academic, emotional and social. The results have shown that pupils' perceptions of their general, academic and social self-efficacy are associated with school performance and that general and academic self-efficacy are significant factors in predicting scholastic achievement in this sample. Girls had significantly higher levels of academic self-efficacy and boys scored higher in the emotional scale of the self-efficacy questionnaire. The role of school in developing pupils' self-efficacy and advancing autonomous learning in school needs to be addressed especially in Hellenic reality.

ΘΕΜΑΤΑ ΠΑΙΔΕΙΑΣ (ΠΕΡΙΟΔΙΚΟ), «Η ψυχολογική σκέψη κατά την Αναγέννηση», *Θέματα Παιδείας*, τχ. 51-52 (2012), σσ. 130-133.

* Ψυχολογία * Αναγέννηση.

ΚΑΝΔΙΑΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ, ΓΙΑΚΟΥΜΑΚΗ ΣΤΕΛΛΑ Γ., «**Νευρογνωστικά ελλείμματα στη σχιζοφρένεια και τη διπολική διαταραχή: ομοιότητες και διαφορές**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/1 (2012), σσ. 45-61.

* Διπολική Διαταραχή * Νευρογνωστικά ελλείμματα * Σχιζοφρένεια * Βιβλιογραφική έρευνα

- Τα νευρογνωστικά ελλείμματα αποτελούν σημαντικό μέρος των πυρηνικών γνωρισμάτων της σχιζοφρένειας και της διπολικής διαταραχής, καθώς επηρεάζουν πολλαπλούς τομείς της γνωστικής λειτουργικότητας, συσχετίζονται αλλά είναι ανεξάρτητα από τη συμπτωματολογία, παρατηρούνται ακόμα και σε φάσεις ύφεσης της συμπτωματολογίας και επηρεάζουν τη λειτουργικότητα των ασθενών. Τα περισσότερα από τα ελλείμματα αυτά είναι κοινά και για τις δύο διαταραχές, σε συμφωνία με την ύπαρξη κοινών παραγόντων διαμεσολάβησής τους. Η ανασκόπηση της βιβλιογραφίας για τους σκοπούς της τρέχουσας εργασίας, ωστόσο, υποδεικνύει ότι παρά την "ποιοτική" αυτή ομοιότητα, φαίνεται να υπάρχει διαφοροποίηση ως προς τη βαρύτητα των νευρογνωστικών ελλειμμάτων ανάμεσα στις δύο διαταραχές, με τους ασθενείς που πάσχουν από σχιζοφρένεια να παρουσιάζουν σοβαρότερα ελλείμματα έναντι των ασθενών με διπολική διαταραχή.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΠΟΥΛΟΥ ΕΛΕΝΗ, ΜΕΤΑΛΛΙΔΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, «**Psychometric Properties of the Self-Regulation and Concentration Test For Children (SRTC) in a Greek Sample Of Fourth Grade Students**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/2 (2012), σσ. 158-178.

* Προσοχή * Αντίσταση στον πειρασμό (παράγοντας που αποσπά την προσοχή) * Αυτορύθμιση * Αποτέλεσμα έρευνας

- In the research tradition of self-regulation most of the empirical data have been based on self-reported regulatory skills, which do not necessarily reflect the actual level of students' self-regulatory efficiency. The aim of the present study was to examine the psychometric properties of the Self-Regulation and Concentration Test for Children (SRTC, Kuhl & Kraska, 1992, 1993), a behavioral computerized test for measuring self-regulatory skills, in a sample of Greek students. A total of 88 fourth grade girls (N = 44) and boys (N = 44) participated in the study from three Greek state primary schools. Participants were asked to complete the SRTC, which examines children's ability to concentrate on a task and resist temptation (distraction). Also, teachers were asked to evaluate children's school performance in language and mathematics. Children were examined individually. The results of the present study provide empirical support for the SRTC's factorial validity and reliability. They support the theoretical assumption that SRTC differentiates between motivational and strategic components of self-regulation. Finally, performance on SRTC was a significant predictor of teachers' evaluations in mathematics.

ΛΑΖΑΡΟΥ ΚΑΤΙΑ, «**Όρια στη νηπιακή ηλικία: φροντίδα ή τιμωρία;**» *Σύγχρονο Νηπιαγωγείο*, τχ. 89 (2012), σσ. 82-84.

* Ψυχολογία του παιδιού * Προσχολική ηλικία.

ΜΑΛΕΓΙΑΝΝΑΚΗ ΑΜΑΡΥΛΛΙΣ-ΧΡΥΣΗ, ΜΕΤΑΛΛΙΔΟΥ ΠΑΝΑΓΙΩΤΑ, «**Εκτίμηση της συντηρούμενης προσοχής: οι ψυχομετρικές ιδιότητες του SART σε Η/Υ**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/1 (2012), σσ. 62-83.

* Έργο Συντηρούμενης Προσοχής στην Απάντηση (SART) σε Η/Υ * Ολισθήματα προσοχής * Προσοχή * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στόχος της παρούσας μελέτης ήταν η εξέταση των ψυχομετρικών ιδιοτήτων του Έργου Συντηρούμενης Προσοχής στην Απάντηση (Sustained Attention to Response Task, SART). Σε ένα δείγμα προπτυχιακών πρωτοετών φοιτητών/ριών Ψυχολογίας (N = 72) χορηγήθηκε το SART σε Η/Υ

μαζί με άλλες δοκιμασίες επιλεκτικής, κατανομημένης, συντηρούμενης, και στροφής της προσοχής. Επίσης, οι φοιτητές/τριες συμπλήρωσαν την Κλίμακα Γνωστικών Σφαλμάτων Σχετιζόμενων με την Προσοχή. Τα αποτελέσματα επιβεβαίωσαν την υπόθεσή μας ότι το SART θα συσχετιζόταν μόνο με το έργο συντηρούμενης προσοχής. Επίσης, το SART προέβλεψε σε σημαντικό βαθμό την τάση για ολισθήματα της προσοχής στην καθημερινή ζωή. Τα ευρήματα της παρούσας μελέτης στοιχειοθετούν τη συγκλίνουσα, αποκλίνουσα, και προβλεπτική εγκυρότητα του SART ως εργαλείου για την εκτίμηση της συντηρούμενης προσοχής.

ΜΠΟΤΣΑΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, ΚΩΤΟΥΛΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, ΜΠΟΤΣΑΣ ΘΕΜΙΣΤΟΚΛΗΣ, «Μετάβαση από το δημοτικό στο γυμνάσιο: μελέτη των ατομικών χαρακτηριστικών», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 93-112.

* Μετάβαση από το δημοτικό στο γυμνάσιο * Μαθητής * Αποτέλεσμα έρευνας

- Transition from elementary to middle school is a very important milestone to student's life. A mixture of challenges and threats in the academic and social context is involved. Data from studies that examined transition have suggested that a general motivational factor, among others (like anxiety, academic achievement etc.), affects transition (Tilleczek /& Ferguson, 2007 for an extended review of selected literature). The aim of the present study was to examine the relationship between specific motivational constructs, like intrinsic and extrinsic motivation, self-efficacy and test anxiety from one side, and academic and social challenges and threats in the other, as perceived dimensions of transition. Two hundred and thirty sixth-graders from elementary schools of greek cities (in Attica, Thessaloniki and Karditsa) took part in the study. Half of them were boys. Data suggest that there is a strong relationship between motivational and transitional variables. The model of relationships which was set up was found strong and valid.

ΠΑΠΑΔΑΚΗ ΑΓΓΕΛΙΚΗ, ΠΑΠΑΔΑΚΗ-ΜΙΧΑΗΛΙΔΗ ΕΛΕΝΗ, ΒΑΣΙΛΑΚΗ ΕΛΕΝΗ, «Οι συνέπειες της πατρικής απουσίας στην αυτοαντίληψη, την αυτοεκτίμηση και το άγχος των παιδιών: μια έρευνα σε παιδιά Έκαι Στ'τάξης Δημοτικού σχολείου», *Επιστήμες Αγωγής*, τχ. 4 (2012), σσ. 113-134.

* Αυτοεκτίμηση * Αυτοαντίληψη * Άγχος * Αποτέλεσμα έρευνας * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση

- Until recently, the majority of the research projects on child development focused on the maternal role leaving aside the role of the father. However recent data revealed that the involvement of fathers in the care and upbringing of their children, affects positively many aspects of the child's development, while the absence of the father has various negative effects. In Greece there are very few research data available on the effects of paternal absence on self conception, self esteem and anxiety in children. Thus, we decided to investigate the self concept, self esteem and anxiety of children growing up with and without their father at home. The ages of 11 and 12 years old, were selected, because it's the beginning of adolescence, during which both self concept and self esteem change and as a result anxiety levels are affected. Additionally, the cognitive development of children at this age group helps them to perceive and understand all family dynamics. The study included 194 children from different schools in Crete (98 girls and 96 boys). 109 of them lived with both parents and 85 lived with their mother only since the parents were divorced. The psychometric instruments used were: a) "Self Perception Profile for Children" (Harter, 1985) in order to measure the self concept and the self esteem and b) the "State - Trait Anxiety Inventory" (Spielberger, 1970) was used in order to measure children's anxiety level. The data analysis revealed that children growing up together with their fathers exhibited significantly higher scores in certain dimensions of their self-concept when compared with children whose father was absent from home. The differences found in the levels of self esteem were not found to be statistically significant. Also

the present study revealed that children who did not live in the same house with their fathers, recorded higher levels of anxiety than children who lived with both parents.

TATA DESPINA A., «**Maternal separation as a model for early stress: effects on aspects of emotional behavior and neuroendocrine function**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/1 (2012), σσ. 84-101.

* Στρες (Ψυχολογία) * Μητρικός αποχωρισμός * Νευροενδοκρινική λειτουργία

- A growing body of findings underlines the critical role of the early environment in normal growth and development. Human studies suggest that severe stress during childhood increases vulnerability to development of affective psychopathology in adulthood. Neonatal maternal separation in rodents (rats or mice) is an established model of early stress for studying the neuroendocrine and behavioral effects of early adversity. The article reviews the existing evidence regarding the effects of this postnatal manipulation on the neuroendocrine response to stress and on emotion-relevant behaviors, and attempts to explain the existing inconsistencies seen in the results. Although the prevailing idea is that maternal separation augments emotionality and potentiates the endocrine response to stress, methodological differences among studies prevent us from making definite conclusions. Further studies in which parameters related to neuroendocrine function, behavior, and neuronal plasticity will be concurrently examined are warranted. In addition, the need to investigate whether early stress may increase vulnerability to subsequent challenges during the postnatal period is discussed.

TSERMENTSILI, STELLA; O' BRIEN, JUSTIN M. D.; SPENCER, JANINE V., «**A preliminary comparison of volumetric changes between dyslexia and asperger syndrome**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/1 (2012), σσ. 102-113.

* Δυσλεξία * Σύνδρομο Asperger * Ειδική Αγωγή * Μάθηση, Δυσκολίες της * Νευροαπεικόνιση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Although shared neuropsychological characteristics between dyslexia and autistic spectrum disorder have been identified, no comparisons at anatomical brain level have been reported. In this study, we examined global and regional grey and white matter changes in adults with dyslexia and patients with Asperger syndrome (AS) in comparison to healthy controls, using voxel-based-morphometry. Results revealed higher levels of global grey matter volume in the Asperger syndrome group in comparison to normal controls but not dyslexia. Further comparisons of grey and white matter could not detect any regional differences between the three groups. From the current data, the hypothesis that regional anatomical abnormalities are strongly implicated in AS and dyslexia could not be supported with the technique used.

FROEHLICH-GILDHOFF, KLAUS; ROENNAU-BOESE, MAIKE, «**The Promotion of Mental Health in Early Childhood Institutions (ECI) under a Person-Centred Perspective**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/3 (2012), σσ. 255-277.

* Προσχολική Εκπαίδευση * Πρόληψη * Ανθεκτικότητα * Αποτέλεσμα έρευνας

- The following article presents the theoretical background, methods and evaluation results of a practice research project. The project "Avoiding exclusion by reinforcing prevention - Promotion of mental health in early childhood institutions (ECI) in deprived areas", financed by the German Ministry for Education and Research (BMBF 2008 - 2010) takes a holistic and multidimensional approach by including professionals, children, parents and networks of early childhood institutions. The project is based on the intervention programme "Empowering Children!" (ZfKJ, 2005 - 2007; Rönnau, Kraus-Grüner, & Engel, 2008) and addresses ECI situated in areas with a high level of diversity (e.g., high percentage of immigrant families, high poverty levels, etc.). The project's

goal is to empower these institutions to develop as target-group-oriented centres for mental health promotion from the resilience perspective. A person-centred approach formed an essential part of the project. The results of the evaluation show positive effects on self-esteem, behavioural-stability and cognitive development of children who participated in the project (intervention group), in contrast to those identified in a comparison group. The project shows in which way the concept of resilience and the person-centred view fit together and which relevant connections arise from this.

WILKINS PAUL, «**Person-centred sociotherapy: applying person-centred attitudes, principles and practices to social situations, groups and society as a whole**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/3 (2012), σσ. 240-254.

- * Υγεία * Ευτυχία * Ευγένεια * Ψυχικός και συναισθηματικός πόνος * Προσωποκεντρική κοινωνικοθεραπεία * Ψυχική υγεία
- Theoretical support and a rationale is offered for extending person-centred practice into social domains in order to promote a sense of social inclusion. This strategy is called «person-centred sociotherapy». It is argued that mental and emotional distress has social and environmental causes and that person-centred sociotherapy prevents or at least mitigates the ill-effects induced by these. The roots of emotional and mental distress and social disharmony and the medical, economic and psychological evidence for the value of promoting «happiness» and «kindness» are examined. Finally, some examples of sociotherapy in action are given.

ΧΑΤΖΗΧΡΗΣΤΟΥ ΧΡΥΣΗ κ.ά., «**Αντιλήψεις και στάσεις μαθητών σχετικά με το διαζύγιο και την προσαρμογή των παιδιών χωρισμένων γονέων**», *Νέα Παιδεία*, τχ. 144 (2012), σσ. 131-146.

- * Διαζύγιο * Στάση του μαθητή * Κοινωνική προσαρμογή * Αποτέλεσμα έρευνας.

ΨΑΛΤΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ, «**Bullies, Victims, and Bully-Victims in Greek Schools: Research data and implications for practice**», *Hellenic Journal of Psychology*, τχ. 9/2 (2012), σσ. 132-157.

- * Εκφοβισμός * Θύμα * Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας
- Students involved in bullying incidents at school adopt a specific status type (bully, victim, bully-victim, not-involved). This paper attempts to present an analytic picture of these four status types using a large, representative sample of n = 3869 of the Greek student population from primary and secondary schools. Results indicate that almost half of the participating students at both school levels were classified as bullies, victims, or bully-victims. Significant differences were noted among the four status types and across school levels in terms of individual, school-related, and bullying-related characteristics. The phenomenon appears to get worse in secondary school. Implications for practice are also discussed.

14. ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ ΚΑΙ ΚΟΙΝΩΝΙΑ

ΑΣΗΜΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΗΣ, «Οικονομική κρίση, ψυχική υγεία και κοινωνική εργασία», *Κοινωνική Εργασία*, τχ. 107 (2012), σσ. 167-180.

* Οικονομική κρίση * Κοινωνική εργασία * Ψυχική Υγεία * Παιδί * Προστασία των παιδιών

- Στην Ελλάδα, ως αποτέλεσμα της οικονομικής κρίσης, αναμένεται να αυξηθεί τόσο ο αριθμός όσων προσφεύγουν στις κοινωνικές υπηρεσίες όσο και το ποσοστό των ανθρώπων μεταξύ αυτών που θα αντιμετωπίζουν ψυχικά προβλήματα και διαταραχές. Προβλέπεται να ξεκινήσει έτσι ένας φαύλος κύκλος, διότι η εμπειρία των ψυχικών διαταραχών θα επηρεάσει και θα περιπλέξει με μεγαλύτερη ένταση τα προβλήματα της φτώχειας, της στέγασης, της σωματικής υγείας και τα προβλήματα στην οικογένεια και στις σχέσεις. Οι ψυχοκοινωνικές επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης θέτουν νέα δεδομένα για την κοινωνική εργασία και νέες απαιτήσεις στο έργο των κοινωνικών υπηρεσιών. Οι κοινωνικοί λειτουργοί σε όλα τα πλαίσια χρειάζεται να είναι σε θέση να εντοπίζουν και να αντιμετωπίζουν τα προβλήματα ψυχικής υγείας και τις συνέπειές τους, όχι μόνον με κατάλληλες κλινικές και κοινοτικές παρεμβάσεις αλλά και με αποτελεσματικές ριζοσπαστικές μεθόδους.

ΓΑΛΑΝΗ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ Χ., ΛΕΟΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΣΟΦΗ, «Η οικογενειακή κοινωνική στήριξη παιδιών 8-18 ετών και η συσχέτισή της με δημογραφικούς παράγοντες», *Κοινωνική Εργασία*, τχ. 108 (2012), σσ. 214-230.

* Οικογένεια * Κοινωνική στήριξη

- Γνωρίζουμε ότι η κοινωνική στήριξη διαδραματίζει σημαντικό ρόλο στην ομαλή ανάπτυξη των παιδιών. Γι'αυτό θελήσαμε να ερευνήσουμε πώς επηρεάζεται από μια σειρά μεταβλητών όπως η ηλικία του παιδιού, το φύλο, το κοινωνικο-οικονομικό επίπεδο των γονιών που την παρέχουν, ο αριθμός των παιδιών της οικογένειας, ο τόπος διαμονής, καθώς επίσης και πώς επηρεάζεται η ακαδημαϊκή επίδοση του παιδιού. Το δείγμα μας αποτέλεσαν 219 μαθητές/-τριες που φοιτούσαν σε δημοτικά σχολεία και γυμνάσια του νομού Αιταλοακαρνανίας. Για την Έρευνα χρησιμοποιήθηκε το Ερωτηματολόγιο Κοινωνικής Στήριξης (Sarason, B.R., Shearin, E.N., Pierce, G.R. & Sarason, I.G., 1987). Η ανάλυση των δεδομένων κατέδειξε σημαντική επίδραση των δημογραφικών παραγόντων στην παροχή κοινωνικής στήριξης. Χαρακτηριστικό παράδειγμα: τα παιδιά που προέρχονται από οικογένειες με δύο τέκνα αντλούν μεγαλύτερη στήριξη από τους γονείς τους, συγκριτικά με τα παιδιά που προέρχονται από πολύτεκνες οικογένειες. Τα συμπεράσματα που προκύπτουν από τα παραπάνω δεδομένα συζητούνται.

ΚΑΛΛΙΝΙΚΑΚΗ ΘΕΑΝΩ, «Όψεις της κοινωνικής εργασίας την εποχή της οικονομικής και κοινωνικής κρίσης», *Κοινωνική Εργασία*, τχ. 107 (2012), σσ. 135-151.

* Οικονομική κρίση * Κοινωνική εργασία * Εκπαίδευση Κοινωνικών Λειτουργών.

ΚΑΛΠΙΝΗ-ΠΑΠΑΔΟΠΟΥΛΟΥ ΧΡΥΣΗ, ΛΙΑΚΟΥ ΈΛΕΝΑ, ΜΑΛΕΣΚΟΥ ΜΑΡΙΑ, «Παιδική προστασία και το σύστημα ακρόασης: το παράδειγμα της Σκωτίας», *Κοινωνική Εργασία*, τχ. 108 (2012), σσ. 198-213.

* Σύστημα ακρόασης * Προστασία των παιδιών * Παιδί

- Το παρόν άρθρο εξετάζει τον τρόπο με τον οποίο εφαρμόζεται και εξελίσσεται η πολιτική της παιδικής προστασίας στη Σκωτία. Συγκεκριμένα, παρουσιάζει τη μέθοδο της ακρόασης των παιδιών που χρησιμοποιούν οι υπηρεσίες παιδικής προστασίας προκειμένου να βοηθήσουν τα μέλη της οικογένειας να συμμετέχουν στην αντιμετώπιση των προβλημάτων του παιδιού τους. Το

Σύστημα Ακρόασης των Παιδιών αποτελεί μέχρι σήμερα μια πολύ σημαντική και καινοτόμα δομή προστασίας για τα παιδιά της Σκωτίας. Σύμφωνα με τον Hill et all (2002, σ. 35), η Σκωτσέζικη νομοθεσία τονίζει ότι "όλα τα παιδιά της Σκωτίας έχουν το δικαίωμα της αξιοπρεπούς φροντίδας και προστασίας. Προστασία των παιδιών απαιτείται, όταν οι βασικές ανάγκες, όπως φαγητό και θαλπωρή απουσιάζουν ή η προστασία είναι απαραίτητη όταν τα παιδιά υπόκεινται σε βλάβη από άλλους ανθρώπους, από το περιβάλλον ή ακόμα και από τον ίδιο τον εαυτό τους". Με αυτήν τη διαπίστωση εφαρμόστηκε το σύστημα ακρόασης προκειμένου η ίδια η κοινότητα να συνδράμει, με εκπαιδευμένους εθελοντές, στην προστασία, επιβίωση και ανατροφή των παιδιών. Από την παρουσίαση της φιλοσοφίας και της δομής του συστήματος ακρόασης και από τη συζήτηση θα διεξαχθούν κάποια συμπεράσματα.

ΠΟΥΛΟΠΟΥΛΟΣ ΧΑΡΑΛΑΜΠΟΣ, «Οι επιπτώσεις της οικονομικής κρίσης στην εφαρμογή της Κοινωνικής Εργασίας», *Κοινωνική Εργασία*, τχ. 107 (2012), σσ. 153-166.

* Οικονομική κρίση * Κοινωνική εργασία * Κοινωνικός Λειτουργός

- Η οικονομική κρίση οξύνεται με σημαντικές επιπτώσεις στη δημόσια υγεία, καθώς σχετίζεται με υποσιτισμό και κακές συνθήκες στέγασης και διαβίωσης, αύξηση της ανεργίας, κατάθλιψη, αυξημένα ποσοστά θνησιμότητας και αυτοκτονιών, προβλήματα υγείας στα παιδιά και τους εφήβους, βία, παραβατικότητα, περιβαλλοντικά προβλήματα, αύξηση της κοινωνικής ανισότητας, παραβιάσεις των ανθρωπίνων δικαιωμάτων, υπο-εκπαίδευση, μειωμένη πρόσβαση στις υπηρεσίες υγείας, κατάχρηση νόμιμων και παράνομων ουσιών, αλλά και παραπληροφόρηση που μπορεί να ενισχύσει την αβεβαιότητα, την ανασφάλεια και να οδηγήσει σε καταστάσεις φόβου ή και πανικού, μεγεθύνοντας φαινόμενα βίας και κοινωνικού ρατσισμού. Αναπόφευκτα, η οικονομική κρίση επηρεάζει σημαντικά και την εκπαίδευση και εφαρμογή της κοινωνικής εργασίας, καθώς δημιουργεί νέες ανάγκες, συνθήκες αλλά και προκλήσεις. Η αύξηση της φτώχειας και του κοινωνικού αποκλεισμού, η παράλληλη μείωση των δαπανών του κοινωνικού κράτους, η μεταφορά των υπηρεσιών υγείας από το δημόσιο στον ιδιωτικό τομέα και η μετάθεση της ευθύνης για κοινωνική φροντίδα στο άτομο και την οικογένεια δημιουργούν ένα νέο πλαίσιο για το ρόλο των κοινωνικών λειτουργών.

ΧΑΤΖΗΝΙΚΟΛΑΟΥ ΑΓΓΕΛΟΣ, «Διαστάσεις του ρόλου και της ευθύνης των εκπαιδευτικών», *Αντιτετράδια της εκπαίδευσης*, τχ. 102 (2012), σσ. 83-88.

* Εκπαιδευτικός * Ρόλος του εκπαιδευτικού.

15. ΟΙΚΟΝΟΜΙΑ ΚΑΙ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

ΚΑΤΣΙΚΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΦΡΑΓΚΙΔΗΣ ΓΑΡΥΦΑΛΛΟΣ, «Η επιχειρηματικότητα στην εκπαίδευση: η περίπτωση των Ευρωπαϊκών Σχολών Επιχειρήσεων», *Αστρολάβος*, τχ. 18 (2012), σσ. 42-51.

* Επιχειρήσεις - Σπουδή και διδασκαλία * Επιχείρηση * Προγράμματα * Αποτέλεσμα έρευνας

- Παρουσιάζονται τρία παραδείγματα ελέγχου τρωτότητας συστημάτων με τη χρήση συγκεκριμένων εργαλείων. Τα παραδείγματα πραγματοποιηθούν σε πραγματικά συστήματα μέσω ενός δοκιμαστικού περιβάλλοντος (test bed environment) με τη χρήση Εικονικών Μηχανών (Virtual Machines) προκειμένου να εργαστούμε σε ένα ασφαλή και ελεγχόμενο πειραματικό χώρο.

16. ΣΥΓΚΡΙΤΙΚΗ ΕΚΠΑΙΔΕΥΣΗ

* * *

17. ΕΡΕΥΝΑ ΚΑΙ ΜΕΘΟΔΟΛΟΓΙΑ

ΣΑΒΒΑΚΗΣ ΜΑΝΟΣ, «Η βιογραφική προσέγγιση ως γέφυρα ανάμεσα στη θεωρία και τις ποιοτικές μεθόδους εκπαιδευτικής έρευνας», *Εκπαίδευση Ενηλίκων*, τχ. 27 (2012), σσ. 6-11.

* Μέθοδοι έρευνας - Βιογραφική προσέγγιση * Ποιοτική έρευνα * Εκπαιδευτική έρευνα

- Στην παρούσα συμβολή επιχειρείται μία συνοπτική παρουσίαση της βιογραφικής μεθόδου στην κοινωνιολογική και εκπαιδευτική ποιοτική έρευνα. Το άρθρο προτείνει τη βιογραφική προσέγγιση, με τη μορφή μίας συστηματικής και ενδεδειγμένης εξέτασης διαφόρων τεκμηρίων ζωής (π.χ. αυτοβιογραφίες, γραπτές βιογραφίες, ημερολόγια, βιογραφικές-αφηγηματικές συνεντεύξεις, ιστορίες ζωής κτλ.), ως γέφυρα συνομιλίας ανάμεσα σε διαφορετικά θεωρητικά εργαλεία και ερευνητικές προτάσεις. Έτσι, διατυπώνεται ένα εγχείρημα μίας κοινωνικής και εκπαιδευτικής επιστήμης με κριτική ερμηνευτική διάσταση και με εδραίο εμπειρικό προσανατολισμό, ως οιονεί γνωσιοθεωρητική και πολιτική στρατηγική, με συγκεκριμένα κάθε φορά όρια και δυνατότητες.

18. ΓΕΝΙΚΑ ΘΕΜΑΤΑ

ΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ Κ., «Εβδομάδα χωρίς τηλεόραση», *Ελληνοχριστιανική Αγωγή*, τχ. 594 (2012), σσ. 243-249.

* Τηλεόραση και παιδιά * Τηλεόραση * Επιρροή.

II. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΕΠΙΣΤΗΜΟΝΙΚΕΣ ΕΠΕΤΗΡΙΔΕΣ

ΒΟΥΓΓΙΟΥΚΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, ΒΕΝΤΟΥΛΗ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΑ, ΜΠΑΛΛΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ, «Οι συγκρούσεις των παιδιών και οι τρόποι διαχείρισής τους από τους εκπαιδευτικούς: συσχετίσεις με τα συναισθήματα των εκπαιδευτικών και τους χαρακτηρισμούς που αποδίδουν οι ίδιοι στα παιδιά», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. 24 (2012), σσ. 4-33.

* Διαχείριση συγκρούσεων * Εκπαίδευση, Προσχολική * Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Σκοπός αυτής της έρευνας ήταν να διερευνηθεί κατά πόσο το είδος μίας υποθετικής σύγκρουσης παιδιών επηρεάζει τους χαρακτηρισμούς των εκπαιδευτικών για τα παιδιά, τα συναισθήματά τους και τις αντιδράσεις τους όσον αφορά στη διαχείριση της σύγκρουσης. Διακόσιοι πέντε (205) εκπαιδευτικοί προσχολικής και πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης απάντησαν σε ερωτήσεις τριών σεναρίων που διέφεραν ως προς τον τρόπο εμπλοκής των παιδιών σε συγκρούσεις και διακρίνονταν σε 'εύκολο', 'δύσκολο' και 'διφορούμενο' σενάριο. (Περιοχή περίληψης).

ΓΕΡΜΑΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΗΣ, «Οι εκπαιδευτικοί διαχειρίζονται την αλλαγή στη σχολική τάξη: Σχέση έρευνας, επιμόρφωσης και πειραματικών παρεμβάσεων στο εκπαιδευτικό περιβάλλον», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. 24 (2012), σσ. 34-67.

* Διαχείριση αλλαγής * Έρευνα * Επιμόρφωση * Πειραματικές παρεμβάσεις * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η εκπαιδευτική αλλαγή παραμένει πάντα ένα αίτημα στην Ελλάδα, ιδίως σε ότι έχει σχέση με το σχολείο. Το άρθρο αυτό εξετάζει το θέμα στο επίπεδο της σχολικής τάξης, θεωρώντας ότι εκεί είναι ο τόπος που θα κριθεί αν μια μεταβολή των συνθηκών αποτελεί ή όχι αλλαγή. Η προσέγγιση της αλλαγής γίνεται με συστημικό τρόπο, που συνδέει το σχολείο ως οργανισμό με τον εκπαιδευτικό ως υποκείμενο της αλλαγής, καθώς και την οργανωτική με την ατομική αλλαγή. Αφού προσδιορισθεί το θεωρητικό περίγραμμα της διαδικασίας αλλαγής, παρουσιάζονται δυο έρευνες που επικεντρώνονται στην ατομική αλλαγή στο πλαίσιο της μεταβολής του εκπαιδευτικού περιβάλλοντος από την παραδοσιακή στη συνεργατική παιδαγωγική μορφή. Οι έρευνες αυτές έχουν την ιδιαιτερότητα ότι η μια επιχειρεί σε πραγματικό και η άλλη σε εικονικό εκπαιδευτικό περιβάλλον. (Περιοχή περίληψης).

ΔΗΜΑΚΟΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, ΠΑΠΑΚΩΝΣΤΑΝΤΟΠΟΥΛΟΥ ΑΡΤΕΜΙΣΙΑ, «Ανθεκτικότητα και Αυτοαποτελεσματικότητα Μαθητών Δημοτικού Σχολείου», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. 24 (2012), σσ. 68-90.

* Ανθεκτικότητα * Αυτοαποτελεσματικότητα * Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση * Έρευνα

- Η έννοια της ανθεκτικότητας εμφανίζει αυξανόμενο ερευνητικό ενδιαφέρον στο χώρο της Σχολικής Ψυχολογίας. Αναφέρεται στη θετική προσαρμογή των ατόμων παρά τις όποιες δύσκολες καταστάσεις αντιμετωπίζουν και εστιάζει στη δυναμική αλληλεπίδραση μεταξύ των χαρακτηριστικών του ατόμου και των εξωτερικών υποστηρικτικών δυνάμεων. Ένα από αυτά τα χαρακτηριστικά είναι και η αυτοαποτελεσματικότητα, η αντίληψη που έχει το άτομο για τις ικανότητές του να αντιμετωπίζει συγκεκριμένες καταστάσεις. Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν η διερεύνηση της ανθεκτικότητας σε δείγμα μαθητών δημοτικού σχολείου και η ανάλυση της σχέσης μεταξύ της ανθεκτικότητας και της αυτοαποτελεσματικότητας των μαθητών αυτών. (Περιοχή περίληψης).

ΖΑΡΑΓΚΑΣ ΧΑΡΙΛΑΟΣ Κ., «Διερεύνηση της σχέσης μεταξύ του βαθμού κινητικής μάθησης και της κοινωνικής δράσης μέσα από ομαδικές κινητικές δραστηριότητες στο νηπιαγωγείο», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 5-30.

* Κινητική μάθηση * Κοινωνική δράση * Νηπιαγωγείο

- Η παρούσα μελέτη διερεύνησε το βαθμό κινητικής απόδοσης (μάθησης), την κοινωνική δράση καθώς και τη σχέση αυτών των δύο μεταβλητών σε παιδιά, όταν αυτά εμπλέκονται σε ομαδικές κινητικές δραστηριότητες. (Περιοχή περίληψης).

ΘΑΝΟΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ Β., «Πρόσβαση στην ανώτατη εκπαίδευση και κοινωνικές ανισότητες: Τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών της Σχολών Επιστημών Αγωγής», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 31-59.

* Πρόσβαση * Εκπαίδευση, Ανώτατη * Κοινωνική ανισότητα * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στο παρόν άρθρο εξετάζονται τα κοινωνικά χαρακτηριστικά των φοιτητών των Σχολών Επιστημών Αγωγής με βάση το επάγγελμα και το επίπεδο εκπαίδευσης των γονέων αλλά και το φύλο, κατά τη δεκαετία του 2000. Βασίζεται στα δεδομένα έρευνας που έχει ως πληθυσμό αναφοράς τους φοιτητές των Σχολών Επιστημών Αγωγής και πηγή των στατιστικών στοιχείων τις Στατιστικές της Εκπαίδευσης της Ελληνικής Στατιστικής Αρχής. (Περιοχή περίληψης).

ΘΩΙΔΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ, «Ελεύθερος χρόνος και ολόημερο σχολείο: οι αντιλήψεις των εκπαιδευτικών», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. 24 (2012), σσ. 91-109.

* Εκπαίδευση Ελεύθερου χρόνου * Ολόημερο σχολείο

- Στο παρόν κείμενο εξετάζεται το αν και πώς διαφοροποιούνται οι αντιλήψεις των σημερινών δασκάλων για τον ελεύθερο χρόνο και για το Ολόημερο σχολείο από τις αντίστοιχες αντιλήψεις των σημερινών φοιτητών μας και μελλοντικών εκπαιδευτικών. (Περιοχή περίληψης).

ΝΙΚΗΦΟΡΙΔΟΥ ΖΩΗ, ΠΑΓΓΕ ΤΖΕΝΗ, «Οι έννοιες του πιθανού και του "δίκαιου" σε παιδιά προσχολικής ηλικίας μέσα από σενάρια επίλυσης προβλημάτων», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 76-87.

* Έννοια "δίκαιου" * Πιθανολογική σκέψη * Επίλυση προβλημάτων * Λήψη αποφάσεων * Προσχολική ηλικία * Αποτέλεσμα έρευνας

- Η έννοια του "δίκαιου" χαρακτηρίζει τη γνωστική και ηθική, κοινωνική ανάπτυξη των παιδιών προσχολικής ηλικίας. Ταυτόχρονα σε αυτήν την ηλικία τα παιδιά αναπτύσσουν την πιθανολογική τους σκέψη και πιο συγκεκριμένα αποκτούν την ικανότητα να διαχωρίζουν πιθανά και απίθανα σενάρια και να εκτιμούν ότι ένα ενδεχόμενο είναι πιο πιθανό να συμβεί από ένα άλλο. Σκοπός της παρούσας εργασίας είναι να διερευνήσει εάν τα μικρά παιδιά (N=40), ηλικίας 4-6 χρόνων, εκφράζουν την έννοια του "δίκαιου" μέσα από σενάρια πιθανοτήτων. (Περιοχή περίληψης).

ΠΑΓΓΕ ΑΠΟΣΤΟΛΙΑ, ΠΑΓΓΕ ΤΖΕΝΗ, «Ο Σημασιολογικός Ιστός και η Συμβολή του στην Ηλεκτρονική Μάθηση», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 88-101.

* Σημασιολογικός ιστός * Ηλεκτρονική μάθηση * Εκπαίδευση εκπαιδευτικών * Αποτέλεσμα έρευνας

- Ο σημασιολογικός ιστός αποτελεί την επέκταση του σημερινού παγκόσμιου ιστού με τεχνολογίες οι οποίες εμπλουτίζουν τις πληροφορίες που αναρτώνται στο διαδίκτυο με συμβατική σημασιολογία. Η βασική του αρχή είναι ότι, σε ένα κοινό και διαλειτουργικό πλαίσιο αναπαράστασης των δεδομένων, τα οποία ορίζονται με τρόπο κατανοητό, τόσο από τους ανθρώπους όσο και από τους ηλεκτρονικούς υπολογιστές, η πληροφορία που παρουσιάζεται στο χρήστη αποκτά δομή και νόημα. § Η παρούσα εργασία στοχεύει, τόσο στην παρουσίαση και στην ανάδειξη της χρησιμότητας του σημασιολογικού ιστού στο πλαίσιο της ηλεκτρονικής μάθησης μέσω της επισκόπησης της σύγχρονης βιβλιογραφίας, όσο και στην προβολή των απόψεων των φοιτητών του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων σχετικά με το σημασιολογικό ιστό.

ΠΑΠΑΪΩΑΝΝΟΥ ΑΡΙΣΤΟΥΛΑ, «Βρεττανικός Αστήρ (1860-1863): Ο κοσμοπολίτικος χαρακτήρας της Ελληνικής Εφημερίδας του Λονδίνου και η εγκυρότητα του περιεχομένου της», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 102-119.

* Βρεττανικός Αστήρ * Ξένος, Στέφανος (1821-1894) * Παροικιακός Ελληνισμός * Ελληνικός Παροικιακός Τύπος * Παλαιότυπα

- Το παρόν άρθρο εστιάζει στον πολυσχιδή χαρακτήρα της ελληνικής εφημερίδας Βρεττανικός Αστήρ και αναλύει τη σχεδιαστική δομή της ύλης, η οποία διακρίνεται από τρεις κύριους άξονες: την πολιτική, το εμπόριο και τα κοινωνικά θέματα και ζητήματα της εποχής. Ο Βρεττανικός Αστήρ πρωτοεξδόθηκε τον Ιούλιο του 1860 στο Λονδίνο της Μεγάλης Βρετανίας από τον συγγραφέα, δημοσιογράφο και επιχειρηματία Στέφανο Ξένο (1821-1894). Κύριος στόχος του Στ. Ξένου ήταν η παραγωγή ενός ελληνικού πνευματικού έργου με τη μορφή της εφημερίδας σύμφωνα με τα χαρακτηριστικά αντίστοιχων έργων του δυτικού κόσμου (Winston, 2005; Cole & Harcup, 2010). (Περιοχή περίληψης).

ΣΤΕΡΓΙΟΥ ΛΗΔΑ, ΓΟΥΛΑ ΚΑΤΕΡΙΝΑ, «Προκλήσεις και απαντήσεις διαπολιτισμικής διδασκαλίας: μελέτη περίπτωσης προσχολικής εκπαίδευσης στη χώρα των Βάσκων», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 120-149.

* Προσχολική ηλικία * Διαπολιτισμική διδασκαλία * Χώρα των Βάσκων * Ενδυνάμωση * Κοινότητες μάθησης * Αποτέλεσμα έρευνας

- Στην εργασία αυτή γίνεται μια προσπάθεια παρουσίασης και κριτικής μελέτης ενός πολιτισμικού εκπαιδευτικού περιβάλλοντος προσχολικής ηλικίας, στην Ισπανία, και ειδικότερα, στην περιοχή της Χώρας των Βάσκων. Πιο συγκεκριμένα, βασιζόμενες στη σχετική βιβλιογραφία και σε ερευνητικά δεδομένα που προέκυψαν από συμμετοχική παρατήρηση, επιχειρούμε, αφού σκιαγραφήσουμε τις ιδιαίτερες πολιτισμικές συνθήκες, και τις σχετιζόμενες γλωσσικές και εκπαιδευτικές πολιτικές που επικρατούν στην περιοχή, να εστιάσουμε στις μικροαλληλεπιδράσεις μεταξύ εκπαιδευτικών, παιδιών και κοινότητας. Σκοπός της μελέτης αυτής είναι ο εντοπισμός τόσο μιας σειράς καλών πρακτικών, όσο και περιορισμών που προκύπτουν κατά την εφαρμογή διαπολιτισμικής διδασκαλίας με σκοπό την ενδυνάμωση του ποικιλόμορφου μαθητικού κοινού.

TORBEBYNS, JOKE; OBERSTEINER, ANDREAS; VERSCHAFFEL, LIEVEN, «Number sense in early and elementary mathematics education», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων*, τόμ. Ε' (2012), σσ. 60-75.

* Έννοια των αριθμών * Εκπαίδευση, Προσχολική * Πρωτοβάθμια Εκπαίδευση * Αποτέλεσμα έρευνας

- Number sense is crucial in daily life and therefore an important aspect of education. The development of number sense recently attracted the attention of an increasing number of researchers in the domains of cognitive and developmental (neuro)psychology, (psychology of) mathematics education, special education, and educational neuroscience. In this article, we integrate and discuss the major results of these numerous studies on children's acquisition of number sense. (Περιοχή περίληψης).

ΤΣΙΤΣΑΝΟΥΔΗ-ΜΑΛΛΙΔΗ ΝΙΚΟΛΕΤΤΑ, «Οι γλωσσικές απεικονίσεις της οικονομικής κρίσης στον ελληνικό διαφημιστικό λόγο - Ενδεικτικές αναπαραστάσεις σημερινών νηπίων και παιδιών», *Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπια-*

γωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τόμ. Ε' (2012), σσ. 150-181.

- * Διαφημιστικό κείμενο * Αναπαραστάσεις της παιδικής ηλικίας στη διαφήμιση * Αποδεκτότητα * Διαλογικότητα * Κριτική Ανάλυση Λόγου
- Η παρούσα εργασία εξετάζει τις γλωσσικές αναπαραστάσεις της οικονομικής κρίσης που άρχισε να πλήττει σοβαρά την Ελλάδα από τις αρχές του 2009, μετά μάλιστα και την ένταξη της χώρας στο καθεστώς του λεγόμενου «Μνημονίου Συνεργασίας», στα ποικίλα διαφημιστικά μηνύματα εμπορικών προϊόντων και εταιρειών που μεταδόθηκαν τόσο από ραδιοτηλεοπτικά μέσα ενημέρωσης, όσο και από το διαδίκτυο. Συγκεκριμένα, εξετάζονται οι τρόποι με τους οποίους τα διάφορα καταστασιακά περιβάλλοντα που συνδέονται με την οικονομική υστέρηση της Ελλάδας και την επιβολή σκληρών μέτρων λιτότητας επιδρούν στο σχεδιασμό και την παραγωγή των διαφημίσεων. Επιπλέον, αναλύονται οι στρατηγικές με βάση τις οποίες τα ποικίλα διαφημιστικά κείμενα παρουσίασαν, οργάνωσαν και ανακατασκεύασαν την κοινωνικοοικονομική πραγματικότητα με στόχο να εξασφαλίσουν την αποδεκτότητά τους από τους δέκτες. Ενδεικτικά, παρουσιάζονται και αναπαραστάσεις της νηπιακής και παιδικής ηλικίας, έτσι όπως ανακαλύπτονται στις τρέχουσες «διαφημίσεις της κρίσης». (Περικοπή περίληψης).

III. ΑΡΘΡΑ ΣΕ ΞΕΝΑ ΠΕΡΙΟΔΙΚΑ

ALLSUP, RANDALL EVERETT, «**Music Education and Human Flourishing: A Meditation on Democratic Origins**», *British Journal of Music Education*, 29/2 (2012), σσ. 171-179.

- This philosophical essay is a meditation on the multiple and contested meanings of the concept of democracy with the aim of redirecting dominant discourses in music education practices and building new capacities for democracy's practical use in music classrooms. Inspired by philosopher John Dewey's travels to China, and his influence on major Chinese thinkers like Hu Shih and Tao Xingzhi, the author plays with the etymological origins of the term 'democracy', finding limited value in its Greek origins, but inspiration in the many ways of referring to democracy in Chinese [Minzhu: sicsic/ Pingmin: sicsic / Shumin:sicsic / Minben:sicsic] each of which has the potential to direct and enlarge contemporary instructional practices in formal music education settings.

ANDROUSSOU, A.; KORTESSI-DAFERMOU, H.; TSAFOS, V., «**Educating Teachers: Observation of a Classroom's Framework as Part of the Student Teachers' Education**», *International Journal of Learning*, 18/8 (2012), σσ. 191-212.

- Among a multitude of teacher-related issues, teacher education is one of ever growing importance. In this paper we present the results of the first part of an ongoing research project on teacher education, taking place at the University of Athens. We focus on the first stage of the Practicum (observing, analysing and understanding the context of educational action), considering it important for the students to be introduced to reflective approach of the educational practice. In order to illuminate the context of the research, we present the status of teacher education in Greece, and the stages and content of student teachers' education in the Faculty of Early Childhood Education in the University of Athens, particularly the way their Practicum is organised. In this paper, we present the first part of a study, in which we investigate our students' expectations at every stage of their Practicum and their perception and evaluation of their initial contact with the

Kindergarten classroom. Our approach registers in an actual debate on teacher education, that views practice, together with theory, as a tool of student teachers' professional development.

ANTHRACOPOULOS, MICHAEL B. et al., «Physical activity and exercise-induced bronchoconstriction in Greek schoolchildren», *Pediatric Pulmonology*, 47/11 (2012), σσ. 1080-1087.

- Objective To investigate the association between physical activity and exercise-induced bronchoconstriction (EIB) in an urban population sample of schoolchildren, taking into account potential confounders such as asthma symptoms and overweight. Methods Children aged 10-12 years answered validated questionnaires on physical activity (Physical Activity and Lifestyle Questionnaire) and asthma symptoms (ISAAC questionnaire), and were categorized according to their body mass index (BMI). EIB (FEV1 decrease from baseline =13%) was assessed by a standardized free running Exercise Challenge Test (ECT). Results Six hundred seven children completed the ECT. There were no differences among asthma groups (diagnosed asthma, asthma-related symptoms not diagnosed as asthma, no asthma-related symptoms) regarding total daily energy expenditure and time spent in mild (1.12-9 metabolic equivalents METs), moderate (3-6 METs), and vigorous (>6 METs) activities. Only overweight/obese EIB-positive children had shorter duration of vigorous activity as compared to their EIB-negative or non-overweight/obese EIB-positive peers. Total daily energy expenditure and duration of mild- and moderate-intensity activity were negatively associated with EIB independently of BMI status or asthma-related symptoms. Conclusions Decreased levels of physical activity are associated with EIB irrespectively of BMI status and asthma-related symptoms. Longitudinal studies are needed to confirm the negative impact of sedentary lifestyle on the development of EIB suggested by these findings.

ANTONIADOU, E.; BIBOU-NAKOU, I., «Teachers' professional role in children's social relations: Outcome of a personal and social education programme in Greek schools», *Advances in School Mental Health Promotion*, 5/2 (2012), σσ. 139-156.

- This paper focuses on primary school teachers' reflections on their professional role in relation to the implementation of a school-based mental health education programme concerning children's social relations. Data from 14 focus group discussions were analysed using the discourse analysis method. The results indicate that teachers deal with two major ideological dilemmas in their discourses: the adoption of a caring versus academic role and the regulation of children's relations versus fostering their independence. The findings are discussed in relation to how childhood has been constructed in teachers' discourse and children's status in society.

ARAVANI, EVAGELIA, «The role of teaching poetry in developing literacy in Greek primary school: A case study», *Australasian Journal of Early Childhood*, 37/4 (2012), σσ. 51-58.

- The purpose of this case study is to examine the ways in which the systematic teaching of poetry reading at Greek primary school enhances children's interest in reading and helps develop their oral skills by enriching their vocabulary and creative thinking. The present poetry project was implemented at a Greek public kindergarten in Rethymno, Crete in the school year 2010-2011. The sample consisted of 22 children (12 boys and 10 girls) aged five to six years. The teaching instruction design was based on Rosenblatt's Transactional

theory. The data were collected through (1) an observation checklist, (2) an observation diary, (3) post-course interviews with the children, and (4) a post-course interview with the teacher of the class. The findings indicated that: (a) small children described the poetry program as the most enjoyable part of language arts, (b) children's reading engagement and motivation were increased and (c) through the poetry program children developed better literary and reading skills.

ARCHAKIS, ARGIRIS, «Doing indiscipline in narrative performances How Greek students present themselves disobeying their teachers», *Narrative Inquiry*, 22/2 (2012), σσ. 287-306.

- The present paper concentrates on the narrative management of the teacher-student relationship. Focusing on students' identities, the present study draws upon the social constructionism paradigm, thus considering identities as social constructs via discourse. The analysis of representative narrative extracts shows how students construct themselves as powerful enough to challenge teachers' authority which is expressed in the Initiation-Response-Feedback structure. Their resistance is indicative of their will to free themselves from their teachers' expectations, even if this can only take place during their conversations with their peers. In this context, narratives allow them to achieve interactional goals which may not always be fulfilled in class.

ARKO, A., «Basil the great's ad adolescentes in the context of the attitude of church fathers towards ancient culture and school system [Bazilij véliki - Ad adolescentes v kontekstu odnosa cerkvenih očetov do antčne kulture in šolstva]», *Bogoslovni Vestnik*, 72/2 (2012), σσ. 167-178.

- The paper deals with Basil the Great's writing Ad adolescentes that is considered a mature assessment of ancient culture by Christian authors. In the form of instructions to young Christians attending an ancient, pagan school based on Greek classics, Basil presents the results of reflection on the relationship between religion and culture in the first centuries of Christianity. He speaks in a positive manner about the striving for virtue and the consistency in life of some Greek heroes, at the same time warning that pagan morals are just a preparation for the morals of the Gospel, which are oriented towards the contemplation of God, divinization and salvation. Therefore students require critical faculty, maturity and power of discernment so that they may not depart from the true meaning - eternal life.

ATHANASIOU, KYRIACOS; KATAKOS, EFSTRATIOS; PAPADOPOULOU, PENELOPE, «Conceptual ecology of evolution acceptance among Greek education students: the contribution of knowledge increase», *Journal of Biological Education*, 46/4 (2012), σσ. 234-241.

- In this study, we explored the factors related to acceptance of evolutionary theory among students/preservice preschool education teachers using conceptual ecology for biological evolution as a theoretical frame. We aimed to examine the acceptance and understanding of evolutionary theory and also the relationship of acceptance and understanding of the nature of science, thinking dispositions and religiosity as independent variables. We also studied the influence of teaching on the conceptual ecology of evolution acceptance. A class of 320 future teachers was surveyed using two questionnaires. According to our findings, students' understanding of evolutionary theory is positively correlated with a moderate acceptance of evolutionary theory. We found a weak positive correlation between the understanding of the nature of science and acceptance of evolution theory, and

a positive correlation between open-minded thinking dispositions and evolution theory acceptance. The strength and the patterns of these correlations are miscellaneous and are examined carefully in this paper. We also found that systematic teaching may have a significant influence on evolution theory acceptance. Our findings stress the differences that exist between societies and how socio-cultural factors such as type of religion influence acceptance of evolution and have a strong influence on evolution education.

AUFFARTH, C., «**Religious education in classical Greece**», *Numen Book Series*, 140 (2012), σσ. 39-61.

BABALIS, THOMAS et al., «**Quality and Effectiveness in Greek Primary School**», *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69 (2012), σσ. 1462-1468.

- Purpose of this study was to investigate the views of teachers and headmasters about the effectiveness levels of greek primary school. The questions posed were related to: a) school plan for effectiveness, b) teacher behavior. The research methodology was organized by: a) literature review and b) field research. Research results showed that there is a direct dependence of ensuring the quality and effectiveness of a school with the: a) school plan for effectiveness, b) teacher behavior. There is scope for improvement of the provided pedagogical and teaching work, as seen from the results of our research.

BENEDETTO, G., «**Classical school, classical studies and the turn of the Unity [Storia della scuola e degli studi classici]**», *Atene e Roma*, 6/3-4 (2012), σσ. 384-429.

- Examining a large number of texts published by classical scholars and schoolmen (teachers and headmasters) during the first forty years following the birth of Italy as a unified country (1861), the article gives an overview of the themes therein discussed regarding several aspects of the classical education (Latin and Greek) in Italian ginnasi and licei reformed by the Piedmontese legge Casati of 1859, the year in which a new ginnasio-liceo was established according to Prussian, and Austrian, model. Particularly relevant are longstanding polemics about Greek as a compulsory subject in the curriculum, and everlasting controversies about the 'Germanizing', stricdy philological approach in classical studies as taught in schools and universities after the unification of Italy. In general, it is important to stress the connection between classical education at schools and classical scholarship at universities, both strongly influenced by the 'German model', and by the desire to reject the Counterreformation tradition of classical studies as embodied for three centuries especially by Jesuit teaching institutions of middle and higher education.

BENINCASA, L., «**Teaching lessons in exclusion: Researchers' assumptions and the ideology of normality**», *International Journal of Qualitative Studies in Education*, 25/8 (2012), σσ. 1087-1106.

- Filling in a research questionnaire means coming into contact with the researchers' assumptions. In this sense filling in a questionnaire may be described as a learning situation. In this paper I carry out discourse analysis of selected questionnaire items from a number of studies, in order to highlight underlying values and assumptions, and their ideological import. These studies all attempted to investigate attitudes that Greek pupils show towards fellow-pupils defined as 'different'. The survey questions are organized in terms of types of diversity, and the data is interpreted through the concept of exclusion and the ideology of normality. I argue that a number of items in the questionnaires embody assumptions likely to encourage attitudes and practices potentially leading to the

marginalization of children defined as 'different'. Finally I suggest alternative approaches to researching pupils' attitudes and point out implications for research training.

BRINIA, V., «**Men vs women; educational leadership in primary schools in Greece: An empirical study**», *International Journal of Educational Management*, 26/2 (2012), σσ. 175-191.

- Purpose: This paper aims to present some of the persistent gender issues that cause inequities in teachers' professional development and keep women away from reaching higher levels of educational administration, although they are the majority of teaching personnel. The interest seeks to focus on the under-representation of female teachers in leadership positions and to argue on the barriers which stall female advancement and exclude women from the main "leadership pipeline". The basic rationale is that women's role is crucial in order to face the new demands of school in a dramatically changing society carrying out a different style of leadership. Design/methodology/approach: The original study, conducted in 2009, examined in depth the professional experiences of 20 male and 20 female primary principals from schools located in different districts of the Greek continent. Open-ended and semi-structured interviews were used to guide the original research. Similar to Skrla's study, all participants were provided with opportunities to reflect on their experiences as primary school leaders and questions where they talk openly about them. Two research instruments were designed to examine the leadership attitudes of both women and men primary school principals. The first was a demographic questionnaire. The second method of investigation was an in-depth interview with a smaller group selected on the basis of their responses to the questionnaire. In the interviews participants were asked 14 questions concerning the above central themes and a further set of questions that appertained specifically to their role both at home and at school. The interviews were subsequently transcribed and analyzed according to Giorgi's method. Findings: The literature points to a great number of factors which may influence women to remain in the classroom situation rather than seek promotion but few of these were reported in the data as being of powerful influence. However, several factors were identified as being very important to women: women usually became teachers because they liked working with children and to lose contact with this group was seen as a strong disincentive to seeking promotion; many women are very attracted to the social aspects of their work and would not choose to place themselves in a work situation where they would be unhappy; women's promotional chances are usually diminished by three main extrinsic factors: many have a break in service and may experience difficulty in gaining re-entry, many women work either part-time or have difficulty in gaining scale post status and as a result do not have the necessary experience to gain promotion, and family commitments sometimes make it difficult, and supply teachers are not generally eligible for this training. Furthermore, subordinates tend to view females in senior positions as emotional, sensitive and indecisive when they are facing difficult situations, and finally, women still face stereotypes concerning their management abilities, with the most important being the imposition of themselves. Originality/value: The present paper reviews literature on gender and leadership and recent quantitative data presenting the proportion of women and men holding leadership positions in primary education in Greece.

BRUG, J. et al., «**Differences in weight status and energy-balance related behaviors among schoolchildren across Europe: the ENERGY-project.**», *PloS one*, 7/4 (2012), e34742.

- Current data on the prevalence of overweight and energy-balance behaviors among Euro-

pean children is necessary to inform overweight prevention interventions. A school-based survey among 10-12 year old children was conducted in seven European countries using a standardized protocol. Weight, height, and waist circumference were measured; Engagement in physical activity, sedentary and dietary behaviors, and sleep duration were self-reported. Descriptive analyses were conducted, looking at differences according to country, gender, and parental education. 7234 children (52% girls; 11.6 ± 0.7 years) participated. 25.8% and 5.4% of boys, and 21.8% and 4.1% of girls were overweight (including obese) and obese (according to International Obesity Task Force criteria), respectively. Higher prevalence of overweight/obesity was observed in Greece, Hungary, Slovenia and Spain than in Belgium, Netherlands and Norway. Large differences between countries were found in intakes of sugar-sweetened beverages, breakfast, active transport, TV and computer time. More favorable overweight status and behavior patterns were found in girls than boys and in children of higher educated parents than in children of lower educated parents. High levels and striking differences in overweight status and potential risk behaviors were found among schoolchildren across Europe.

BULFIN, S.; KOUTSOGIANNIS, D., «**New literacies as multiply placed practices: Expanding perspectives on young people's literacies across home and school**», *Language and Education*, 26/4 (2012), σσ. 331-346.

- The home-school mismatch hypothesis has played an important part in sociocultural studies of literacy and schooling since the 1970s. In this paper, we explore how this now classic literacy thesis has developed a new life in studies of digital media and electronic communications with regards to young people and schools, what we call the new home-school mismatch hypothesis or new literacy thesis. We report on two studies, one conducted in Australia and the other in Greece, that worked with 14-16-year-old young people to explore the relationships between their use of digital media in- and out-of-school. Our analysis suggests that the relationship between literacy and digital media use in and outside of school is more complex than is often presented in media commentary and in research and points to the need for more careful consideration of the relationship between school and out-of-school practice and knowledge.

CHALIKIAS, M.S., «**The selection of high school teachers in greek public schools. An application of generalised linear models**», *Applied Mathematical Sciences*, 6/61-64 (2012), σσ. 3025-3035.

- Since 1998 the ASEP examination for the teachers of high schools, has been taking place in Greece. This paper analyzes the exam results of information technology teacher candidates for the ASEP examination in 2004. The candidates were examined in three subjects: Information technology Methodology and Pedagogy. Highest score for each subject is 100. In the final result, Bachelor's GPA, postgraduate studies and work experience in public schools add some increments to the _nal grade. The data refer to the 2554 candidates and generalized linear models were used for the analysis. Interesting conclusions can be deducted. Factors like gender, teaching experience, postgraduate studies are correlated with the results of the exams.

CHATZOPOULOU, M. et al., «**Exploration of the effectiveness of an educational programme for nurses on nursing care documentation**», *Nosileftiki*, 51/4 (2012), σσ. 396-408.

- Background: Nursing care documentation is an integral and important aspect of nursing practice. In Greek clinical settings, the nursing process is not practised, despite being

proposed as a basis for documentation by many scientific and political organizations. A major barrier to its implementation is the inadequate educational preparation of nurses. Improvement in education constitutes a major factor in the improvement of knowledge, attitude and skills. Aim: Exploration of the effectiveness of an educational programme on documentation of nursing care for clinical nurses in nursing specialty programmes. Method: Prospective, comparative, quasi-experimental, pre- and post-test study. An educational programme on documentation was developed and implemented for nurses attending medical and surgical specialty training during the academic year 2008-2009. The programme duration was 18 hours, divided into six sections following the stages of nursing process (2-hour theory and 1-hour workshop). The competence of the participants was evaluated with a questionnaire developed for the purposes of the study, consisting of: (a) demographic and educational characteristics, (b) 22 items evaluating the attitude of the participants towards documentation according to nursing process, and (c) 16 closed knowledge questions. The questionnaire was administered at the beginning and the end of the educational programme. Parametric and non-parametric tests were applied for data analysis and the cut-off level for statistical significance was taken at $p < 0.05$. Results: The study sample consisted of 110 registered nurses attending medical and surgical specialty training programmes in Athens and Thessaloniki. Most of the trainees were women ($n=95$, 88.8%), mean age 37.35 ± 4.42 years, married ($n=78$, 70.9%) with two children ($n=49$, 44.55%). The time since their graduation was 14.07 ± 4.96 years and their duration of professional experience was 13.89 ± 4.73 years. After the training programme, nurses reported that their knowledge on how to apply the nursing process in the documentation of nursing care increased significantly [$Z = -5.75$, $p(\text{Wilcoxon}) < 0.001$]. Improvement was demonstrated in the nurses' answers on the knowledge questions (right or wrong and correspondence) [$p(\text{Wilcoxon}) < 0.001$] and their attitudes towards nursing documentation [$p(\text{Wilcoxon}) < 0.001$]. No demographic or educational feature was found to correlate with the overall improvement of knowledge or attitude. Conclusions: A significant effect was demonstrated of an educational programme on nursing documentation addressed at registered nurses. Such a programme with further evaluation and improvement could be the basis for continuing education, along with evaluation of its effectiveness in the therapeutic outcome of patients in nursing care in clinical practice.

CHOLEVAS, N.K.; LOUCAIDES, C.A., «Factors that facilitate and barriers towards the implementation of health educational programmes in primary education schools of the prefecture of Achaia, Greece», *Health Education Journal*, 71/3 (2012), σσ. 365-375.

- Aim: The purpose of this study was to explore the factors that facilitate and barriers towards the implementation of health education programmes in primary education schools of the prefecture of Achaia, Greece. Methods: The sample of the study included 141 educators from a total population of 218 educators who dealt with the implementation of health education programmes in Achaia prefecture during the school period of 2009-2010. The survey method was used to collect data by means of an anonymous questionnaire. Furthermore, at the beginning of the research process a semi-structured interview was carried out with four teachers to help in the development of the questionnaire items. Two factor analyses were conducted: one for the factors that facilitate and one for the barriers towards the implementation of health education programmes. Results: Findings indicated that the most significant factor that facilitates the implementation of innovative health education programmes is 'Knowledge and skills of the Health Education Officer and the teachers', which refers to the scientific knowledge, organizational skills, initiatives and the communicative skills of the Health Education Officer as well as to the teachers'

autonomy to select appropriate teaching methods and educational materials. On the other hand, the most important barrier in implementing health education programmes is 'Limited experience and attitudes of teachers', which refers to limited teaching experience in health education issues, as well as to professional burnout and the negative attitudes towards these innovative programmes. **Conclusions:** The Health Education Officer plays an important role in programme coordination by supporting, counselling, giving feedback and providing training/educational materials to teachers.

CHRISTODOULIDES, E. et al., «**Differences in social skills of cypriot students in the physical education class**», *Journal of Physical Education and Sport*, 12/3 (2012), σσ. 371-380.

- Social skills are of vital importance in successful living. Acquisition and performance of social skills in education may rely on several factors. The main aim of this study was to identify the possible influence of age and gender on Greek Cypriot students' social skills ('acquaintance', 'responsibility', 'reward', 'help', 'goals') and total social skills score, in physical education. A secondary aim was to examine whether ethnicity differentiates students' perceptions of their social skills. Four hundred and fifty one students (N = 451) from eight randomly selected schools in Nicosia participated. Four hundred and thirty one of them (n=431) were Greek Cypriot students, from upper elementary (n = 202, Mage = 11.24, SDage = 0.41) and high school (n = 229, Mage = 13.1, SDage = 0.45) while the remaining twenty (n=20) were their foreign classmates. Students completed the Student's Behaviours' Self-Evaluation Scale (Vernadakis, Kellis, Albanidis, Derri, & Kourteses, 2010). With regard to the first purpose of the study, Manova 2 (age group) X 2 (gender) revealed significant differences between high school Greek Cypriot boys and girls in 'acquaintance', 'reward', 'goals', and in total social skills score as well, in favor of girls. Also, older boys exhibited significantly lower perceptions of 'reward' and 'goals', and lower total social skills score than younger boys, while older girls outperformed the younger in 'acquaintance'. On average, female students displayed higher scores on 'help' and 'responsibility' than their male peers. The comparison between foreign and Greek Cypriot students (a similar group, randomly selected of the corresponding sample), showed that the former outperformed the latter only in 'acquaintance'. The results suggest that students' perceptions vary according to age, gender, and ethnicity. Understanding the effect of these factors is considered imperative to designing and implementing the physical education lesson to address social skills enhancement and facilitate student development.

CHRISTODOULOU, MICHAEL; KIPRIANOS, PANDELIS, «**Moral subjects, healthy adolescents: Analyzing the discourse of health education in Greek secondary education**», *Social Theory & Health*, 10/4 (2012), σσ. 309-327.

- In this article, our aim is to put forward a sociological analysis of the educational policy on health education in Greece. Drawing on the Foucauldian notion of self-techniques, this article highlights how moral subjects are formed within the Discourse of Health Education. Analyzing all the health education texts that the Ministry of Education addresses to pupils and teachers in secondary education, we try (i) to explore all the main statements that compose the semantic space of health education within which such terms as 'communicative competence', 'Life-skills' or 'active listening' take on their meaning and delimit the ways in which teacher and pupils are to view each other and (ii) to capture the ways through which these statements not only represent the moral claims of health education but also entail a set of techniques the adolescents are called to implement in order to become health-conscious and to avoid unhealthy behaviors. Finally, we show how these

self-techniques become relevant in relation to the ritual rules of the experiential education within which adolescents are called to adopt healthy lifestyles.

CONSTANTINIDOU, FOFI; CHRISTODOULOU, MARIANNA; PROKOPIOU, JULIANA, «**The Effects of Age and Education on Executive Functioning and Oral Naming Performance in Greek Cypriot Adults: The Neurocognitive Study for the Aging**», *Folia Phoniatrica et Logopaedica*, 64/4 (2012), σσ. 187-198.

- Background/Aims: Age, educational experiences, language and culture can affect linguistic-cognitive performance. This is the first systematic study investigating linguistic-cognitive aging in Greek Cypriot adults focusing on executive functioning (EF) and oral naming performance. Method: Three hundred and fifty-nine participants were included, a group of young-old, aged 60-75 years (n = 231), and a group of old-old participants, aged 76 years and older (n = 128). Participants in each age group were divided into three education groups: 0-4 years (n = 50), 5-9 years (n = 198), and 10 years of education and higher (n = 111). Participants were administered 5 measures of EF along with measures of receptive vocabulary and confrontational naming. Results: There was a significant relationship between the EF composite score and all language measures. MANOVA (alpha = 0.05) indicated significant age and education effects on most measures of EF and language. Performance on receptive vocabulary and cognitive shift remained stable across age groups, but was mediated by education. Conclusion: Education plays a significant role on all measures requiring semantic organization, speed of information processing, cognitive shift, mental flexibility, receptive vocabulary and confrontational naming. Furthermore, strategic thinking has a role in semantic knowledge, word retrieval and semantic access in healthy aging. We conclude with clinical implications and assessment considerations in aphasia.

CORSO, A., «**The education of artists in ancient Greece**», *Hyperboreus*, 18 (2012), σσ. 21-53.

- In this article, the issues concerning the education of ancient artists from the early archaic period until the early Hellenistic times are addressed. The whole corpus of passages of ancient authors concerning this topic is cited and discussed as well as the influence of philosophical ideas and of the mentality of different periods upon the training and learning of artists. Thus the history of this subject from the 8th c. BC until the early 3rd c. BC is attempted as far as it is allowed by the available surviving evidence.

COTSAKIS, S.; LOUMOS, V.; KAYAFAS, E., «**Determinants of wiki diffusion in the greek education system**», *Technics Technologies Education Management*, 7/1 (2012), σσ. 21-27.

- The present study investigates the determinants of wiki diffusion in education. The model presented in this work examines four facilitators and one inhibitor of wiki diffusion among Greek high school students. The sample population of the research was chosen randomly from three schools of the Greek prefecture of Eastern Macedonia. Factor analysis and multiple linear regression analysis were conducted to examine whether, and to what extent, wiki diffusion is affected by factors such as relative advantage, compatibility, complexity, student personal interests and professor motivation. The analysis revealed that the most significant determinant of wiki diffusion is the personal interest of the student for information search. On the other hand, as supported by the literature, complexity was proved to be an inhibitor of wiki expansion in education. Professor motivation, relative advantage and compatibility can also encourage wiki diffusion, though in a smaller scale.

DERRI, V. et al., «What do Greek physical education teachers know about elementary student assessment?», *Journal of Human Sport and Exercise*, 7/3 (2012), σσ. 658-670.

- The purpose of the study was to investigate whether teachers' knowledge of student assessment was influenced by their gender and if it was related to their teaching experience (years in education). One hundred and twenty six physical education teachers (n=126) who teach in different Greek public elementary schools, participated. Their teaching experience ranged from one to 24 years (M=10.45, SD=5.9). Participants' knowledge of student assessment was assessed via a multiple choice questionnaire. Independent samples t-test and Spearman rank order correlation were conducted in order to explore the impact of gender on teachers' knowledge and the relation between the latter and teaching experience, respectively. Descriptive statistics showed deficiencies in teachers' knowledge. Results indicated that females presented higher knowledge scores than males, although marginally non-significant. Marginally non-significant was also the negative correlation between teaching experience and teachers' knowledge. It seems that gender and teaching experience play a role on teachers' knowledge of student assessment, as measured in the present research, in favor of the females and the teachers with less teaching experience. These findings could be taken into consideration for further research as well as for teacher training on student assessment.

DI PIETRO, B. et al., «Sports medicine and new challenges for Olympic education: Ethical and educational aspects [La medicina dello sport e le nuove sfide dell'educazione olimpica: Aspetti etici e pedagogici]», *Medicina dello Sport*, 65/4 (2012), σσ. 407-422.

- The purpose of this article is two-fold. First, it discusses the importance of sports medicine as a human science which, through joint collaboration with education, can contribute to the spread of Olympic values in contemporary society, in accordance with rules and norms of medical care and those regulating the organization of sports activities. Through the use of bibliographic resources and a historic-hermeneutic methodology, the discussion will conclude that the birth of medicine in ancient Greece constituted a knowledge of sports centered on the therapeia of the body and mind of the athlete. As such, it represented a type of sophi'a that embodied a public ethics and a professional deontology, thus incorporating a pedagogical aspect. Hence, scholars can find the potential for translating into concrete actions the fundamental values of Olympic education. Second, the article examines the metaphysical aspect of legal rules. This basis ensures the functioning of rules as a stabilizing element in relationships between individuals. In this perspective, the boundary is drawn between legal and other types of rules. This theme will be developed as it concerns the ethics of legal rules and sports rules.

DONADIKI, ELISAVET M. et al., «Human Papillomavirus Vaccination Coverage Among Greek Higher Education Female Students and Predictors of Vaccine Uptake», *Vaccine*, 30/49 (2012), σσ. 6967-6970.

- One of the biggest public health measures to prevent {HPV} infection, and consequently, cervical cancer, is the {HPV} vaccine. Greece introduced {HPV} vaccines to its National Vaccination Program in 2008. The aims of this study were to estimate {HPV} vaccination coverage among female Greek students in higher education and to identify uptake predictors. We conducted a cross-sectional study. Data was collected through a self-completed questionnaire. The sample size included 3153 women with an 87% participation rate. Overall 25.8% of students reported they had received three doses of the {HPV} vaccine. Positive predictors of vaccine uptake were: younger age, higher educational level (own

and parents), ever previous visit(s) to the gynecologist, always use of condoms, not smokers, not being in a stable relationship and easy access to Health Care Services. Vaccine compliance was unacceptably low despite the fact that the vaccination is free-of-charge. Interventions on college campuses should stress vaccination as a normative behavior.

DUSI, P., «**The family-school relationships in Europe: A research review [Odnos med družino in šolo v Evropi - Pregled raziskav]**», *Center for Educational Policy Studies Journal*, 2/1 (2012), σσ. 13-33.

- The literature on research carried out in the field and parents' and teachers' declarations all point in the same direction: good collaboration between home and school is useful to the child-student for his education and learning. Despite this, parent-teacher relationships in Europe (and elsewhere), from Spain to Sweden, from Ireland to Greece, and from Italy to the Czech Republic, represent an unresolved issue. This is a complex relationship that calls into play various social spheres: macro (social), intermediary (institutional) and micro (relational); in fact, there are as many diverse realities as there are schools. In Europe, the relationship between individual behaviours (parents vs. teachers), social orientations (neoliberalism) and institutional frameworks (school markets) appears significant: scarce parental participation, lack of adequate forms of home-school communications, and the need to make investments in parent and teacher training. Nevertheless, family and school are called on to create a dialogue in order to contribute to the processes of training new generations. They both need each other in order to carry out that task in the best way. This paper presents and discusses the results of a theoretical analysis conducted on the basis of the international literature concerning research on the school-family relationship, with particular attention on the situation of different European countries, and concludes with suggestions for some practical improvements.

ECONOMOU, M. et al., «**Fighting psychiatric stigma in the classroom: The impact of an educational intervention on secondary school students' attitudes to schizophrenia**», *International Journal of Social Psychiatry*, 58/5 (2012), σσ. 544-551.

- Background: Adolescents constitute an appealing target group for fighting stigma and discrimination surrounding mental illness, since it is during this developmental period that adult attitudes about mental illness are formed and consolidated. Aim: The aim of the present study was twofold, to explore adolescents beliefs and attitudes to schizophrenia and to evaluate the effectiveness of an anti-stigma intervention in altering them. Methods: A total of 616 high school students participated in the study, divided into a control condition and an antistigma intervention group. Data were collected at three time points: before the intervention, upon its completion and at a 12-month follow-up. Results: Baseline measurements indicated that students espoused certain stereotypical beliefs about patients with schizophrenia and were reluctant to interact with them on some occasions. Upon completion of the intervention, positive changes were recorded in students beliefs, attitudes and desired social distance; however, only the changes in beliefs and attitudes were maintained after one year. Conclusion: For anti-stigma interventions to be effective, they should be continuously delivered to students throughout the school years and allow for an interaction between students and patients. Health promotion programmes might be an appropriate context for incorporating such interventions.

EFSTRATOPOULOU, M.; JANSSEN, R.; SIMONS, J., «**Agreement among physical educa-**

tors, teachers and parents on children's behaviors: A multitrait-multimethod design approach», *Research in Developmental Disabilities*, 33/5 (2012), σσ. 1343-1351.

- The study examines the agreement among raters on children's problematic behaviors. A multitrait-multimethod (MTMM) matrix was applied to a normative sample of elementary school-aged children (N= 841). The participants were rated by their physical educators, using the Motor Behavior Checklist for children (MBC; Efstratopoulou, Janssen, & Simons, 2012). Teachers and parents rated the same students using the Teacher Report Form (TRF; Achenbach, 1991b), the Child Behavior Checklist (CBCL; Achenbach, 1991a) and the ADHD Rating Scale-IV (DuPaul, Power, Anastopoulos, & Reid, 1998). The resulting matrix revealed significant correlations for the Rules Breaking, Lack of Attention, Hyperactivity/Impulsivity, Lack of Social interaction problem scale and for the Internalizing, Externalizing and Total scores. Convergent validity of the specific MBC subscales was supported by significant correlations with the corresponding subscales of TRF, CBCL and ADHD Rating Scale-IV. Findings underscore the importance of taking child's settings and observer influences into account and suggest that MBC is a new promising instrument that can provide valid ratings on externalizing behavior and social problems in children when used by physical educators in school settings.

EMMANOULIDOU, K. et al., «Comparison between synchronous and asynchronous instructional delivery method of training programme on in-service physical educators' knowledge», *Turkish Online Journal of Distance Education*, 13/4 (2012), σσ. 193-208.

- The purpose of the study was to compare the influences of a training programme's instructional delivery method (synchronous and asynchronous) on Greek in-service physical educators' cognitive understanding on student assessment. Forty nine participants were randomly divided into synchronous, asynchronous, and control group. The experimental groups participated in the same training programme with different online instructional method. The control group received no intervention. A 17-item questionnaire was completed before and after programme implementation by the entire sample. A two-way analysis of variance with repeated measures on the last factor was used for data analysis. The methods x measures interaction effect were significant. Both experimental groups, unlike the control, presented a similar significant increase in their understanding. Conclusively, synchronous and asynchronous instructional approaches of a training programme enhance equally Greek physical educators' cognitive understanding.

FELDMEIERS, R., «Before the teachers of Israel and the sages of Greece: Luke-acts as a precursor of the conjunction of biblical faith and hellenistic education», *Numen Book Series*, 140 (2012), σσ. 77-95.

FERNÁNDEZ-CANO, ANTONIO et al., «A Narrative Review of Greek Myths as Interpretative Metaphors in Educational Research and Evaluation», *Educational Research Review*, 7/3 (2012), σσ. 238-248.

- This paper reviews a series of Greek myths put forward as cultural narratives that could be used as metaphors or interpretative similes for explanatory and evaluative purposes in educational research and evaluation. These myths have been used in educational research literature, and most of them were found by carrying out an exhaustive search of that literature. In particular, the paper discusses Procrustes, referring to the use of arbitrary evaluative standards; the myth of Mentor, the embodiment of the researcher as facilitator/improver for new, inexperienced researchers; Prometheus, or the archetype of the

self-sacrificing researcher; Periphetes, representing the evaluator who is cruel through incompetence; Sisyphus, symbolising the researcher's anxiousness to achieve his goals; and Ulysses, an archetype for qualitative research. These myths are still absolutely relevant today, after more than 20 centuries, and can be used as powerful explicative frameworks of phenomena in the field of educational research and evaluation. By using myths to interpret educational phenomena, one reconnects contemporary qualitative educational enquiry with its ancient predecessor forms of meaning making.

FOTEINOS, DIMITRIS, «**Images of the body: the Greek physical education curriculum since the Second World War**», *History of Education*, 41/6, SI (2012), σσ. 807-822.

- Between the years 1950 and 1974 there was a conservative view regarding physical education (PE) and the perception of the body in Greek PE curricula. PE was seen as an ideological means of legitimising political dominance. Before the Athens Olympic games of 2004, educational authorities were assigned the duty of promoting the Olympic spirit in education, and a new PE and sports curriculum was developed. The main question of this paper is why PE was not perceived as an autonomous subject, but had to be related to the States major political and ideological agendas, in the context of both dictatorship and democracy. A Foucauldian perspective is adopted concerning perceptions of the body as an agent of power, and Bernsteins framework will be used to analyse PE curricula.

FTERNIATI, A., «**Narrative skills and genre based literacy pedagogy teaching material: The case of greek upper elementary school pupils one year after the implementation of the current teaching material**», *International Journal of Literacies*, 19/4 (2012), σσ. 53-67.

- This article presents and discusses the findings of a research study on the issue of literacy competency, focusing on the narrative written text production. The study examines the narrative text writing skills of 11-12 year old students (attending the last grade of Greek elementary school), before and after the first year of implementing the language teaching material introduced in 2006-07, considered to be consistent with the logic of genre based literacy pedagogy. It also investigates whether parameters such as gender, socio-educational background, and teachers' practices regarding students' written discourse production influence such performances. The students' narrative skills were examined using part of the written composition test of the IEA - International Association for the Evaluation of Educational Achievement (the part assessing the narrative text), revised and adapted to the Greek language and educational context. Analysis of the pre- and post- implementation data suggests that after the first year of implementing the current teaching material, the pupils' narrative skills display a considerable increase. Additionally, their performances are related to their gender, social background, and practices regarding students' written discourse production.

GARAVAN, T.N.; PANDEY, S., «**Using popular movies in teaching cross-cultural management**», *European Journal of Training and Development*, 36/2-3 (2012), σσ. 329-350.

- The present study aims to understand context and dynamics of cognitive learning of students as an outcome of the usage of popular movies as a learning tool in the management classroom and specifically in the context of a course on cross-cultural management issues. This is an exploratory study based on qualitative analysis of reflection notes of 14 students who participated in an elective course on "managing cross-cultural issues (MCCI)" in the second year of their MBA programme. Students were asked to submit reflection notes

focused on classroom learning as an outcome of the course MCCI with specific reference to used movies *Outsourced* and *My Big Fat Greek Wedding*. Students' reactions in their reflection notes were analyzed through qualitative content analysis. The findings of this study reveal that students found selected movies very relevant and effective in learning cross-cultural theories, issues and developing cross-cultural competence. They also enjoyed movies as learning experience in the classroom. Both instructor's observations and students' reactions regarding the effectiveness of movies as classroom learning tool are very positive. Popular movies, if appropriately selected and included in cross-cultural training programmes for expatriate managers, immigrant workers and managers who travel to different countries, could be very useful as a learning tool for developing multicultural perspective and cross-cultural competence. This paper could be very useful to academicians and researchers who want to use popular movies as an instructional or research tool for exploring the psychodynamics of classroom learning in management and social sciences courses or professional training programmes focused on cross-cultural management skills, global leadership skills, diversity management.

GEORGIADI, MARIA et al., «**Young Children's Attitudes Toward Peers with Intellectual Disabilities: Effect of the Type of School**», *Journal of Applied Research in Intellectual Disabilities*, 25/6 (2012), σσ. 531-541.

- **Background** This study explored typically developing children's attitudes towards peers with intellectual disabilities, with special reference to the type of school they attended. **Materials and Methods** Two hundred and fifty-six Greek children aged 9-10 (135 in inclusive settings) completed a questionnaire and an adjective list by Gash (*European Journal of Special Needs Education* 1993; 8, 106) and drew a child with intellectual disabilities, commenting also on their drawings. **Results** Typically developing children expressed overall neutral attitudes towards peers with intellectual disabilities. Type of school differentiated their attitudes, with children from inclusive settings being more positive towards peers with intellectual disabilities and choosing less negative adjectives to describe them than children from non-inclusive settings. Girls and students who expressed more positive social, emotional and overall attitudes towards students with intellectual disabilities chose more positive adjectives to describe a child with intellectual disabilities. It was also found that children from inclusive settings drew children with intellectual disabilities as more similar to a child with Down syndrome in comparison with children from non-inclusive settings. **Conclusions** Effective inclusive practices should be promoted to foster social acceptance of students with intellectual disabilities.

GEORGIADIS, F.; ZISIMOS, A., «**Teacher training in Roma education in Greece: Intercultural and critical educational necessities**», *Issues in Educational Research*, 22/1 (2012), σσ. 47-59.

- This paper first outlines briefly the present status and position of the Roma/Gypsies in the Greek context while it gives a review of education policy and provision. Secondly, it indicates that Greek primary teachers lack adequate preparedness for the challenges accompanying contemporary educational multiculturalism and social justice issues. The following part is focused on the training of teachers and the need to educate and prepare them further on specific intercultural issues as well as methodologies for teaching in multicultural classes. Finally, the paper indicates the importance of teacher training to combat racism and promote social justice in classrooms and schools through critical education and empowerment/ emancipation processes of Roma children, and how those two

pedagogical philosophies (intercultural and critical) may converge within teacher training praxis.

GILL, DAVID W. J., «From the Cam to the Cephissus The Fitzwilliam Museum and students of the British School at Athens», *Journal of the History of Collections*, 24/3, SI (2012), σσ. 337-346.

- The Fitzwilliam Museum holds material brought back to England by some of the early nineteenth-century travellers to Greece, including Edward Daniel Clarke and William Martin Leake. However, it was not until the later nineteenth century, with the founding of such organizations as the British School at Athens and the Cyprus Exploration Fund, that the Museum's collections started to be enriched through material excavated or otherwise acquired in Greece by archaeologists and other students. This article maps the impact of the emerging discipline of archaeology on the Fitzwilliam's collections in the late nineteenth and early twentieth centuries. It also demonstrates how the Museum profited from the close connections between students, archaeologists and museum officers of the period.

GOLUMBEANU, M. et al., «Tool of Training as an Important Component of the Environmental Education and Public Awareness», *Journal of Environmental Protection and Ecology*, 13/2A (2012), σσ. 1139-1147.

- The tool of training is very important and significant component of education and public awareness. The new economical and social conditions in Romania require a new approach to the development of 'professional education' in the frame of the sustainable development and the long-life training of the EU. Sustainable use of natural resources, environmental management with training should become first priority of the regional policy. In this direction, 10 years ago the Balkan Environmental Association (B.EN.A.) and the National Institute for Marine Research and Development 'Grigore Antipa' started a fruitful collaboration relating the establishment of the Training Center on Environmental Professions. This collaboration was supported for 2 years by the Ministry of Foreign Affairs of Greece (Hellenic Aid).

GOUNARI, P.; GROLLIOS, G., «Educational reform in Greece: Central concepts and a critique», *Journal of Pedagogy*, 3/2 (2012), σσ. 303-318.

- The case of Greece as the most recent neoliberal experiment can provide valuable insights not only about a generalized attack on the welfare state and the public good, but also about the radical changes in public education that are altering its public mission, vision, and goals. In this paper first we trace the educational landscape in Greece as it emerges both from the reform in primary and secondary education and from the new law 4009 on higher education. The ongoing government discourse on education is shaped and constructed along the lines of a market-driven society and unapologetically espouses the neoliberal dogma that aims to convert education into training, universities into corporations, knowledge into a service or commodity, and students into clients. We further examine the official public discourse as illustrated in government documentation in an attempt to map out the marked shift from the university as a public good to the university as corporate entity, and highlight the particular ways in which this is done. The new educational legislation sets the stage for an education where the individual will thrive through relentless competition, where collectivity is abolished, where only "useful" knowledge counts and where "quality" and "excellence" serve as the excuse for a corporate standardization of the university and the academic life and thought.

GRAVANI, M.N., «**Adult learning principles in designing learning activities for teacher development**», *International Journal of Lifelong Education*, 31/4 (2012), σσ. 419-432.

- The research reported in this paper is an investigation of the application of adult learning principles in designing learning activities for teachers' life-long development. The exploration is illustrated by qualitative data from a case study of adult educators' and adult learners' insights and experiences of a teacher development course organised by a Greek university. Analysis focuses on the andragogical notion of design, i.e. selecting the combination of learning units and learning formats that most effectively accomplish the objectives of a programme. Findings of the study are somehow optimistic in that they do indicate, however imperfectly, that adult learning principles might be further applied in designing learning activities for teacher development, and make some tentative recommendations for Greece and elsewhere.

GRAVANI, M.N.; HATZINIKITA, V.; ZARIFIS, G.K., «**Factors influencing adult distance teaching and learning processes: The case of the Open University**», *International Journal of Learning*, 18/5 (2012), σσ. 307-320.

- The paper reports the findings of a research project that seeks to explore and understand adult educators' and learners' experiences and perceptions of distance learning courses in the Open University of Cyprus and the Hellenic Open University. The ultimate aim of the paper is to unveil and illuminate some of the adult distance teaching and learning processes at work in these courses. The research harnesses a case study approach within a qualitative paradigm. It draws upon the experiences of 16 learners (open university students) and 8 educators (open university tutors) who embarked on an undergraduate programme in Greek civilization and a postgraduate programme in education studies in the two case study universities. Semi-structured interviews were carried out with the above participants. For the analysis of the data, a heuristic was used that brings together a set of key stages on adult programme development. These are: needs identification, planning, design, climate, and evaluation. The findings highlighted a number of issues/factors that relate to the above stages of programme development and proved as influencing adult distance teaching and learning processes in the contexts under exploration.

HAAS, AMIE L. et al., «**Pre-College Pregaming: Practices, Risk Factors, and Relationship to Other Indices of Problematic Drinking During the Transition From High School to College**», *Psychology of Addictive Behaviors*, 26/4 (2012), σσ. 931-938.

- This study examined alcohol use and pregameing (i.e., drinking before going out) in the transition from high school to college and had 3 objectives: (1) evaluating pregameing prevalence and characteristics during this time, (2) determining whether it represents a unique risk for problematic drinking above-and-beyond traditional measures of consumption (i.e., quantity/frequency: QFI, and heavy episodic drinking: HED), and (3) identifying characteristics of individuals who pregame. Alcohol use and beliefs (i.e., self-reported quantity/frequency, pregameing practices, drinking game participation, alcohol-related problems, and expectancies) were assessed in entering freshmen (N = 1171) with prior alcohol use for the 3 months between high school and starting college. Results revealed that 65% of drinkers pregameed in the past, and most did so on fewer than 50% of their overall drinking occasions, consuming an average of 3 drinks in 27 min and most (87%) drank afterward. Hierarchical regression analyses indicated that pregameing frequency explained an additional 7.0% of variance in problematic alcohol use above-and-beyond overall drinking and demographic risk factors (e.g., gender, ethnicity, and Greek affiliation: $R^2 = .43$

for overall model). Separate analyses indicated that demographics did not moderate the relationship between pregaming and problems. Regression analyses predicting pregaming frequency identified 7 characteristics associated with this outcome including demographics (gender, ethnicity, Greek affiliation), heavy drinking, drinking game frequency, and 2 scales of the Alcohol Expectancy Inventory (AEI: Attractive and Woozy). Findings implicate pregaming as a common practice during the transition to college, and highlight the need for additional studies examining pregaming changes across the freshman year.

HADNADJEV, DARKA R. et al., «**Patient Doses in Computed Tomography: An Assessment of Local Diagnostic Reference Levels in a Large Teaching Hospital**», *Nuclear Technology & Radiation Protection*, 27/3 (2012), σσ. 305-310.

- This paper presents an estimation of local diagnostic reference levels in computed tomography in a large teaching hospital. Local diagnostic reference levels, expressed in terms of volume weighted computed tomography dose index and dose-length product, were estimated for three most frequent adult computer tomography examinations: head, abdomen and pelvis combined, and thorax. The established local diagnostic reference levels values were similar or slightly higher compared to the available guidelines, indicating the possibility for optimization of current practice. Analyzing the protocols used here and recently published studies on dose reduction in computed tomography, a dose-reduction technique, was proposed to decrease tube current values in all three examinations. However, the optimization should be restricted only to standard-sized patients.

HAJISOTERIOU, C., «**Listening to the winds of change: School leaders realizing intercultural education in Greek-Cypriot schools?**», *International Journal of Leadership in Education*, 15/3 (2012), σσ. 311-329.

- This article explores the values, goals and operational strategies that guided the development of intercultural school policies in eight Greek-Cypriot primary schools, which differed in terms of the diversity of the student population. Interviews were carried out with the school-inspectors and head-teachers of the participant schools. Where appropriate, the findings were triangulated with data collected by means of teacher interviews. Interviewees argued that they aimed at immigrant students inclusion by creating collaborative school cultures, mobilizing the community and supporting their teaching personnel. Nonetheless, their underlying assumptions were bounded by primitive values and goals favouring assimilation. Such assumptions informed group-blind approaches that were fostered in their schools. Conclusively, the development and implementation intercultural school strategies were merely rhetoric reflecting socially desirable roles that were remote from actual school practice.

HELIDONI, MEROPI et al., «**Voice Risk Factors in Kindergarten Teachers in Greece**», *Folia Phoniatria et Logopaedica*, 64/5 (2012), σσ. 211-216.

- Objective: The purpose of this study was to identify voice risk factors for female kindergarten teachers and nurses in Heraklion, Crete. Patients and Methods: A questionnaire consisting of voice use and lifestyle activities was given to 200 kindergarten teachers in Heraklion, Crete, of which 151 were returned (75.5%). A group of 89 nurses served as the control group. Both groups also completed the Greek version of the Voice Handicap Index (VHI-G). Results: Kindergarten teachers sing more often, speak loudly more often when they are at work and present with more infections of the upper respiratory tract compared to nurses. They talk less than 30 min per day on the phone, drink less alcohol

and water and smoke less in comparison with nurses. The median VHI-G score for the kindergarten teachers was significantly higher than that for the nurses. Conclusion: The results suggest that there is a difference in the factors that may be responsible for the appearance of voice problems in kindergarten teachers and in nurses. For kindergarten teachers, the risk factors for voice disorders are primarily related to vocal load factors and for nurses appear to be lifestyle-related more than voice use alone.

HERACLIDOU, A., «**Making a british atmosphere in cyprus, 1931-1939: A 'coup d'état' on Greek-Cypriot elementary education?**», *Cyprus Review*, 24/2 (2012), σσ. 47-72.

- This article aims to analyse the steps taken by the British administration for the introduction of fundamental changes in the elementary education system between 1931 and 1939 together with the motives behind them. The uprising of October 1939 in Cyprus resulted in the imposition of an authoritative regime with the fundamental aim to eradicate the enosis movement in order to restore political stability. Since the British themselves always recognised the centrality of educational questions in such a process, this article will explore how elementary education was reformed during the 1930s in order to serve the objective of introducing a 'British atmosphere' into the island'. A series of laws which gave the Government complete control over elementary education, including the curriculum and the text-books, led the Church of Cyprus, which had so far been enjoying the privilege to be responsible for Greek-Cypriot education, to speak of dehellenisation and a coup d'état on elementary education. To what extent these accusations were right will constitute part of our discussion.

HOLY, MARTIN, «**Text-books and Reading in the Teaching Practice in Bohemian and Moravian Latin Schools of the 16th and Early 17th century**», *Zeitschrift für Erziehungswissenschaft*, 15/2 (2012), σσ. 105-119.

- The submitted study analyses text-books used in Bohemian and Moravian schools of various types (i.e. municipal, church and private educational institutions) in the 16th and early 17th century. These books involve text-books and other texts that were used for teaching the main subject (i.e. Latin) in these schools: grammar books, other works by classical, mediaeval and contemporary writers, various dictionaries, etc. The article, which roughly introduces the system of Latin school system in Bohemia and Moravia, also concentrates on text-books that were used in teaching other regular subjects of the seven traditional septem artes liberales (the rhetoric, dialectics, arithmetic, music, etc.) as well as the Greek language, history and catechism.

HOSSEINI, E. et al., «**The impact of using etymological analysis on teaching vocabulary to EFL University students**», *Theory and Practice in Language Studies*, 2/9 (2012), σσ. 1868-1876.

- Being disappointed in retention of previously encountered vocabularies is one of the most reported displeasures that EFL students have faced during vocabulary acquisition so far. Since most of the English words descend from Greek and Latin roots, among the multitude of distinct strategies employed in teaching vocabulary, providing learners with an awareness of how existing words are able to be dismantled into different roots, not only generate the opportunity to let them discover the meaning of the words for themselves but also makes them capable of retrieving the targeted words easily. The present study, thus, aimed at exploring the very effect of teaching vocabulary to 59 participants who belonged to two intact classes. They were assigned to experimental and control groups.

As far as the level of vocabulary proficiency was concerned, a pretest was administered to both groups. While the control group was going to acquire new words by means of dictionary, and through inferencing the meaning of unfamiliar words from text, the experimental group received treatment based on etymological analysis. After 6 weeks, an immediate posttest was administered to both experimental and control groups. The results were analyzed through one-way Analysis of Covariance (ANCOVA). Subsequently, a questionnaire was given to the experimental group in order to collect their opinions regarding the effectiveness of teaching vocabulary through etymology. Findings indicated that experimental group outperformed the control group. Consequently, the positive effect of this strategy and its implication in teaching vocabulary was manifested by opinions elicited from the experimental group.

HSIEH, F.-J.; LIN, P.-J.; WANG, T.-Y., «**Mathematics-Related teaching competence of Taiwanese primary future teachers: Evidence from TEDS-M**», *ZDM - International Journal on Mathematics Education*, 44/3 (2012), σσ. 277-292.

- This paper draws on data from the international TEDS-M study, organized by the IEA, and utilizes a conceptual framework describing the Taiwanese perspective of mathematics and mathematics teaching competences (MTCs) with regard to investigating the uniqueness and patterns of Taiwanese future primary teacher performance in the international context. The framework includes content-oriented and thought-oriented categories of mathematics competence. The latter category contains subcategories adopted and revised from (3rd Mediterranean conference on mathematical education. Hellenic Mathematical Society, Athens, 2003) the competence approach by Niss. Hsieh's (Research on the development of the professional ability for teaching mathematics in the secondary school level (3/3). Taiwan: National Science Council, 2009) model is also adopted and revised to serve as an analytical framework, including four categories relating to MTCs, representations, language, and misconceptions or error procedures. This paper shows that in thought-oriented mathematics competences Taiwan and Singapore share a unique pattern of higher percent correct in competences related to formalization, Annotation, and operations in mathematics than in those related to the way of thinking, modelling and reasoning in and with mathematics. The paper also addresses weak teaching competences claimed in domestic studies, which conflict with the TEDS-M results. Namely, in contrary to the international trend, Taiwanese future primary teachers are weak at judging mathematics competences required by students to learn mathematical concepts or solve problems, and superior at diagnosing and dealing with student misconceptions and error procedures.

IKONOMIDIS, SIMOS et al., «**The Anthropogenic 'Greenhouse Effect': Greek Prospective Primary Teachers' Ideas About Causes, Consequences and Cures**», *Journal of Science Education and Technology*, 21/6 (2012), σσ. 768-779.

- This study explores the ideas of Greek prospective primary teachers about the anthropogenic greenhouse effect, particularly about its causes, consequences and cures. For this purpose, a survey was conducted: 265 prospective teachers completed a closed-form questionnaire. The results showed serious misconceptions in all areas (causes, consequences and cures). The most prominent misconception found by this survey is the conflation between the greenhouse effect and the ozone layer depletion, which is widely reported in the literature. There is also the notion that 'good things' (like clean beaches) can help ameliorate the greenhouse effect, whereas 'bad things' (like insecticides) can enhance it. One of the secondary results of the survey is that prospective teachers' main source of information about the greenhouse effect is school. This calls for educational interventions

to fight misconceptions at the source. Some suggestions are presented in this paper. The results of this study are compared with the results of two similar studies conducted in the UK and in Turkey.

IOANNIDOU, E., «**Language policy in Greek Cypriot education: Tensions between national and pedagogical values**», *Language, Culture and Curriculum*, 25/3 (2012), σσ. 215-230.

- The paper looks at developments in Greek language curricula in Cyprus during three periods: (1) the post-independence era from 1960 to the partition of the island in 1974; (2) the post-partition era from 1974 to 2003; and (3) the contemporary era, including the accession of Cyprus to the European Union in 2004, and the introduction of a new Greek curriculum in 2010. The paper seeks to document the tensions between national values associated with the teaching of Greek, and the need to implement new and progressive trends in language teaching that are increasingly driven by international developments in language pedagogy. The main question addressed in the paper is whether the degree of prominence achieved by the national objectives of language curricula, which is usually controlled by social and political factors that fluctuated during the three periods studied here, sets limits to the amount of innovation in matters of pedagogy and content that is possible. While some of the data suggest that this is so, this is a question that will be most decisively answered by data emerging from the implementation of the new curricula introduced in 2010, a process that is still in its early years.

JELASTOPULU, ELENI et al., «**Prevalence and risk factors of excess weight in school children in West Greece**», *Nursing & Health Sciences*, 14/3 (2012), σσ. 372-380.

- The present study estimated the prevalence of childhood obesity and identified risk factors in 1013 year old children. A cross-sectional study was conducted, including 200 children and their parents, in seven randomly-selected primary schools across Patras, Greece. Height, weight, and waist circumference were measured, and self-reported information was collected via face-to-face interviews. Body mass index was calculated for the children and their parents. The effect of risk factors on overweight and obesity was analyzed using regression analysis. The prevalence of overweight and obesity was 32% and 10.5%, respectively. The odds of being overweight/obese increased in children whose parents had a lower educational level and/or higher body mass index. Fewer daily meals and more time spent in front of the television and/or on the computer were significantly associated with obesity in 1013 year old children. The prevalence of excess weight in primary school children in Patras is of concern, especially for boys. Children's nutritional habits, leisure activities, and parental characteristics influence their somatometric characteristics. These findings highlight the need for future weight loss interventions targeted at this population.

JIMENEZ-PAVON, DAVID et al., «**Associations of Parental Education and Parental Physical Activity (pa) with Children's Pa: The Energy Cross-Sectional Study**», *Preventive Medicine*, 55/4 (2012), σσ. 310-314.

- Objective. The present study sought to examine the independent associations of parental education and physical activity (PA) with children's PA across Europe. Methods. A total of 7214 children (10-12 years) were recruited from a school-based cross-sectional survey during 2010 in seven European countries. Weight and height were measured. Parental educational level (PEL) and parents' and children's PA were collected using self-reported questionnaires. Multiple linear regression models were used, comparing children's PA with PEL and PA levels. Results. PEL was directly associated with children's PA in Greek and

Spanish girls (all $P < 0.01$) and boys' PA in Norway (all $P < 0.05$). Paternal education was directly associated with PA in Hungarian boys ($P < 0.05$). In overall, parental PA was directly associated with children's PA in more than half of the countries involved (all $P < 0.05$). Conclusions. Our observations suggest that PEL and parental modeling of PA are two independent factors from the home environment influencing the children's PA, but the relationships were gender- and country-specific. Further studies should be focused on intervention strategies for increasing children's PA but considering the important role of these two aspects and especially on the modification of parental modeling of PA.

JOHNSON, E. O.; CHARCHANTI, A.V.; TROUPIS, T. G., «**Modernization of an anatomy class: From conceptualization to implementation. A case for integrated multimodal-multidisciplinary teaching**», *Anatomical Sciences Education*, 5/6 (2012), σσ. 354-366.

- It has become increasingly apparent that no single method for teaching anatomy is able to provide supremacy over another. In an effort to consolidate and enhance learning, a modernized anatomy curriculum was devised by attempting to take advantage of and maximize the benefits from different teaching methods. Both the more traditional approaches to anatomy teaching, as well as modern, innovative educational programs were embraced in a multimodal system implemented over a decade. In this effort, traditional teaching with lectures and dissection was supplemented with models, imaging, computer-assisted learning, problem-based learning through clinical cases, surface anatomy, clinical correlation lectures, peer teaching and team-based learning. Here, we review current thinking in medical education and present our transition from a passive, didactic, highly detailed anatomy course of the past, to a more interactive, as well as functionally and clinically relevant anatomy curriculum over the course of a decade.

JURIC, MONIKA, «**Paideia and the Neo-Platonic Ideas on Music Education and Culture in Renaissance Dubrovnik in the Works by Nikola Vitov Gucetic (1549-1610)**», *Arti Musices*, 43/2 (2012), σσ. 175-188.

- Music played a specific role in Renaissance Dubrovnik, which is best proved in texts left by Dubrovnik Renaissance thinkers. One of the outstanding personalities among them was Nikola Vitov Gucetic, who was held in high esteem by his contemporaries, being elected seven times to the position of the Dubrovnik Duke. Thus, his ideas on music and culture in general could be considered as widely shared and accepted among the Dubrovnik intellectuals of his time. Gucetic treated music subjects in shorter passages in three of his works: *Dialogo della bellezza* (Dialogue on Beauty, 1581), *Governo della famiglia* (The Governing of the Family, 1589), *Dello stato delle repubbliche* (On the State of the Republics, 1591). When writing about music, Gucetic always put it into the same context - the paideia. As is well known, the notion of paideia referred in ancient Greece, not only to education and learning but also to the totality of the cultural and ethical experience. In analysing the three above-mentioned works, it is obvious that his thoughts on music had been mostly influenced by Plato's Republic and Laws, as well as Aristotle's Politics. Plato's influence is manifested above all in Gucetic's pleading for the homogeneity of paideia. Along with Plato, Gucetic proclaimed that the greatest significance in the part of paideia dealing with spiritual issues should be given to music. However, Gucetic also moved away from Plato by pointing out the diversity of individual human beings. Regarding Aristotle's influence on Gucetic, several aspects should be sorted out. Firstly, Gucetic accepted Aristotle's introducing of the idea of plurality in the discussion on the functions of music. Gucetic saw one of the final goals of music in its function within leisure

time, but differed from Aristotle when talking about leisure time as something damaging for paideia. Secondly, Gucetic took over from Aristotle the notion of music as a necessity, not only within paideia but for human life in its totality. Thirdly, Gucetic agreed with Aristotle that practical learning of music should be introduced into paideia. However, in this aspect, too, he shifted away from Aristotle, talking about the agreeableness brought to men by practical music-making, while in this context Aristotle mentioned only gaining experience necessary for the later assessment of music. It can be concluded that Gucetic's thoughts on music did not remain at the level of mere taking over of ideas produced by two greatest philosophers of Antiquity. Certainly, Gucetic did adopt particular ideas from both ancient thinkers, but he produced his own specific Neo-Platonic/Neo-Aristotelian compound, offering his personal version of an original notional 'third way'. In this, a swing from the initial juvenile Platonic metaphysical standpoint to a more down-to-earth Aristotelian standpoint could be traced, where Gucetic's own successful engagement as politician and statesman certainly played a decisive role. Thus, his speculative thoughts on music in general can be regarded as both reflections and direction-giving references on the specific Dubrovnik cultural and social environment of the late 16th century.

KAKOLIRIS, N. I. et al., «A snapshot of primary care physicians educational needs regarding COPD in crete, greece: An exploratory case study», *HealthMED*, 6/3 (2012), σσ. 781-786.

- Aim: Misdiagnosis of Chronic Obstructive Pulmonary Disease (COPD) in primary health care appears to be common. The objective of this exploratory case study was to describe the self-reported level of knowledge regarding COPD among primary healthcare physicians, before and after a two day intensive educational course. Method: Nine primary health care physicians, eight serving different rural areas of the island of Crete and one in the wider area of Athens (Greece), were invited to a two day educational course on COPD. Questionnaires were used to stratify the level of physicians' knowledge before and after the course. Utility and suitability of this educational experience was also assessed at the end of the course. Results: Topics such as the ability to perform spirometry and the management of smokers in primary care achieved the greater median score variation before and after course [from 2.0 to 5.0 (P=0.010) and from 3.0 to 6.0 (P=0.011), respectively]. There was a statistical significant difference between the median scores in pre- and post-course responses indicating an immediate positive impact due to the course. Conclusion: These preliminary results showed that a brief and intensive educational course among primary health care physicians, could have a benefit in improving their level of knowledge regarding COPD.

KALAITZIDIS, D., «Sustainable school indicators: Approaching the vision through the sustainable school award», *Journal of Teacher Education for Sustainability*, 14/2 (2012), σσ. 168-180.

- The Sustainable School Award is a project for schools that aims to integrate a sustainability perspective into all aspects of school life through sustainable school indicators. It complies with the implementation strategy of the International Plan of Action of the Decade for Education for Sustainable Development (2005-2014) and the Strategy of United Nations Economic Commission for Europe (UNECE). In this paper, we present the vision of a sustainable school and an attempt to connect theory and practice of education for sustainable development in order to approach this vision. A brief report on the first year of the implementation of the project in Greece is also presented.

KARAMANOS, K. et al., «Ecosystem food-webs as dynamic systems: Educating undergraduate teachers in conceptualizing aspects of food-webs' systemic nature and compartment», *Advances in Systems Science and Applications*, 12/4 (2012), σσ. 353-372.

- The current research aimed at attempting to familiarize Greek prospective Primary School teachers with notions of the dynamic systems nature of ecosystem food-webs and evaluate the results. The sample consisted of 85 undergraduate students of the Faculty of Primary Education, of the University of Athens, Greece, who had chosen the optional topic of the autumn semester: "Environmental Science: The Laboratory Approach". Students were initially given specifically designed pre-test worksheets, to find out their initial knowledge and pre-instructional ideas about the structure and the properties of food-webs as systems. Following this, instructional-teaching took place in four stages. In the first stage of the instruction process, students received real data concerning pellets of barn owls (*tyto alba*) gathered from two areas of the United States, and were asked to complete given worksheets. At this stage, students' discussions were recorded, hence trying to extract answers to issues such as: the food-webs' ability to reflect biodiversity; their mental representation of a food-web as a system; and what would happen should a "node" of the food-web-network disappear. The second stage involved students interacting with computer software in two phases. In the first, students were asked to reconstruct, on a computer screen, the barn owl food-web, given the arrows and the food-web elements. In the second stage, students used the System Dynamics Modeler of the NetLogo (version 4.0.4) simulation environment, as an interactive tool for learning. In the third stage, after familiarizing themselves with the Modeler, using the simple predator-prey ecosystem "Wolf Sheep Predation (docked)" model, students interacted with a variation of the Modeler, created in order to learn things about the stability and instability of food-webs as systems and, as a result, of ecosystems. In the fourth-final-stage, following the instruction, post-test worksheets were handed out to students and stratified samples of them were interviewed on further ideas, predictions and possible extensions of their knowledge. The results gathered helped to reach encouraging conclusions related to the fact that students seemed to have conceptualized food-webs as dynamic systems.

KARASIMOPOULOU, SMARAGDA; DERRI, VASSILIKI; ZERVOUDAKI, ELENI, «Children's perceptions about their health-related quality of life: effects of a health education-social skills program», *Health Education Research*, 27/5 (2012), σσ. 780-793.

- The perception about one's health includes feelings about physical and psychological characteristics as well as ways of managing interpersonal relationships. The purpose of this study was to examine the effect of the Health Education Program 'Skills for primary school children' (KE.TH.E.A.-Ministry of Education of Greece. 1998. Educational Program of Prevention: Skills for Elementary Students [E kappa pi alpha iota delta epsilon upsilon tau iota kappa omicron upsilon lambda iota kappa omicron pi omicron lambda eta epsilon eta: delta epsilon xi iota omicron tau eta tau epsilon gamma iota alpha alpha iota delta iota alpha tau omega upsilon delta eta mu omega tau iota kappa omega upsilon]. Athens: KE.TH.E.A, 1998) on children's perceptions about certain dimensions of their quality of life: physical well-being, mental well-being, moods and emotions, self-concept, leisure-autonomy, family life, financial resources, friends, school environment and social acceptance (bullying). Two hundred and eighty-six students of fifth and sixth grade, from schools of Northern and Southern Greece participated. One hundred and twenty-eight (n = 128) formed the experimental group and 158 the control group (n = 158). The experimental group followed the skills program for 23 weeks (one 45 min lesson/week), whereas the control group did not. The Kidscreen Questionnaire

(Kim S, Laird M. An Outcome Evaluation of Lions Quest ‘Skills for growing’ Grades K-5, 1993. Available at: ext-link-type=’uri’ xlink:href=’http://www.Lions-quest.org’ xmlns:xlink=’http://www.w3.org/1999/xlink’\textgreater;http://www.Lions-quest.org. Accessed: 2 April 2009) was applied to assess health-related quality of life. Results from multivariate analysis of variance with repeated measures indicated that children in the experimental group significantly improved their perceptions of physical well-being, family life, financial aspects, friends, school life and social acceptance. On the other hand, children in the control group significantly improved their perceptions for physical well-being, whereas they deteriorated them significantly for family life, mood and feelings and social acceptance. Also, children as a whole improved their self-concept. Furthermore, analysis of covariance showed that the experimental group had better perceptions of autonomy than the control group in the final measurement. It can be concluded that such a program could lead to the improvement of (i) physical well-being, (ii) family life, (iii) financial resources, (iv) friends, (v) school environment, (vi) social acceptance and (vi) Leisure-Autonomy and to stable perceptions about mood and feelings, dimensions of health-related quality of life.

KATSIKAS, ELIAS; DERGIADIS, THEOLOGOS, «Revising higher education policy in Greece: filling the Danaids’ Jar», *Empirica*, 39/3 (2012), σσ. 279-292.

- The study examines the possible effects of a recent policy change in Greece on students’ graduation rates. Our study mainly concentrates on the potential impact that the reform may have on the various categories of students, as these are classified by the way they enter the university. Records for students studying at a university of economic and social studies are analyzed by employing a probit model. Our main empirical finding suggests that students from all the other modes of entry, compared to students entering by means of general examinations, face a considerably higher probability of failure.

KIPRIANOS, P.; DASKALAKI, I.; STAMELOS, G.B., «Culture and the school: The degree of educational integration of Roma and Gypsies in the Peloponnese region of Greece», *International Review of Education*, 58/5 (2012), σσ. 675-699.

- This article examines the degree of integration of Roma and Gypsy children in formal education in the Peloponnese region of Greece. It is based on field research conducted by the University of Patras during the school year 2006/07 within the framework of the Greek Ministry of Education’s “Integration of Roma children in school” programme, funded by the European Union. Despite governmental incentives for poor families to enrol their school-aged children, school attendance of Roma and Gypsy children was found to decline from primary year one to primary year six, with hardly any of them entering secondary school at all. Besides looking at school attendance figures and Roma and Gypsy children’s proficiency in reading, writing and numeracy, this paper also considers gender, family composition, living conditions and economic situation, as well as culturally constructed perceptions of childhood and a person’s life cycle. The aim of this article is to highlight the contradictions and ambiguities involved in the process of incorporating Roma and Gypsy children in formal education, and to evaluate their school performance and assess their academic choices.

KOUTROUBA, K., «A profile of the effective teacher: Greek secondary education teachers’ perceptions», *European Journal of Teacher Education*, 35/3 (2012), σσ. 359-374.

- This paper examines the perceptions of Greek secondary education teachers on effective-

ness in teaching. Through a structured questionnaire, 340 teachers reported their views on the tactics which are considered to contribute to effective teaching and on the behaviour and personal traits attributed to effective teachers. Descriptive and factor analysis showed that teacher flexibility in knowledge dissemination and sociability in communication, the display of friendliness, open-mindedness, tactfulness, supportiveness, respect and humour, are considered, among others, to be outstanding attributes of an effective teacher. However, the inflexibility of Greek curricula and their obsession with academic performance objectives discourage teachers from implementing effective instructional strategies, from establishing real human relationships with their students and from displaying behaviour and developing personal traits attributed to effective teachers.

KOUTROUBA, K.; BAXEVANOU, E.; KOUTROUMPAS, A., «High school students' perceptions of and attitudes towards teacher power in the classroom», *International Education Studies*, 5/5 (2012), σσ. 185-198.

- The present study examines Greek High School students perceptions of and attitudes towards their teachers power, from findings produced during a questionnaire-based study conducted in the period 2010-2011, with the participation of 1076 students attending 68 schools across Greece. Greek students provided information on how their teachers exert didactic and legitimate power in the classroom and on how students themselves react whenever their teachers abuse power. Data elaboration, statistical and factor analysis showed that, according to students, teachers exert didactic power mainly by exhibiting profound knowledge and applying effective teaching and assessment methods, while they exert legitimate power through implementing rules, inflicting punishment and controlling students' behaviour. The study also showed that students react passively to power abuse due to fear of possible consequences, aggressively when a teacher's power is regarded as excessively unfair, or positively when relations of trust and acceptance have been established between the teacher and the student.

KOUTROUBA, K.; KARIOTAKI, M.; CHRISTOPOULOS, I., «Secondary education students' preferences regarding their participation in group work: The case of Greece», *Improving Schools*, 15/3 (2012), σσ. 245-259.

- The present questionnaire-based study examines the views of 428 Greek students (aged 13-18 years) from 30 secondary education schools in Athens, who have experienced cooperative learning in group work - an instructional learning strategy not often implemented in Greek schools. The research focuses on students' preferences as regards the composition of their group and the distribution of roles and tasks within it, and finally the evaluation of and the reward for personal and group performance. Data elaboration, statistical and factor analysis showed that students participate more willingly in group work when wider autonomy is provided and their friends participate in the group, although new friendly relationships with the other members are not developed. It also showed that Greek students prefer clearly defined tasks, seek mainly cognitive attainments, want to be assessed on the basis of socio-affective skills development, dislike grade rewards for group work attainments and prefer non-grade rewards such as praise, provision of free time and excursions.

KYRIAKIDES, L.; CREEMERS, B. P. M., «School policy on teaching and school learning environment: Direct and indirect effects upon student outcome measures», *Educational Research and Evaluation*, 18/5 (2012), σσ. 403-424.

- School policy on teaching and the school learning environment (SLE) are the main school factors of the dynamic model of educational effectiveness (Creemers & Kyriakides, 2008). A longitudinal study in which 50 primary schools, 108 classes, and 2369 students participated generated evidence supporting the validity of the dynamic model. This article reports the results of a re-analysis of the data of this study in order to search for direct and indirect effects of school factors included in the model. Using multilevel structural equation modelling techniques, indirect effects of school policy on teaching and SLE upon achievement in mathematics and Greek language are demonstrated. Implications of findings are drawn. Comparing the results of the multilevel direct and indirect effect model with those from using a multilevel regression model, we demonstrate the importance of choosing appropriate conceptual models and using relevant methodological approaches to understand the dynamic nature of educational effectiveness.

LIOUTAS, E. D.; CHARATSARI, C., «**Who is the Customer of Public Agricultural Extension/Education Services?**», *International Journal of Rural Management*, 7/1-2 (2012), σσ. 83-102.

- Agricultural extension education services (AEES) have three major characteristics that complicate their marketing: first, these are 'rural services' that are heavily influenced by the 'rurality' of their field of action; second, their aim is to promote intangible behavioural changes which inevitably are considered by the potential customers as risky; third, their orientation is usually non-profit. However, there is a surprising lack of studies regarding the marketing of AEES. The aim of this research is to segment rural population based on the usage rate of public AEES and to depict the relative influence of the importance assigned on both services relationship attributes and motivational drivers to this classification. After a random sampling procedure, 202 peasants from the region of Thessaly, Greece participated in the study. Our findings revealed three segments: the 'Conveniencers', who are the heavy users of public AEES; the 'Analysts', who, although are regular users of AEES, are light users of public services and assign higher importance to the service delivery attributes; and the grey segment of 'Objective Hunters', who are occasional seekers of AEES and are primarily motivated by their expectation to gain benefits related to their farm enterprise. Our findings also demonstrate that public rural services have failed to build sustainable relationships with the rural population.

LITTLE, D., «**The European Language Portfolio in whole-school use**», *Innovation in Language Learning and Teaching*, 6/3 (2012), σσ. 275-285.

- This article reports on 'European Language Portfolio in whole-school use' (ELP-WSU), one of the projects of the third medium-term programme (2007-2011) of the European Centre for Modern Languages. It begins by briefly introducing the ELP and goes on to consider the three challenges that the ELP poses to L2 pedagogy: the development of learner autonomy, intercultural awareness/competence, and plurilingualism. It then summarises ELP-WSU's successive phases and outcomes, which included reports on ELP projects carried out in 10 different countries (Albania, Austria, Czech Republic, Greece, Hungary, Iceland, Lithuania, Norway, Romania, and Russian Federation) and describes some of the ways in which the projects responded to the ELP's three pedagogical challenges. Although more than 100 ELPs from 70% of the Council of Europe's member states were validated and accredited between 2000 and 2010, the ELP remains largely untried in most national education systems; this helps to explain why only a minority of ELP-WSU projects were able to undertake whole-school implementation of the kind originally envisaged. At the same time, some of the project reports suggest that the ELP has a central role to play in

achieving the goals of the Council of Europe's Languages in/for Education project, which promotes the concept of plurilingual and intercultural education.

LIVANOS, I.; POULIAKAS, K., «**Educational segregation and the gender wage gap in Greece**», *Journal of Economic Studies*, 39/5 (2012), σσ. 554-575.

- Purpose: The purpose of this paper is to investigate the extent to which differences in the subject of degree studied by male and female university graduates contributes to the gender pay gap in Greece, an EU country with historically large gender discrepancies in earnings and occupational segregation. In addition, the paper explores the reasons underlying the distinct educational choices of men and women, with particular emphasis on the role of wage uncertainty. Design/methodology/approach: Using micro-data from the Greek Labour Force Survey (LFS), Oaxaca-Blinder decompositions are employed to detect the extent to which gender differences in the type of degree studied can explain the male-female pay gap. "Risk-augmented earnings functions" are also used to examine the differential wage premiums offered to men and women in Greece in response to the uncertainty associated with different fields of study. Findings: It is found that the subjects in which women are relatively over-represented (e.g. Education, Humanities) are also those with the lowest wage returns. Gender differences in the type of degree studied can therefore explain an additional 8.4 per cent of the male-female pay gap in Greece. A potential reason for distinct gender educational choices is that women opt for less uncertain educations that consequently command lower wage premiums in the job market. Practical implications: The findings suggest that the promotion of gender equality in Greece should pay closer attention to removing informal barriers to entry for women in educational fields traditionally chosen by men (e.g. more effective careers advice, work-experience placements, matching of young girls with professional "mentors"). Originality/value: The paper is the first to investigate the contribution of individual's field of study to the gender wage gap in Greece. In addition, it includes the first-ever estimations of "risk-augmented earnings equations" for that country.

LIVERI, ANNA; XANTHACOU, YOTA; KAILA, MARIA, «**The Google Sketch Up Software as a Tool to Promote Creativity in Education in Greece**», *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69 (2012), σσ. 1110-1117.

- The three-dimensional design software called "SketchUp" was first presented by Google in 2006 and was created to facilitate the design of buildings for the three-dimensional city display on Google's satellite maps. It is a modeling tool which can be used to create anything, from simple 3D shapes to complex models, thereby promoting creativity (Dewey & Down; Fischer et al., 2005; Kintsch; Kafantaris, 2010; Sarimpalidis, 2010; 3dvinci, Teacher's guide, {NCTM} Meeting SketchUp Talk). Creativity is still a point of concern today, both as an object of psychological research, as well as a goal of the educational process. The ability to be creative attracted the interest of researchers in the empirical psychology of the 20th century. Creativity is the ability to express one's thoughts in an essentially new, original way that surpasses the ordinary. It is a fantasy or a compilation of thoughts that are not simply quoted or stitched together. Creativity may include the development of new systems, the transfer of familiar relationships to new situations, or the formation of new associations (De Bono, 1976; Florida, 2003; Stain, 1975; Tharp, 2003; Xanthacou & Kaila, 2011). In this study, we attempt to investigate the effect of the students' involvement with Google Sketchup on the three dimensions of creative expression: fluency, flexibility, originality. The study participants were 45 students in the first grade of the EPA.L. (Vocational high school) of Zakynthos. For this study, the students

were divided into two groups. The first group (experimental group) created designs on the computer using the Google Sketchup software, while the second group (control group) created designs using design tools. In the end, the two groups of students completed a common test of divergent creative expression. The results' analysis indicated the positive effect of software use on the students' creative expression, regarding fluency and flexibility of thought. The capacity for originality of ideas was not significantly affected. The fact that two of the three elements of creative expression presented a statistically significant difference in the experimental group proves that the Google SketchUp software has the ability to affect the creative expression of students.

LOUPA, C. V. et al., «**Autochthonous Plasmodium vivax malaria in a Greek schoolgirl of the Attica region**», *Malaria Journal*, 11 (2012).

- In August 2009, one case of autochthonous malaria due to *Plasmodium vivax* was diagnosed in Greece in a young woman residing in the Eastern Attica region. The source of infection could not be identified. No other autochthonous malaria cases have been described in the Attica region since 1974. This was a sporadic case with no evidence of further local transmission, and no more cases have been reported in Attica up to now, two years later.

MENZER, M. M.; TORNEY-PURTA, J., «**Individualism and socioeconomic diversity at school as related to perceptions of the frequency of peer aggression in fifteen countries**», *Journal of Adolescence*, 35/5 (2012), σσ. 1285-1294.

- The purpose of this study was to examine two aspects of context for peer aggression: national individualism and distributions of socioeconomic status in the school. School administrators for each school reported on their perceptions of the frequency of bullying and violence in their school. The sample comprised 990 school principals/headmasters from nationally representative samples of schools in 15 countries surveyed as part of the larger IEA Civic Education Study (Torney-Purta, Lehmann, Oswald, & Schulz, 2001). A national context of individualism was associated with violence but not bullying. Schools with high socioeconomic diversity had more bullying than homogeneously low or high socioeconomic status schools. In addition, diverse schools had more violence than affluent schools. Results suggest that bullying and violence should be investigated as separate constructs. Furthermore, contexts, such as national culture and school socioeconomic diversity, are important in understanding the prevalence of bullying and violence in schools internationally.

MONIAROU-PAPACONSTANTINOY, VALENTINI; TSATSARONI, ANNA, «**Educational trajectories of LIS students: Continuities and transformations**», *Library & Information Science Research*, 34/3 (2012), σσ. 238-246.

- The information sector is a dynamic disciplinary and professional field, located in a fluid social and technological environment. The educational choices of students in library and information science (LIS) departments is an important aspect of the process through which they construct their ambitions, plans, and future capabilities, and so research on students' choices and their educational careers as social processes is also important. Through a detailed consideration of case study accounts of students from LIS departments in Greece, the argument for the importance of social and cultural factors in the formation of students' identity is advanced. Data were collected in two research phases using a questionnaire survey and semi-structured interviews. Analysis of data demonstrates the complexity of

the process of making educational choices, revealing how individual, family, social, and institutional factors interrelate with the ways young people cope with contingencies, and with social and personal relations. How these complex influences facilitate or impede students' trajectories within higher education institutions is also shown, as well as how they act upon the construction of their pedagogic identities. Of considerable significance is the finding that students from lower social class backgrounds tend to form pedagogic identities that are fragile. By contrast, students from families with significant amounts of cultural and social capital are in a position to exploit the academic and social resources of institutions, and to construct embedded identities with a strong scientific basis. More research is needed to illuminate how LIS departments could develop mechanisms to reduce such discrepancies.

NETHE, A. et al., «**Existing policies, regulation, legislation and ongoing health promotion activities related to physical activity and nutrition in pre-primary education settings: An overview**», *Obesity Reviews*, 13/SUPPL. 1 (2012), σσ. 118-128.

- Obesity prevention efforts for school-aged children and adolescents are increasing in number. However, little has been done to address the problem in the preschool age. To address this age group, an evidence-based preschool programme on physical activity (PA) and nutrition is developed within the ToyBox project. Environmental influencing factors such as policies and competitive health promotion activities could inhibit or induce a successful health promotion programme. This paper describes an overview of existing policies, legislation and/or regulations and health promotion activities in the preschool setting. Method: data were gathered on policies and activities aiming to improve healthy eating and PA of young children (age group 4-6 years) in Belgium-Flanders, Bulgaria, Germany, Greece, Poland and Spain. A limited number of influencing policies, regulations and/or legislation exists; agenda setting of health promotion and policy evaluations in all relevant policy areas was lacking. Also, health promotion activities in preschool the setting did not exist in all six European countries and high-quality preschool-based health interventions existed in three of the six ToyBox countries.

NIKOLAKI, E.; KOUTSOUBA, M. I., «**Support and promotion of self-regulated learning through the educational material at the hellenic open university**», *Turkish Online Journal of Distance Education*, 13/3 (2012), σσ. 226-238.

- In distance education both the physical separation between learner and instructor, and the use of technology create an educational environment that is characterized by learning autonomy and the learner's active involvement. Because of these, self-regulated learning constitutes an inseparable concept of distance education. This study explores the support and promotion of self-regulated learning in the educational environment of the Hellenic Open University. In particular, this paper examines how the educational material, as it is described in its institutional level of function, supports specific self-regulating strategies of learning in the curriculum provided by the Hellenic Open University. For this purpose, the study is based on literature review of distance education and self-regulated learning. Thus, the cognitive strategies of elaboration and organization, the metacognitive strategies of goal-setting, self-monitoring and self-evaluation, the resource management strategies of seeking help, seeking information and time management, as well as, the motivation are all included in the self-regulated aspects that are examined. The results of the study indicate that the self-regulated learning is considerably supported and promoted by the printed educational material at the Hellenic Open University due to its interactive pedagogical

structure. However, it is pointed out that it is possible to maximize the support provided through the improvement of the present structures' function.

OMBOOSUREN, B. et al., «**Results of the service quality survey of the nursing schools**», *New Medicine*, 2012-January/1 (2012), σσ. 25-30.

- The competitiveness of a service organization is expressed through service quality (Lewis 1989). Good quality services or high client satisfaction is very important to contemporary service organizations (hung 2003). The service quality is important both for public and private businesses and service sectors (Zahari 2008). Therefore, we used SERVQUAL model in our study which looks at the gap between the expectations of the trainees or clients and the perception of actual services they received in order to define and evaluate quality. As the higher education system is rapidly developing in the increasingly globalized world, The universities of highly developed countries like European Union, US, Japan and even China, South Africa, Malaysia, Greece and Iran, are using SERVQUAL model to evaluate their training service quality. Therefore, the purpose of our research was to evaluate quality of training services provided by public nursing schools using SERVQUAL (Model of Service Quality), which is widely used throughout the world. The survey was conducted using random sampling among 545 students studying in 4 urban and rural nursing schools or medical colleges in 2011. all indicators of SERVQUAL model showed in overall negative gap results and the lowest gap result or the least scored dimensions of service quality was empathy(-0.07) and tangibles (-0.08). Total service quality was (0.10) or positive. there was a significant gap (p < 0.001) between the students' expectations and perceptions in all five indicators of SERVQUAL. The needs and socio-economic status of students enrolled in the nursing schools differ widely depending on the location, whether it is the capital city or rural areas. That is why the expectations of nursing students are different which leads to diverse and contrasting perception gaps on the services they receiver service quality.

ÖZMATYATLI, I. O.; ÖZKUL, A. E., «**20th century british colonialism in cyprus through education [20. Yüzyıldaki İngiliz Sömürgeciliginin Kıbrıs'taki Eğitim Üzerindeki Etkisi]**», *Eğitim Arastirmalari - Eurasian Journal of Educational Research*, 50 (2012), σσ. 1-20.

- Problem Statement: The island of Cyprus, due to its strategic location, was under the influence of many conquerors throughout the centuries. Cultural traces of these captors have survived to the present day. This long, turbulent history has had a profound effect on the Cypriot educational system, with the most recent influence being the impact of the British Administration during the 19th and 20th centuries. Purpose of Study: This article attempts to reveal the influence and consequences of British Colonial policies on education, focussing on curriculum and its aims in the 20th century. The emphasis is more on the opinion of the recipients of education concerning their experience with the education system and their perception of its success or failure rather than on the aims and goals as set by the administrators and educators. Methods: This study encompasses a qualitative research approach to gain in-depth data based on interviews of Turkish-Cypriots and Greek-Cypriots of different backgrounds who were students during the colonial times. The data regarding issues of primary and secondary school curriculum and its aims, nationalism and religion at schools, identity, and ties between the two communities and their "motherlands" was recorded, analysed thematically, and presented in detail. Findings and Results: By implementing sometimes extreme measures, the British followed the tactic of "Divide and Rule" which led the two communities to ethic division. The authors

discern the trends of the British Colonial policies towards the establishment of a more British society, which was accomplished by influencing the educational and sociopolitical aspects of life on the island. Conclusions: The British educational policies helped both Turkish and Greek Cypriots to create ethno-nationalism, which inspired the subsequent resistance of both communities. Although it is apparent that Cypriots placed a high value on education, this development was confined only within the context of being Greek or Turkish. Indeed, it would appear that within a curricula context, for the most part, this served as a forum in which all parties sought to construct national identities. The cost remains to be seen.

PALAIOLOGOU, NEKTARIA; FAAS, DANIEL, «**How "intercultural" is education in Greece? Insights from policymakers and educators**», *Compare-A Journal of Comparative and International Education*, 42/4 (2012), σσ. 563-584.

- Schools in Greece, particularly in inner-city areas, have seen a considerable increase in the number of migrant students over the past two decades. In this article, we discuss the intercultural education policy, which was introduced in 1996, in response to the migration and diversity the country has seen since the mid-1980s. We explore how policymakers and other stakeholders in the field of education have defined the notion of interculturalism and its implementation in schools. Our discussions draw on two separate studies, which used very similar tools and methods to elicit information. The article provides new insights from educators about how to respond to Greece's diverse student population. The results not only highlight gaps between government policy and school practice, differences between traditionalists and progressivists, but also show that Greece has still a long way to go, to leave behind its ethnocentric image and fully implement intercultural education within all public schools, not only in the so-called intercultural schools.

PALLA, MARINA; POTARI, DESPINA; SPYROU, PANAGIOTIS, «**Secondary School Students' Understanding of Mathematical Induction: Structural Characteristics and the Process of Proof Construction**», *International Journal of Science and Mathematics Education*, 10/5 (2012), σσ. 1023-1045.

- In this study, we investigate the meaning students attribute to the structure of mathematical induction (MI) and the process of proof construction using mathematical induction in the context of a geometric recursion problem. Two hundred and thirteen 17-year-old students of an upper secondary school in Greece participated in the study. Students' responses in 3 written tasks and the interviews with 18 of them are analyzed. Though MI is treated operationally in school, the students, when challenged, started to recognize the structural characteristics of MI. In the case of proof construction, we identified 2 types of transition from argumentation to proof, interwoven in the structure of the geometrical pattern. In the first type, MI was applied to the algebraic statement that derived from the direct translation of the geometrical situation. In the second type, MI was embedded functionally in the geometrical structure of the pattern.

PANAGIOTAKOPOULOS, A., «**Employability skills development in Greek higher education institutions (HEIs): Implications for policy makers**», *Higher Education, Skills and Work-based Learning*, 2/2 (2012), σσ. 141-150.

- Purpose - The purpose of this paper is to look at the employability skills development efforts of Greek higher education institutions (HEIs) and recommend ways to help them create the employable graduate. Design/methodology/approach - The paper draws on

extensive secondary data analysis. Findings - It is revealed that HEIs in Greece have failed, so far, to integrate key skills into their curriculum and as a result graduates are not equipped with a range of skills designed to be of practical value in the world of work. The paper argues that there is an immediate need for policy makers to develop a national policy on key skills in HE, in order to help students secure employment, as well as help domestic firms meet their skill needs. Practical implications - The paper indicates that the role of HEIs in the country remains undermined. In this context it is suggested that a graduate apprenticeship scheme needs to be developed to prepare graduates for the world of employment and that stand-alone modules around key skills should be incorporated into each program of study. Additionally, deans, departmental leaders and teaching staff should commit themselves towards skills initiatives and should work towards developing a skills-based curriculum that would equip students with marketable skills. Originality/value - The paper informs the existing literature about the employability development efforts of HEIs in the context of an advancing country, where the current understanding is very limited.

PANAGIOTIS, G.; NIKOLAREA, E., «**Primary school pupils' ICT literacy in Northern Aegean**», *Mediterranean Journal of Social Sciences*, 3/1 (2012), σσ. 21-31.

- The present research is part of the outcomes of a wider research that explores the ICT [Information Communication Technology] applications to Greek Public Primary Schools and their impact on teaching, learning and cognitive processes as well as on pupils' behavioural adaptation, according to Primary Education Teachers' opinions and the Pupils of the 5th and 6th Grades of Greek Public Regular and Day-long Primary School (DLPS). The research sample consisted of 316 pupils, of the 5th and 6th Grades of (Public) Primary Schools in Northern Aegean. Of the pupils, 153 (48.4%) were boys and 163 (51.6%) were girls. In the outcomes, it is discussed about pupils' opinions on the degree of their acquisition of basic ICT skills, as mentioned in the Greek Primary School Curriculum.

PANAGIOTOPOULOU, K.; BROKALAKI, H., «**Continuing professional education and the motivational orientation of nurses**», *Nosileftiki*, 51/4 (2012), σσ. 386-395.

- Background: Innovations in the scientific, technological, and sociological environment have resulted in the need for continual expansion of competencies into new areas of knowledge and skills. In this context, continuing professional education (CPE) for nurses has become essential for the ensurance and improvement of quality nursing practice. Aim: This review aimed to (a) provide an understanding of what CPE entails or should entail, and (b) identify the reasons that motivate individuals, and especially nurses, to take part in continuing educational activities. Method: Literature review based on both review and research articles, conducted during the period 1977-2012, derived from Medline, Scopus and IATPOTE databases, using as key-words: "Continuing professional education", "continuing nursing education", "educational programmes", "nurse", "motivation", "motivational reasons", "participation" Results: Most definitions of CPE underlined the significance of self-directed education (informal) and planned or in-service educational activities (formal) as necessary dimensions for the enhancement of nursing practice to improve public health. On this basis, study has been made of the phenomenon of nursing staff participation, and the reasons that motivate individuals to take part in continuing educational activities have been investigated. Research findings indicate that participation in CPE was primarily influenced by a desire for professional development and improvement, which showed that nursing professionals were interested in participating for reasons related to obtaining knowledge and skills they could use in their current or future work, in order to

meet better the external stakeholders' expectations. In addition, professional and personal factors, including work shift, position, academic level and age exerted significant effects on their participation in CPE. Conclusions: There is a strongly held assumption that CPE in nursing produces benefits for nurses, patients and the nursing service. When the reasons for participation are considered, programme planning, promotion and teaching strategies could be more closely related to specific educational needs. In spite of a growth in the literature pertaining to motivational orientations in the participation of nursing staff in CPE no evidence on this topic has been produced in Greece.

PANAYIDES, P.; WALKER, M. J., «**Evaluation of the psychometric properties of the internet addiction test (IAT) in a sample of Cypriot high school students: The Rasch measurement perspective**», *Europe's Journal of Psychology*, 8/3 (2012), σσ. 327-351.

- As Greek Cypriot senior high school teachers, the researchers believe that instruments assessing Internet addiction should be developed and validated for use wherever there are adolescents (the most at-risk population) and Internet access. The purpose of the study was to evaluate the psychometric properties of the Internet Addiction Test (IAT). A sample of 604 randomly selected high school students from five high schools in Limassol, Cyprus participated in the study. The Rasch Rating Scale Model was used for the analyses of the data collected. Results suggested the modification of the IAT in two ways. First, the 5-point rating scale was replaced by a 3-point scale, which was found to be optimal in the pilot study. Second, item 8 was replaced by a self-rating item because it was found to be identical to item 6 both statistically and semantically. The respondents' reliability was satisfactory (0.86) and item reliability very high (0.99). All 20 items were sufficiently spread out and describe distinct levels along the variable and do define a linear continuum of increasing difficulty. All the evidence collected supports the unidimensionality and the high degree of construct validity of the scale. Finally four recommendations for the modification of the scale and future research are proposed.

PANITSIDOU, EUGENIA A.; VASTAKI, MARIA; VALKANOS, ΕΦΘΥΜΙΟΣ, «**Vocational Education and Training of Unemployed Women in Greece: An Initial Approach**», *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69 (2012), σσ. 1729-1736.

- The present study aimed at recording the views of unemployed women having attended Vocational Education and Training (VET) programmes in Greece, concerning their contribution to tackling unemployment and support for entering or reentering the labour market. Findings indicated that women mostly affected by unemployment in Greece are in a productive age, whilst the causes of female unemployment are mostly related to lack of appropriate employment, as well as family engagements. The contribution of {VET} programmes was considered valuable by most respondents, on the grounds of acquiring additional knowledge and skills and subsequently enhancing their employability.

PAPADAKIS, S. et al., «**Integrating LMSs in the educational process: Greek teachers' initial perceptions about LAMS**», *Turkish Online Journal of Distance Education*, 13/4 (2012), σσ. 55-75.

- E-learning with the use of Learning Management Systems, has been increasingly adopted in Primary, Secondary and Higher Education with the expectation to increase students' motivation and infuse activity-centred learning strategies with various educational benefits. This study has investigated the initial perceptions of Greek teachers about the integration of LAMS, a Learning Activity Management System, in the educational praxis. Through

a multifaceted research method, involving a small scale participatory action research, the research team attempted to investigate the preconditions required to integrate LAMS in the everyday lesson. Two tutorial workshops were organized with the participation of 46 educators from geographically diverse urban areas, from K-12 to Tertiary Education. Results indicated that teachers have developed a positive attitude towards LAMS and the use of collaborative online tools during the educational process. Although teachers have certain objections on integrating LMSs, which stem mainly from the current status of the Greek educational system, they accept relative advantages of integrating online collaborative approaches over the traditional face-to-face approach. Well-organized and carefully implemented tutorial workshops can spark teachers' interest and bring about change in the educational process. Small scale interventions such as these can prove to foster dialogue among teachers of various backgrounds and set the foundations to create online communities of practice for innovative teachers.

PAPAKYRIAKOPOULOS, C., «SEBDs and the mental processing biases suggested by school-based data collection with children aged 8-12 in Greece: An important finding and suggestions for future research», *International Perspectives on Inclusive Education*, 2 (2012), σσ. 339-357.

- This chapter explores the simultaneous effects of the independent variables of social cognition (social information processing) and of self-esteem/global self-worth on clinically and research-derived measures of problem behaviour in children aged 8-12 (dependent variables). The specific aims are to develop and test a school-based standardised model for better screening of SEBDs in Greece in children 8-12 years old and analyse in-depth the inferred patterns of mental processing of SEBD-screened children from the data collected in one-on-one interviews. The hypothesis is that groups of particular children will emerge that share similar characteristics in their social information processing styles and their proposed reactions to challenging social interactions. Evidently, these findings could lead to a suggestive discussion of school-based approaches to interventions. The study presents evidence for this hypothesis, suggesting the existence of three separate groups in the sample. The sample included 240 children assigned in two groups, the experimental and the control, each containing 120 closely matched cases. The exploratory analysis of the outcomes reveals an identified mental processing bias in attributing causality and in behaviour response selection that is consistent enough to suggest the bias may be as organised in the brain as a 'hard-wired' function.

PERUSINO, F., «The summer school in Greek metrics and rhythmic in Urbino or "success is a matter of rhythm" [La scuola estiva di metrica e ritmica greca ad urbino ovvero "il successo è questione di ritmo"]», *Quaderni Urbinati di Cultura Classica*, 129 (2012), σσ. 223-224.

PIAGKOU, M. et al., «The first anatomy professors in the Medical School of the University of Athens», *Italian Journal of Anatomy and Embryology*, 117/1 (2012), σσ. 8-12.

- The purpose of this historical review is to add new elements to the international literature in relation to the birth and progress of the science of anatomy in modern Greece. Step by step, it outlines the efforts of prominent Greek anatomists to establish the course of the basic science of anatomy in the newly founded Medical School, the laborious effort to collect cadaveric material, to compile museum anatomical collections and to gradually build the foundations of modern anatomy science at the Medical School of the Athenian University.

PIPEROPOULOS, P., «**Could higher education programmes, culture and structure stifle the entrepreneurial intentions of students?**», *Journal of Small Business and Enterprise Development*, 19/3 (2012), σσ. 461-483.

- Purpose: This paper aims to explore and analyse the impact of higher education programmes, structures and culture on students' entrepreneurship intentions and attitudes. It investigates the relationships between education and entrepreneurship using a case study research approach. Design/methodology/approach: During the academic year 2008-2009, a questionnaire survey was distributed to a sample of 603 first-year and final-year students studying business and management studies at two public HEIs in Greece. Furthermore a series of in-depth and semi-structured interviews was conducted with students in order to capture the integral aspects of the phenomena under investigation (i.e. a more comprehensive understanding of the students' adverse intentions towards entrepreneurship), and with faculty members in order to enter their perspective on entrepreneurship and education, as well as unveil the structure (rules and regulations) and the culture (shared beliefs and attitudes) of HEIs. Findings: The findings suggest that students' entrepreneurial intentions and aspirations deteriorate during their four-year studies in universities, and that faculty members lack the mentality towards entrepreneurship education. Furthermore, the research data reveal that the structure and regulations of universities in Greece prohibit the commercialisation of knowledge, technology transfers, spin-off enterprises and industry-university collaborations. Originality/value: Although the benefits of entrepreneurship education have been much extolled by researchers and policy makers in the advanced economies of the world, the impact that non-entrepreneurial higher education programmes and cultures have on students' entrepreneurial intentions has never been tested before in the less developed regions of Europe. This study addresses this issue.

PROKOPIADOU, GEORGIA, «**Using Information and Communication Technologies in School Administration: Researching Greek Kindergarten Schools**», *Educational Management Administration & Leadership*, 40/3 (2012), σσ. 305-327.

- New technologies are widely used in several domains of human activity and business, including education, because of their positive impact on information management and service delivery. Considering technology's ability to provide for advanced and updated technological tools and applications, information and communication technologies (ICT) have been increasingly incorporated into school administration, in order to improve the organization of official data and to facilitate administrative transactions. This research aims to determine the level of technological infrastructure present in Greek kindergarten schools and also to examine the extent to which this equipment meets their administrative needs, as well as the conditions that influence the implementation of ICT in school management.

PSALTI, A., «**Bullies, victims, and bully-victims in greek schools: Research data and implications for practice**», *Hellenic Journal of Psychology*, 9/2 (2012), σσ. 132-157.

- Students involved in bullying incidents at school adopt a specific status type (bully, victim, bully-victim, not-involved). This paper attempts to present an analytic picture of these four status types using a large, representative sample of n = 3869 of the Greek student population from primary and secondary schools. Results indicate that almost half of the participating students at both school levels were classified as bullies, victims, or bully-victims. Significant differences were noted among the four status types and across school levels in terms of individual, school-related, and bullying-related characteristics.

The phenomenon appears to get worse in secondary school. Implications for practice are also discussed.

QUIHUI-COTA, L.; MORALES-FIGUEROA, G.-G., «**Persistence of intestinal parasitic infections during the national de-worming campaign in schoolchildren of northwestern Mexico: A cross-sectional study**», *Annals of Gastroenterology*, 25/1 (2012), σσ. 57-60.

- Background Intestinal parasitism remains a public health challenge in northwestern Mexico even when a twice yearly single dose of albendazole (400 mg) is administered to schoolchildren. We aimed to determine the current prevalence of intestinal parasitic infections in schoolchildren of northwestern Mexico. Methods The Faust and Kato Katz techniques were used to detect and identify the intestinal parasite species. One thousand two hundred and seventy eight children from 12 public schools were invited to participate in this study; 312 children participated in September 2003. Results Sixty eight percent of the subjects had intestinal parasites, 63% had protozoan infections, and 29% , 16% and 10% were infected with *Giardia duodenalis*, *Hymenolepis nana*, and *Entamoeba histolytica/dispar/moshkovskii* respectively. Fifty children excreted eggs of *Hymenolepis nana*. Conclusion Educational strategies should be considered to support the national de-worming campaign, because albendazole alone will not sufficiently improve the health conditions of vulnerable populations.

REBER, K. et al., «**Activities of the Swiss Archaeological School in Greece in 2011 [Aktivitäten der schweizerischen archäologischen schule in griechenland 2011]**», *Antike Kunst*, 55 (2012), σσ. 138-151.

RENTZOU, K., «**Quality of care and education provided by Greek day-care centres: An approach from researcher's and early childhood educators' perspective**», *Early Child Development and Care*, 182/10 (2012), σσ. 1335-1348.

- The present study is aimed at examining the level of quality and care provided by Greek preschool programmes, from the researcher's and early childhood educators' perspectives and verify whether they evaluate with the same way. Research results indicate that according to the researcher's assessment both preschool and infant/toddler classrooms provide care and education of adequate quality, whereas according to early childhood educators their classrooms (both preschool and infant/toddler) provide care and education of good quality. Correlation analysis indicated that early childhood educators rated higher the quality of care and education provided by them compared with researcher. Years of experience and level of education have been found to correlate with early childhood educators' ratings. Thus, the type of setting has been found to correlate both with the researcher's and the early childhood educators' ratings. Research results suggest that the quality of care and education is a relative concept and substantiating previous research results highlight the need to take into account the perspectives of all those involved (parents, children and educators) when we attempt to define and evaluate the quality.

REYDON, THOMAS A. C.; KAMPOURAKIS, KOSTAS; PATRINOS, GEORGE P., «**Genetics, genomics and society: the responsibilities of scientists for science communication and education**», *Personalized Medicine*, 9/6 (2012), σσ. 633-643.

- Misconceptions about genetics and genomics, such as notions of genetic determinism and the existence of 'genes for' particular traits, are widespread both in educational contexts and in the public perception of genetics and genomics. Owing to such misunderstandings,

the prospect of personalized medicine often raises concerns with the general public about possible adverse societal consequences of the technologies that are implemented. Among the questions that are to be addressed in this context are: to what extent is personalized medical treatment possible? Does it require access to sensitive personal data? Who should be given such access? What other ethical issues might be raised by personalized medicine? How could these be answered? We argue that scientists have a professional responsibility to effectively communicate current knowledge and views about potential applications to the public in order to better address and resolve such issues.

RODRÍGUEZ-POSE, A.; TSELIOS, V., «Welfare regimes and the incentives to work and get educated», *Environment and Planning A*, 44/1 (2012), σσ. 125-149.

- This paper examines whether differences in welfare regimes shape the incentives to work and get educated. Using microeconomic data for more than 100 000 European individuals, we show that welfare regimes make a difference for wages and education. First, people-based and household- based effects (internal returns to education, and household wage and education externalities) generate socioeconomic incentives for people to get an education and work which are stronger in countries with the weakest welfare systems, that is, those with what is known as 'residual' welfare regimes (Greece, Italy, Spain and Portugal). Second, place-based effects and, more specifically, differences in regional wage per capita and educational endowment and in regional interpersonal income and educational inequality, also influence wages and education in different ways across welfare regimes. Place-based effects have the greatest impact in the Nordic social-democratic welfare systems. The results are robust to the inclusion of a large number of people-based and place-based controls.

RONTOU, M., «Contradictions around differentiation for pupils with dyslexia learning English as a Foreign Language at secondary school», *Support for Learning*, 27/4 (2012), σσ. 140-149.

- This article deals with differentiation of teaching methods and extra time in class for pupils with dyslexia by English as a Foreign Language (EFL) teachers in two Greek state secondary schools. Activity theory is applied to analyse the contradictions that emerge around the issue of differentiation for pupils with dyslexia from data compiled from interviews with teachers, pupils and parents and field notes from lesson observations across two schools. The analysis shows that contradictions are created when participants try to achieve their goals for differentiation by lack of teachers' knowledge, inadequate diagnosis, unclear school and Ministry policy, short duration of lessons and the number of pupils in class. The findings suggest the necessity of teacher training in dyslexia and the improvement of school and Ministry policy.

SABATES, R.; SALTER, E.; OBOLENSKAYA, P., «The social benefits of initial vocational education and training for individuals in Europe», *Journal of Vocational Education and Training*, 64/3 (2012), σσ. 233-244.

- This article investigates the social benefits of initial vocational education and training (VET) for individuals in different European contexts. Drawing on data from the European Community Household Panel, results show that initial VET is associated with positive changes in social outcomes for individuals across Europe. Health benefits were mainly found in egalitarian contexts such as Sweden whereas benefits in terms of civic participation were mainly found in countries that reward participation in civil society

such as Sweden and Austria or where participation in voluntary activities may be seen as an insurance to avoid falling into unemployment, for instance in Italy, Greece, and Spain. Overall, the benefits of initial VET for individuals are possibly where there are institutional factors that support the formation of these benefits.

SAKELLARIOU, M.; RENTZOU, K., «**Comparing beliefs about and practices of developmentally appropriate practices among Greek and Cypriot pre-service kindergarten teachers**», *Early Child Development and Care*, 182/10 (2012), σσ. 1309-1324.

- Considering the potentially important influence of teachers' beliefs on their practices, the purpose of the present study was to examine what, if anything, pre-service kindergarten teachers from Greece and Cyprus had in common in terms of self-reported beliefs and self-reported practices related to the National Association for the Education of Young Children's policy statement for developmentally appropriate practices. Pearson correlations and one-way analysis of variance were used to compare overall mean scores for beliefs measured by the Teachers Beliefs Scale to those of practices measured by the Instructional Activities Scale. Research analyses revealed both similarities and differences as far as Cypriots' and Greeks' beliefs and practices are concerned. Nationality has been found to be correlated with the mean score assigned in the total survey. Further, beliefs have been found to predict self-reported practices.

SALAPPA-ELIOPOULOU, A., «**Music evolution in ancient Greece and the value of music education in Pseudo-Plutarch's *de Musica***», *Schole*, 6/1 (2012), σσ. 76-86.

- A treatise *De musica*, ascribed to Plutarch (the 2nd c. AD), reflects the music evolution from the beginning of this art in archaic Greece until the early Hellenistic period. Initially, within the spiritual life and the education of the citizens the importance of music education was extremely high. Gradually, during the years, and even since the last part of the 5th c. BC, music, after centuries of dominance, appeared in the spiritual life of the Greeks not as a prevailing feature but as a subsiding one. It was even difficult to maintain its position in the educational system. The participants of the dialogue (the rich host Onesicrates, a musician Lysias and an educated man Soterichus) have been gathered to discuss, investigate and highlight the reasons why this decadence of the role of music has happened, by citing the musicians and recollecting the innovations they brought in the musical practise since the beginning of its history. In the book, apart from the list of musicians and the technical developments they invented, we find information about the views of Pythagoras, Plato, Aristotle and others about the value that music used to have in ancient Greece. The paideutic and moral value of music was the reason why it played a very important role in the education and the three men adopt the most traditionalistic approach and conclude that the technical improvements made it lost ground in favor of the literary studies.

SALTA, KATERINA et al., «**Discovering factors that influence the decision to pursue a chemistry-related career: A comparative analysis of the experiences of non scientist adults and chemistry teachers in Greece**», *Chemistry Education Research and Practice*, 13/4 (2012), σσ. 437-446.

- This study aims at identifying factors that influence students' choice not to pursue a chemistry-related career by analyzing the experiences of secondary education chemistry teachers in Greece and of Greek adults who have not pursued studies related to science. Data collection was done with the method of individual structured interviews. The comparative analysis of the answers given by 10 adults and 10 chemistry teachers, shows

that there is a noteworthy agreement between the factors pointed out by the two independent groups. These factors-proposed to form an interconnected grid-are related to the following issues: the nature of school chemistry, the instructional content and context, the students' characteristics and the status of chemistry in the Greek educational system and Greek society.

STAMATIS, P.J., «**The introduction of non-verbal communication in greek education: A literature review**», *Electronic Journal of Research in Educational Psychology*, 10/3 (2012), σσ. 1463-1476.

- Introduction. The introductory part of this paper underlines the research interest of the educational community in the issue of non-verbal communication in education. The question for the introduction of this scientific field in Greek education enter within the context of this research which include many aspects. Method. The paper essentially refers to the methodological problems that arise in the research field of nonverbal communication in education, as they have been recorded at international level. Regarding the investigation of the introduction of non-verbal communication in the Greek educational system, a literature review in all relevant Greek published books, articles, conference proceedings and dissertations has been conducted, following the method of content analysis. Results. The content analysis revealed that in Greece, during the last two decades, only a few books have been published focusing on some research aspects of nonverbal communication in education. Many articles in journals and conference proceedings and just four doctoral theses have been published too. Conclusion. The research on non-verbal communication in Greek education is still at an early stage and thus, needs great reinforcement because the specificity of non-verbal communication as a pedagogical strategy. The interest of Greek Ministry of Education seems to have a small but positive effect due to the introduction of some issues for the development of non-verbal communication skills in modern textbooks and manuals for teachers. In spite of this, the future of introduction of non-verbal communication in the Greek education could become promising by making more and more specialized research focusing on teachers' efforts to develop and implement programs for improving non-verbal communicative behavior in school environment.

STAMELOS, G.; VASSILOPOULOS, A.; BARTZAKLI, M., «**Understanding the difficulties of implementation of a teachers' evaluation system in Greek primary education: From national past to European influences**», *European Educational Research Journal*, 11/4 (2012), σσ. 545-557.

- This article delves into the reactions of national institutions to various external stimuli originating from supra-national policies formulated by international organisms and other bureaucracies. The authors argue that such stimuli, when ignoring various previous arrangements developed in a given social and/or historic (national) context, may disrupt the institution's balance. In particular, they create divergence among the three pillars - normative, regulative and cultural-cognitive - around which an institution is built and lead the main actors involved with it - players - to act with the aim to best serve their own interests. In the case of Greece the attempt on the part of the Greek government to establish a system of evaluation at the level of primary education - following the country's participation into the European Union - led to severe conflict among the actors involved and to the institution's neutralisation. Accordingly, the level of divergence between what is desirable (normative pillar), what is established by law (regulative pillar) and everyday practice (culturalcognitive pillar) became larger. Finally, the problematic institution's function re-

sulted to an even more serious crisis, which could well be interpreted as 'creolisation' of the Greek education system.

STAMPOLTZIS, AGLAIA et al., «**Developmental, Familial and Educational Characteristics of a Sample of Children with Autism Spectrum Disorders in Greece**», *Research in Autism Spectrum Disorders*, 6/4 (2012), σσ. 1297-1303.

- The aim of this study is to describe the developmental, familial and educational characteristics of 91 children with a clinical diagnosis of autism spectrum disorders (ASDs), from one educational district of Athens, Greece. Records of the 91 children, aged 4–14 years old, were examined with respect to sex, age of diagnosis, type of ASDs, school placement, co-existing disorders, parental ages, type of conception, prematurity and birth order. The results indicated that the boy:girl ratio was 4.3:1 while the average age of diagnosis was 6 years which implies a delay in the early detection of ASDs. Children with typical autism constituted 80% of the sample, while the Asperger group constituted 20% . The majority of pupils were served in general education, and only a small percentage attended special schools. The preferable type of support was one-to-one support in the classroom (47%). Among the most common disorders that coexist with the {ASDs} was ADHD, epilepsy, dyslexia and learning difficulties. Interesting findings were obtained for the advanced parental age, birth order and the relationship of assisted conception and premature birth with the presence of autism. The present study offers some useful insights about the characteristics of {ASDs} in a Greek school-based sample.

STAVROULA, B., «**The use of Greek working women's leisure time in educational activities**», *Review of European Studies*, 4/2 (2012), σσ. 78-88.

- During the last three decades, there have been significant changes in the lives of women in Greece. Women's role and status have been upgraded; their way of life has undergone a complete transformation by work changing the management of domestic, professional and personal time. Within these different temporalities of their everyday lives; a contradictory social time named leisure is raised; and it is in this way that a struggle for personal advancement; and self expression arises and is accomplished by constructively and creatively making the most of this leisure time. The purpose of this study is to explore the practices and the meanings of education during women's leisure time; as well as the motives and the intentions that urge them to take part in the corresponding educative activities. The method of the study was qualitative, through an individual interview of women who already made the most of their leisure time educational. The main findings of this study show that women with a basic education consider learning during their free time necessary for their personal development; as well as the creative development of their skills; while seeking social support and educational programs that are equivalent to their real personal and professional needs.

STELLAKIS, NEKTARIOS, «**Greek kindergarten teachers' beliefs and practices in early literacy**», *Literacy*, 46/2 (2012), σσ. 67-72.

- This work describes a survey conducted in Syros Island in Greece. The intention was to ascertain kindergarten teachers' perceptions about early literacy and the skills and knowledge they consider as important for pre-school aged children. The participants were all the kindergarten teachers of the island (N = 19) and the data were collected during a workshop where three groups tried to make a conceptual map of literacy. The results show that, overall, kindergarten teachers adopt a very broad definition of literacy

as communication ability but restrict their practices to phonics instruction. Because this attitude differs significantly from the provisions of the official curriculum, which is based on emergent literacy perspective, it is obvious that due to the lack of specialised education and support the participants prefer a hidden curriculum, which is based on the assumption that mere acquaintance with graphophonemic relations is enough for the initial level of education. The findings of this research show that teachers lack awareness of recent research and pedagogy concerning early literacy development and demonstrate the urgent need for development of specialised educational programmes for in-service kindergarten teachers.

STROESCU, OANA-CAMELIA; POPA, DORIN, «**The Influence of Language on the Collective Perception of Alterity: A Study on the Image of Turks in the Greek Media and the Potential for Education**», *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 69 (2012), σσ. 614-620.

- ‘Eat your food, child, or else the Turk will come and take you away’. This is a common Greek stereotype about the Turks, illustrating them as bogeyman. But why Greeks have a bad image of their eastern neighbors? The present study has its source of inspiration in a wider research we are currently undergoing, related to the Greek-Turkish relations in the second half of the 20th century and the stereotypes about the Turkish people, promoted by the Greek media. In this paper we aim at remonstrating that the Greek press reinforces ethnic categorization and stereotypes during the bilateral crises, thus cultivating a negative image of the neighbor.

SYNNEFA, A.; SALIARI, M.; SANTAMOURIS, M., «**Experimental and numerical assessment of the impact of increased roof reflectance on a school building in Athens**», *Energy and Buildings*, 55 (2012), σσ. 7-15.

- This paper describes an effort to estimate the impact of a cool roof (characterised by increased solar reflectance compared to the initial roof and high infrared emittance) on the energy performance and thermal behaviour of a non-cooled school building in Athens, Greece. An experimental monitoring campaign has been carried out before and after the application of a white elastomeric coating with a solar reflectance of 0.89 on the roof of the building. The air and surface temperature of the building have been measured and a set of meteorological parameters have been collected. An infrared camera has been used to depict the differences in the surface temperature before and after the cool roof application. The monitoring results are complemented and supported by building simulation. The building has been modelled into TRNSYS software and the model has been calibrated and validated using the experimental data. Simulation results show a decrease in the air temperature in the classes that reaches 2.8 degrees C and a decrease in the annual cooling load by 40%. The corresponding heating penalty (i.e. the increase of heating load) is 10%. Additionally, the impact of the cool roof on thermal comfort, peak power and surface temperature has been assessed.

TANTSHEV, IVAN, «**The Bulgarians in the Institutions of Higher Education in Greece (1878-1912)**», *Bulgarian Historical Review-Revue Bulgare d' Histoire*, 3-4 (2012), σσ. 175-192.

- On the basis of archival and other sources which have not been used so far the author examines the problem of the Bulgarians who attended Greek institutions of higher education in the period 1878-1912. He specifies that the total number of the Bulgarians who studied at University of Athens and in other institutions for professional education was

about 107. Definitely, the majority of them preferred university studies (82%). The division of subjects included: medicine (55%), law (13%), obstetrics (10%), philology (4%), as well as pharmacy, theology, fine arts.

TASSOPOULOS, I.X.; BELIGIANNIS, G.N., «**A hybrid particle swarm optimization based algorithm for high school timetabling problems**», *Applied Soft Computing Journal*, 12/11 (2012), σσ. 3472-3489.

- In this contribution a hybrid particle swarm optimization (PSO) based algorithm is applied to high school timetabling problems. The proposed PSO based algorithm is used for creating feasible and efficient high school timetables. In order to demonstrate the efficiency of the proposed PSO based algorithm, experiments with real-world input data coming from many different Greek high schools have been conducted. Computational results show that the proposed hybrid PSO based algorithm performs better than existing approaches applied to the same school timetabling input instances using the same evaluation criteria.

TASSOPOULOS, IOANNIS X.; BELIGIANNIS, GRIGORIOS N., «**Using particle swarm optimization to solve effectively the school timetabling problem**», *Soft Computing*, 16/7, SI (2012), σσ. 1229-1252.

- A new hybrid adaptive algorithm based on particle swarm optimization (PSO) is designed, developed and applied to the high school timetabling problem. The proposed PSO algorithm is used to create feasible and efficient timetables for high schools in Greece. Experiments with real-world data coming from different high schools have been conducted to show the efficiency of the proposed PSO algorithm. As well as that, the algorithm has been compared with four other effective techniques found in the literature to demonstrate its efficiency and superior performance. In order to have a fair comparison with these algorithms, we decided to use the exact same input instances used by these algorithms. The proposed PSO algorithm outperforms, in most cases, other existing attempts to solve the same problem as shown by experimental results.

TSAMADIAS, C.; PRONTZAS, P., «**The effect of education on economic growth in Greece over the 1960-2000 period**», *Education Economics*, 20/5 (2012), σσ. 522-537.

- This paper examines the impact of education on economic growth in Greece over the period 1960-2000 by applying the model introduced by Mankiw, Romer, and Weil. The findings of the empirical analysis reveal that education had a positive and statistically significant effect on economic growth in Greece over the period 1960-2000. The econometric model explained up to 66% of the variation of the economic growth rate through the variation of the independent variables (physical capital, human capital, and labor). More specifically, when the coefficient of education is estimated using time lags, the contribution of the annual differences of human capital growth to the annual differences of GDP growth has been estimated from an annual 0.64% up to 0.81% .

TSILIGIANNI, IOANNA G. et al., «**The association between alcohol and tobacco use among elementary and high school students in Crete, Greece**», *Tobacco Induced Diseases*, 10 (2012).

- Background: Tobacco and alcohol use during adolescence have potential long term health consequences and a possibility of future addiction. Methods: This cross sectional study took place in 2007 among a convenience sample of 981 adolescents from public elementary and high schools in Eastern Crete, Greece. Following parental consent, an

anonymous structured questionnaire including information on personal and family use of alcohol and tobacco was distributed. Results: Among the entire study population, cigarette experimentation was found to be associated with current alcohol use, with an Adjusted Odds Ratio (aOR) of 38.8; (95%CI: 5.33-58.2) and with having a smoker in the immediate family (aOR 10.3; 95%CI: 3.14-34.0). Among the subset of elementary school children, cigarette smoking was strongly associated with current alcohol use aOR 9.7; (95%CI: 2.12-44.3), while the association between smoking experimentation and sibling and parental alcohol use was statistically significant within the entire population (however not among elementary students) with an aOR of 2.76 (95%CI: 1.24-6.15) and aOR 3.66, (95%CI: 1.97-6.81) respectively. The elementary child's gender was not found to be associated with cigarette experimentation among this study population. Conclusions: Strong associations were found between alcohol use and tobacco experimentation. The potential parental influence on consequent adolescent tobacco and alcohol use was also noted. Potential community based interventions, if launched in Greece, should take the role of the Greek family into account.

TYFLIDIS, A. et al., «**Epidemiology of school fractures: A 1-year experience in Greek facilitation classes**», *Journal of Human Sport and Exercise*, 7/2 (2012), σσ. 589-598.

- Tyflidis A, Kipreos G, Tripolitsioti A, Stergioulas A. Epidemiology of school fractures: a 1-year experience in Greek facilitation classes. *J. Hum. Sport Exerc.* Vol. 7, No. 2, pp. 589-598, 2012. The purpose of this study was to record bone fractures that were sustained by student-athletes of the Greek Athletic Facilitation Classes (AFC) during a 1-year period. The researchers examined 7455 male and 4921 female student-athletes from September 2006 until May 2007. All fractures were recorded by the Physical Education Teachers of the AFC with the cooperation of orthopaedic doctors, were entered into SPSS and were analysed with the Chi Square non-parametric test. In one year, 129 fractures in total were recorded, and this figure accounted for 11.4% of all injuries sustained by student-athletes of the Greek AFC. Results showed that male student-athletes sustained more fractures than females (67.4% vs. 32.6% , p<0.001). The highest rate of fractures occurred in soccer and basketball, where male student-athletes sustained more fractures than females (78.3% vs. 21.8% , p<0.05). Most injuries occurred in male student-athletes who were residence of the urban region (78.4% vs. 21.6% , p<0.05). Results showed that most fractures occurred during the month of February ($X^2=13.12$, df=8, p<0.05). The training surfaces on which most fractures occurred was the parquet and the synthetic floor. Overall, fractures of the wrist; metacarpal bones-fingers, and medial-lateral malleolus were the most common injuries observed. Fractures did not require expensive, medical, diagnostic imaging examinations and the total rehabilitation cost in most cases did not exceed 100 Euros.

VALANIDOU, A.; JONES, J., «**Teaching Greek in multicultural, primary classrooms: Teachers' perceptions of the challenges in four Greek-Cypriot primary schools**», *Cyprus Review*, 24/1 (2012), σσ. 119-145.

- This study investigates the teachers' perspective of the challenges in the teaching of Greek in multilingual classrooms in four Greek-Cypriot (G/C) state primary schools in a large town in Cyprus where students, whose native tongue is not Greek, are part of mainstream classrooms. Teachers of Greek who were interviewed identified many challenges citing a lack of appropriate pedagogical and curricular guidelines, resources and training for teaching diverse students in multilingual classrooms as well as a lack of parental support. The teachers claimed little, if any, knowledge of bilingualism and felt alone in their task.

Factors were identified in one school with specialist support as having the potential to create a culture in favour of effective bilingual education. Teachers need opportunities to develop a dialogue with regard to bilingual pedagogy that would integrate language and content and create learning targets and appropriate resources for bilingual students, and to rethink the potential of the linguistic capital in the classroom. At present, the teachers feel inadequately trained, restricted by external pressures and unsupported. Current curriculum review provides an opportunity for a collaborative dialogue.

VAN LAERE, KATRIEN; PEETERS, JAN; VANDENBROECK, MICHEL, «**The Education and Care Divide: the role of the early childhood workforce in 15 European countries**», *European Journal of Education*, 47/4, SI (2012), σσ. 527-541.

- International reports on early childhood education and care tend to attach increasing importance to workforce profiles. Yet a study of 15 European countries reveals that large numbers of (assistant) staff remain invisible in most international reports. As part of the CoRe project (Competence Requirements in Early Childhood Education and Care) we conducted a cross-national survey among experts in Belgium (Flemish- and French-speaking communities), Croatia, Denmark, France, Greece, Ireland, Italy, Lithuania, the Netherlands, Poland, Romania, Slovenia, Spain, Sweden and the UK (England and Wales). The survey explored professional and training profiles not only for formal teaching staff, but also for the entire workforce, making visible the assistants who are often omitted from international reports. The proportion of assistant staff varies from a very small percentage in some European countries to half of the entire workforce in many others. Whereas job profiles for higher qualified staff often focus on education, profiles for assistants typically focus on care. Consequently a divide between care and education can be observed, both in split systems and in integrated systems. In these cases, the concept of education may be narrowed down to schoolified learning and care may be regarded as subordinate to education. In several cases, assistants also have less entitlement to ongoing professionalisation than educational staff. Consequences of the findings for practice as well as policy are discussed.

VLADENI, S.; PETEINAKI, E.; ROUSSAKI-SCHULZE, A., «**Pediculosis capitis: Treatment options among schoolchildren in Greece**», *Health Science Journal*, 6/4 (2012), σσ. 726-730.

- Background: Pediculosis capitis remains a significant health problem worldwide. Purpose: It was to record the preferred treatment options against pediculosis capitis in school-age children in Greece. Method and Material: A randomly selected, stratified sample of schools from all over Greece was used. A questionnaire with closed and open-type questions was used. Five thousand, eighty four questionnaires were distributed and 2792 returned. Descriptive statistics was conducted. Results: Median age of the children was 8 (3-13) years. 88,6% of the parents answered the would not visit a dermatologist in the case of pediculosis. Insecticides were the treatment of choice in most cases (80 %), while louse comb as a single treatment was preferred by 1 % of the parents. Conclusion: Drugs remain the main treatment choice in Greece. Dermatologists infrequently treat patients with pediculosis capitis.

VRYONIDES, M.; GOUVIAS, D., «**Parents' aspirations for their children's educational and occupational prospects in Greece: The role of social class**», *International Journal of Educational Research*, 53 (2012), σσ. 319-329.

- This paper focuses on parents and the way they perceive and formulate expectations and aspirations about their children's educational and occupational outcomes. Drawing on evidence from a survey among more than 700 parents of primary school pupils this paper demonstrates that interesting patterns in parental aspirations can be observed. These patterns can be partly explained by differences in parental social and cultural capital circulating in the home environment. The discussion of the results evolves around the argument that families often employ different strategies as a result of their social positioning which relates to particular social and cultural characteristics that shape distinct habituses of either success or compromise. This paper contributes to the examination of the often hidden mechanisms that originate from the family and produce social class differentiation in education that sustains overall social inequalities in contemporary Greek society and makes the ideal of equity in and through education still illusive.

ZARAVIGKA, K.; PANTAZIS, V., «**Equality of the genders in physical education: The students' perceptions**», *Journal of Physical Education and Sport*, 12/3 (2012), σσ. 350-357.

- There continues to be an on-going discussion on the issue of gender equality. Despite the fact that there are fewer inequalities between both genders, several researches on the issue verified that, even, young people continued to reproduce stereotype perceptions and that gender inequalities remained obvious. In this research, we tried to investigate the concept of equality between both genders in taking Physical Education by interrogating high-school students about their perceptions of their gender. In seeking the factors, which influenced the formation of students' perceptions in the educational environment, we studied the curriculums and syllabuses of the Physical Education modules for the High School students as well as their education, we asked the instructors for their perceptions and the expectations of. Our research was based on data which was collected and analyzed using questionnaires distributed to the students of two High Schools within the greater area of Athens in Greece. One hundred-forty nine valid questionnaires were collected and analyzed in order to extract the research results which we present and comment on in this paper.

ZARIFIS, G. K., «**A comparative overview of the status and the main characteristics of Vocational Education and Training (VET) trainers in South- Eastern Europe**», *Zbornik Instituta za Pedagoska Istrazivanja*, 44/1 (2012), σσ. 24-41.

- This paper is a follow-up to the study "VET trainers in public and private training institutions" (EAC/09/06 Studies on Trainers in Vocational Education and Training: key actors to make lifelong learning a reality in Europe LOT 2) that was commissioned by the European Commission to Research voor Beleid (RvB) & PLATO in 2008. The author of this paper - which focuses on the professionalization processes of VET trainers and instructors working in public training organizations in South- Eastern Europe - was involved in the study as a research expert for a cluster of countries that included Bulgaria, Cyprus, Greece and Turkey. The paper looks upon current issues of VET trainers' career paths, their roles and competencies, their qualification and recruitment processes as well as the varied policies and professional development activities for this group of people, from a comparative perspective. The paper concludes with some recommendations for improving access and working conditions, supporting professional development and raising attractiveness of the profession in this part of Europe.

ZEMBYLAS, M.; KAMBANI, F., «**The teaching of controversial issues during elementary-**

level history instruction: Greek-Cypriot teachers' perceptions and emotions», *Theory and Research in Social Education*, 40/2 (2012), σσ. 107-133.

- This article reports on a phenomenological study of 18 Greek-Cypriot teachers' perceptions and emotions in relation to the teaching of controversial issues during elementary-level history instruction. Findings indicate that although participating teachers see the general value of this approach at the elementary school level, they become less assured when the discussion shifts to the implementation of this approach in the context of ethnically divided Cyprus. The authors provide an analysis of (a) the emotional complexities involved in the teaching of controversial historical issues in the elementary grades, and (b) how elementary school teachers reflect on the consequences of these complexities for history instruction in a divided society.

ZEMBYLAS, MICHALINOS; CHARALAMBOUS, PANAYIOTA; CHARALAMBOUS, CONSTADINA, «Manifestations of Greek-Cypriot Teachers' Discomfort Toward a Peace Education Initiative: Engaging with Discomfort Pedagogically», *Teaching and Teacher Education*, 28/8 (2012), σσ. 1071-1082.

- This study sought to understand how teachers' disconcerting emotions were manifest in a teacher education setting and how teacher educators might engage with discomfort pedagogically. A qualitative perspective was used with a group of teachers who participated in a series of peace education workshops in Cyprus. All of the workshops were audio- and video-recorded; in-depth interviews were also conducted with seven focal participants before and after the workshops. The findings show the manifestations of discomfort, the sources of discomfort, and the ways of handling teachers' discomfort pedagogically. The paper discusses how this study may inform teacher education.

IV. ΔΙΑΤΡΙΒΕΣ

ΑΠΟΣΤΟΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ, *Χαρτογραφία και εκπαίδευση. Κατανόηση και αξιοποίηση δισδιάστατων και τρισδιάστατων χαρτών για την ανάπτυξη της χωρικής αντίληψης σε μαθητές Α/βάθμιας εκπαίδευσης*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Γεωγραφίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28417>.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Χαρτογραφία * Γεωγραφία * Χωρική αντίληψη.

ΒΑΧΛΙΩΤΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ, *Εφαρμογή και αξιολόγηση της μεθόδου συστημική προσέγγιση στη διδασκαλία και εκμάθηση (SALT) στη διδασκαλία της οργανικής χημείας*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Χημείας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/36636>.

* Χημεία, Οργανική * Συστημική προσέγγιση *

- Σκοπός της παρούσας διατριβής ήταν η εφαρμογή και αξιολόγηση του διδακτικού μοντέλου «Συστημική Προσέγγιση στη Διδασκαλία και Εκμάθηση (SATL)» στη διδασκαλία της λυκειακής οργανικής χημείας. Παράλληλα, έγινε προσπάθεια να κατατεθεί μια ολοκληρωμένη πρόταση για τη συστημική διδασκαλία της οργανικής χημείας με βάση το ισχύον πρόγραμμα σπουδών. Για

την επίτευξη των στόχων αυτών, αναπτύχθηκε κατάλληλο εκπαιδευτικό υλικό, μέρος του οποίου χρησιμοποιήθηκε στην πραγματοποίηση εμπειρικής έρευνας για την αξιολόγηση του μοντέλου SATL. Η έρευνα αυτή επικεντρώθηκε: (α) στην ανάπτυξη και αξιολόγηση κατάλληλα σχεδιασμένων αντικειμενικών ερωτήσεων ως εργαλεία ανίχνευσης της κατανόησης εννοιών οργανικής χημείας μαθητών λυκείου, (β) στην ανάπτυξη και αξιολόγηση κατάλληλα σχεδιασμένων συστημικών ερωτήσεων αξιολόγησης ως εργαλεία ανίχνευσης της κατανόησης των μαθητών αλλά και μέτρησης της συστημικής τους σκέψης, (γ) στη διερεύνηση των σχέσεων της κατανόησης των μαθητών με τη σχετική προϋπάρχουσα γνώση τους, το μαθησιακό τους στυλ και το επίπεδο ανάπτυξης της συστημικής τους σκέψης και (δ) στην εκτίμηση της επίδρασης των τεχνικών SATL στην κατανόηση εννοιών οργανικής χημείας των μαθητών. (Περικοπή περίληψης).

ΒΕΖΙΡΤΖΗΣ ΙΩΑΝΝΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, *Μια θεμελιωμένη στη φιλοσοφία της πράξης διδακτική σειρά για τη διδασκαλία της φυσικής στο δημοτικό σχολείο. Το παράδειγμα της μηχανικής*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30516>.

* Φυσική * Μηχανική * Διδασκαλία * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Εννοιολογικοί χάρτες.

ΓΕΝΙΤΣΑΡΟΠΟΥΛΟΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, *Η συμβολή των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων στην οικονομική ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας*, (2012), Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδος, Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28517>.

* Τριτοβάθμια εκπαίδευση * ΑΕΙ * Οικονομική ανάπτυξη * Περιφερειακή ανάπτυξη

- Το ενδιαφέρον για τη μέτρηση της συμβολής των Ανώτατων Εκπαιδευτικών Ιδρυμάτων (ΑΕΙ) στην οικονομική ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας είναι μεγάλο. Ειδικότερα, τα ΑΕΙ συμβάλλουν με δυο τρόπους στις τοπικές οικονομίες μέσω της λειτουργίας τους. Πιο συγκεκριμένα, συμβάλλουν μέσω των δαπανών που πραγματοποιούν για λειτουργία τους καθώς και μέσω της γνώσης που δημιουργούν. Σε αυτή λοιπόν την κατεύθυνση η παρούσα διδακτορική διατριβή εκτιμά τη συμβολή των ΑΕΙ στην οικονομική ανάπτυξη της ελληνικής περιφέρειας, σε όρους Ακαθαρίστου Εγχώριου Προϊόντος. Όσο αναφορά τη μεθοδολογία, οι κατευθύνσεις είναι τρεις. Με την πρώτη αναζητούνται πιθανές συσχετίσεις μεταξύ μεταβλητών που δηλώνουν παρουσία ΑΕΙ σε μια περιοχή (π.χ. αριθμός φοιτητών) και μακροοικονομικών περιφερειακών μεταβλητών. Με την δεύτερη, εκτιμάται η στατιστική σημαντικότητα της συνεισφοράς των ΑΕΙ στην οικονομική ανάπτυξη, με την προσαρμογή μοντέλων παλινδρόμησης και με την παράλληλη εφαρμογή του συντελεστών συσχέτισης (Pearson correlations). Ενώ, η κατασκευή των μοντέλων παλινδρόμησης γίνεται με τη εφαρμογή της Μεθόδου των Ελαχίστων Τετραγώνων. Με τη τρίτη, ελέγχεται με τη μέθοδο του πειραματικού σχεδιασμού και ειδικότερα με την τεχνική της Ανάλυσης Διακύμανσης αν η παρουσία και το μέγεθος των ΑΕΙ είναι σημαντικοί παράγοντες στη διαχρονική εξέλιξη των μακροοικονομικών περιφερειακών μεταβλητών. Τέλος, εξετάζεται ως μελέτη περίπτωσης ο Νομός Φθιώτιδας. (Περικοπή περίληψης).

ΓΕΩΡΓΟΓΙΑΝΝΗΣ ΧΡΗΣΤΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, *Εκπαίδευση και ανάπτυξη προσωπικού στην ελληνική αστυνομία. Προσδιοριστικοί παράγοντες, μέθοδοι, αξιολόγηση αποτελεσματικότητας*, (2012), Πανεπιστήμιο Πατρών, Σχολή Διοίκησης και Οικονομίας, Τμήμα Διοίκησης Επιχειρήσεων, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29138>.

* Ανθρώπινο δυναμικό * Ελληνική αστυνομία * Αξιολόγηση

- Η αλλαγή στη μορφή της κοινωνίας και η αύξηση της εγκληματικότητας κατέστησε επιτακτική

την ανάγκη να αλλάξει ο αστυνομικός, μέσω της ανάληψης νέων ρόλων και της εκπαίδευσής του. Στη βιβλιογραφική επισκόπηση διαπιστώθηκε η περιορισμένη μελέτη των Ελλήνων αστυνομικών και για το λόγο αυτό πραγματοποιήθηκε η συγκεκριμένη διατριβή που σκοπό είχε να εξεταστούν οι γνώσεις και η μεταβίβαση των αστυνομικών πρακτικών και τεχνικών στον εργασιακό χώρο. Η έρευνα εστίασε στη μελέτη της στάσης, της συμπεριφοράς και της νοοτροπίας του αστυνομικού σε σχέση με την αποτελεσματικότητα της εκπαίδευσής του, καθώς και της ανανέωσης δεξιοτήτων μέσω προγραμμάτων συνεχιζόμενης εκπαίδευσης. Παράλληλα, έγινε προσπάθεια αναγνώρισης πιθανών περιορισμών και τομέων που απαιτούν βελτίωση στην εκπαίδευση των Ελλήνων αστυνομικών. Για το σκοπό αυτό, διανεμήθηκαν ερωτηματολόγια σε 83 μάχιμους αστυνομικούς, διαφόρων βαθμίδων ιεραρχίας, που υπηρετούσαν σε Αστυνομικά Τμήματα της Ελληνικής Αστυνομίας και σε 94 δόκιμους αστυφύλακες. Από όλους τους συμμετέχοντες ζητήθηκε να αξιολογήσουν οι ίδιοι την πληρότητα των γνώσεων που έχουν αποκτήσει και την ποιότητα της εκπαίδευσής τους. Επίσης, θεωρήθηκε σημαντικό να διαπιστωθεί η αναγκαιότητα της συνεχιζόμενης εκπαίδευσης των αστυνομικών. (Περιοχή περίληψης).

ΓΚΑΪΝΤΑΡΤΖΗ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΙΩΑΝΝΗΣ, *Ζητήματα διγλωσσίας σε παιδιά προσχολικής και σχολικής ηλικίας. Κοινωνικές και εκπαιδευτικές διαστάσεις*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Παιδαγωγική, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28882>.

* Διγλωσσία * Προσχολική ηλικία * Σχολική ηλικία

- Η παρούσα διδακτορική διατριβή διερευνά τις γλωσσικές αντιλήψεις και πρακτικές παιδιών Αλβανικής καταγωγής, των εκπαιδευτικών και των γονέων τους μέσα από ένα δείγμα 19 μαθητών/τριών που φοιτούν στις τρεις πρώτες τάξεις του δημοτικού και στο νηπιαγωγείο. Απώτερος σκοπός της εθνογραφικής μελέτης είναι η ανίχνευση των γλωσσικών ιδεολογιών, στο πλαίσιο των οποίων τα παιδιά αντιλαμβάνονται και διαχειρίζονται τη διγλωσσία τους, μέσα από την εξέταση του λόγου των ίδιων των μαθητών/τριών, των εκπαιδευτικών και των γονέων τους γύρω από τη διγλωσσία. Η εργασία μελετά τα ερευνητικά της ερωτήματα μέσα από τις τρεις οπτικές - των παιδιών, των εκπαιδευτικών και των γονέων τους - με τελική εστίαση στην οπτική των δίγλωσσων παιδιών, έτσι όπως διαμορφώνεται υπό την επίδραση του οικογενειακού και σχολικού πλαισίου. Για τη διερεύνηση των ερευνητικών στόχων ακολουθήθηκε η εθνογραφική μέθοδος συλλογής δεδομένων, η ημι-δομημένη συνέντευξη με τα παιδιά, τους εκπαιδευτικούς και τους γονείς τους και οι άτυπες συνεντεύξεις μαζί τους στο σχολείο σε συνδυασμό με τη συμμετοχική παρατήρηση στο σχολικό πλαίσιο. Η έρευνα διεξήχθη σε δύο σχολεία, δημοτικό και νηπιαγωγείο, τα οποία ανήκουν σε παραλιακό και αγροτικό οικισμό κοντά σε αστικό κέντρο της Θεσσαλίας. Το δείγμα των παιδιών επιλέχτηκε με κριτήριο τη διγλωσσία τους και την εθνοτική τους καταγωγή και αποτελείται από 19 μαθητές/τριες των Α', Β', Γ' τάξεων του δημοτικού και του νηπιαγωγείου. Το δείγμα των εκπαιδευτικών αποτελούν οι τέσσερις εκπαιδευτικοί των τάξεων των παιδιών και το δείγμα των γονέων αποτελείται από 18 γονείς, 13 μητέρες και 5 πατέρες, μετανάστες/τριες από την Αλβανία. (Περιοχή περίληψης).

ΓΚΙΟΚΑ ΑΣΠΑΣΙΑ ΆΓΓΕΛΟΣ, *Η διαχειμενικότητα στο πεζογραφικό έργο του Κοσμά Πολίτη. Λόγος-εικόνα-μουσική*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30503>.

* Πολίτης, Κοσμάς (1888-1974) * Πεζογραφία * Διαχειμενικότητα (πεζογραφία).

ΕΥΑΓΓΕΛΟΠΟΥΛΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΣΠΥΡΙΔΩΝ, *Αντιλήψεις των μαθητών της Α' Λυκείου για*

την έννοια της τριβής, τους νόμους της και το ρόλο της στη σχετική μεταφορική και περιστροφική κίνηση. Πρόταση για εποικοδομητική διδακτική παρέμβαση σε ένα συνεργατικό περιβάλλον μάθησης και διδασκαλίας, (2012), Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ), Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Επαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29130>.

* Φυσική * Τριβή * Ομαδική μάθηση * Συνεργατική μάθηση * Διδακτική

- Σκοπός της διατριβής ήταν αρχικά, η διερεύνηση των εναλλακτικών αντιλήψεων των μαθητών για την έννοια της τριβής, τους νόμους της και το ρόλο της στη σχετική κίνηση και, στη συνέχεια, η μελέτη (σχεδιασμός, εφαρμογή και αξιολόγηση) μιας διδακτικής προσέγγισης του γνωστικού αυτού περιεχομένου. Το θεωρητικό πλαίσιο της έρευνας αποτέλεσε ο κοινωνικός κονστρουκτιβισμός συνδυασμένος με την ομαδοσυνεργατική διδασκαλία και μάθηση. Στο πλαίσιο αυτό, σχεδιάσαμε διδακτικά-μαθησιακά έργα που βασίζονταν στις εναλλακτικές ιδέες των μαθητών (εργαστηριακές δραστηριότητες, problem solving, αναλογίες, μοντέλο της «βούρτσας», εννοιολογικοί χάρτες, τεχνική των «fragmented diagrams» και συζήτηση σε ομάδες). Επιπλέον, η διδακτική ακολουθία περιελάμβανε τη διδασκαλία της φύσης της τριβής σε μικροσκοπικό επίπεδο και τις βασικές έννοιες της σχετικής κίνησης, προκειμένου να γίνει κατανοητός ο ρόλος της τριβής στη σχετική κίνηση. Το δείγμα αποτέλεσαν 259 μαθητές Α΄ Λυκείου από 5 σχολεία διαφορετικών περιοχών της Ελλάδας. Αρχικά, οι μαθητές απάντησαν γραπτώς σε ένα τεστ επίδοσης Φυσικής (προέλεγχος), στη συνέχεια, χωρίστηκαν σε πειραματικά τμήματα, στα οποία εφαρμόστηκε η εποικοδομητική παρέμβαση και σε τμήματα ελέγχου, τα οποία διδάχτηκαν με την παραδοσιακή μέθοδο. Ένα μήνα μετά το πέρας των διδασκαλιών διεξήχθη ο μετέλεγχος. (Περικοπή περίληψης).

ΖΑΧΕΙΛΑΣ ΛΟΥΚΑΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, Η επίδραση του εθνικού πλαισίου προσόντων στα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης και στη βελτιστοποίηση της σχέσης τους με την αγορά εργασίας, (2012), Πανεπιστήμιο Στερεάς Ελλάδος, Τμήμα Περιφερειακής Οικονομικής Ανάπτυξης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29958>.

* Διά βίου μάθηση * Επαγγελματική εκπαίδευση * Επαγγελματική κατάρτιση * Πιστοποίηση * Πιστωτικές μονάδες

- Αρχικά παρουσιάζεται το Ευρωπαϊκό περιβάλλον δια βίου μάθησης με ορίζοντα το 2020. Τα Ευρωπαϊκά εργαλεία, δηλαδή το Ευρωπαϊκό Πλαίσιο Προσόντων (EQF), το Ευρωπαϊκό Σύστημα Μεταφοράς Πιστωτικών Μονάδων Επαγγελματικής Εκπαίδευσης και Κατάρτισης (ECVET), το Ευρωπαϊκό Σύστημα Διασφάλισης Ποιότητας στην Επαγγελματική Εκπαίδευση και Κατάρτιση (EQAVET), το Ευρωδιαβατήριο (Europass), η επικύρωση μη τυπικής και άτυπης μάθησης, οι αρχές καθοδήγησης και προσανατολισμού καθώς και το Ευρωπαϊκό σύστημα ταξινόμησης δεξιοτήτων, ικανοτήτων και επαγγελματών (ESCO). Γίνεται αναφορά στις διαδικασίες της Κοπεγχάγης και της Μπολόνιας, στην ανοικτή μέθοδο συνεργασίας παρατίθεται το ιστορικό εξέλιξης των εργαλείων, οι εξελίξεις σε θέματα διεθνών προσόντων και παρουσιάζεται η σημερινή κατάσταση καθώς και οι προκλήσεις του μέλλοντος. Στη συνέχεια περιγράφεται η δια βίου μάθηση στη χώρα μας με έμφαση στην επαγγελματική εκπαίδευση και κατάρτιση (φορείς, δομές, συστήματα) και παρουσιάζεται το ιστορικό δημιουργίας του Ελληνικού Πλαισίου Προσόντων (HQF), καθώς τα προβλήματα και οι προκλήσεις που σχετίζονται μ' αυτό. Γίνεται αναφορά στη σημερινή κατάσταση της ελληνικής αγοράς εργασίας και αναφέρονται οι προσπάθειες που έγιναν μέχρι σήμερα προκειμένου να γεφυρώσουν στη χώρα μας τα συστήματα εκπαίδευσης και κατάρτισης με την αγορά εργασίας. (Περικοπή περίληψης).

ΚΑΙΝΟΥΡΓΙΟΥ ΕΛΕΝΗ ΛΑΜΠΡΟΣ, Η εκπαίδευση των βρεφονηπιοκόμων στα Τ.Ε.Ι. (2012),

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/37121>.

* Τριτοβάθμια εκπαίδευση * ΤΕΙ * Βρεφονηπιοκόμοι

- Η παρούσα μελέτη ανήκει στον κλάδο των ερευνών εμπειρικού τύπου και ασχολείται με δυο κύρια ερευνητικά ερωτήματα: το πρώτο από αυτά αφορά στην αξιολόγηση του εσωτερικού περιβάλλοντος του Παιδικού-Βρεφονηπιακού Σταθμού κατά την περίοδο της πρακτικής άσκησης στο επάγγελμα από τους τελειόφοιτους σπουδαστές και το δεύτερο αναφέρεται αφενός μεν στην αξιολόγηση του προγράμματος Σπουδών και αφετέρου με βάση αυτά τα ερευνητικά ερωτήματα στη διαμόρφωση των παρακάτω ερευνητικών υποθέσεων. Ιδιαίτερα, η έρευνα επιδιώκει να απαντήσει, αν ο ιδιοκτήτης και τόπος λειτουργίας του Βρεφονηπιακού-Παιδικού Σταθμού επηρεάζουν τη δημιουργία και τη διαμόρφωση του εσωτερικού περιβάλλοντός του, αν οι εργαζόμενοι σ' αυτό συμβάλλουν σ' αυτή τη διαμόρφωση, αν τα μαθήματα που περιέχει το πρόγραμμα εξαρτώνται από το κάθε εκπαιδευτικό ίδρυμα και αν οι συνολικές γνώσεις και γενικά τα εφόδια που παίρνει αποφοιτώντας ο βρεφονηπιοκόμος εξαρτώνται από το κάθε ίδρυμα. Η έρευνα αυτή πραγματοποιήθηκε στα τρία (3) Τμήματα Βρεφονηπιοκομίας των Τ.Ε.Ι. (Αθηνών, Θεσσαλονίκης και Ιωαννίνων) με δείγμα τους σπουδαστές, οι οποίοι πραγματοποιούσαν την πρακτική τους άσκηση κατά το πρώτο εξάμηνο του 2010. Διήρκεσε από το πρώτο δεκαήμερο του Απριλίου έως τα τέλη Ιουνίου 2010. Καταγράφηκαν οι απόψεις και των 178 σπουδαστών που είχαν ολοκληρώσει την πρακτική άσκηση στις βασικές τους σπουδές. Έτσι, αυτός ο αριθμός μπορεί να θεωρηθεί ως δείγμα του συνολικού πληθυσμού που έκανε πρακτική άσκηση κατά το έτος 2010. Το σχέδιο έρευνας το οποίο υλοποιήθηκε ακολούθησε τεχνικές περιγραφικού σχεδίου (Asker et al., 2001). Η τεχνική συλλογής του ερευνητικού υλικού που εφαρμόστηκε, ήταν το ερωτηματολόγιο, το οποίο συμπληρώθηκε από τους σπουδαστές χωρίς τη διενέργεια συνέντευξης. (Περιοχή περίληψης).

ΚΑΜΤΣΙΟΣ ΣΠΥΡΙΔΩΝ ΑΝΑΣΤΑΣΙΟΣ, Δημιουργία ερωτηματολογίου ανθεκτικότητας στη μάθηση. Αξιολόγηση των ψυχομετρικών του χαρακτηριστικών, (2012), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Φιλοσοφική, Τμήμα Φιλοσοφίας, Παιδαγωγικής και Ψυχολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29095>.

- * Ανθεκτικότητα στη μάθηση * Ψυχομετρικά χαρακτηριστικά * Κίνητρα μάθησης * Κίνητρα επίδοσης
- Η μελέτη εστιάστηκε στην κατασκευή ενός ερωτηματολογίου Ανθεκτικότητας στη Μάθηση (Ερωτηματολόγιο Διαστάσεων Ανθεκτικότητας στη Μάθηση). Η εννοιολόγηση των τριών συστατικών στοιχείων της ανθεκτικότητας (δέσμευση, έλεγχος, πρόκληση) έγινε με αναφορά σε μια εμπειρία αποτυχίας σε ένα διαγώνισμα και στις συμπεριφορές-τρόπους αντιμετώπισής της. Για τη διερεύνηση της σχετικής εμπειρίας πραγματοποιήθηκαν ημι-δομημένες συνεντεύξεις με μαθητές και μαθήτριες της Ε' και ΣΤ' δημοτικού (δέκα αγόρια και έντεκα κορίτσια). Οι νοηματικές κατηγορίες που προέκυψαν από την ανάλυση του περιεχομένου, κωδικοποιήθηκαν και κατηγοριοποιήθηκαν με βάση το εννοιολογικό τους περιεχόμενο και τη σχετική βιβλιογραφία και αφορούσαν στον τρόπο με τον οποίο οι μαθητές/τριες αντιμετωπίζουν μια σχολική αποτυχία. Τα ευρήματα από την ανάλυση περιεχομένου των συνεντεύξεων συνέβαλαν στη δημιουργία 90 ερωτήσεων-προτάσεων, οι οποίες συγκροτήθηκαν σε μορφή ερωτηματολογίου. Το ερωτηματολόγιο που δημιουργήθηκε διανεμήθηκε αρχικά σε 436 μαθητές/τριες, που φοιτούσαν στην Ε' και Στ' τάξη δημοτικών σχολείων αστικής περιοχής. Έπειτα από μια σειρά διερευνητικών παραγοντικών αναλύσεων με τη μέθοδο της ανάλυσης των κυρίων συνιστωσών (principal components analysis-PCA) και τη μέθοδο της ανάλυσης της μέγιστης πιθανότητας (maximum likelihood-ML) καθώς και αναλύσεων αξιοπιστίας, προέκυψαν 35 ερωτήσεις από την PCA, που συγκροτούσαν οκτώ παράγοντες, οι οποίοι ερμήνευαν το 54.35% της συνολικής διακύμανσης και 37 ερωτήσεις

από τη ML, που συγκροτούσαν οκτώ παράγοντες, οι οποίοι ερμήνευαν το 34.01% της συνολικής διακύμανσης. Στη συνέχεια το ερωτηματολόγιο διανεμήθηκε σε 1018 μαθητές/τριες Ε΄ και Στ΄ δημοτικού και ελέγχθηκε προκειμένου για τη διακρίβωση της αξιοπιστίας και της εγκυρότητάς του. Η διερευνητική παραγοντική ανάλυση (N=509) κατέδειξε εννέα παράγοντες (36 ερωτήσεις): 1ος παράγοντας: Δέσμευση-σύγκριση και αποδοχή από τους συμμαθητές, 2ος παράγοντας: Έλεγχος-επίγνωση: χρήση αποτελεσματικών στρατηγικών αντιμετώπισης, 3ος παράγοντας: Δέσμευση-αποδοχή ενήλικων, 4ος παράγοντας: Δέσμευση-χρησιμότητα της γνώσης, 5ος παράγοντας: Έλεγχος-επίγνωση: προσπάθεια προκειμένου για την αποφυγή των δυσάρεστων συναισθημάτων, 6ος παράγοντας: Δέσμευση-ρύθμιση προτεραιότητας μάθησης vs ψυχαγωγίας, 7ος παράγοντας: Πρόκληση-θετική αντιμετώπιση των δύσκολων μαθημάτων, 8ος παράγοντας: Δέσμευση-αναζήτηση βοήθειας που συμβάλλει στη μάθηση και 9ος παράγοντας: Πρόκληση-εποικοδομητική αντιμετώπιση της αποτυχίας. (Περιοχή περιλήψης).

ΚΑΝΔΗΡΟΥ ΓΛΥΚΕΡΙΑ ΒΑΡΔΗΣ, *Ο παιδαγωγός Θεόδωρος Κάστανος και το σχολείο εργασίας στην Ελλάδα. Η ζωή και η δράση του Θ. Κάστανου με επίκεντρο την εφαρμογή του σχολείου εργασίας στην Ελλάδα*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Παιδαγωγική, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/33284>.

* Κάστανος, Θεόδωρος (1886-1932) * Σχολείο Εργασίας * Εκπαιδευτικός δημοτικισμός * Διδασκαλείο Θράκης * Διδασκαλείο Καστοριάς * Διδασκαλείο Φλώρινας

- Η διατριβή, αποτυπώνοντας τη ζωή και τη δράση του παιδαγωγού Θεόδωρου Κάστανου, αποσκοπεί στην εξέταση και διερεύνηση του έργου του (παιδαγωγικού, κοινωνικού και εθνικού), στην συστηματική και κριτική παρουσίαση των προσπαθειών του για την εφαρμογή του Σχολείου Εργασίας στην Ελλάδα και στην καταγραφή και αιτιολόγηση των αντιδράσεων ή των διώξεων εναντίον του εκ μέρους της επίσημης πολιτείας, συγκεκριμένων ομάδων ή μεμονωμένων ατόμων. Έγινε προσπάθεια, σύμφωνα με την ιστορική ερμηνευτική μέθοδο, να καταγραφούν πρώτα τα γεγονότα με βάση όσα στοιχεία μάς παρέχουν οι πηγές, αρχειακές και δημοσιευμένες, και ύστερα να επιχειρηθεί η δημιουργική σύνθεση και η ερμηνεία τους. Με αυτά τα δεδομένα η εργασία δεν είναι απλώς μια χρονολογική έκθεση γεγονότων και πράξεων (παρόλο που στην παρουσίαση της ζωής και της δράσης του Κάστανου ακολουθήθηκε χρονολογική σειρά, με τις αναγκαίες βέβαια παλινδρομήσεις από τη μια περίοδο στην άλλη), αλλά καταβλήθηκε προσπάθεια κριτικής σύνθεσης των στοιχείων που αποτυπώνουν τόσο την παιδαγωγική, κοινωνική και εθνική δράση του «άγνωστου» επί δεκαετίες Κάστανου όσο και τη διαμόρφωση και την εφαρμογή στην πράξη των παιδαγωγικών του αρχών, οι οποίες τον αναδεικνύουν σε έναν κορυφαίο παιδαγωγό της μεταρρυθμιστικής παιδαγωγικής κίνησης των αρχών του εικοστού αιώνα στην Ελλάδα. Επειδή η δράση των ιστορικών προσώπων μπορεί να κατανοηθεί και να αξιολογηθεί επαρκώς μόνο σε συνάρτηση με τις συνθήκες μέσα στις οποίες διαμορφώνεται και εκδηλώνεται, επιχειρήθηκε η ένταξη της δράσης του Κάστανου στο ιστορικό της πλαίσιο και στις πολιτικές, κοινωνικές και εκπαιδευτικές παραμέτρους κάθε περιόδου. Δόθηκε παράλληλα ιδιαίτερη σημασία στην καθημερινή εκπαιδευτική πράξη του, την οποία προσπαθήσαμε να συνδυάσουμε με τις παιδαγωγικές αντιλήψεις του έτσι όπως αποτυπώνονται στα κείμενά του. Εκείνο που πρωταρχικά μας ενδιέφερε ήταν να διερευνηθεί αν ό,τι ο Κάστανος διατύπωσε σε θεωρητικό επίπεδο δεν έμεινε στο επίπεδο αυτό, αλλά διοχετεύτηκε στην παιδαγωγική πράξη του. Τελικά σύμφωνα με τα στοιχεία που συλλέξαμε, αποδεικνύεται ότι η παιδαγωγική θεωρία του προέκυψε από την παιδαγωγική πράξη του.

ΚΑΠΕΤΑΝΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, *Πρόταση αναμόρφωσης του αναλυτικού προγράμματος της σχολικής θρησκευτικής αγωγής στο γενικό λύκειο με βάση δεδομένα έρευνας δράσης*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ),

Σχολή Θεολογική, Τμήμα Κοινωνικής Θεολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/34476>.

* Θρησκευτικά - Σπουδή και διδασκαλία (Μέση) * Πρόγραμμα σπουδών * Δεύτερος κύκλος Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης * Έρευνα δράσης.

ΚΑΠΠΑΤΟΥ ΑΝΑΣΤΑΣΙΑ ΔΙΟΝΥΣΙΟΣ-ΑΡΙΣΤΕΙΔΗΣ, *Νέες επικοινωνιακές δομές και συμβάσεις. Γλωσσολογική και κοινωνιολογική ανάλυση των διαδικτυακών συζητήσεων των νέων*, (2012), Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Σχολή Παιδαγωγική Φλώρινας, Τμήμα Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/27859>.

* Διαδίκτυο (Internet) * Επικοινωνία * Γλώσσα διαδικτύου.

ΚΑΡΑΓΙΑΝΝΗ ΕΥΑΓΓΕΛΙΑ ΧΡΗΣΤΟΣ, *Teacher development and emotions. An ICT -based reflective/collaborative approach*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Φιλοσοφική, Τμήμα Αγγλικής Γλώσσας και Φιλολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/31746>.

* Επαγγελματική ανέλιξη * Αγγλική γλώσσα * Καθηγητής * Επιμόρφωση

- Αυτή η διατριβή έχει ως στόχο, πρώτα, να εξετάσει τις απόψεις των Ελλήνων εκπαιδευτικών αγγλικής γλώσσας που εργάζονται στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση ως προς τις αποτελεσματικότερες προσεγγίσεις της ενδοϋπηρεσιακής κατάρτισης και, δεύτερον, προσπαθεί να ερευνήσει μια εναλλακτική προσέγγιση που θα μπορούσε να υπερνικήσει μερικές από τις αδυναμίες που επισημάνθηκαν στο υπάρχον σύστημα κατάρτισης εκπαιδευτικών όπως αυτές περιγράφονται στη βιβλιογραφία. Πιο συγκεκριμένα, στοχεύει να ερευνήσει αν οι εκπαιδευτικοί μπορούν να βελτιώσουν τις αναστοχαστικές τους δεξιότητες και να αναπτυχθούν επαγγελματικά όταν λειτουργούν σε συνεργασία με έναν μικρό αριθμό συναδέλφων χρησιμοποιώντας ηλεκτρονικά ημερολόγια όπου περιγράφουν τα μαθήματά τους και τα ανταλλάσσουν με σκοπό να μοιραστούν τις σκέψεις και τους προβληματισμούς τους με συναδέλφους τους που εργάζονται σε παρόμοια περιβάλλοντα. Επιπλέον, στοχεύει να μετρήσει την επαγγελματική ανάπτυξή τους και να ερευνήσει το ρόλο των συναισθημάτων των αυτών των εκπαιδευτικών μέσω του προσδιορισμού των αιτιών των συναισθημάτων και των αντιδράσεων στις οποίες οδηγούν. Σε αυτήν την μελέτη χρησιμοποιήθηκαν ποσοτικές και ποιοτικές ερευνητικές μέθοδοι ώστε να απαντηθούν τα ερευνητικά ερωτήματα που θέσαμε. Τα στοιχεία που εξετάστηκαν προήλθαν από ένα ερωτηματολόγιο απόψεων των εκπαιδευτικών (TVQ) και το σώμα των ηλεκτρονικών καταχωρήσεων ημερολογίων τεσσάρων εκπαιδευτικών. Τα δεδομένα συλλέχθηκαν κατά τη διάρκεια ενός σχολικού έτους. Τα στοιχεία που συγκεντρώθηκαν από τα υποκείμενα που συμπλήρωσαν το ερωτηματολόγιο (n=483) αποκάλυψαν ότι η ενδοϋπηρεσιακή επιμόρφωση πάσχει από πολλές από τις αδυναμίες που έχουν καταγραφεί στη βιβλιογραφία. Η σημαντικότερη αφορά στα ζητήματα που προκύπτουν από τη διαφορά μεταξύ θεωρίας/πράξης ή/και την ανεπαρκή επαγγελματική προετοιμασία των προπτυχιακών φοιτητών. Κατά συνέπεια, πολλοί εκπαιδευτικοί δεν αισθάνονται επαρκώς προετοιμασμένοι για να διδάξουν αν και έχουν παρακολουθήσει άλλους εκπαιδευτικούς να διδάσκουν σε σχολεία και έχουν αποκτήσει επαγγελματική εμπειρία διδάσκοντας οι ίδιοι στον ιδιωτικό τομέα. (Περιοπτή περίληψης).

ΚΑΡΚΑΝΗΣ ΗΛΙΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, *Οι φυσικές επιστήμες και το πανεπιστήμιο στην Ελλάδα του 19ου αιώνα*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Τμήμα Μεθοδολογίας, Ιστορίας και Θεωρίας της Επιστήμης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29127>.

* Φυσικές Επιστήμες * Ιστορία της Εκπαίδευσης * Πανεπιστήμιο Αθηνών * Εκπαίδευση και κράτος - Ιστορία - 19ος αι.

- Η εργασία έχει ως αντικείμενο τη θέση και τη διδασκαλία των φυσικών επιστημών στο Πανεπιστήμιο Αθηνών από την ίδρυσή του (1837) μέχρι τη συγκρότηση ανεξάρτητης Φυσικομαθηματικής Σχολής (1904). Αρχικά εξετάζεται, βάσει της πλούσιας διεθνούς βιβλιογραφίας, η οργάνωση της ανώτερης εκπαίδευσης στις κύριες επιστημονικές δυνάμεις της εποχής, δηλαδή τη Γερμανία, τη Γαλλία, τη Βρετανία και εν τέλει τις Ηνωμένες Πολιτείες, ώστε να αναδειχθούν τα ιδιαίτερα χαρακτηριστικά και οι διαφορετικοί προσανατολισμοί σε κάθε χώρα. Ακολούθως η διατριβή στρέφεται στην εκπαιδευτική πολιτική των πρώτων δεκαετιών της ύπαρξης του ελληνικού κράτους. Το κύριο σώμα της αποτελεί αφενός η εξέταση της οργάνωσης και λειτουργίας του Φυσικού και Μαθηματικού Τμήματος της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου, αφετέρου η μελέτη των επιστημονικών κλάδων που θεραπεύτηκαν στο εσωτερικό τους, δηλαδή των μαθηματικών επιστημών και κυρίως της φυσικής, της χημείας και της φυσικής ιστορίας. Μέσα από τη μελέτη της ζωής, του έργου και της διδασκαλίας των προσώπων που κλήθηκαν να τις διδάξουν, παρουσιάζονται οι διαδοχικές γενιές αυτών των καθηγητών, οι μετατοπίσεις στη διδασκαλία τους, οι διαφορετικές στάσεις και αντιλήψεις τους αναφορικά όχι μόνο με τους επιστημονικούς κλάδους τους, αλλά και ευρύτερα για τη σημασία και το ρόλο των φυσικών επιστημών σε θέματα όπως η οικονομική ανάπτυξη ή η επίτευξη εθνικών στόχων. Οι δραστηριότητές τους και εν τέλει οι προσπάθειές τους για την αυτονόμηση των φυσικομαθηματικών επιστημών, σημείο διαπραγμάτευσης μεταξύ κράτους, πανεπιστημίου και καθηγητών, αναδεικνύουν ταυτόχρονα τα όρια του πανεπιστημιακού λόγου. Τέλος, στη διατριβή εξετάζεται η διδασκαλία των φυσικομαθηματικών επιστημών στη Στρατιωτική Σχολή Ευελπίδων και το Πολυτεχνείο, τα ιδρύματα που συγκρότησαν την ανώτερη τεχνική εκπαίδευση της εποχής.

ΚΑΣΟΥΛΙΔΗΣ ΑΝΔΡΕΑΣ ΧΡΗΣΤΟΣ, *Πολιτική, εκπαιδευτική πολιτική και διδασκαλικός συνδικαλισμός στην Κύπρο. Το παράδειγμα της ΠΟΕΔ (1960-1974)*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Παιδαγωγική, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29198>.

* Κύπρος * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Εκπαιδευτική πολιτική * Συνδικαλισμός

- Η διδακτορική εργασία εξετάζει το λόγο και τη δράση της Παγκύπριας Οργάνωσης Ελλήνων Διδασκάλων (ΠΟΕΔ) στο πεδίο της πολιτικής, της εκπαιδευτικής πολιτικής και του συνδικαλισμού κατά τη μετα-αποικιακή περίοδο της Κυπριακής Δημοκρατίας που οριοθετείται χρονικά από την εγκαθίδρυση του ανεξάρτητου κράτους (1960) έως και την εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο (1974). Η περίοδος 1960-1974 διακρίνεται σε δύο υποπεριόδους: α) 1960, γένεση της Κυπριακής Δημοκρατίας -1965, κατάργηση της αρμόδιας για τη διαχείριση των θεμάτων παιδείας, Ελληνικής Κοινοτικής Συνέλευσης Κύπρου και, β) 1965, ίδρυση του Υπουργείου Παιδείας -1974, εισβολή της Τουρκίας στην Κύπρο και διαμόρφωση νέων πραγματικοτήτων στο νησί. Η εργασία πραγματεύεται καίρια θεωρητικά ζητήματα, όπως η μετα-αποικιακή θεωρία και οι θεωρητικές προσεγγίσεις του φαινομένου της συλλογικής/κινηματικής δράσης και των ομάδων πίεσης ενώ υιοθετεί, ως βασική της μεθοδολογία την ιστορικο-συγκριτική μέθοδο. Η συγκρότηση της ιστορικής αφήγησης επιτυγχάνεται μέσα από την αναζήτηση, συλλογή και επεξεργασία ενός μεγάλου όγκου αρχειακού υλικού, η οποία επιτρέπει την εξειδικευμένη εξέταση των προσώπων, των πολιτικών, των δράσεων σε συλλογικό επίπεδο αλλά και των σχέσεων και των δυναμικών που αναπτύσσονται σε μια περίοδο που χαρακτηρίζεται από την πυκνή ροή ιστορικών γεγονότων. Όπως προκύπτει από τα συμπεράσματα της εργασίας η ΠΟΕΔ αναδείχθηκε σε ισχυρό φορέα πολιτικής δράσης, άλλοτε συμπλέοντας με την πολιτική εξουσία και άλλοτε συγκρουόμενη με αυτή και τον κύριο εκπρόσωπό της, τον πρόεδρο της Κυπριακής Δημοκρατίας αρχιεπίσκοπο Μακάριο. (Περιχοπή περίληψης).

ΚΑΤΣΙΜΠΡΑΣ ΑΠΟΣΤΟΛΟΣ ΜΙΛΤΙΑΔΗΣ, *Το πρόβλημα των αξιών στο μάθημα της κοινωνικής και πολιτικής αγωγής. Αναζητώντας τον εκπαιδευτή εκπαιδευτικών*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30506>.

* Πολιτική αγωγή * Εκπαίδευση καθηγητών * Εκπαίδευση ενηλίκων * Μετασχηματίζουσα μάθηση

- The present work aims to highlight the characteristics and the identity of the citizen, the personality of both the learner - citizen, whose development is viewed as a central goal of the subject of the Social and Political Education, and the teacher – citizen, who teaches the specific subject. It is widely acknowledged that the subject of Social and Political Education plays a critical role in the shaping of the thinking person and the reflective citizen. For this reason, nowadays, both in the field of Europe and at an international level, special scientists are engaged in research about the political education of the European citizen and the global citizen whereas there is growing interest, worldwide, in the ways in which curricula and syllabi can promote citizenship by shaping the character, the conduct, the thoughts and the attitudes of the student, the citizen of the future. In the century of the “clash of values”, ideological confusion and loose policy, this is undoubtedly a difficult undertaking. Value formation should penetrate all school subjects and especially the subject of the Social and Political Education, which gets straight to the core of the problem, as it deals with the attitudes and views of the citizen, as well as matters of conduct and citizenship. It is often said that values change over time and from one society to another. However, these are only surface-level changes, as the essence of values remains unchanged over time. Ancient Greek literature deals primarily with values, namely ethical and political values. One of the purposes of this thesis is to search for the aforementioned values, to examine the reasons why these values are being challenged, and explore the prospects for their renegotiation. Seen in this light, this dissertation is built around three main axes: 1) the specification of values in the Ancient Greek world, 2) the social and political education of adults, which ensures the transmission and processing of these values, and 3) the ways in which the shaping of the reflective and thinking citizen can be achieved through transformative learning.

ΚΕΛΑΪΔΙΤΟΥ ΜΑΡΙΑ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Το γυναικείο φύλο στη διοίκηση σχολικών μονάδων δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Παράγοντες διαμόρφωσης φιλοδοξιών*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30430>.

* Διοίκηση σχολείου * Διευθυντής * Γυναικείο φύλο.

ΚΕΡΑΜΙΔΑΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, *Προγράμματα σπουδών φυσικής της υποχρεωτικής Δευτεροβάθμιας Εκπαίδευσης*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Παιδαγωγική, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28153>.

* Φυσική * Πρόγραμμα σπουδών * Δευτεροβάθμια Εκπαίδευση.

ΚΟΜΝΗΝΟΥ ΙΩΑΝΝΑ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ, *Η ευρωπαϊκή διάσταση της διδασκαλίας του μαθήματος των θρησκευτικών. Η συμβολή του στη διαμόρφωση της ευρωπαϊκής ταυτότητας*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Θεολογική,

Τμήμα Θεολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28547>.

* Θρησκευτικά - Σπουδή και διδασκαλία * Διαπολιτισμική προσέγγιση * Ανθρώπινα δικαιώματα * Ευρωπαϊκή Κοινότητα.

ΚΟΡΩΝΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Η Επίδραση του προγράμματος Play and Stay στην εκμάθηση δεξιοτήτων της αντισφαίρισης και στο βαθμό ικανοποίησης μαθητών δημοτικού σχολείου*, (2012), Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ), Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/31431>.

* Αντισφαίριση * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μέθοδος διδασκαλίας

- Το τένις είναι ένα άθλημα με ιδανική συμμετοχή του σώματος και του πνεύματος. Το πρόγραμμα «Play and Stay», που προτείνει η Διεθνής Ομοσπονδία Αντισφαίρισης, καθοδηγεί τους προπονητές να τροποποιήσουν τους κανόνες του παιχνιδιού και να χρησιμοποιήσουν συγκεκριμένο υλικοτεχνικό εξοπλισμό, με σκοπό να μπορούν οι συμμετέχοντες να αρχίζουν το παιχνίδι από το πρώτο μάθημα, κάνοντάς το διασκεδαστικό και ενδιαφέρον, «κρατώντας» ουσιαστικά τους αρχάριους παίκτες στο παιχνίδι. Σκοπός της παρούσας έρευνας ήταν η εξέταση της επίδρασης του προγράμματος «Play and Stay» στην εκμάθηση των βασικών δεξιοτήτων του τένις (backhand, forehand και service) και στην αντιλαμβανόμενη ικανοποίηση των αρχάριων μαθητών. Επίσης ο έλεγχος των διαφορών στην απόδοση και μάθηση, καθώς και στην αντιλαμβανόμενη ικανοποίηση από το πρόγραμμα μεταξύ αγοριών και κοριτσιών. Το δείγμα της έρευνας αποτέλεσαν 62 μαθητές (2 τμήματα) ηλικίας 11. Κάθε τμήμα χωρίστηκε τυχαία σε δυο ομάδες, την ομάδα Α (πειραματική) και την ομάδα Β (ελέγχου). Η πειραματική ομάδα ακολούθησε το πρόγραμμα «Play and Stay» και η ομάδα ελέγχου τον παραδοσιακό τρόπο διδασκαλίας των τριών βασικών δεξιοτήτων του τένις. Έγιναν τέσσερις μετρήσεις: αρχική, την αμέσως επόμενη μέρα (έλεγχος αξιοπιστίας), τελική και διατήρησης. Επίσης στους μαθητές και των δυο ομάδων μοιράστηκαν ερωτηματολόγια για τη διερεύνηση του βαθμού ικανοποίησής τους. Από την επεξεργασία των αποτελεσμάτων προέκυψε ότι ανά ξεχωριστό παράγοντα τεχνικής και αποτελέσματος των τριών χτυπημάτων και ως προς την αντλούμενη ικανοποίηση από το πρόγραμμα, η πειραματική ομάδα ήταν καλύτερη από την ομάδα ελέγχου. Συμπεραίνεται ότι η μέθοδος «Play and Stay» που προτείνει η Διεθνής Ομοσπονδία Αντισφαίρισης είναι πιο αποτελεσματική σε όλο το φάσμα της διδασκαλίας.

ΚΟΥΡΟΥΤΣΙΔΟΥ ΜΑΡΙΑ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, *Η επίδραση των κοινωνικοοικονομικών χαρακτηριστικών στην εκπαιδευτική διαδικασία. Οι απόψεις των εκπαιδευτικών για το ζήτημα της μαθητικής διαρροής*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/36049>.

* Διαρροή αριθμού μαθητών * Κοινωνικοί παράγοντες * Σχολικοί παράγοντες * Σχολικό περιβάλλον

- The aim of this study is to examine, prioritize and evaluate the factors that influence the learning process, especially in regard to the phenomenon of high school students' dropout, as reflected in the views of teachers of secondary education. The theoretical part contains an analysis of the influence of socioeconomic factors in the educational process in general and the phenomenon of dropout in particular. After an analysis of the critical concepts of the work, this part is devoted to the literature review which shows the influence of socioeconomic factors in the educational process, the extent of the dropout and the relationship of this phenomenon with particular socio-

economic factors. The empirical study is developed in three stages: The first applies an Exploratory Factor Analysis (EFA), with the help of a research tool (questionnaire) that was constructed in order to cover all the socio-economic factors, which were found scattered in the literature research seeming to have some role in the dropout issue. In the second stage of the empirical research, the model is tested with Confirmatory Factor Analysis (CFA). The analysis confirms the correctness / validity of the model, leading to conclusions about the responsibility of the family and society, but mainly on the role of the school itself to the issue of dropout. The third stage contains an inductive investigation of the effect on the teachers; attitudes of a series of socio-demographic characteristics, such as gender, profession, years of experience, the workplace and the residential area of the teachers on their attitudes.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΙΔΗΣ ΣΤΑΘΗΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, *Τεχνικές εύρεσης, αναδιαμόρφωσης, επαναστόχευσης και αξιοποίησης μαθησιακών αντικειμένων της ιατρικής εκπαίδευσης στο διαδίκτυο με χρήση νέων τεχνολογιών και διεθνών προτύπων*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Επιστημών Υγείας, Τμήμα Ιατρικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/36454>.

* Ιατρική εκπαίδευση * Διαδίκτυο (Internet) * Συνεργατικές τεχνολογίες

- Ο σκοπός της παρούσας διατριβής είναι να εξετάσει τα υπάρχοντα πρότυπα ηλεκτρονικής μάθησης για την περιγραφή των ιατρικών αντικειμένων μάθησης, τα οποία μπορούν να ποικίλλουν και να τα συνδυάσει, ώστε να προκύψει ένα πλαίσιο περιγραφής που να επιτρέπει την εύρεση, αναδιαμόρφωση, επαναστόχευση και αξιοποίηση των μαθησιακών αντικειμένων της ιατρικής εκπαίδευσης. Στόχος της διατριβής είναι να δημιουργήσει κατάλληλα εργαλεία και μεθόδους για τη σωστότερη και ευκολότερη εφαρμογή των εκπαιδευτικών προτύπων στην πράξη και την διευκόλυνση του διαμοιρασμού των ιατρικών εκπαιδευτικών αντικειμένων. Δημιουργήθηκαν αρκετά συνεργατικά και σημασιολογικά εργαλεία για τη διευκόλυνση της εύρεσης, αναδιαμόρφωσης, επαναστόχευσης και αξιοποίησης των μαθησιακών αντικειμένων της ιατρικής εκπαίδευσης. Επεκτάθηκε ένα ηλεκτρονικό περιβάλλον εκπαίδευσης ως ηλεκτρονικό αποθετήριο εκπαιδευτικών αντικειμένων, εφαρμόζοντας τις τεχνικές που προσδιορίστηκαν. Το ηλεκτρονικό αυτό περιβάλλον περιέχει πλέον ένα κοινωνικό δίκτυο χρηστών που του επιτρέπει το συνεργατικό διαμοιρασμό εκπαιδευτικών αντικειμένων, την πραγματοποίηση συνεργατικής αξιολόγησης και την επαναχρησιμοποίησή τους. Περιλαμβάνονται διάφορες εφαρμογές της Εκπαιδευσιολογίας, που απεικονίζουν εκπαιδευτικά αντικείμενα σε χάρτη και τεχνικές επαναστόχευσης εκπαιδευτικών αντικειμένων. Τα αντικείμενα που περιέχονται, περιγράφονται με ένα διεθνές εκπαιδευτικό πρότυπο περιγραφής αντικειμένων, το mEducator scheme/ontology. Η χρήση αυτού του προτύπου δίνει την επεκτασιμότητα στο αποθετήριο-ηλεκτρονικό περιβάλλον, ώστε να συνδεθεί με πολλά άλλα αποθετήρια πληροφοριών (μέσω των διασυνδεδεμένων δεδομένων και του σημασιολογικού ιστού). Η χρήση αντικειμένων ακόμα και από τα μέσα κοινωνικής δικτύωσης, όπως τα βίντεο του YouTube, μπορεί να προσφέρει συνδέσεις με τα υπόλοιπα δεδομένα του διαδικτύου. Όλες αυτές οι τεχνικές και τα εργαλεία που μελετήθηκαν και υλοποιήθηκαν, οδήγησαν στην επίτευξη των στόχων της παρούσας διατριβής και την ολοκλήρωση της μελέτης των τεχνικών εύρεσης, αναδιαμόρφωσης, επαναστόχευσης και αξιοποίησης των μαθησιακών αντικειμένων της ιατρικής εκπαίδευσης μέσω των νέων τεχνολογιών και των διεθνών προτύπων.

ΜΑΡΑΓΚΟΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΑΧΙΛΛΕΑΣ, *Διαδικτυακά προσαρμοστικά εκπαιδευτικά παιχνίδια. Αξιοποίηση στη διδακτική της πληροφορικής*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29170>.

* Προγραμματισμός * Ηλεκτρονικά εκπαιδευτικά παιχνίδια * Διδακτική χρήση του υπολογιστή

- Η διατριβή εντάσσεται στο πλαίσιο υποστήριξης της μαθησιακής διαδικασίας, της διδακτικής της Πληροφορικής και ειδικότερα της εκμάθησης εισαγωγικών εννοιών του προγραμματισμού με την αξιοποίηση του διαδικτύου και των προσαρμοστικών εκπαιδευτικών παιχνιδιών. Στα πλαίσια της διατριβής υλοποιήθηκε το διαδικτυακό και προσαρμοστικό εκπαιδευτικό παιχνίδι πολλών χρηστών TALENT, το οποίο στοχεύει στην εκμάθηση εισαγωγικών εννοιών του προγραμματισμού. Σημαντική παράμετρος για τη σχεδίαση και υλοποίηση του TALENT υπήρξε η μελέτη: των προϋποθέσεων για τη δημιουργία αποτελεσματικών περιβαλλόντων μάθησης, των κατηγοριών και των χαρακτηριστικών των ηλεκτρονικών εκπαιδευτικών παιχνιδιών, των μεθοδολογιών για την υποστήριξη της προσαρμοστικότητας σε ηλεκτρονικά εκπαιδευτικά παιχνίδια, της έννοιας της ροής της βέλτιστης εμπειρίας, του μοντέλου σχεδίασης ηλεκτρονικών εκπαιδευτικών παιχνιδιών και την υποστήριξη της λειτουργίας του διπλού βρόχου μάθησης, των δομικών στοιχείων των ηλεκτρονικών εκπαιδευτικών παιχνιδιών καθώς και οι κατευθυντήριες γραμμές για τη σχεδίασή της, της σημαντικότητας εκμάθησης του προγραμματισμού και οι δυσκολίες που αντιμετωπίζουν οι μαθητές, των μινι-γλωσσών και των μινι-περιβαλλόντων για την εκμάθηση του προγραμματισμού, των χαρακτηριστικών υπαρχόντων ηλεκτρονικών παιχνιδιών για την εκμάθηση του προγραμματισμού και των εργαλείων συγγραφής εκπαιδευτικών περιβαλλόντων. (Περιοπή περίληψης).

ΜΑΡΚΟΔΗΜΗΤΡΑΚΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΜΙΧΑΗΛ, *Τοπική ιστορία και πληροφορική. Το έργο του Giuseppe Gerola: Monumenti Veneti nell' isola di Creta. A' τόμος: τα κάστρα της Κρήτης*, (2012), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Νηπιαγωγών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/36630>.

* Ιστορία, Τοπική * Νέες τεχνολογίες * Gerola, Giuseppe (1877-1938) * Κρήτη - Ιστορία * Μνημεία

- Η παρούσα μελέτη αποτελεί μια ολιστική, πιστεύουμε, προσέγγιση ενός θέματος τοπικής ιστορίας με βάση το πεντάτομο έργο του G. Gerola: “Βενετικά μνημεία της νήσου Κρήτης”. Πρόκειται για τον “καρπό” της αποστολής που ανέλαβε ο Ιταλός ερευνητής στις αρχές του 20ου αιώνα ως απεσταλμένος του Βασιλικού Ινστιτούτου των Επιστημών, Γραμμάτων και Τεχνών της Βενετίας. Με άξονα δράσης τον πρώτο τόμο του έργου (ο οποίος αποτελείται από δύο ημιτόμους), όπου ο Gerola πραγματεύεται στην ιταλική γλώσσα τα οχυρωματικά έργα της Κρήτης, επιχειρείται, μέσα από την απόδοση του στην ελληνική, να προβληθεί τόσο το πληροφοριακό όσο και το εικονιστικό του υλικό με βάση συγκεκριμένα κριτήρια. Η σφαιρική απεικόνιση των εξεταζόμενων μνημείων και των αποφάσεων που προηγήθηκαν της οικοδόμησής τους, καθώς επίσης και η παρουσίαση των εκτιμήσεων του Ιταλού ερευνητή για τις πολιτικές που ακολουθήθηκαν αποτελεί έναν από τους βασικούς στόχους της παρούσας μελέτης. Επιπρόσθετα, η ψηφιοποίηση του έργου το καθιστά αυτόματα προσβάσιμο από κάθε ενδιαφερόμενο φορέα. Παράλληλα η ανάπτυξη ενός σεναρίου αξιοποίησης του υλικού στη διδακτική πράξη - μαζί με παραδείγματα ενσωμάτωσης των Τεχνολογιών της Πληροφορίας και Επικοινωνίας στην Εκπαίδευση - συνηγορούν, πιστεύουμε, υπέρ της αναγκαιότητας για τον κριτικό, τεχνολογικό/ψηφιακό και ιστορικό εγγραμματισμό των μαθητών, την τόνωση της ερευνητικής τους διάθεσης, αλλά και τη διαμόρφωση θετικών στάσεων απέναντι στην πολιτιστική κληρονομιά, για την προστασία και τη διασφάλιση του αειφόρου χαρακτήρα της. Με μεθοδολογικό εργαλείο το συνδυασμό δύο ερευνητικών μεθόδων, της Ποιοτικής Ανάλυσης Περιεχομένου και της Κριτικής Ανάλυσης Λόγου, επιχειρήθηκε η προσέγγιση του υπό μελέτη ιστορικού τεκμηρίου, αναδεικνύοντας ζητήματα που αφορούσαν στο ιστορικό περίγραμμα της συγκεκριμένης πηγής, στη σκοπιμότητα της σύνταξής της και στην προβολή του ρητού και άρρητου περιεχομένου της. (Περιοπή περίληψης).

ΜΑΣΟΥΡΟΥ ΒΑΡΒΑΡΑ ΙΩΑΝΝΗΣ, *Κοινωνικό κεφάλαιο και σύγχρονες μορφές εκπαίδευσης. Η ανάπτυξη του κοινωνικού κεφαλαίου στην εκπαιδευτική πράξη και τη διδακτική με την αξιοποίηση των τεχνολογιών πληροφορίας και επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.)* (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30507>.

* Κοινωνικό κεφάλαιο * Τεχνολογία της Πληροφορίας * Κοινωνικά δίκτυα

- Ο σκοπός της διδακτορικής διατριβής είναι η διερεύνηση της ανάπτυξης του Κοινωνικού Κεφαλαίου των εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας και δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης με την αξιοποίηση των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών (Τ.Π.Ε.). Η διατριβή απαρτίζεται από την Εισαγωγή και τρία μέρη. Στην Εισαγωγή αναπτύσσεται η προβληματική της έρευνας. Συζητώνται ζητήματα σχετικά με τη θεωρητική αναζήτηση της διατριβής, τα οποία οδήγησαν στη σχηματοποίηση του θέματος. Παρουσιάζονται, επίσης, οι γενικότεροι προβληματισμοί, η διατύπωση του κεντρικού ερευνητικού ερωτήματος, συναφείς επιστημονικές μελέτες, η αιτιολόγηση της σημαντικότητας της εργασίας και η κατάδειξη της αναγκαιότητας της εκπόνησης της διατριβής. Στη συνέχεια, διατυπώνονται οι γενικότεροι προβληματισμοί, οι οποίοι μας ωθούν στη διερεύνηση της αξιοποίησης των Τεχνολογιών Πληροφορίας και Επικοινωνιών από τους εκπαιδευτικούς, τόσο στο πλαίσιο μιας γενικότερης χρήσης τους στη διδασκαλία και στην εκπαιδευτική πράξη, όσο και στη χρήση τους σε ψηφιακά περιβάλλοντα μάθησης. Επιπρόσθετα, συζητείται η διασύνδεση αυτής της αξιοποίησης με την ανάπτυξη παραγόντων Κοινωνικού Κεφαλαίου. Τέλος, αναδεικνύεται η διατύπωση του κεντρικού ερευνητικού ερωτήματος, η αιτιολόγηση της σημαντικότητας της εργασίας και η κατάδειξη της αναγκαιότητας της εκπόνησης της παρούσας διατριβής. (Περικοπή περίληψης).

ΜΑΥΡΟΠΟΥΛΟΥ ΕΙΡΗΝΗ ΙΩΑΝΝΗΣ, *Η επίδραση γνώσης της αρχαίας ελληνικής γλώσσας στην ψυχοδιανοητική ανάπτυξη των παιδιών της Α' βάθμιας εκπαίδευσης*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29106>.

* Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Γλώσσα * Διδασκαλία * Αρχαία Ελληνικά

- Στο πρώτο κεφάλαιο του πρώτου μέρους αναφερόμαστε στην σημασία της γλώσσας για την ψυχοεκπαιδευτική ανάπτυξη του ανθρώπου (μάθησι, σκέψι, πράξι και αυτοαντίληψι). Έξετάζεται επίσης πώς συντελείται ή γλωσσική ανάπτυξις. Στο δεύτερο κεφάλαιο του πρώτου μέρους αναφερόμαστε στα πορίσματα των έρευνων για την εκμάθησι και την διδασκαλία της γλώσσας (παραγωγή και πρόσληψι προφορικού και γραπτού λόγου) και δὴ τῆς Ἑλληνικῆς με τὴν μακροαίωνη καλλιέργεια, ὡς ἀπαιτούμενης γνώσης σχεδιασμοῦ, παραγωγῆς καὶ χρήσεως διδακτικοῦ ὕλικου με τὴν χρησιμοποίησι προηγμένων μεθόδων. Συζητεῖται ἐπίσης τὸ φιλοσοφικὸ ὑπόβαθρο τῆς γλωσσικῆς διδασκαλίας καὶ ἡ ἠθικὴ διαπαιδαγώγησις τοῦ παιδιοῦ. Τέλος, ἐξετάζεται ἡ ὠφελιμότης τῆς γνώσεως ἀρχαίων γλωσσῶν (συζητεῖται ἡ σχέσις τῆς γνώσεως τῆς ἀρχαίας Ἑλληνικῆς με νοητικῆς καὶ ψυχογλωσσικῆς διεργασίες με ἔμφασι στὴν Πρωτοβάθμια Ἐκπαίδευσι). Ὡς ἐπακόλουθο τῆς θεωρητικῆς τεκμηρίωσις ποὺ προηγήθηκε, στὸ δεύτερο μέρος προτείνεται ἡ διαχρονικὴ καὶ κατ' ἐπέκτασιν ἐρμηνευτικὴ προσέγγισις τῆς Ἑλληνικῆς γλώσσας, ὑπὸ τὴν μορφήν ἐπιλύσεως προβλήματος, στὸ Δημοτικὸ. Ἐκτίθεται δὲ ἀναλυτικῶς ἡ μέθοδος διδασκαλίας, ἡ ὁποία σχεδιάσθηκε συμφώνως με τὴν προηγηθεῖσα γνωστικὴ ἀνάλυσι καὶ ἀπευθύνεται σὲ μαθητῆς Δημοτικοῦ. Στὸ τρίτο μέρος διαφαίνεται ἡ ἀναγκαιότης διερευνήσεως τῆς ἀποτελεσματικότητος τῆς μεθόδου καὶ ἐκτίθεται ἡ προβληματικὴ τῆς ἐρεύνης καὶ ἡ ἐπισκόπησις τῆς ἐρευνητικῆς βιβλιογραφίας (διεθνεῖς ἔρευνες καὶ ἔρευνες στὴν Ἑλλάδα γιὰ

την διδασκαλία της αρχαίας Έλληνικής γλώσσας στην Πρωτοβάθμια Έκπαίδευσι). (Περικοπή περίληψης).

ΜΠΟΥΜΠΟΥΚΑ ΜΑΡΙΑ ΕΥΑΓΓΕΛΟΣ, *Ανάπτυξη διαδικτυακού μαθησιακού περιβάλλοντος που βασίζεται σε περιπτώσεις. Αξιοποίηση στη διδακτική της πληροφορικής*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Πληροφορικής και Τηλεπικοινωνιών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28527>.

* Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Προγραμματισμός * Μαθησιακά περιβάλλοντα

- Η παρούσα διατριβή εξετάζει τους τρόπους με τους οποίους μπορούν να αξιοποιηθούν οι περιπτώσεις διδακτικά και ειδικότερα μέσω μαθησιακών περιβαλλόντων ψηφιακής τεχνολογίας. Η επισκόπηση της σχετικής βιβλιογραφίας έδειξε ότι μαθησιακές δραστηριότητες διαφορετικών τύπων μπορούν να δημιουργηθούν με αφετηρία μια περίπτωση, χωρίς ωστόσο αυτή η δυνατότητα να υποστηρίζεται από τα υπάρχοντα μαθησιακά περιβάλλοντα. Στην παρούσα διατριβή προτείνεται η σχεδίαση του μαθησιακού περιβάλλοντος CASTLE (CASes for Teaching and LEarning). Καινοτόμα στοιχεία του CASTLE είναι: α) η διαχείριση των περιπτώσεων και των δραστηριοτήτων ως διαφορετικών και ανεξάρτητων μεταξύ τους οντοτήτων, β) η υποστήριξη της αλληλεπίδρασης μεταξύ των χρηστών (συγγραφείς εκπαιδευτικού υλικού, εκπαιδευόμενοι), γ) η δυνατότητα εξειδίκευσής του στις ιδιαίτερες απαιτήσεις ενός γνωστικού αντικειμένου. Στο πλαίσιο της διατριβής παρουσιάζεται η διαδικασία εξειδίκευσης του CASTLE για τη διδασκαλία του Προγραμματισμού και το πειραματικό πρωτότυπο που δημιουργήθηκε. Επίσης, προτείνεται ένα πρότυπο για τη δομή και το περιεχόμενο των περιπτώσεων στον Προγραμματισμό, το οποίο έχει υιοθετηθεί και στο CASTLE, και προέκυψε από πειραματική σύγκριση δύο διαφορετικών δομών που εντοπίστηκαν στη βιβλιογραφία. Το πειραματικό πρωτότυπο χρησιμοποιήθηκε από εκπαιδευτικούς και αξιολογήθηκε θετικά ως προς την επίτευξη των βασικών του στόχων. Τέλος, ενθαρρυντικά είναι τα αποτελέσματα της διερεύνησης της εξειδίκευσης του CASTLE για τη διδασκαλία θεμάτων Διδακτικής σε εκπαιδευόμενους καθηγητές.

ΝΑΤΣΗΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΠΡΟΚΟΠΙΟΣ, *Παιδαγωγική αξιοποίηση των ιδιαίτερων χαρακτηριστικών της εικονικής πραγματικότητας*, (2012), Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28461>.

* Εικονική πραγματικότητα * Μάθηση * Διδακτική χρήση του υπολογιστή

- Η αίσθηση της παρουσίας αποτελεί βασικό χαρακτηριστικό της αλληλεπίδρασης ενός χρήστη με ένα σύστημα εικονικής πραγματικότητας. Τεχνολογικά χαρακτηριστικά, ατομικοί παράγοντες των χρηστών και χαρακτηριστικά του περιεχομένου ενός εικονικού περιβάλλοντος μπορούν να επηρεάσουν τα επίπεδα παρουσίας των χρηστών. Ενώ η αίσθηση της παρουσίας θεωρείται ένα χαρακτηριστικό των εκπαιδευτικών εικονικών περιβαλλόντων που μπορεί να συνεισφέρει θετικά στη μαθησιακή εμπειρία, εντούτοις η επίδρασή της στα μαθησιακά αποτελέσματα δεν έχει μελετηθεί επαρκώς. Στόχος της παρούσας διδακτορικής διατριβής είναι να διερευνήσει την επίδραση χαρακτηριστικών της εικονικής πραγματικότητας (τεχνολογικών και περιεχομένου) και των χρηστών στην αίσθηση της παρουσίας και στα μαθησιακά αποτελέσματα και να διερευνήσει την πιθανή συσχέτιση της αίσθησης της παρουσίας με την επίτευξη θετικών μαθησιακών αποτελεσμάτων μετά την αλληλεπίδραση με ένα εκπαιδευτικό εικονικό περιβάλλον με θέμα την αρχαία ελληνική αγγειογραφία. Σχεδιάστηκε και αναπτύχθηκε ένα υψηλά αλληλεπιδραστικό εικονικό περιβάλλον, το οποίο αναπαριστά τον χώρο μιας ανασκαφής. Οι χρήστες αρχικά επισκέπτονται την συλλογή με τα αρχαία αγγεία όπου αποκτούν τις απαραίτητες γνώσεις για να εμπλακούν στη συνέχεια σε διαδραστικές δραστηριότητες σχετικές με την γνώση που απέκτησαν κατά την

περιήγηση στη συλλογή των αγγείων. Διενεργήθηκαν δύο εμπειρικές μελέτες όπου το δείγμα αποτέλεσαν φοιτήτριες και φοιτητές του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων. Ως προς τα τεχνολογικά χαρακτηριστικά, οι έρευνες εστίασαν στις συσκευές προβολής και έτσι στην πρώτη έρευνα μελετήθηκε το μέγεθος της οθόνης ενώ στη δεύτερη η στερεοσκοπική ή μη προβολή. Το ενδιαφέρον των χρηστών ως προς το θέμα το εκπαιδευτικού εικονικού περιβάλλοντος και η εμπειρία χρήσης ηλεκτρονικών παιχνιδιών ήταν οι ατομικοί παράγοντες που εξετάστηκαν. Το περιεχόμενο του εικονικού περιβάλλοντος διαφοροποιήθηκε από την εφαρμογή δύο διαφορετικών διδακτικών στρατηγικών. (Περικοπή περίληψης).

ΠΑΠΑΜΑΓΚΑΝΑ ΙΩΑΝΝΑ ΙΑΚΩΒΟΣ, *Ο υλικός πολιτισμός της αρχαιότητας και οι αλλοδαποί μαθητές στα ελληνικά σχολεία. Η περίπτωση της δευτεροβάθμιας διαπολιτισμικής εκπαίδευσης.* (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Φιλοσοφική, Τμήμα Ιστορίας και Αρχαιολογίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28185>.

* Διαπολιτισμική εκπαίδευση * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Υλικός πολιτισμός

- Τα τελευταία χρόνια γίνεται όλο και περισσότερο αποδεκτή η άποψη ότι ο υλικός πολιτισμός και η αρχαιολογία μπορούν υπό προϋποθέσεις να συνεισφέρουν θετικά στην εκπαιδευτική διαδικασία. Ταυτόχρονα, τόσο στην Ελλάδα όσο και παγκοσμίως διαφαίνεται ένα ολοένα αυξανόμενο ενδιαφέρον για τη διαπολιτισμική εκπαίδευση, ως αναγκαιότητα που προκύπτει από τις νέες πολυπολιτισμικές κοινωνικές συνθήκες. Η παρούσα διατριβή επιχειρεί να προτείνει μια σύνδεση των εκπαιδευτικών δυνατοτήτων του υλικού πολιτισμού του παρελθόντος με τη διαπολιτισμική εκπαίδευση. Βασικό τμήμα της αποτελεί εκπαιδευτική έρευνα η οποία έλαβε χώρα σε τρία διαπολιτισμικά σχολεία δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης της Αθήνας κατά τους μήνες Οκτώβριο - Δεκέμβριο 2009. Τα εργαλεία της έρευνας ήταν τόσο ποσοτικά (ερωτηματολόγια), όσο και ποιοτικά (συνεντεύξεις), ενώ το δείγμα περιελάμβανε μαθητές και εκπαιδευτικούς και των τριών σχολείων. Η ανάλυση των αποτελεσμάτων της έρευνας οδηγεί στη διαμόρφωση της εικόνας του πολυπολιτισμικού, αλλά και αποσπασματικού σχετικού πολιτιστικού κεφαλαίου των μαθητών. Επίσης, προκύπτει ότι η ελληνική διαπολιτισμική εκπαίδευση δε φαίνεται να αξιοποιεί με δημιουργικό και οργανωμένο τρόπο ούτε τον υλικό πολιτισμό του ελληνικού παρελθόντος, ούτε εκείνον της χώρας καταγωγής των μαθητών, παρά τα θετικά αποτελέσματα που μπορούν να προκύψουν από τη διαπολιτισμική μελέτη του υλικού πολιτισμού σύμφωνα τουλάχιστον με τα αποτελέσματα της παρούσας έρευνας. Η παρούσα διατριβή επιχειρεί να προτείνει μια ευρεία οπτική στο πλαίσιο της οποίας η αρχαιολογία στην εκπαίδευση αξιοποιεί τα βιώματα των μαθητών για να τους βοηθήσει να αναπτύξουν μια κριτική οπτική του παρελθόντος και συνακόλουθα του παρόντος, μέσα από μία προσθετική διαπολιτισμική διαδικασία προσανατολισμένη στα κοινωνικά συμφραζόμενα και στο νόημα του υλικού πολιτισμού.

ΠΥΡΙΝΟΣ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ ΠΑΥΛΟΣ, *Η εκπαίδευση στη Βέροια, από την κοινότητα στο κράτος. Δημογραφία και διοίκηση (1889-1929)*, (2012), Ιόνιο Πανεπιστήμιο, Τμήμα Ιστορίας, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28648>.

* Εκπαίδευση - Ιστορία * Βέροια * Εκπαιδευτική πολιτική

- Καθώς η ελληνική κοινότητα Βέροιας πέρασε από την οθωμανική κυριαρχία στην ελληνική κρατική διοίκηση, συνέβησαν πολλαπλές και αλληλένδετες αλλαγές σε πολιτικό, δημογραφικό, κοινωνικό και οικονομικό επίπεδο. Παράλληλα έλαβαν χώρα οι δημογραφικές και διοικητικές αλλαγές στη σχολική εκπαίδευση, οι οποίες στην παρούσα μελέτη, αναδεικνύουν τις επιπτώσεις της μετάβασης από την κοινοτική αυτοδιοικούμενη στην κρατική συγκεντρωτική οργάνωση. Η συνεχής καταγραφή των δεδομένων του μαθητικού πληθυσμού για σαράντα έτη, πριν και μετά

το 1912, αποτυπώνει δυναμικά εκπαιδευτικές διαδικασίες καθώς και κοινωνικές και οικονομικές δομές. Από τις περιγραφές των συνεδριάσεων της σχολικής διοίκησης ανιχνεύονται τα γεγονότα και οι πρακτικές της διοικητικής μετάβασης από το κοινοτικό καθεστώς στον κρατικό μηχανισμό. Η μελέτη αναδεικνύει ότι το εκπαιδευτικό σύστημα της αστικής ελληνικής κοινότητας της Βέροιας, κατά την ύστερη οθωμανική περίοδο, είχε υψηλό επίπεδο οργάνωσης και λειτουργίας και επιβίωσε μέσα στο κρατικό σύστημα εκπαίδευσης για τουλάχιστον δύο δεκαετίες. Η εργασία πραγματοποιήθηκε σε τρία στάδια, όπου στο πρώτο έγινε η συλλογή των δεδομένων και πληροφοριών, στο δεύτερο η στατιστική επεξεργασία και η δημιουργία δευτερογενών πινάκων και στο τελικό η συσχέτιση των ευρημάτων με πολιτικά και κοινωνικά γεγονότα. Στο βαθμό που επέτρεψαν τα δεδομένα, έγιναν συγκρίσεις, αναδείχθηκαν ομοιότητες ή διαφορές και εντοπίστηκαν οι σταδιακές αλλαγές ή οι αιφνίδιες τομές: Το μαθητικό δυναμικό πολλαπλασιάστηκε και η άνοδος αυτή προήλθε από την εκπαιδευτική πολιτική του ελληνικού κράτους. Ο αριθμός των μαθητών που διέκοπταν τις σπουδές μειώθηκε ενώ υψηλότερη καταγράφηκε η γενική βαθμολογία. (Περιοχή περίληψης).

ΡΕΝΤΟΥΜΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΤΙΤΟΣ, *Sentiment analysis of metaphorical language*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Θετικών Επιστημών, Τμήμα Μηχανικών Πληροφοριακών και Επικοινωνιακών Συστημάτων, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30144>.

* Μεταφορική γλώσσα * Ανάλυση άποψης * Ταξινόμηση προτάσεων * Μηχανική μάθηση.

ΣΑΚΑΛΗ ΌΛΓΑ ΘΕΟΔΩΡΟΣ, *Έντυπα των εκπαιδευτικών δραστηριοτήτων στα ελληνικά αρχαιολογικά μουσεία και μνημεία (1985-2010). Ιδεολογικές και παιδαγωγικές παράμετροι*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Παιδαγωγική, Τμήμα Επιστημών Προσχολικής Αγωγής και Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/31745>.

* Μουσείο * Εκπαιδευτικό πρόγραμμα * Αρχαιολογικό μουσείο

- Αντικείμενο της παρούσας έρευνας είναι τα έντυπα τα οποία σχεδιάζονται και χρησιμοποιούνται κατά τις εκπαιδευτικές δράσεις στα αρχαιολογικά μουσεία και χώρους. Εξετάζονται ειδικότερα τα έντυπα τα οποία έχουν παραχθεί κατά την τελευταία εικοσιπενταετία στον ελληνικό χώρο (1985-2010) και απευθύνονται σε μαθητές/τριες της Πρωτοβάθμιας Εκπαίδευσης. Κεντρικός στόχος της εργασίας είναι η διερεύνηση των ιδεολογικών και παιδαγωγικών παραμέτρων που ενυπάρχουν στο σχεδιασμό αυτών των εντύπων. Με βάση τον παραπάνω στόχο η ανάλυση του περιεχομένου τους επιμερίστηκε αφενός στην ανίχνευση, καταγραφή και ερμηνεία των αναπαραστάσεων του αρχαίου παρελθόντος που εμφανίζεται σε αυτά και αφετέρου στην ανάδειξη των παιδαγωγικών αρχών που χαρακτηρίζουν το σχεδιασμό τους, όπως αυτές διαφαίνονται μέσα από τη διδακτική μεθοδολογία και τις μαθησιακές πρακτικές που υιοθετούν οι συγγραφείς τους. Οι ερευνητικές μέθοδοι που χρησιμοποιήθηκαν είναι η Ποιοτική Ανάλυση Περιεχομένου και η Κριτική Ανάλυση Λόγου, καθώς κρίθηκαν οι καταλληλότερες για να διερευνήσουν τον τρόπο με τον οποίο ο εκπαιδευτικός λόγος των αρχαιολογικών μουσείων συγκροτεί και αναπαράγει νοήματα και αξίες, στάσεις και πρακτικές. Η ανάλυση των εντύπων κατέδειξε ότι οι επιλογές των μουσειακών αφηγήσεων ως προς το περιεχόμενό τους δεν απομακρύνονται από τις στερεοτυπικές αναπαραστάσεις του εθνικού εαυτού για το παρελθόν, ακολουθώντας ως ένα βαθμό τις παραδοσιακές αφηγήσεις της ελληνικής αρχαιολογικής και ιστορικής επιστήμης. Αντανακλούν επομένως σε γενικές γραμμές τον εθνικό χαρακτήρα αυτών των επιστημών όσο και την παραδοσιακή εθνική διάσταση των ελληνικών αρχαιολογικών μουσείων. Ανάλογες διαπιστώσεις έχουν ήδη γίνει για τις αφηγήσεις που υιοθετούν τα εγχειρίδια και η διδασκαλία της τυπικής εκπαίδευσης. Αξιοσημείωτο ωστόσο εύρημα της παρούσας έρευνας είναι η εμφανής υπεροχή των αναφορών που

παραπέμπουν σε παραδοσιακές συμβατικές αναπαραστάσεις των οικογενειακών σχέσεων και γενικά της έμφυλης πραγματικότητας του αρχαίου κόσμου. (Περιοχή περίληψης).

ΣΑΚΚΑ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΖΑΧΑΡΙΑΣ, *Ιστορία και εκπαίδευση ενηλίκων. Τα σχολεία δεύτερης ευκαιρίας και η προσέγγιση του κοινωνικού και ιστορικού γραμματισμού*, (2012), Πανεπιστήμιο Πελοποννήσου, Σχολή Κοινωνικών Επιστημών, Τμήμα Κοινωνικής και Εκπαιδευτικής Πολιτικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28992>.

* Γραμματισμός * Εκπαίδευση ενηλίκων * Διά βίου μάθηση * Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας

- Η διατριβή είχε ως στόχο τη διερεύνηση των αντιλήψεων και στάσεων των ενήλικων εκπαιδευόμενων και των εκπαιδευτικών / εκπαιδευτών τους στο πεδίο του Κοινωνικού και Ιστορικού Γραμματισμού και ιδιαίτερα στο αντικείμενο της Ιστορίας και της Πολιτειότητας, όπως προσεγγίζεται στα Σχολεία Δεύτερης Ευκαιρίας στο πλαίσιο της τυπικής εκπαίδευσης ενηλίκων. Αποτελείται από ένα θεωρητικό μέρος, το οποίο εξετάζει: 1. τις σύγχρονες τάσεις στην εκπαίδευση ενηλίκων (βασικές παιδαγωγικές αρχές, χαρακτηριστικά της εκπαίδευσης ενηλίκων και των ενήλικων εκπαιδευόμενων) και την ιστορία της εκπαίδευσης ενηλίκων στην Ελλάδα. 2. Τις βασικές αρχές της Κριτικής Παιδαγωγικής, με έμφαση στις θέσεις του Paulo Freire καθώς και τις θέσεις του Jurgen Habermas με άξονα αναφοράς την κριτική συνειδητοποίηση, τη χειραφετική γνώση και την επικοινωνιακή πράξη, τα οποία αποτελούν το άρρητο θεωρητικό πλαίσιο ανάπτυξης των Γραμματισμών - οιονεί Προγράμματος Σπουδών - των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας και ιδιαίτερα του Κοινωνικού και Ιστορικού Γραμματισμού (πολιτειότητα, ιστορική συνείδηση). 3. Τον εκπαιδευτικό λόγο της Ευρωπαϊκής Ένωσης όπως αρθρώνεται μέσα από τα αντίστοιχα επίσημα κείμενα («καθεστώς αλήθειας») μετά τη Συνθήκη της Λισαβόνας, μέσα στο περιβάλλον της παγκοσμιοποίησης, της Κοινωνίας της Γνώσης και της εργαλειακής αντίληψης της εκπαίδευσης. 4. Τη λειτουργία των Σχολείων Δεύτερης Ευκαιρίας στην Ελλάδα, τη διαφοροποίησή τους από τα αντίστοιχα Σ.Δ.Ε της υπόλοιπης Ευρώπης, το θεσμικό τους πλαίσιο, τις παιδαγωγικές αρχές και τις Προδιαγραφές Σπουδών, τον Κοινωνικό και Ιστορικό Γραμματισμό, τη σχέση Ιστορίας, Πολιτειότητας και Εκπαίδευσης Ενηλίκων και τέλος την εκπαίδευση των εκπαιδευτικών και το μοντέλο του στοχαστικοκριτικού δασκάλου. Το δεύτερο μέρος της διατριβής παρουσιάζει την εκπαιδευτική έρευνα και τα αποτελέσματά της. (Περιοχή περίληψης).

ΣΑΡΒΑΝΑΚΗ ΒΑΣΙΛΙΚΗ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, *Η σχέση των μεταπτυχιακών σπουδών με την αγορά εργασίας. Η μελέτη των αποφοίτων μεταπτυχιακών προγραμμάτων εκπαιδευτικών πρωτοβάθμιας εκπαίδευσης*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30431>.

* Καθηγητής * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Μεταπτυχιακές σπουδές * Αγορά εργασίας.

ΣΙΜΟΥ ΘΕΟΦΑΝΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, *Επίδραση διδασκαλίας δεξιοτήτων ζωής με βάση τη διδακτική ύλη της φυσικής αγωγής Α' Γυμνασίου και η σημασία της ακρίβειας εφαρμογής της παρέμβασης*, (2012), Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης (ΔΠΘ), Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/31440>.

* Φυσική αγωγή και εκπαίδευση * Δεξιότητα * Διαδικασία μάθησης

- Ο σκοπός της παρούσας διατριβής ήταν διττός. Πρώτον, εξετάστηκε η επίδραση μιας παρέμβασης δεξιοτήτων ζωής που σχεδιάστηκε με βάση τη διδακτική ύλη της φυσικής αγωγής (ΦΑ) Α' γυμνασίου. Δεύτερον, αξιολογήθηκε ο βαθμός στον οποίο η παρέμβαση εφαρμόστηκε όπως

είχε αρχικά σχεδιαστεί και διερευνήθηκε η επίδραση της ακρίβειας εφαρμογής της (ΑΚΕΦ) στα αποτελέσματα. Διενεργήθηκε μία φαινομενικά πειραματική έρευνα, κατά την οποία 725 μαθητές της Α' τάξης 16 γυμνασίων της Θεσσαλονίκης κατανεμήθηκαν τυχαία στην πειραματική ομάδα Α (n = 205), την πειραματική ομάδα Β (n = 262) και την ομάδα ελέγχου (n = 258). Η πειραματική ομάδα Β εφάρμοσε 24 μαθήματα του βιβλίου ΦΑ της Α' Γυμνασίου με σκοπό την εφαρμογή δεξιοτήτων ζωής στο μάθημα ΦΑ (καθορισμός στόχων, επίλυση προβλημάτων, θετική σκέψη, συνεργασία). Η πειραματική ομάδα Α εφάρμοσε 24 εμπλουτισμένα μαθήματα που σχεδιάστηκαν με βάση το Πολυδιάστατο Μοντέλο Στόχων (Papaioannou, 1999) με σκοπό τη μεταφορά των δεξιοτήτων ζωής σε πολλούς χώρους της ζωής των μαθητών. Από τα αποτελέσματα των τελικών μετρήσεων φάνηκε πως η πειραματική ομάδα Β υπερείχε από την ομάδα ελέγχου στις 5 από τις 24 μεταβλητές (στον προσωπικό προσανατολισμό για προστασία του εγώ στο επίπεδο χώρου της ΦΑ, στην αντιλαμβανόμενη ικανότητα για επίλυση προβλημάτων, στις κοινωνικές δεξιότητες της συνεργασίας και ενσυναίσθησης και στις γνώσεις γύρω από τις δεξιότητες ζωής). Η πειραματική ομάδα Α υπερείχε από την ομάδα ελέγχου στις 11 από τις 24 μεταβλητές (στην αντιλαμβανόμενη έμφαση του καθηγητή ΦΑ και στους προσωπικούς προσανατολισμούς για ενίσχυση και προστασία του εγώ στο επίπεδο χώρου της ΦΑ και στο γενικό ανώτερο επίπεδο της ζωής, στην αντιλαμβανόμενη ικανότητα για επίλυση προβλημάτων και θετική σκέψη, σε δύο τεστ φυσικής κατάστασης και στις γνώσεις γύρω από τις δεξιότητες ζωής). (Περικοπή περίληψης).

ΣΟΥΡΕΦ ΑΙΚΑΤΕΡΙΝΗ - ΕΥΤΕΡΠΗ ΔΗΜΗΤΡΙΟΣ, *Κατανοώντας την έννοια των δικαιωμάτων του παιδιού στην ελληνική εκπαιδευτική πραγματικότητα*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Παιδαγωγική, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29196>.

* Δικαιώματα του παιδιού * Δικαίωμα για εκπαίδευση * Παιδική ηλικία.

ΣΤΑΣΙΝΑΚΗΣ ΠΑΝΑΓΙΩΤΗΣ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Διερεύνηση συνιστωσών της παιδαγωγικής γνώσης περιεχομένου (ΠΓΠ) ανάμεσα σε εκπαιδευτικούς της βθμιας εκπαίδευσης ως προς τη διδασκαλία της εξέλιξης μέσω φυσικής επιλογής, σε συνδυασμό με διδακτικές της εφαρμογές μέσω νέων τεχνολογιών*, (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Τμήμα Εκπαίδευσης και Αγωγής στην Προσχολική Ηλικία, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/27382>.

* Βιολογία * Δευτεροβάθμια εκπαίδευση * Νέες τεχνολογίες * Επιμόρφωση.

ΣΥΜΕΩΝΙΔΟΥ ΣΟΥΣΑΝΑ ΧΡΗΣΤΟΣ, *Διερεύνηση της σχέσης της καρδιοαναπνευστικής ευρωστίας και των διατροφικών συνηθειών με τους παράγοντες κινδύνου καρδιαγγειακών παθήσεων στην παιδική ηλικία*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Τμήμα Επιστήμης Φυσικής Αγωγής και Αθλητισμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/27918>.

* Παιδική ηλικία * Παχυσαρκία * Διατροφή

- Σκοπός της παρούσας μελέτης ήταν (i) να διερευνήσει τις σχέσεις της καρδιοαναπνευστικής ευρωστίας και των διατροφικών συνηθειών με ανθρωπομετρικούς δείκτες, με το λιπιδαιμικό προφίλ, την αρτηριακή πίεση και τα επίπεδα γλυκόζης και (ii) να εξετάσει τις πιθανές διαφορές σε αιμοδυναμικές παραμέτρους και σε δείκτες λειτουργίας του αυτόνομου νευρικού συστήματος κατά την ηρεμία, την άσκηση και την ανάληψη μεταξύ παιδιών με φυσιολογικό δείκτη μάζας σώματος (BMI) και παιδιών με υψηλό BMI (υπέρβαρα παιδιά). Για τη διερεύνηση του πρώτου σκοπού της εργασίας, 147 μαθητές/τριες ηλικίας 10-13 ετών, εκτέλεσαν παλίνδρομη δοκιμασία 20

μέτρων για τον υπολογισμό της μέγιστης πρόσληψης οξυγόνου (VO_{2max}) και την αξιολόγηση της καρδιοαναπνευστικής ευρωστίας. Οι συμμετέχοντες υποβλήθηκαν σε αιματολογικές/βιοχημικές εξετάσεις, μετρήθηκε η αρτηριακή πίεση ηρεμίας, το σωματικό τους βάρος και ποσοστό λίπους (BIA, Douglas, British Isles), ενώ καταγράφηκαν οι διατροφικές τους συνήθειες μέσω ερωτηματολογίου συχνότητας και ημερολογίου τριήμερης καταγραφής. Για τη διερεύνηση του δεύτερου σκοπού της εργασίας, έλαβαν μέρος 18 παιδιά, ηλικίας 10-12 ετών, εκ των οποίων τα εννέα ήταν υπέρβαρα ($BMI = 26.8 \pm 2.1 \text{ kg/m}^2$) και τα εννέα ήταν φυσιολογικού βάρους ($BMI = 18.5 \pm 2.5 \text{ kg/m}^2$). Αρχικά, μετρήθηκε η μέγιστη δύναμη χειρολαβής (maximal voluntary contraction, MVC) με ψηφιακό χειροδυναμόμετρο (TSD121C, Biopack Systems, Santa Barbara, CA) και στη συνέχεια, οι εξεταζόμενοι εκτέλεσαν το παρακάτω πρωτόκολλο: 3 λεπτά ηρεμίας σε καθιστή θέση, 3 λεπτά ισομετρικής άσκησης χειρολαβής στο 30% της MVC και 3 λεπτά ανάληψης. Σε όλη τη διάρκεια του πρωτοκόλλου γινόταν συνεχόμενη καταγραφή ανά παλμό (Finometer, Finapres Medical Systems, Amsterdam, Netherlands) των αιμοδυναμικών παραμέτρων (αρτηριακής πίεσης, όγκου παλμού και ολικής περιφερικής αντίστασης). (Περιοχή περίληψης).

ΣΧΟΙΝΑΡΑΚΗΣ ΓΕΩΡΓΙΟΣ ΜΙΧΑΗΛ, *Ανισότητες στην πρωτοβάθμια εκπαίδευση. Κοινωνιολογική διερεύνηση της διαδρομής του μαθητικού πληθυσμού στην περιοχή της Κρήτης*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/38132>.

* Κοινωνιολογία της Εκπαίδευσης * Ίσες ευκαιρίες * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Περιφέρεια Κρήτης.

ΤΑΨΗΣ ΝΙΚΟΛΑΟΣ ΣΤΥΛΙΑΝΟΣ, *Εναλλακτικές μορφές εκπαίδευσης. Η χρήση εικονικών κόσμων στην ηλεκτρονική μάθηση*, (2012), Πανεπιστήμιο Αιγαίου, Σχολή Ανθρωπιστικών Επιστημών, Τμήμα Επιστημών της Προσχολικής Αγωγής και του Εκπαιδευτικού Σχεδιασμού, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29103>.

* Διδακτική χρήση του υπολογιστή * Εικονική πραγματικότητα * Διαδικασία μάθησης

- Η παρούσα εργασία είναι συγκριτική μελέτη της μαθησιακής εμπειρίας μεταξύ ενός τρισδιάστατου εικονικού περιβάλλοντος (Second Life) και ενός δισδιάστατου εικονικού περιβάλλοντος (BlackBoard Vista). Η έρευνα προσπάθησε να μελετήσει τον τρόπο με τον οποίο οι εικονικοί κόσμοι μπορούν να υποστηρίξουν τις διαδικασίες της εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Ως έννοια-κλειδί των διαδικτυακών δραστηριοτήτων σε εικονικά περιβάλλοντα εξετάστηκε η "κοινωνική παρουσία", η οποία συνδέεται με την έννοια "μέσο επικοινωνίας" (που ήταν η ανεξάρτητη μεταβλητή της τρέχουσας έρευνας) και τις έννοιες "αλληλεπίδραση", "αντιληπτή μάθηση" και "ικανοποίηση" (που ήταν εδώ οι εξαρτημένες μεταβλητές). Τα ερευνητικά ερωτήματα αφορούσαν στην ανίχνευση τυχόν διαφορών των μεταβλητών στα δύο περιβάλλοντα και στην ερμηνεία των διαφορών αυτών. Ως μέθοδος έρευνας επιλέχτηκε το εκπαιδευτικό πείραμα. Στο δείγμα της έρευνας ήταν η τάξη 2010-11 των φοιτητών/τριών του ΜΠ: «Φύλο και Νέα Εκπαιδευτικά και Εργασιακά Περιβάλλοντα στην Κοινωνία της Πληροφορίας». Οι φοιτητές/ήτριες χωρίστηκαν σε δύο ομάδες: την πειραματική ομάδα του SL και την ομάδα ελέγχου του Vista. Για τρεις εβδομάδες οι δύο ομάδες παρακολούθησαν πραγματικές δραστηριότητες στα δύο διαφορετικά περιβάλλοντα. Η έρευνα υλοποιήθηκε με ποσοτικές και ποιοτικές μεθόδους. Τα αποτελέσματα έδειξαν ότι οι εικονικοί κόσμοι, ως εργαλεία σύγχρονης επικοινωνίας και προσομοίωσης περιβάλλοντος, όταν χρησιμοποιούνται σε εξ αποστάσεως προγράμματα σπουδών, μπορούν να ενισχύσουν την αίσθηση συμπαρουσίας των μελών της τάξης, να διευκολύνουν την αλληλεπίδραση και να αυξήσουν την ικανοποίηση των φοιτητών από την εκπαιδευτική διαδικασία. Λόγω του ότι η παρούσα

έρευνα δείχνει ότι οι εικονικοί κόσμοι μπορούν να υποστηρίξουν την εφαρμογή συνεργατικών μοντέλων μάθησης εξ αποστάσεως, σε επόμενες έρευνες θα πρέπει να μελετήσουν την εφαρμογή συνεργατικών δραστηριοτήτων σε εικονικούς κόσμους.

ΤΕΡΕΖΑΚΗ ΧΡΥΣΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, Η εφαρμογή του project ως ενεργητική διδακτική πρόταση στην αρχική και στην ενήλικη εκπαίδευση. Η εφαρμογή του σε δημοτικό σχολείο και σε σχολείο δεύτερης ευκαιρίας συγκριτικά, (2012), Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Τομέας Εκπαίδευσης Ενηλίκων, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/27958>.

* Μέθοδος Project (Εκπαίδευση) * Πρωτοβάθμια εκπαίδευση * Σχολείο Δεύτερης Ευκαιρίας * Ποιοτική έρευνα * Επιμόρφωση.

ΤΕΡΖΗΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΣΤΑΥΡΟΣ, Integrating personalized, emotional and physiological measurements into the technology acceptance model. A study on the acceptance of a computer based assessment system, (2012), Πανεπιστήμιο Μακεδονίας, Σχολή Κοινωνικών, Ανθρωπιστικών Επιστημών και Τεχνών, Τμήμα Εκπαιδευτικής και Κοινωνικής πολιτικής, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/35118>.

* Ηλεκτρονική εκπαίδευση * Νέες τεχνολογίες * Μοντέλα αποδοχής νέων τεχνολογιών * Ηλεκτρονικά συστήματα αυτοαξιολόγησης.

ΤΡΟΥΛΗ ΣΟΦΙΑ ΜΙΧΑΛΗΣ, Αρχαιολογικό μουσείο και παιδιά της σχολικής ηλικίας στην Ελλάδα. Η ιστορική αναδρομή και η σύγχρονη θεσμική και θεωρητική πραγματικότητα και πρακτική, μέσα από τη μελέτη περίπτωσης του εκπαιδευτικού προγράμματος (Ταξίδια και Εμπόριο στη μινωική εποχή) του Αρχαιολογικού Μουσείου Ρεθύμνου, (2012), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/27601>.

* Μουσείο * Αρχαιολογικό μουσείο * Παιδιά σχολικής ηλικίας * Εκπαιδευτικό πρόγραμμα

- Η παρούσα εργασία είναι μία συμβολή στην ιστορία της μη τυπικής εκπαίδευσης στην Ελλάδα. Παρουσιάζεται, πρώτον, η γενεαλογία της μουσειοπαιδαγωγικής, μέσα από το πρίσμα των μουσειοπαιδαγωγικών πρακτικών στα ελληνικά αρχαιολογικά μουσεία για παιδιά της σχολικής ηλικίας, από τον 19ο αιώνα. Και δεύτερον διερευνάται η σύγχρονη ελληνική πραγματικότητα, μέσα από τη βιβλιογραφική ιστορική μελέτη του θεσμικού και θεωρητικού πλαισίου, αλλά και μέσα από τα αποτελέσματα της ποιοτικής έρευνας, που πραγματοποιήθηκε με τη μελέτη περίπτωσης της εφαρμογής του εκπαιδευτικού προγράμματος Ταξίδια και Εμπόριο στη μινωική εποχή, στο Αρχαιολογικό Μουσείο Ρεθύμνου, σε 76 παιδιά της Γ' Δημοτικού. Στην έρευνα συμμετείχαν ακόμη οι πέντε εκπαιδευτικοί των παιδιών, οι τρεις αρχαιολόγοι που σχεδίασαν το Εκπαιδευτικό Πρόγραμμα και τρεις φύλακες του Μουσείου. Με τη λέξη γενεαλογία εννοούμε την ιστορική αναδρομή της μουσειοπαιδαγωγικής, στη χρονική διαδοχή ανθρώπων και γεγονότων που συνέβαλαν στην ανάπτυξη θεωρητικού διαλόγου, ιδιαίτερα στη σχέση αρχαιολογικού μουσείου και παιδιού. Η έρευνα στηρίζεται στο επιστημολογικό πλαίσιο του ανθρωπιστικού κονστρουκτιβιστικού παραδείγματος και ειδικότερα στις κοινωνικο-πολιτισμικές θεωρίες του εποικοδομητισμού και στις ερμηνευτικές-φαινομενολογικές θεωρίες. Για την εκπόνησή της δώσαμε έμφαση στην πρακτική κατανόηση και ερμηνεία των ανθρώπινων δράσεων. Το μέσο για τη συγκέντρωση και την κατανόηση των ερευνητικών δεδομένων είναι ο λόγος (discourse) τόσο του μουσείου και της επίσημης εκπαίδευσης μέσω των ιστορικών πηγών όσο και των δρώντων ατόμων στην έρευνα, δηλαδή η γραπτή και προφορική αφήγηση των εμπειριών, των βαθύτερων σκέψεων και των γνώσεών τους. Τα συμπεράσματα της μελέτης φανερώνουν πως η μουσειοπαιδαγωγική στην Ελλάδα έχει

βαθύτερες ρίζες απ' αυτές που πιστεύαμε μέχρι πρόσφατα. Σ' όλο αυτό το διάστημα, από τη συγκρότηση του νεοελληνικού κράτους ως τη Μεταπολίτευση, υπήρξαν συνέχειες και ασυνέχειες, πρόσωπα και θεσμικές πράξεις, που, πραγματικά, λειτούργησαν ως «σταυροφόροι» υπέρ της παιδαγωγικής αξίας των μουσείων τόσο στον χώρο τους όσο και στον χώρο της εκπαίδευσης. Πολλά από αυτά τα πρόσωπα, μαζί με τις ιδέες τους ξεχάστηκαν, εξαιτίας των πολιτικών συνθηκών ή επιλογών. Από τη δεκαετία του 1980 άρχισε να γίνεται πάλι λόγος για τον παιδαγωγικό ρόλο των μουσείων, σαν να ήταν κάτι νέο και πρωτάκουστο, το οποίο η χώρα έπρεπε να αποδεχτεί και να αξιοποιήσει. Σήμερα, η σχέση παιδιού και αρχαιολογικού μουσείου χαρακτηρίζεται από ωριαίες ετήσιες συναντήσεις, συνήθως, στο πλαίσιο μίας σχολικής εκπαιδευτικής εκδρομής. Οι σχέσεις, όμως, δεν ευδοκιμούν μ' αυτόν τον τρόπο, ακόμη κι αν φαίνεται μέσα απ' αυτήν την εργασία πως καλλιεργούνται θετικά συναισθήματα. Χρειάζεται συστηματική οργάνωση και συνεργασία όλων των εμπλεκόμενων φορέων.

ΤΣΙΑΜΠΑΣΗ ΦΑΝΗ ΓΕΩΡΓΙΟΣ, *Η αναγνωστική διαδικασία υπό το πρίσμα της θεωρίας της αισθητικής ανταπόκρισης στο σύγχρονο ελληνικό εξελικτικό μυθιστόρημα (Bildungsroman) της λογοτεχνίας για παιδιά και νέους.* (2012), Εθνικό και Καποδιστριακό Πανεπιστήμιο Αθηνών (ΕΚΠΑ), Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Τομέας Ανθρωπιστικών Σπουδών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/30508>.

* Εφηβική λογοτεχνία * Εξελικτικό μυθιστόρημα * Διάδραση κειμένου-αναγνώστη * Θεωρία αισθητικής ανταπόκρισης * Ανάγνωση

- Στην παρούσα εργασία αρχικά επιχειρείται η θεωρητική διερεύνηση των μυθιστορηματικών ειδών Bildungsroman και εξελικτικού μυθιστορήματος, μέσω μιας ιστορικής αναδρομής της εννοιολόγησης των όρων αυτών από την εμφάνισή τους στη Γερμανία του 18ου αι. ως τη σύγχρονη εποχή. Συγκροτείται ένα πλαίσιο κριτηρίων, που διασφαλίζουν την ειδολογική ταξινόμηση ενός μυθιστορήματος στην κατηγορία του εξελικτικού μυθιστορήματος, καθώς μόνο αυτό το μυθιστορηματικό είδος - εκ των δύο παραπάνω - εντοπίζεται στη σύγχρονη ελληνική λογοτεχνική παραγωγή για Παιδιά και Νέους. Με βάση τα προσδιοριστικά στοιχεία του εξελικτικού μυθιστορήματος προσεγγίζονται τέσσερα εφηβικά μυθιστορήματα, όπου και επιβεβαιώνονται ως ασφαλή τα συγκεκριμένα κριτήρια. Στη συνέχεια, μελετάται η αναγνωστική διαδικασία, δηλαδή η επικοινωνιακή σχέση του αναγνώστη με τα παραπάνω λογοτεχνικά κείμενα, με γνώμονα βασικές αρχές της θεωρίας της «Αισθητικής Ανταπόκρισης», του W. Iser. Εντοπίζονται, λοιπόν, οι συγκεκριμένες κειμενικές δομές που είναι υπεύθυνες για την εμπλοκή του αναγνώστη στην πράξη της ανάγνωσης, περιγράφονται οι επιμέρους ανταποκρίσεις του στο κείμενο, ενώ σκιαγραφούνται οι νοητικές του ενέργειες που στοχεύουν στη νοηματοδότηση του κειμένου. Καταληκτικά συνάγεται πως, καθώς το εξελικτικό μυθιστόρημα είναι εξ' ορισμού “δυναμικό”, αφού παρουσιάζει τη διαδικασία ωρίμασης του ατόμου, προσεγγίζεται αρτιότερα με ένα δυναμικό μοντέλο θεωρητικής εξέτασης, το οποίο επικεντρώνεται στην αναγνωστική διαδικασία, στη διάδραση λογοτεχνικού κειμένου-αναγνώστη, όπως αυτό που προτείνει ο Iser.

ΧΑΡΙΣΗ ΑΝΤΩΝΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, *Οι πρώτες προσπάθειες του Νεοελληνικού κράτους για την εισαγωγή της Ειδικής Εκπαίδευσης. Η συμβολή της Ρόζας Ιμβριώτη,* (2012), Πανεπιστήμιο Δυτικής Μακεδονίας, Σχολή Παιδαγωγική Φλώρινας, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/27637>.

* Ιμβριώτη, Ρόζα (1898-1977) * Πρότυπο Ειδικό Σχολείο Αθηνών * Ειδική αγωγή * Σχολική υγιεινή.

ΧΑΡΟΚΟΠΑΚΗ ΑΡΓΥΡΩ ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ, *Αυτοαποτελεσματικότητα στη διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων μαθητών - μαθητριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης. Ο ρόλος ατομικών παραγόντων και υποστηρικτικών μηχανισμών*, (2012), Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Σχολή Επιστημών του Ανθρώπου, Τμήμα Παιδαγωγικό Δημοτικής Εκπαίδευσης, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/29085>.

- * Επαγγελματική εκλογή * Μαθητής * Λήψη αποφάσεων * Μετάβαση από το σχολείο στην εργασία
- Η παρούσα έρευνα στο θεωρητικό πλαίσιο της κοινωνικογνωστικής θεωρίας για τη σταδιοδρομία, αποσκοπεί στη διερεύνηση ορισμένων ατομικών, περιβαλλοντικών παραγόντων και υποστηρικτικών μηχανισμών που διαμορφώνουν τις αντιλήψεις αυτοαποτελεσματικότητας στη διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων μαθητών-μαθητριών δευτεροβάθμιας εκπαίδευσης, καθώς και τη σχετική συμπεριφορά αυτών. Η ανάγκη να συμπεριληφθούν όσο το δυνατόν περισσότεροι από αυτούς τους παράγοντες στη μελέτη για την εξήγηση της διαμόρφωσης των συγκεκριμένων αντιλήψεων αυτοαποτελεσματικότητας, στη βάση μιας συνθετικής προσέγγισης, έχει διατυπωθεί από αρκετούς ερευνητές κυρίως στη διεθνή βιβλιογραφία. Στην Ελλάδα ελάχιστες έρευνες έχουν ασχοληθεί με τις συγκεκριμένες αντιλήψεις αυτοαποτελεσματικότητας, παρά το γεγονός ότι τις τελευταίες δεκαετίες, στο νέο πλαίσιο δια βίου προγραμματισμού, δράσης, σχεδιασμού και επανασχεδιασμού της σταδιοδρομίας, θέματα και φαινόμενα που αφορούν και αναφέρονται στη διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων απασχολούν ολοένα και περισσότερο γονείς, εκπαιδευτικούς και λειτουργούς του θεσμού Συμβουλευτική – Προσανατολισμός στη δευτεροβάθμια εκπαίδευση και φυσικά πρωτίστως τους ίδιους τους εφήβους μαθητές/τριες. Η έρευνα διεξήχθη σε τελικό δείγμα 516 μαθητών - μαθητριών Α΄και Β΄τάξης Λυκείου που φοιτούσαν σε δημόσια σχολεία της περιφέρειας Στερεάς Ελλάδος (Νομού Βοιωτίας). Η προσωπικότητα των μαθητών-τριών αξιολογήθηκε ως προς τους παράγοντες του Cattell (16 Personality Factors) (Cattell & Cattell, 1995), οι επιδράσεις των διεργασιών που λαμβάνουν χώρα στην οικογένεια και με τους φίλους αξιολογήθηκαν με την κλίμακα της Υποστήριξης των γονέων και των φίλων στην επιλογή επαγγέλματος (Turner, Alliman-Brisset, Lapan, Udipi, & Ergun, 2003) και με την κλίμακα Προσκόλλησης σε γονείς και φίλους (Armdsen & Greenberg, 1987). Για την εκτίμηση των αντιλήψεων αυτοαποτελεσματικότητας στη διαδικασία λήψης εκπαιδευτικών και επαγγελματικών αποφάσεων αξιοποιήθηκε ομώνυμη υποκλίμακα του ερωτηματολογίου για την αυτοαποτελεσματικότητα μαθητών/τριών μέσης εκπαίδευσης (Fouad, Smith & Enochs, 1997) και κατασκευάστηκε αντίστοιχα η κλίμακα για την αξιολόγηση της συμπεριφοράς του ατόμου στον τομέα που αναφέρονται οι συγκεκριμένες αντιλήψεις αυτοαποτελεσματικότητας. (Περιοχή περίληψης).

ΧΑΡΤΟΦΥΛΑΚΑ ΑΝΤΩΝΙΑ-ΜΑΡΙΑ ΝΙΚΟΛΑΟΣ, *Η διασφάλιση ποιότητας στην παραγωγή εκπαιδευτικού υλικού Ανοικτής και εξ αποστάσεως εκπαίδευσης. Διαμόρφωση κριτηρίων ποιότητας περιεχομένου*, (2012), Ελληνικό Ανοικτό Πανεπιστήμιο (ΕΑΠ), Σχολή Ανθρωπιστικών Σπουδών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση: <http://thesis.ekt.gr/28372>.

- * Ανοικτή εκπαίδευση * Σπουδές από απόσταση * Μέθοδος διδασκαλίας * Εκπαιδευτικός σχεδιασμός * Εκπαιδευτικό υλικό.

ΧΑΤΖΗΔΗΜΗΤΡΙΟΥ ΚΥΡΙΑΚΟΣ ΧΡΙΣΤΟΔΟΥΛΟΣ, *Μηχανισμοί ενισχυτικής μάθησης και εξελικτικής υπολογιστικής για αυτόνομους πράκτορες*, (2012), Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης (ΑΠΘ), Σχολή Πολυτεχνική, Τμήμα Ηλεκτρολόγων Μηχανικών και Μη-

χανικών Υπολογιστών, Βάση Διατριβών Ε.Κ.Τ. Ηλεκτρονική Τοποθεσία και Πρόσβαση:
<http://thesis.ekt.gr/30602>.

* Τεχνητή νοημοσύνη * Ενισχυτική μάθηση * Εξελικτική υπολογιστική

- Απώτερος στόχος της τεχνητής νοημοσύνης είναι η δημιουργία πλήρως αυτόνομων συστημάτων, τα οποία θα μαθαίνουν, θα συλλογίζονται, θα εξελίσσονται και θα λειτουργούν στον πραγματικό κόσμο. Τα συστήματα αυτά, συχνά αναφέρονται με τον όρο αυτόνομοι πράκτορες. Μία από τις πλέον κατάλληλες προσεγγίσεις για τη δημιουργία αυτόνομων πρακτόρων είναι αυτή της ενισχυτικής μάθησης. Οι αλγόριθμοι ενισχυτικής μάθησης είναι μία κλάση τεχνικών με σκοπό την εύρεση μίας πολιτικής, δηλαδή της αντιστοίχισης των ενεργειών ενός πράκτορα με τις καταστάσεις του, χωρίς παραδείγματα βέλτιστης συμπεριφοράς, παρά μόνο θετικές ή αρνητικές ανταμοιβές για τις ενέργειές του, ανάλογες του στόχου που θέλει να επιτύχει. Η βέλτιστη πολιτική θα πρέπει να μεγιστοποιεί την επιβράβευση του αυτόνομου πράκτορα σε βάθος χρόνου. Ένα από τα κύρια συστατικά ενός αλγορίθμου ενισχυτικής μάθησης είναι η συνάρτηση αξίας, η οποία συσχετίζει καταστάσεις ή ζεύγη καταστάσεων-ενεργειών με μία τιμή, που καθορίζει την μακροπρόθεσμη αξία τους για τον πράκτορα. Για μικρά προβλήματα μπορεί να πάρει τη μορφή ενός απλού πίνακα. Πρόθεση της παρούσας διατριβής είναι η δημιουργία πολιτικών για αυτόνομους πράκτορες σε πραγματικά και σύνθετα προβλήματα, με εξαιρετικά μεγάλο αριθμό καταστάσεων. Σε τέτοιου είδους εφαρμογές, κρίνεται συνήθως αναγκαία η παρουσία μίας συνάρτησης σε παραμετρική μορφή, η οποία θα προσπαθεί να προσεγγίσει τη συνάρτηση αξίας και να γενικεύσει από τα ζεύγη καταστάσεων-ενεργειών που έχει συναντήσει στο παρελθόν, ώστε να βοηθήσει τον πράκτορα να λάβει τις σωστές αποφάσεις και για καταστάσεις που δεν έχει αντιμετωπίσει προηγουμένως. Στόχος της διατριβής είναι η αυτόνομη προσαρμογή συναρτήσεων προσέγγισης με τη χρήση τεχνικών ενισχυτικής μάθησης και εξελικτικής υπολογιστικής. (Περιοπτή περίληψης).

V. ΕΡΕΥΝΗΤΙΚΑ ΠΡΟΓΡΑΜΜΑΤΑ

* * *

VI. ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΟ ΛΟΓΙΣΜΙΚΟ

* * *

ΒΙΒΛΙΟΓΡΑΦΙΚΕΣ ΠΗΓΕΣ*α. Περιοδικά (σε έντυπη μορφή)¹***Άθληση και Κοινωνία**, τχ. 53 (2012)

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, ΤΕΦΑΑ, Κομοτηνή 691.00,
τηλ. 25310-39707

Αντιτετράδια της Εκπαίδευσης, τχ. 102 (2012)

Αριστοτέλους & Αβέρωφ 23, Αθήνα 104.33,
τηλ. 210-8211919

Αστρολάβος : Το Βήμα των Νέων Τεχνολογιών, τχ. 17, 18 (2012)

Ελληνική Μαθηματική Εταιρεία
Πανεπιστημίου (Ελ. Βενιζέλου) 34, Αθήνα 106.79,
τηλ.: 210-3616532, 3617784, fax: 210-3641025

Aspects Today,

Χαρ. Τρικούπη 14, Αθήνα 106.79,
τηλ.: 210-3619500

Communication,

Σύλλογος Καθηγητών Γαλλικής Βόρειας Ελλάδας
Λεωφόρος Στρατού 2, Θεσσαλονίκη 546.40,
τηλ. & fax: 2310-844911

Contact+, τχ. 58, 60 (2012)

Μάρνη 43, Αθήνα 104.38,
τηλ. & fax: 210-5245644

Διαβάζω, τχ. 531 (2012)

Χαριλάου Τρικούπη 38, Αθήνα 106.80,
τηλ.: 210-3888008, fax: 210-3388006

Το περιοδικό έχει αναστείλει πλέον τη λειτουργία του. Συνεργάτες του Διαβάζω εξακολουθούν να αρθρογραφούν στο ηλεκτρονικό περιοδικό *Ο Αναγνώστης* (www.oanagnostis.gr), Κάνιγγος 27, Αθήνα.

Δοκίμοι,

Σύνδεσμος Φιλολόγων περιοχής Αιγιαλείας και Καλαβρύτων
Κορίνθου και Κλεισούρας (1ο Ενιαίο Λύκειο Αιγίου), Αίγιο 251.00,
τηλ.: 26910-22226, 27278, fax: 26910-23138

Εικαστική Παιδεία, τχ. 28 (2012)

Παπαναστασίου 49, Αθήνα 104.45,
τηλ.: 210-8321783

Εκκλησία, τχ. 7, 8, 9, 10, 11 (2012)

Ι. Γενναδίου 14, Αθήνα 115.21,

¹Τα τεύχη που αναγράφονται στον κατάλογο των περιοδικών είναι αυτά που κυκλοφόρησαν κατά το χρονικό διάστημα που καλύπτει το Δελτίο 41 και από τα οποία αποδελτιώθηκαν τα άρθρα που έχουν σχέση με τη θεματική που καλύπτει το Δελτίο Εκπαιδευτικής Αρθρογραφίας. Δεν αναφέρεται αριθμός τεύχους στα περιοδικά που δεν κυκλοφόρησαν κατά το χρονικό αυτό διάστημα ή έφτασαν στο Ι.Ε.Π. καθυστερημένα (και θα περιληφθούν στο επόμενο Δελτίο) ή έχουν εξαντληθεί.

τηλ.: 210-7272252, 7272253 , fax: 210-7272251

Εκπαίδευση Ενηλίκων, τχ. 26, 27 (2012)

Επιστημονική ένωση Εκπαίδευσης Ενηλίκων
Τ.Θ. 13692, Τ.Κ. 103.10 Αθήνα,
τηλ.: 210-6012297

Εκπαιδευτική Κοινότητα, τχ. 99 (2012)

Μπισκίνη 1, Ζωγράφου , Αθήνα 157.72,
τηλ.: 210-9755998, fax: 210-771836

Έκφραση, Σύνδεσμος Φιλολόγων Νομού Φθιώτιδας

Μακροπούλου 87, Λαμία 35.100,
τηλ.: 22330-61794, fax: 22330-618.52

Ελληνικά, τχ. 62 (2012)

Εταιρεία Μακεδονικών Σπουδών
Εθνικής Αμύνης 4, Θεσσαλονίκη 546.21,
τηλ.: 2310 - 270343, 271195 fax: 2310 - 260150

Ελληνική Επιθεώρηση Πολιτικής Επιστήμης, τχ. 39 (2012)

Ομήρου 19, Αθήνα 106.72,
τηλ. - fax: 210-3614298

Ελληνοχριστιανική Αγωγή, τχ. 594, 595 (2012)

Καρύτση 14, Αθήνα 105.61,
τηλ.: 210-3227100

Επιθεώρηση Συμβουλευτικής και Προσανατολισμού, τχ. 98-99, 100 (2011)

Κ. Φλώρη 3, Άνω Κυψέλη, Αθήνα 113.63,
τηλ.: 210-8828095

Επιστήμες Αγωγής (πρώην «Σχολείο και Ζωή»), τχ. 3, 4 (2012)

Πανεπιστήμιο Κρήτης, Σχολή Επιστημών Αγωγής, Παιδαγωγικό Τμήμα Δ.Ε.,
Πανεπιστημιούπολη Ρεθύμνου, Ρέθυμνο 741.00,
τηλ.: 28310-77635, fax: 28310-77636

Επιστημονικό Βήμα του Δασκάλου,

Ινστιτούτο Παιδαγωγικών Ερευνών - Μελετών, ΔΟΕ, Νίκης 33, Αθήνα 105.57,
τηλ.: 210-3314837, fax: 210-3212785

Ευκλείδης Β΄, τχ. 85, 86 (2012)

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 106.79,
τηλ.: 210-3617784, 3616532, fax: 210-3641025

Ευκλείδης Γ΄ τχ. 76-77 (2012)

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 106.79,
τηλ.: 210-3617784, 210-3616532, fax: 210-3641025

Ήρινα, Σύνδεσμος Φιλολόγων Δωδεκανήσου

3ο Γενικό Λύκειο Ρόδου,
τηλ.: 22410-32442

Θαλλώ

8ης Δεκεμβρίου 4, Χανιά 731.31,
τηλ.: 28210-59049, fax: 28210-44788

Θέματα Ειδικής Αγωγής, τχ. 57, 58 (2012)

Γούναρη 21 - 23, 1ος όροφος, Πειραιάς 185.31
τηλ.: 210-9953227, 26510-48830

Θέματα Ιστορίας της Εκπαίδευσης

Ελληνική Εταιρεία Ιστορικών της Εκπαίδευσης (ΕΛ.Ε.Ι.Ε) Ατραπός,
Νάξου 80, Αθήνα 112.55,
τηλ. 210-2027585, fax: 210-2284119

Θέματα Λογοτεχνίας, τχ. 49 (2012)

Ζωοδόχου Πηγής 73, Αθήνα 106.81,
τηλ.: 210-3815433, 210-3216550, fax: 210-3816661

Θέματα Παιδείας, τχ. 49-50, 51-52 (2012)

Τροίας 36, Αθήνα 112.51,
τηλ.: 210-8213430, fax: 210-8812460

Θεολογία, τχ. 83/3-83/4 (2012)

Ιωάννου Γενναδίου 14, Αθήνα 115.21,
τηλ.: 210-7272252, 7272253, fax: 210-7272251

Κίνητρο,

Δημοκρίτειο Πανεπιστήμιο Θράκης, Π.Τ.Δ.Ε.,
Εργαστήριο Διδακτικής Μεθοδολογίας και Πρακτικής Άσκησης,
Νέα Χηλή, Αλεξανδρούπολη, 681.00,
τηλ.: 25510-30101, 25510-30018

Κληρονομία,

Πατριαρχικό ίδρυμα Πατερικών Μελετών,
Ιερά Μονή Βλατάδων, Επταπυργίου 64, Θεσσαλονίκη 546.34,
τηλ.: 2310-203620, 2310-202301

Κοινωνία, τχ. 3, (2012)

Χαλκοκονδύλη 37, Αθήνα 104.32,
τηλ.: 210-5224180, fax: 210-5224420

Κοινωνική Εργασία, τχ. 107, 108 (2012)

Τοσίτσα 19, Αθήνα 106.83,
τηλ.: 210-8834818, fax: 210-8827071

Μαθηματική Επιθεώρηση, τχ. 77-78 (2012)

Πανεπιστημίου 34, Αθήνα 106.79,
τηλ.: 210-3617784, 3616532, fax: 210-3641025

Μουσικός Ελληνομνημών

Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ιονίου Πανεπιστημίου, Παλαιό Φρούριο, Κέρκυρα 491.00,
τηλ.: 26610-7537, 26610-87115, fax: 26610-87573, 26610-87517

Μουσικός Λόγος

Τμήμα Μουσικών Σπουδών Ιονίου Πανεπιστημίου, Παλαιό Φρούριο, Κέρκυρα 491.00,
τηλ.: 26610-87537, fax: 26610-87573

Νέα Εστία, τχ. 1856 (2012)

Ευριπίδου 84, Αθήνα 105.53,
τηλ.: 210-3213030, fax: 210-3214610

Νέα Παιδεία, τχ. 143, 144 (2012)

Σόλωνος 77, Αθήνα 106.79,
τηλ.: 210-3636007

Ορθοδοξία

Πατριαρχικό ίδρυμα Πατερικών Μελετών, Ιερά Μονή Βλατάδων,
Επταπυργίου 64, Θεσσαλονίκη 546.34, τηλ.: 2310-203620, 202301

Παιδαγωγική Επιθεώρηση, τχ. 54 (2012)

Εκδόσεις Γρηγόρης, Ιπποκράτους 43, Αθήνα 106.79
τηλ.: 210-3637011

Πλάτων: Παράρτημα : Θέματα Μέσης Εκπαίδευσης, τχ. 7 (2012)
Εταιρεία Ελλήνων Φιλολόγων, Τ.Θ. 3733, Αθήνα 102.10

Σεμινάριο, τχ. 38 (2012)
Πανελλήνια ένωση Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.), Πολυτεχνείου 6, Αθήνα 104.33,
τηλ.: 210-5243434, fax: 210-5228231, εκδ. Ελληνοεκδοτική, τηλ. 3613676, 3640632

Συγκριτική και Διεθνής Εκπαιδευτική Επιθεώρηση
Ιπποκράτους 20, Αθήνα 106.80,
τηλ.: 210-3688478, 210-3688479

Σύγχρονα Θέματα,
Βαλαωρίτου 12, Αθήνα 106.71, τηλ.: 210-3628501

Σύγχρονο Νηπιαγωγείο, τχ. 88, 89, 90 (2012)
Ζαΐμη 46Α, Αθήνα 106.83,
τηλ.: 210-8847007, 210-8848220, fax: 210-8223029

Σύναξη, τχ. 123, 124 (2012)
Θερμοπυλών 39, Βριλήσσια, Αθήνα 152.35,
τηλ.: 210-804939

Τετράδια Μουσειολογίας
Υπό την αιγίδα του Ελληνικού τμήματος του ICOM,
Εκδόσεις Καλειδοσκόπιο, Ομήρου 50, Αθήνα 106.72,
τηλ/fax: 210-3632788, 210-3627641

TESOL Greece, τχ. 115, 116 (2012)
Ένωση για τη Διδασκαλία της Αγγλικής Γλώσσας,
Καποδιστρίου 17, Αθήνα 115.27,
τηλ./fax: 210-3632788, 210-3627641

Το Δικό μας Βήμα
Α΄ - Γ΄ ΕΛΜΕ Ανατολικής Αττικής, Α΄ Λύκειο Αγ. Παρασκευής Νεαπόλεως 5,
fax: 210-6014582

Φιλολογική, τχ. 119 (2012)
Πανελλήνια ένωση Φιλολόγων (Π.Ε.Φ.), Πολυτεχνείου 6, Αθήνα 104.33,
τηλ.: 210-5243434, fax: 210-5228231

Φιλόλογος, τχ. 150 (2012)
Μπρούφα 12, Θεσσαλονίκη 54.641,
τηλ. & fax: 2310-226603, 2310-888035
Εκδόσεις Ιανός

Φιλοσοφία και Παιδεία,
Περικλέους 20, Ν. Χαλκηδόνα 143.43,
τηλ.: 210-2510020

Φυσικός Κόσμος,
Γριβαίων 6, Αθήνα 106.80,
τηλ.: 210-3635701, fax: 210-3610690

Χημικά Χρονικά, τχ. 7, 8, 9 (2012)
Κάνιγγος 27, Αθήνα, Τ.Κ. 106.82,
τηλ. 210-3821524, fax 210-3833597
(www.eex.gr)

Ψυχολογία,

Ελληνικά Γράμματα, Εμμ. Μπενάκη 59, Αθήνα 106.81,
τηλ.: 210-3302415, 3891800, fax: 210-3836658

β. Περιοδικά (σε ηλεκτρονική μορφή)**Ανοιχτό Σχολείο,**

Ευαγγ. Τσιμίνη 9, Παιανία, Τ.Κ. 190.02,
τηλ. & fax: 210-6640433 <http://anoixto-sxoleio.gr>

Απόψεις,

<http://lyk-aei.reth.sch.gr>

Αρχαιολογία και Τέχνες,

έβρου 106, Αμπελόκηποι, τηλ.: 210-7485445,
<http://www.archaiologia.gr>

Βήμα των Κοινωνικών Επιστημών (Το),

Πανεπιστήμιο Θεσσαλίας, Αργοναυτών και Φιλελλήνων, Βόλος 382.21,
τηλ.: 24210-74883, 24210-74882
<http://www.uth.gr/tovima>

Για την Περιβαλλοντική Εκπαίδευση, τχ. 46 (2012)

τηλ.: 2310-434349
<http://www.peakmagazine.gr>

Διοικητική Ενημέρωση,

Χαλκοκονδύλη 35, Αθήνα 104.32,
τηλ.: 210-5226641, 210-5242177, 210-5225611, fax: 210-5232409
<http://www.special-edition.gr>

Εκπαιδευτική Λέσχη,

<http://www.e-lesxi.gr>

Επιθεώρηση Εργασιακών Σχέσεων,

Χαλκοκονδύλη 35, Αθήνα 104.32,
τηλ.: 210-5242177, fax: 210-5232409
<http://www.special-edition.gr>

Επιθεώρηση Κοινωνικών Ερευνών, τχ. 137-138 (2012)

Μεσογείων 14-18, Αθήνα 115.27,
τηλ. 210-7491707, 210-7491705, fax 210-7488435
<http://www.grsr.gr>

Ερευνώντας τον Κόσμο του Παιδιού, τχ. 11α, 11β (2012)

Παγκόσμια Οργάνωση Προσχολικής Αγωγής
(Ο.Μ.Ε.Ρ. - Organisation Mondiale pour l' Education Prescolaire),
Πάτρα, 261.10, τηλ. & fax: 210-9602971 <http://www.omep.gr>

Hellenic Journal of Psychology, τχ. 9/1, 9/2, 9/3 (2012)

Ψυχολογική Εταιρεία Βορείου Ελλάδος, Αριστοτέλειο Πανεπιστήμιο Θεσσαλονίκης,
Θεσσαλονίκη 541.24, τηλ.: 2310-997374, fax: 2310-997384
<http://www.pseve.org/journal.asp>

Historein = Ιστορείν,

Cultural and Intellectual History Society, Ασκληπιού 6, Αθήνα 106.80, τηλ.: 210-3639962
<http://historeinonline.org>

Θέματα Επιστημών και Τεχνολογίας στην Εκπαίδευση.

Πανεπιστήμιο Ιωαννίνων, Σχολή Επιστημών Αγωγής,
 Παιδαγωγικό Τμήμα Δημοτικής Εκπαίδευσης,
 Πανεπιστημιούπολη, Ιωάννινα, 451.10, τηλ.: 26510-07402, 26510-07455
<http://earthlab.uoi.gr>

Θέσεις.

Σαρορή 14, Αθήνα 105.53,
 τηλ. & fax: 210-3250058
<http://www.theseis.com>

Κριτική : Επιστήμη και Εκπαίδευση.

Σαρορή 14, Αθήνα 105.53, τηλ. & fax: 210-3250058
<http://kritiki.hpdst.gr/issues>

Μουσική σε Πρώτη Βαθμίδα.

Ε.Ε.Μ.Α.Π.Ε , Νίκαια Πειραιάς 184.01 / Τ.Θ. 4384,
 τηλ.: 210-4909664, fax: 210-3312994
<http://mspv.primarymusic.gr/mspv>

Παιδαγωγικός Λόγος.

Κεντρική διάθεση εντύπου περιοδικού: Εκδόσεις Γρηγόρη, Ιπποκράτους 43, Αθήνα 106.80
 τηλ. 210-3637016, fax: 210-3626646
<http://plogos.gr>

Σκέψυ (Σύγχρονη Κοινωνία, Εκπαίδευση και Ψυχική Υγεία).

Ακαδημία των Πολιτών, Σαπφούς 3, Μυτιλήνη 811.00 (1ος όροφος),
 τηλ.: 22510-54739, fax: 211-8000-593
<https://sites.google.com/a/aigaion.org/skepsy/home/teuche-periodikou>

Themes in Science and Technology Education.

<http://earthlab.uoi.gr/theste/index.php/theste/issue/archive>

Φυσική Αγωγή, Αθλητισμός, Υγεία

Ένωση Πτυχιούχων Φυσικής Αγωγής Ν. Ηρακλείου (Ε.Π.Φ.Α.Ν.Η),
 Πλατάκη 3, Ηράκλειο 714.09,
 τηλ. 28103-25621, 693-6599972
<http://www.epfanh.gr/page2.php>

γ. Επιστημονικές Επετηρίδες (σε έντυπη μορφή)

1. Επιστημονική Επετηρίδα της Θεολογικής Σχολής Πανεπιστημίου Αθηνών
2. Δωδώνη, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Ιστορίας και Αρχαιολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
3. Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης
4. Δωδώνη, Φιλολογία, Επιστημονική Επετηρίδα του Τμήματος Φιλολογίας της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων
5. Επιστημονική Επετηρίδα της Φιλοσοφικής Σχολής του Πανεπιστημίου Αθηνών

δ. Επιστημονικές Επετηρίδες (σε ηλεκτρονική μορφή)

1. Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Δημοτικής Εκπαίδευσης του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τόμ. 24 (2012)
<http://ptde.uoi.gr>
2. Επιστημονική Επετηρίδα του Παιδαγωγικού Τμήματος Νηπιαγωγών της Σχολής Επιστημών Αγωγής του Πανεπιστημίου Ιωαννίνων, τόμ. Ε' (2012)
<http://ecedu.uoi.gr/index.php/research/epistimoniki-epetirida>
3. Επιστημονική Επετηρίδα της Ψυχολογικής Εταιρείας Βορείου Ελλάδος,
<http://www.pseve.org>
4. Επιστημονική Επετηρίδα Τμήματος Ψυχολογίας Αριστοτελείου Πανεπιστημίου Θεσσαλονίκης,
<http://www.psy.auth.gr>

ε. Βάσεις Δεδομένων

ABI/INFORM
ARTICLE FIRST
ARTS & HUMANITIES CITATION INDEX
BRITISH EDUCATION INDEX
DISSERTATIONS AND THESES
ECO
EDUCATION ABSTRACTS
ERIC
FRANCIS
GALE GROUP BUSINESS A.R.T.S.
PASCAL
PSYCINFO
SCIENCE CITATION INDEX EXPANDED SCOPUS
SOCIAL SCIENCES CITATION INDEX
SOLIS
ΕΘΝΙΚΟ ΑΡΧΕΙΟ ΔΙΔΑΚΤΟΡΙΚΩΝ ΔΙΑΤΡΙΒΩΝ
SWETSWISE
ELSEVIER
BLACKWELL
LIPPINCOTT WILLIAMS & WILKINS
SPRINGER
EMERALD
TAYLOR & FRANCIS
WILEY
WILSON
SAGE

ISSN 2241-4428

ΙΝΣΤΙΤΟΥΤΟ ΕΚΠΑΙΔΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ
ΓΡΑΦΕΙΟ ΒΙΒΛΙΟΘΗΚΗΣ ΑΡΧΕΙΩΝ ΚΑΙ ΕΚΔΟΣΕΩΝ

Μεσογείων 396, 153 41 Αγ. Παρασκευή, τηλ.: 210-6014206, <http://www.iep.edu.gr>

e-mail: library@iep.edu.gr

